LADISLAV FUKS

CAZUL CONSILIERULUI DE POLIȚIE

enigma

LADISLAV FUKS

Cazul consilierului de poliție

Coperta de Mihai Mănescu

LADISLAV FUKS

PŘÍBĚH KRIMINÁLNÍHO RADY

„ČESKOSLOVENSKÝ SPISOVATEL"
PRAHA, 1971

Toate drepturile asupra acestei versiuni sînt rezervate Editurii **UNIVERS**

LADISLAV FUKS

CAZUL CONSILIERULUI DE POLIȚIE

Traducere de Simona Cioculescu

București, 1981
EDITURA UNIVERS

Viața ar fi mult mai veselă dacă toți ar simți la fel.

O pedeapsă dreaptă are aceeași valoare ca o laudă meritată.

I

Peste oraș cernea cu fulgi mărunți, strălucitori. Bulevardele largi și asfaltate, precum și trotuarele începuseră să se albească, la fel mulțimea de automobile, statuile din parcuri și balustradele de piatră ale podurilor. Deși se apropia abia de amiază, mii de reclame colorate se aprindeau treptat, iar luminile lor multicolore atîrnau printre crengile de brad pline de promoroacă. Din magazine răzbăteau pînă în străzile argintate cîntecele suave ale copiilor, sunetul clopoțeilor și al orgii.

În clasa a șaptea a gimnaziului de stat purtînd numele celui mai mare pedagog al tuturor timpurilor, stăteau acum spre amiază, treizeci și cinci de elevi și toți ar fi preferat să o întindă înaintea ultimei ore. Nu-i reținea peretele de sticlă al clasei, format de fapt dintr-un singur geam uriaș, nici tabla albă pe care se scria cu o cretă neagră, după recomandarea cuiva care demonstrase că așa ar fi fost mai bine pentru ochi, nu-i reținea nici teama de a fi pedepsiți după vacanța de Crăciun, fuga din școală fiind interzisă, îi reținea — curios, dar nu mai puțin adevărat — doar considerația pentru dirigintele lor căruia îi revenea acea ultimă oră. Profesorul așezat la o masă modernă, ce ținea loc de catedră, dădu din cap și li se adresă :

— Cei mai mulți sînteți majori sau veți fi în curînd. Mulți frecventați deja restaurantele și conduceți automobilul. Cîțiva chiar scrieți scrisori de dragoste. Dar în privința rațiunii... Peste o jumătate de oră o să vă duceți acasă, aveți zece zile libere înaintea voastră...

— Treisprezece... strigară glasurile din băncile din fundul clasei, iar profesorul atent dădu din cap și confirmă :

— Treisprezece, slavă domnului, dar voi nu mai aveţi răbdare. Credeţi că nu ştiu c-aţi vrut să fugiţi încă din recreaţie ? Fiţi mulţumiţi că puteţi studia, că aveţi cap pentru aşa ceva. Deşi mi se pare, profesorul ridică privirea, că de fapt nu-l prea aveţi. Că aţi nimerit aici printr-o eroare de neînţeles.

Clasa murmură un protest prefăcut, treizeci şi ceva de figuri zîmbiră în direcţia catedrei, iar profesorul continuă :

— Au trecut patru luni de la vacanţa mare şi în acest răstimp s-au întîmplat multe. Unele lucruri trăite v-au provocat durere, tristeţe, jale, v-aţi condus la groapă colegul, pe Ambros Henninger... Clasa, pînă atunci uşor zgomotoasă, amuţi, urmărindu-şi profesorul cu o tristeţe liniştită ; în această perioadă aţi trăit cu toţii multe momente neplăcute, poate v-aţi simţit nedreptăţiţi, sau poate aţi nedreptăţit voi înşivă vreo persoană, sau v-aţi certat cu cineva... Sărbătorile care vin vă oferă o mare ocazie. Ocazia să îndreptaţi totul, să iertaţi, să vă daţi mîna ca următoarele zile să le petreceţi într-o atmosferă de voie bună, de bucurie şi pace... şi chiar în acel moment profesorul se uită la Viki Heumann.

Faţa fină şi frumoasă a lui Viki avea o umbră de tristeţe, iar ochii săi cenuşii şi luminoşi rămaseră nemişcaţi.

— Mulţi dintre voi vor pleca de sărbători la munte, alţii vor rămîne în oraş, dar toţi o să vă odihniţi şi o să vă refaceţi forţele, continuă profesorul uitîndu-se la vecinul de bancă al lui Viki şi apoi la peretele de sticlă care era de fapt un singur geam uriaş, după Anul Nou vă aşteaptă prelegerea despre viteza şi forţa sunetului, care se măsoară în decibeli. O să mai aflaţi printre altele şi că buzele sînt de trei ori mai sensibile decît pielea genunchilor... În clasă începu din nou şuşoteala, dar după puţin, profesorul reluă discuţia despre Crăciun... În timp ce cumpăraţi şi împărţiţi cadouri, continuă el, amintiţi-vă şi de cei care trăiesc în condiţii grele, care nu şi-au revenit de pe urma războiului, care au nevoie de ajutor, amintiţi-vă de colegul vostru care cu toate eforturile n-a putut fi salvat, amintiţi-vă... şi profesorul îşi fixă din nou privirea asupra lui Viki. Iar Viki...

Viki aproape că nu mai auzea. N-auzea şi nu asculta. Prin faţa ochilor i se perindau imaginile de-acasă, de-acasă

și de tot ce ținea de acest loc, erau imagini sumbre și apăsătoare și pe fața lui plutea o umbră, iar privirea îi era nemișcată. Profesorul trecu apoi la sporturile de iarnă, la cărți, la teatru și Viki își mai veni puțin în fire. Nu se mai gîndea la cele de acasă, și își aminti de Barry Piret, de călătoria pe care intenționau s-o facă anul viitor la Smirna și Istanbul și la ceea ce-l aștepta azi... își mai reveni și fiindcă începuseră să-l înghiontească colegii. Vecinul de bancă și cel care stătea în spatele lui. Cel care stătea în spatele lui — un băiat destul de liniștit și de șters — îl ciocăni în ceafă și spuse :

— Ai auzit ! ! Să-ți petreci sărbătorile în voie bună și pace. O să colinzi cîrciumile..., iar celălalt, vecinul de bancă, un băiat vioi, cu obrajii trandafirii și cu breton mare, îl înghionti și el ușor pe Viki și-i șopti : O să te duci prin cîrciumi, nu-i așa ?... apoi sună, profesorul le ură toate cele bune și ora luă sfîrșit.

Din clădirea liceului purtînd numele celui mai mare pedagog se năpustiră afară sute de elevi și se risipiră în toate direcțiile asemenea păsărilor dintr-o colivie. Viki, într-un cojocel de miel alb și cu o beretă roșie pe cap se îndrepta cu un mic grup de băieți spre colțul străzii, la capătul căreia se afla un bulevard larg ; încerca să se gîndească la Barry Piret, la călătoria la Smirna și Istanbul și la ceea ce-l aștepta azi, iar fața și ochii îi erau luminoși. Băieții vociferau, se interesau cine pleacă de sărbători la munte, izbeau cu ghetele în zăpada de pe trotuar care nu fusese încă curățată, iar cîte unul își aprindea o țigară. Pînă să ajungă la colțul bulevardului mulți își luaseră la revedere, iar la capătul străzii aceleia largi se despărțiră și de ceilalți... Rămăseseră împreună doar Viki cu colegul său de bancă, băiatul cel vioi, cu fața trandafirie și cu breton, care se numea Richter, și celălalt care stătea în spatele lui, Hoffmann cel liniștit și șters, al cărui tată era șeful unui mare săptămînal. Hoffmann și Richter încetiniră pasul silindu-l și pe Viki să facă același lucru și începură să asculte cîntecul copiilor, al clopoțeilor și al orgii care se auzea din magazine, să privească vitrinele împodobite cu cetină care străluceau — deși era abia amiază — de neoniuri colorate... Viki își aminti că trebuie să se despartă de ei. Dar mai

înainte de a le spune că se grăbește se auzi vocea lui Hoffmann.

— Viki, zise el, vasăzică rămîi în oraș de sărbători..., o să colinzi cîrciumile. Dar dacă vrei să găsești vreo urmă prin cîrciumi trebuie să te duci în cele mai mizere, iar astea se află întotdeauna, e lucru știut, la periferie. În ocoluri, șoproane, magherițe, pe biete străduțe părăginite care trebuie demolate. Iar Richter adăugă :

— Piret rămîne aici ?

— Pleacă mîine cu părinții și cu Greta la munte, răspunse Viki trecîndu-și ghiozdanul în cealaltă mînă, se duce într-o stațiune balneară, dar se întoarce în aceeași zi, seara. Vor doar să vadă cum e pe-acolo. Or să plece iar după ajunul Crăciunului și-or să se înapoieze pe două ianuarie.

— Minunat, se însufleți Richter. Eu mă duc în ajun la varieteu, dacă vrei poți veni cu mine. O să se producă un balerin celebru... Ce-ar fi să găsești tocmai acolo vreo urmă... și Richter, cu ghiozdanul sub braț, începu deodată să danseze un dans atît de sălbatec încît părul îi flutură ca o coamă de cal... în cîntecul suav al copiilor, al clopoțeilor și al orgii... Cîteva femei, care tocmai treceau, priviră lung, iar un bărbat rise și zise :

— Vezi să nu cazi. Hoffmann interveni :

— Serios, Viki. Să ne înțelegem. La varieteu poți prinde doar vreun spărgător sau vînzător de droguri, dar pe asasin numai într-o cîrciumă nenorocită. Dacă Piret n-o să fie aici ar trebui să mergem împreună. În doi se caută mai bine și nici nu e așa periculos. Știi, ce-ar fi dacă l-ai prinde tu... și lui Viki îi veni să zîmbească. Cam în felul acesta gîndea și el, dar mai era încă ceva. Nu-i spuse însă nimic lui Hoffmann.

— O să mai vedem, declară. Putem vorbi la telefon, de sărbători. Și în ceea ce privește varieteul, i se adresă el lui Richter... aici începu să chibzuiască cum să se despartă ușurel de cei doi. Tocmai ajunseseră la un mare magazin cu fructe exotice. În vitrinele luminate în verde și galben se aflau împodobite cu cetină de brad, piramide de ananas, de portocale, de nuci de cocos, mănunchiuri de banane și platouri cu smochine și curmale... Cu o smucitură a capului Richter se opri, Hoffmann îl imită, iar Viki se folosi de prilej.

— Eu o să trebuiască să mă cam duc, zise și se uită la ceas, vechiul său ceas — pe care-l avea încă de pe cînd mergea la școala primară — mă grăbesc. Fiindcă după amiază mă întîlnesc cu Piret și cu Greta la podul Seibt, dar mai înainte vreau să mai dau o raită prin magazine să văd ce se mai găsește. Mîine o să ies să cumpăr cîteva cadouri. Mai înaintară cîțiva pași, trecură de fructărie și se opriră din nou, era aproape de locul unde, lîngă zidul unei case, ședea o băbuță cu un coș de usturoi și pătrunjel la picioare. Richter spuse :

— Hai măcar pînă la metrou, Viki însă clătină din cap. Trebuie să plec într-adevăr, declară el, își mai privi o dată ceasul și începu să-și ia rămas bun.

Își urară Crăciun fericit, își făgăduiră să vorbească la telefon în legătură cu cîrciumile și varieteul, iar fața fină și frumoasă a lui Viki fu din nou acoperită de o umbră, ochii lui cenușii și luminoși căpătară o privire puțin fixă... poate că asta se datora și faptului că o priveau pe băbuța de lîngă zidul casei care nu băga în seamă pe nici unul din trecători... se despărțiră. Richter și Hoffmann o luară agale pe bulevard în direcția metroului. Viki trecu pe partea cealaltă și apoi dădu colțul. Abia acolo, pe mica stradă, își dădu seama că ningea mereu. Cernea mai departe o zăpadă măruntă și strălucitoare. Viki iuți pasul.

II

Acasă totul se petrecuse rapid și firesc, așa cum se întîmpla întotdeauna cînd era vorba doar de lucruri fără însemnătate. Singurul lucru important la care se gîndise Viki, fusese cum să facă să-și evite tatăl. Dar, era clar că acesta nu se afla acasă. Viki își luase prînzul în bucătărie unde-l găsise pregătit, băuse un jus, după care urcase în cămăruța lui. Acolo se clătise repede la chiuveta de culoare galben-citron, își pieptănase părul, își îmbrăcase iar cojocelul de miel alb, și-și pusese bereta roșie. Apoi căutase în adîncul unei comode joase ce se afla lîngă ușă, scosese două cutiuțe frumos ambalate pe care le vîrîse în buzunare. Cîte una în fiecare buzunar. În hol o salutase în fugă pe menajeră, care

tocmai intra în bucătărie şi aflase că într-adevăr tatăl său nu sosise încă acasă, îl salutase şi pe camerist cu-şi făcuse şi el apariţia, apoi coborîse în grabă scările şi-ntr-o clipă se afla jos în faţa vilei. Şi-abia acolo îşi trase răsuflarea. Abia acolo avu senzaţia eliberării din cătuşe, şi în zăpada măruntă şi sclipitoare ce cădea mereu îl încercă sentimentul că lăsase casa peste şapte munţi şi faţa i se linişti din nou, iar ochii i se înseninară. Peste cincisprezece minute intra în magazinul universal M & S.

În cojocelul de miel alb şi cu bereta roşie se plimbă la etajul al şaptelea al acestui magazin, etaj la care se aflau obiectele de podoabă şi jucăriile pentru copii. Se plimbă însoţit în surdină de melodiile *Rămîi cu bine* şi *Cît te iubesc dragul meu...* ce se revărsau din difuzoarele ascunse şi se făceau auzite pretutindeni cu egală intensitate, se plimbă în atmosfera caldă şi plăcută, aşa de caldă şi de plăcută că-şi desfăcu cojocelul la gît, şi se pierdu prin mulţimea oamenilor. Apoi îşi aminti de ceva.

Îşi aminti că tocmai aici, în această secţie cu obiecte de podoabă şi jucării fusese spartă casa anul trecut în mai — pentru comisarul Wania fusese o afacere de mîna a doua ; Viki îşi mai aminti că Wania îl dibuise pe spărgător în cîteva zile şi odată cu el mai prinsese cîţiva hoţi de buzunare mărunţi, şi pe cînd îşi rememora aceste întîmplări clătină capul şi îşi vîrî mîinile în buzunarele unde avea cutiuţele.

Dacă vreo persoană atentă, vreun fotograf de reclame de exemplu, l-ar fi zărit pe Viki în clipa aceea, cu cojocelul de miel şi cu bereta lui, în timp ce se căuta prin buzunare clătinîndu-şi capul, ar fi fost cu siguranţă nevoit să zîmbească şi să nu-l mai scape din ochi. Băiatul era făcut să împodobească paginile vreunei reviste ilustrate. Dar bătrînica ciudată, cu boneta flocoasă cu fundă care tocmai se apropiase de el probabil că nu era prea sensibilă la acest farmec adolescentin. Ar fi preferat desigur nişte rachiu sau niscaiva ticăloşii, cel puţin aşa lăsa impresia la prima vedere. Dar cînd i se adresă lui Viki se văzu că aparenţa fusese înşelătoare. Că deşi părea înspăimîntătoare şi ciudată era de fapt sensibilă şi înţeleaptă. Îşi adresară doar cîteva cuvinte. Viki îi spusese că alege daruri pentru Crăciun — ceva decorativ — şi că mîine va face cumpărătu-

rile... iar arătarea răspunsese că se bucură şi că o să vie... Viki ştia de ce se bucură şi unde o să vie... îi transmisese salutări tatălui, cameristului, menajerei şi lui Seibt, pe scurt întregii vile şi adăugase că se duce ; venise la etajul acesta să-i cumpere nepotului o păpuşă. Viki se înclină, pe cît se putea în înghesuiala aceea şi privi cîteva secunde după boneta ei păroasă cu fundă, pînă dispăru... era văduva generalului Meyerbach. Apoi se apropie de o tejghea.

Pe tejgheaua aceea se afla o piramidă asemănătoare piramidei de ananas, portocale şi nuci de cocos din fructăria de pe bulevard, numai că aceasta era făcută numai şi numai din jocuri de buzunar. Cutioare rotunde de sticlă cu bile, cu maşinuţe, cu rachete şi broscuţe care se puteau introduce, dacă omul era îndemînatec, în mici găuri, cavităţi, ţarcuri, sau chiar puteau să ajungă pe lună sau pe Marte, şi brusc Viki se întoarse la vechile lui gînduri îndărătnice şi ciudate. La problema de care-i vorbise cu atîta interes Hoffmann. La misteriosul asasin.

În septembrie fusese omorîtă o fetiţă, în noiembrie un băiat, şi în afara celor cîteva lucruri pe care le avuseseră copiii la ei, comisarul Wania mai găsise şi cîte un astfel de joc de buzunar. De parcă asasinul înainte de a comite fapta se jucase vesel cu copiii, se amuzase, le povestise ; pe feţele lor moarte era întipărit chiar un zîmbet vizibil... şi lui Viki îi trecu prin cap un gînd ciudat : dacă nu cumva asasinul necunoscut care lăsa la locul faptei ca pe o carte de vizită cîte un joc de buzunar, nu-şi cumpărase cutiuţele chiar în acest magazin, la aceeaşi tejghea. Apucă involuntar una din cutiuţe. Era pictat înăuntrul ei un motan cu cizme, cu laba desfăcută, în care trebuiau să intre cinci şoricei. Pe partea cealaltă se afla nevasta motanului, cu o bonetă cu fundă — leită văduva generalului — şoriceii trebuiau scoşi din laba ei afară. Vînzătoarea îmbrăcată în albastru şi alb îi puse lui Viki cutiuţa într-o punguţă, luă moneda de cinci şi-şi aţinti o clipă, cu plăcere, ochii pe faţa lui. Viki Heumann, care era un băiat cu bun simţ, zîmbi, băgă punguţa într-un buzunar lîngă cealaltă şi se îndepărtă. Şi-n clipa aceea îl zări pe Bernard Raster.

Faptul că o întîlnise pe văduva Meyerbach în magazin fusese o întîmplare. Dar să se întîlnească abia după cîteva minute, în acelaşi loc, cu alt cunoscut, era aproape de ne-

crezut. Şi totuşi aşa se întîmplase. Bernard Raster era vecinul lor.

Locuia în casa de vizavi de vila familiei Heumann. Casa era aşezată pe colţ, puţin pieziş, dar din cîteva camere ale vilei Heumann, din cămăruţa lui Viki de exemplu sau din încăperile de la mansardă ale colonelului Seibt, se vedeau ferestrele acestuia. Raster era conservator, dar nu se ocupa de statui sau de tablouri, aşa cum îşi imagina Camila, slujnica temporară a lui Heumann, ci de ceva ciudat, de cadavre omeneşti. La secţia anatomică a Institutului de biologie de pe calea Kelich, Raster extrăgea — cu ajutorul asistenţilor şi cum spunea el însuşi şi cu ajutorul domnului — scheletele din trupurile omeneşti şi apoi curate, albe şi netede le preda spre a fi expuse în vitrinele muzeelor şi la facultatea de medicină. Raster mai restaura şi schelete vechi descoperite sub diferite biserici şi castele, în momentul de faţă lucra la o asemenea operă în criptele mănăstirii benedictine din oraşelul Ottingen, ce se afla la zece kilometri de capitală. Viki nu-şi dăduse niciodată seama la ce ar fi putut servi o asemenea activitate. Raster se ducea zilnic la Ottingen, pleca dimineaţa şi se înapoia seara, dar peste zi bea zdravăn, căci oraşelul avea o cîrciumă remarcabilă în subsolurile castelului.

De altfel, Bernard Raster în pofida muncii de finețe pe care o făcea semăna puţin cu o gorilă, adesea beată. În acest moment se afla la etajul al şaptelea al magazinului universal M & S într-o galerie de lemn alb împodobită cu frunziş artificial şi floricele colorate şi privea un buchet de floarea-soarelui şi cîteva vaze de piatră de un albastru intens. Vînzătoarea îmbrăcată în albastru şi alb care stătea lîngă el — ce aducea cu o gorilă semăna cu o maimuţică delicată — îi spunea ceva — conservatorul Raster voia probabil să cumpere o vază — şi cine ştie chiar o floarea-soarelui artificială. Şi poate că Viki s-ar fi strecurat spre el prin mulţime şi i-ar fi vorbit — îi veni să zîmbească aducîndu-şi aminte ce neplăcere îi provoca tatălui său ori de cîte ori stătea de vorbă cu el — poate că i-ar fi vorbit, dar apoi aruncîndu-şi privirea la vechiul lui ceas de copil îşi zise că e timpul să plece. Să plece, căci era preferabil să ajungă la Podul Seibt mai devreme... aşa că nu se îndreptă spre Raster, ci spre scările de ieşire.

O luă spre parter și deși cobora avu sentimentul că se înalță, Raster e ca o gorilă beată, își spuse, dar e un om interesant și bun și mai poți afla cite ceva de la el. De exemplu despre distilate, subiectul însă nu-l prea interesase căci el nu bea, poate despre fluturii colorați, asta-i plăcuse mai mult, deși nu se ocupase niciodată de ei, sau chiar despre circiumi, temă ce-l preocupa mult în ultima vreme. Își aminti de Hoffmann și-și spuse : Aș fi putut să-l întreb de vreo circiumă mai deosebită, de la periferie, în vreun ocol, șopron, în vreo magherniță, pe vreo ulicioară uitată de lume, dar acum e prea tîrziu, o să mă duc cît de curînd să-i fac o vizită acasă... apoi se întrebă de ce tatăl său îl minimaliza așa de tare pe Raster. Minimalizează el multe, își spuse, și fața lui frumoasă și fină se întunecă iarăși, dar de ce tocmai pe Raster ? Doar se cunosc de așa multă vreme, se cunosc încă de pe vremea studiilor, încă de cînd erau în asociația rezerviștilor din unitățile teritoriale, la fel ca și cu colonelul Seibt, pe Seibt însă-l suportă, pe Raster nu. Și doar Raster e și el criminalist, e chemat cînd se descoperă schelete suspecte. Sau poate că nu-l agreează tocmai fiindcă se cunosc din tinerețe ? La fiecare etaj, Viki era nevoit să iasă de pe scările rulante, să cotească și să se urce pe altele — așa cum se procedează cu scările rulante în toate magazinele universale. Cînd ajunse în dreptul parterului își aminti din nou de asasinul necunoscut și odată cu el și de Wania.

Și Wania, își zise, e un om interesant, dar ce folos. Pe spărgătorul de case de bani l-a descoperit, dar pe asasinul copiilor n-a pus mîna. Misterul continuă pînă azi și pentru... și Viki își aminti iar de tatăl său. Ajunse în fine la parter, părăsi treptele rulante și păși din nou pe pămînt ferm. Se uită de jur împrejur la mulțimea de oameni ce se agita printre nenumăratele standuri în atmosfera călduță și proaspătă, în sunetul melodiilor fermecătoare, și-și spuse iar : Să-l găsești pe asasin ! Să vezi atunci ziarele, revistele, cinematografia, mulțumirile ministrului și asta încă nu e nimic. Asta ar fi așa, în al doilea rînd...

Cu mîinile în buzunare, ținînd strîns cutiuțele și punguța se strecură spre ieșire, acolo își încheie cojocelul și păși în stradă.

Continua să cadă o zăpadă măruntă, strălucitoare, mii de neonuri colorate străluceau, deşi era abia amiaza, şi pe străzi răsunau cîntecele suave ale copiilor, clopoţeilor şi orgii.

III

Pînă să ajungă la Podul Egid Seibt, unde avea întîlnirea aceea plăcută, văzu un lucru interesant. Pe trotuar mergea o pereche, bărbatul avea favoriţi încărunţiţi, un palton negru şi un bastonaş, arăta ca un consilier guvernamental. Femeia era asudată, grăbită şi tîra un coş galben. Erau probabil soţi şi pe lîngă ei se învălmăşeau şase pui de buldog. Căţeii erau liberi, fără zgardă, asta era posibil în preajma Podului Seibt pentru că trotuarele erau largi şi goale ; zăpada cădea pe spinările lor grăsuţe, şi puii ridicau mereu capul spre stăpîni şi îl priveau. În dreptul podului, perechea cu puii dispăru după colţ, femeia fu cît pe ce să se împiedice de coş, bărbatul roti uşor bastonaşul, şi în aceeaşi clipă de după colţ, răsună scrîşnetul frînelor de maşină şi un schelălăit. Viki se opri o clipă şi încremeni. Apoi privi în faţa sa, spre pod, şi plecă mai departe. Pe marginea podului se afla statuia lui Egid Seibt cu paleta şi pensula în mînă şi cu o rîndunică pe umăr.

Rîndunica, paleta, precum şi capul şi ghetele statuii erau înzăpezite şi Viki zîmbi în sinea lui. Acest Seibt celebru era omonimul colonelului care locuia în vila lor, sau mai bine spus colonelul Seibt — chiriaşul lor — era omonimul pictorului, pentru că primul mai trăia încă şi era o adevărată mostră de voie bună şi sănătate, în timp ce Egid Seibt murise în mizerie de tuberculoză încă de la sfîrşitul secolului trecut şi podul primise numele lui. Viki se afla la locul întîlnirii.

Lîngă pod, ceva mai încolo de statuie, era un mic loc de parcare, unde se aflau cam cincisprezece automobile şi printre ele — cu un fes alb de zăpadă pe acoperiş — micul Jaguar roşu. În prima clipă Viki avusese impresia că în automobil se afla doar Greta, îi văzuse pălăria în spatele parbrizului şi-şi zisese: Să se fi dus Barry pe undeva? Apoi

văzu că fratele Gretei, Barry stătea tot în automobil, la volan., lîngă sora lui... Viki făcu o săritură, le făcu semn cu mîna și străbătu în fugă ultima porțiune de drum. Abia se trîntise pe bancheta din spate și închisese ușa că Barry demară și o porni la drum.

— Vezi ce grăbiți sîntem, zise Greta, de n-am ajunge la spital. drumul e lunecos și el conduce ca un nebun. Nici nu știm unde mergem. spuse ea. pe cînd intraseră deja pe pod lăsîndu-l pe Seibt cu rîndunica în urmă, mergem la voia întîmplării. Cincisprezece-douăzeci de kilometri afară din oraș unde se află niște cîmpii, păduri, crînguri, să tăiem brăduți, dacă dumnealui a luat vreun cuțit și dacă nu e păcat să faci așa ceva, apoi ne întoarcem și intrăm undeva.

— Putem intra undeva și afară din oraș, spuse Viki din spate, putem rămîne în vreo cîrciumioară de țară. Sau știți ce, strigă deodată, hai la Ottingen. Da, la Ottingen. Să mergem la vînăria castelului. La vînărie n-am mai fost, în Ottingen însă da, cunosc aproape fiecare drum. Apoi vorbi Barry.

— Nu, Viki, începu el în timp ce se aflau în mijlocul podului sub care curgea rîul pe jumătate înghețat, nu mergem la Ottingen, am alt plan. Ceva în legătură cu călătoria noastră. După ce ieșiră de pe pod, la o încrucișare, spuse :

— Acum mergem într-adevăr la voia întîmplării cîțiva kilometri, Greta nu și-ar găsi liniștea fără ieșirea asta în natură, dar după aceea, repede înapoi în oraș. Să luăm loc în vreun bar.

— Ce bar, exclamă Viki, hai mai bine la cîrciumă. Dar Barry de la volan zîmbi doar și clătină capul. Ajunși la o încrucișare, trebuiră să aștepte culoarea verde și Barry spuse tainic : Undeva unde n-ai mai fost, Viki, iar ea... arată spre sora lui, nici atît. Eu am fost acolo de două ori. E o semiobscuritate colorată, și mai e ceva, dar despre asta o să vă vorbesc mai încolo... Principalul e că trebuie să vezi locul, înainte de a pleca la Istanbul și la Smirna. Vin acolo și cîțiva comercianți turci, prieteni cu tata... și Viki auzind acestea se bucură.

Barry pe numele întreg Bartolomeu Piret și sora lui Greta erau după părerea amabilei lor mame destul de ne-

ascultători, nu prea învățau și trăiau după cum îi tăia capul, după părerea tatălui însă, totul era în regulă în ceea ce-i privea. Făceau parte dintr-o familie bogată, tatăl lor era proprietarul unui mare magazin de covoare orientale și în locurile unde-și făcea achizițiile — în orașul Smirna și la Istanbul — avea depozite, și mulți prieteni. Barry era aproape la fel de frumos ca Viki, se îmbrăca însă mai pestriț și mai în pas cu moda. Avea părul de culoare închisă, mai lung, nu purta niciodată beretă și era proprietarul micului și frumosului Jaguar.

Greta avea ochii fardați și avea un prieten cu care ieșea. Viki pe scaunul din spate se bucură și spuse :

— Bine. Să mergem la barul unde vin turcii. Trebuie să-l văd înainte de a o lua din loc.

Străbătură străzi, încrucișări, zăpada măruntă și strălucitoare continua să cadă și miile de neonuri luminau deși era abia după amiază, iar Viki de pe scaunul din spate privea cînd la pălăria Gretei, cînd la Barry cît de ușor și de calm domină volanul... dar în primul rînd se gîndea la Smirna și la Istanbul, unde tatăl lor avea depozite și unde curînd, în vacanță, trebuia să plece cu Barry.

Involuntar își vîrî mîinile în buzunarele cojocelului în care pe lîngă jocuri avea și cele două cutiuțe și în sinea lui zîmbi. Apoi ajunseră la marginea orașului pe autostradă.

— Azi am avut un conflict la școală, spuse Greta la începutul autostrăzii, un conflict din cauza hainelor. În ultima zi de școală, profesoara de chimie mi-a imputat că nu știu formulele.

— Și cum așa din cauza hainelor ? întrebă Viki.

— Din cauza lor. Mi-a zis că așa cum pot să port haine dintr-astea, pot să învăț și formulele. Pînă acum nu mi-e prea clară legătura, rise ea.

— E într-o ureche, rise și Viki, o face din invidie. Probabil că de băieți nu se ia.

— Și eu am avut un conflict, zise Barry și acceleră, arăsă, ieri cu dînsa aici de față... și arătă cu capul spre sora lui. Tocmai îmi uscam părul în baie și mai să scoată ușa din balamale, că ce fac acolo. Că-și ratează *rendez-vous*-ul. Și asta cu toate că mai avem două băi.

— Baliverne, rîse Greta, se spală jumătate de zi și de fiecare dată în baia mea. Și ce e nostim e că nici nu se vede.

— Eu am mereu conflicte, zise Viki, dar încep să devin indiferent. Din cînd în cînd gîndindu-mă la ele mi se mai face rău, ca de exemplu azi la școală, dar în general am devenit insensibil. Ar trebui să mă topesc ca fratele meu ; să-mi termin studiile și adio casă pentru totdeauna. Și azi... Viki zîmbi ușor și ochii lui cenușii și luminoși străluciră, azi o să am iar un conflict cu el. Diseară, fiindcă o să vin tîrziu acasă.

— O dată pe an poți și tu să întîrzii și tocmai azi, clătină Barry capul, știa prea bine despre ce era vorba, o dată pe an, ce mare lucru.

— El zice că situația asta e mereu, rise Viki.

Trecură pe lîngă uriașe indicatoare de direcție, pe lîngă panouri care anunțau locuri de parcare, pompe de benzină, răcoritoare, lăsară în urmă auto-servisuri scăldate în luminile colorate ale neonurilor ; asfaltul neted al autostrăzii se albea discret sub ninsoarea măruntă care cădea mereu, deși mai rară, iar Viki cu toate că era cu zîmbetul pe buze, simțea din nou o amărăciune în suflet. Erau clipe cînd își rîdea de toate, și chiar dacă nu i se citea în privire, pe față sau pe buze, o făcea în adîncul sufletului, și atunci tot ce era acasă începea să-i pară indiferent, dar momentele acelea erau încă destul de rare. În rest se simțea așa de trist și apăsat încît fața i se acoperea de umbră și privirea îi căpăta un fel de imobilitate. Acum simțea din nou amărăciune și știa că dacă va mai medita o clipă la această problemă va fi copleșit cu totul. Se împotrivi sentimentului și Greta îl ajută involuntar. Erau în momentul acela destul de departe de oraș, poate la vreo cincisprezece kilometri, și Greta privind afară spuse :

— Cred că am putea s-o cotim pe aici, pe undeva. După cît se vede, totul e frumos, sînt cîmpuri, păduri, coline, s-o luăm pe aici.

Ieșiră din autostradă, trecură pe sub ea efectuînd o volută și pătrunseră pe un drumeag. Alergară pe el spre o regiune înzăpezită, undeva în sus spre niște stînci. În dreptul stîncilor trecură peste un podeț înzăpezit, pretutindeni era pustiu și gol, nicăieri țipenie de om, nicăieri

un automobil, priviră sub pod la micul rîu. Curgea încet la mare adîncime și Viki spuse :

— Cînd veneam spre Podul Seibt, am văzut un lucru curios. Șase buldogi mici se foiau în jurul unei perechi ; stăpînul avea favoriți și un bastonaș. iar stăpîna tîra un eoș, dar cînd au dat colțul, au scăpat de unul din ei. L-a călcat o mașină. Mergem mai departe ? Mai merseră o bucată de drum. Dincolo de pod, de rîu și de stînci se înălța o coastă lină, pe jumătate împădurită și Gretei i se păru deodată că tocmai de pe povîrnișul acela s-ar fi putut deschide o perspectivă frumoasă asupra ținutului. Se opriră deci la marginea drumului, coborîră și o luară în sus încet, pe povîrnișul înzăpezit și pe jumătate împădurit. Din gură le ieșeau aburi, iar din buzunarul lui Barry se auzea cîntînd un tranzistor. Un cîntec necunoscut.

— Dar *à propos* de cîine, spuse Viki în timp ce urcau povîrnișul, înainte de a o lua spre pod, am fost la magazinul universal M & S. Anul ăsta, în mai, s-a furat tot ce era în seif, dar Wania i-a prins pe hoți a doua zi. Și pe cine n-am întîlnit acolo, de exemplu o doamnă pe care o cunoașteți doar după nume, pe Bernard Raster...

— E ciudat Raster ăsta, zise Barry și dădu mai încet tranzistorul din buzunar ; are niște labe, bea și extrage oase... Greta adăugă și ea :

— Și prepararea scheletelor e o meserie, mie însă îmi place mai mult să cînt.

— Ce dacă, și munca asta trebuie făcută de cineva, nu toată lumea poate lucra în agricultură sau în învățămînt ; orice muncă e onorabilă. Dar tu Viki știu că îl vizitezi din cînd în cînd. Tatăl tău ce zice de asta ? adăugă Barry.

— Din cînd în cînd mă duc pe la el și chiar acum o să trec iar, încuviință Viki, iar tatei desigur n-o să-i spun. Dumnezeu știe de ce-l urăște atît, poate au avut vreun conflict în tinerețe, sau ceva de genul ăsta, chiar azi m-am gîndit din nou ce-ar putea fi, au fost colegi în clubul rezerviștilor din unitățile teritoriale. Colonelul Seibt a făcut și el parte din club, și locuiește la noi, dar Raster... Apoi adăugă : Și-a cumpărat de la etajul șapte o vază și poate că și o floare artificială.

Cu răsuflarea tăiată ajunseră sus pe colină și acolo, dintr-o dată, se pomeniră într-un loc încîntător.

Nimeriseră într-un colț de pădure ale cărui extremități se îmbinau în unghi drept ; pe una din laturi se ridicau niște pini înalți, iar pe cealaltă molizi pitici formînd un soi de desiș. Între cele două laturi se întindea o poiană înzăpezită, care se înălța spre zare; în spatele ei — la o și mai mare depărtare — se afla probabil vreun sătuc, pentru că se vedeau acoperișurile înzăpezite ale căsuțelor, iar în mijlocul lor turla bisericii. Viki zise :

— Rîul ce curge pe sub deal și pe sub stînci trece cu siguranță prin sătucul de colo. Avea dreptate Greta ! Locul arată chiar ca într-o felicitare colorată de Crăciun !

Se așezară la marginea pădurii pe trunchiul doborît al unui pin de pe care înlăturară puțin zăpada, încetiniră și mai mult sunetul tranzistorului și priviră un moment tăcuți în fața lor. Într-adevăr, era un ținut ca dintr-o vedere de Crăciun. Ninsoarea care cu puțin înainte încetase să mai cadă, cernea iarăși cu fulgi mici și strălucitori, și ținutul — cît se putea cuprinde cu ochii — era de o liniște ciudată, solemnă. Greta se gîndea cu siguranță la ceva, ca și Barry de altfel ; pe părul lui întunecat și lung cădeau fulgi ce se preschimbau repede în picături de apă, în timp ce pe pălăria Gretei se menținеau albi și pufoși. Deodată Barry se întoarse spre Viki :

— Gîzele și fluturii mai dorm, Viki, rîse el, nu poți să-i prinzi în zăpadă. Și la vară iar n-ai să poți, pentru că o să fim la Istanbul și la Smirna.

— Mi-a trecut cheful să strîng gîze, spuse Viki, și Barry încuviință și arătă spre tranzistor.

— Știi cine cîntă ?

Se transmitea colindul *Steaua luminoasă a apărut, îngerii cîntă osanale*, și Viki se așeză puțin mai aproape de Barry și din nou privi spre zare. Admira cîmpul întins, alb, acoperișurile satului din depărtare, de dincolo de el, și o clipă încremeni cu privirea la zăpada mărunță și strălucitoare, care acoperea pămîntul, de parcă din cer ar fi căzut milioane de stele mititele...

...Da, își spuse, la vară vom fi la Istanbul și la Smirna. Apoi, fără a înceta să privească în fața sa, se așeză mai aproape de Barry și începu să se gîndească din nou la

drumul pe care-l vor face și la Jaguarul roșu aflat jos lîngă șosea și cu care urmau să se ducă și în Turcia. Barry primise automobilul de la tatăl său cu un an în urmă, cînd abia împlinise optsprezece ani și-și scosese permisul de conducere ; marele proprietar de magazine Piret nici nu așteptase ca fiul său să termine școala. Se părea chiar că nici nu-i păsa prea mult de școală, era clar că domnului Piret nu-i păsa de diploma fiului, ci de pregătirea lui cea mai potrivită.

La Viki era altfel. Tatăl său nu era nici negustor, nici antreprenor, ci șeful suprem al poliției criminaliste din țară, consilier șef în probleme de criminalistică, deci un funcționar public și funcționarii publici sînt totdeauna interesați ca documentele școlare ale fiilor lor să fie în ordine. Numai că Viki știa că nu va primi automobil de la tatăl său nici după cel mai strălucit examen de maturitate. Aveau desigur și ei mașină — a treia de la moartea mamei — o țineau în garajul vilei și era un Renault destul de luxos cu perdelușe la ferestre. Dar consilierul — șeful suprem al poliției criminaliste din țară — avea la dispoziție mai multe Chevrolete cu șoferi cu tot, așa că mașina proprie aproape că n-o folosea. Dacă consilierul nu-și folosea mașina mai deloc, Viki nu mergea cu ea nici pe atît. Cu tatăl său nu ieșea, iar singur nu îndrăznea, deoarece nu avea permis de conducere. Nu-mi cumpără el nici alte lucruri pe care poate că ar trebui într-adevăr să le am, se gîndi în sinea lui în timp ce stătea așezat pe trunchiul de pin doborît la marginea pădurii și-și privea ceasul vechi pe care-l căpătase în școala primară pe cînd îi mai trăia mama, iar fratele său era încă acasă. Mă hrănește, mă îmbracă, îmi dă din cînd în cînd și bani de buzunar, dar asta e tot. Dacă n-aș fi modest, n-aș putea economisi nici atît cît să-mi cumpăr cutiuțele astea din buzunar... Și ochii de un cenușiu luminos ai lui Viki se voalară puțin și deveniră imobili, iar fața lui frumoasă și fină se umbri din nou, a cîta oară într-o singură zi... își vîrî mîinile în buzunare, strînse cutiuțele și atinse și punguța cu jocul, cel cu motanul și pisica. Apoi văzură o imagine curioasă.

La cealaltă margine a pădurii, chiar lîngă molizii pitici, ce creșteau în desiș, în zăpada măruntă și sclipitoare

se ivi brusc un iepure. Poate îl atrăsese dangătul clopotelor ce se auzeau din tranzistorul lui Barry răsunînd tot mai tare, deşi se zice că iepurii sînt mai degrabă fricoşi. Iepuraşul ţopăi pe cîmpia înzăpezită se îndreptă spre ei, şi la jumătatea drumului se opri brusc, se ridică pe picioarele din spate şi făcu sluj. Mişcă urechile, dădu din cap, privi spre pinul prăbuşit şi rămase o clipă nemişcat ca o statuetă înzăpezită. Apoi în sunetul clopotelor se amestecă corul bărbătesc şi iepuraşul ca şi cum abia în acea clipă ar fi adulmecat primejdia, se lăsă repede pe lăbuţele din faţă, se întoarse, şi pînă să se dumirească ei, dispăru iarăşi în desiş. Toţi rîseră, Viki rîse şi el. Se simţeau bine. Şi deodată se făcu auzită Greta...

— Tu, Viki, zise ea, ce se mai aude cu asasinul ? Apoi adăugă : Cu asasinul copiilor. Încă nu l-aţi prins ?

Cuvintele ei sparseră liniştea măreaţă a ţinutului înzăpezit ca o lovitură de trăsnet.

Barry i-o reteză aspru :

— Ţi-ai şi găsit momentul să vorbeşti despre asasin. De parcă locul ăsta ar fi făcut pentru asemenea discuţii. Stăm la marginea pădurii, cum ţi-ai dorit, la radio se cîntă colinde, iepurele fuge, şi tu vorbeşti despre asasin. Pentru asta o să avem timp suficient la bar. Apoi adăugă mai potolit : Şi în general nu se face ca o fată ca tine să vorbească despre asasin. Dacă vrei spune-ne ceva despre tipul tău.

— Eşti aşa de prost, că n-am cuvinte, zise Greta. Barry şi Viki rîseră, iar primul adăugă :

— Dragă Viki, prietenul ăla al ei, e un guguman...

Apoi privirea lui Viki se fixă din nou pe turnul îndepărtat al bisericii, dincolo de cîmpul albit şi de milioanele de fulgi mărunţi de zăpadă, care se lăsau în jos în spaţiul acela uriaş ce se întindea între clopotniţă şi ochii lui, şi cum privea aşa avu senzaţia că se întunecă. Într-adevăr, asupra ţinutului începuse să coboare lin întunericul şi ei se ridicară fără grabă de pe trunchiul pinului. Se scuturară un pic de zăpadă, Greta îşi scoase chiar pălăria. Barry la rîndul său, scoase un cuţit şi tăie doi brăduţi din apropiere. Pe cel mai frumos i-l dădu lui Viki, pe celălalt surorii lui. Apoi înghe̊ţaţi şi fericiţi îşi luară rămas bun de

la frumosul ținut înzăpezit și începură să coboare încet costișa pe jumătate împădurită, îndreptîndu-se spre drumul ce trecea pe lîngă stînci și rîu, unde alături de șosea se afla Jaguarul. Era o liniște adîncă și nicăieri nu se vedea vreun suflet de om.

— Ei și acum haideți la barul unde vin comercianții turci, își aminti Barry în momentul cînd porni motorul și o luară de-a lungul micului pod înzăpezit, o să vă spun ce e acolo. În barul acela cîntă un tonomat, dar mai ales se produce o tipă grozavă. Se numește la fel ca neascultătoarea mea soră, îi spuse el lui Viki care acum stătea în față lîngă șofer, în timp ce Greta se mutase în spate lîngă cei doi pomișori — se numește Greta. Dar nu Piret ca ea, ci Garone, e italiancă, și cîntă cîntecul *O să ies la cîmp*.

— Ce prostie mai e și asta, rîse Greta pe scaunul din spate, vreun cîntec popular.

— Ca și cum n-am fi ieșit și noi azi la cîmp, spuse Barry și încă la sugestia ei. Crezi că numai țăranii ies la cîmp ? Apoi spuse : Îl are înregistrat și pe discuri. Poate că persoanele care se duc acolo se duc tocmai din cauza cîntecului acestuia, după care adăugă : Poate că și pentru altceva.

— Droguri ? rîse Greta.

Dar Barry ridică din umeri și aprinse lumina. Ajunseră chiar la intrarea spre autostradă... apoi începură să meargă foarte repede. Nu mai ningea și asfaltul nu mai era alb, ci doar umed... sute de automobile zburau în ambele direcții și indicatoarele de sens, indicatoarele de neon ale parcajelor, bufetelor și servisurilor treceau în goană... în douăzeci de minute ajunseseră la primul bulevard de la periferia orașului.

Trecură de prima încrucișare periferică, apoi în șuvoiul mașinilor se avîntară spre rîu. Nu o mai luară peste podul Egid Seibt, ci pe cel al Eroilor și după ce-l lăsară în urmă ajunseră pe Regală. Era șase și jumătate, dar magazinele erau încă deschise, luminate de neoniuri colorate, și din difuzoare mai răsunau cîntece, iar pe trotuare foiau mulțimi de oameni. La Casa de mobilă unde se putea coti la dreapta, Barry schimbă direcția. Trecură printr-o stradă mai îngustă, mai puțin agitată, inundată însă și ea de lumini, și abia dincolo de biserica Sfîntul Luca

ajunseră pe străzi mai întunecoase. Trecură prin îngrămădeala de case vechi și pasaje și ajunseră într-o străduță unde se aflau parcate cîteva automobile de lux. Acolo Barry opri. Lăsară brăduții în mașină. Greta își scoase pălăria, luă din spatele automobilului poșeta și un pachețel, Barry scoase ceva de sub volan și coborîră.

— Aici e, arătă Barry, spre o casă așezată pe colț. Se apropiară încet de imobilul de pe colț și se pomeniră în fața barului.

— Parcă văd că ne-apucă noaptea, spuse Viki zîmbind, o să am acasă un scandal cum n-am mai pomenit.

Barul era învăluit în lumină roșie și albastră, așa că arăta spectral, doar inscripția de neon de deasupra intrării era galbenă și portocalie și amintea de fructe exotice și de fildeș. Avea numai patru litere, iar acelea compuneau cuvîntul Iran.

IV

În mica garderobă — un soi de cămăruță — își lăsară hainele și păstrară în mînă și în buzunare doar ceea ce constituise obiectul preocupărilor lor de azi. Bătrîna garderobieră vopsită, cu cercei mari în urechi, apăsase probabil pe vreun buton pentru că apăru un portar palid care le dădu la o parte perdeaua roșie, grea de la capătul coridorului.

Barul avea două săli fără nici un perete despărțitor. Se putea afirma că de fapt era una singură susținută de cinci stîlpi. Pe tavanul negru luceau lumini verzi, roșii și albastre, așa că o bună parte a sălii se afla în întuneric, becurile colorate sclipeau doar, fără să lumineze. Oamenii așezați la bar erau sclădați de lumină galbenă și arătau întrucîtva ca niște fantome, iar persoanele de la măsuțe se aflau în penumbră. Numai platourile meselor erau luminate de razele ce coborau din tavan. La întretăierea celor două săli, între stîlpi, se afla un mic podium — cam de trei metri pătrați — și lîngă el o pianină acoperită cu staniol colorat. Cînd intrară, în prima sală tonomatul cînta

un blues. Insoțitorul cu mustață îi așează la o măsuță în a doua sală.

Greta își puse pachetelul și poșeta pe scaunul gol, și întoarse capul. Mai înainte de a putea spune ceva, un chelner se apropie de masă. Arăta mai degrabă că un boxer în frac, dar glasul îi era șoptit ca ciripitul unei cinteze și hotărît lucru nu putea fi auzit nici măcar la masa vecină, deși aceasta era încă goală.

— O sticlă de vin alb, spuse Barry, cu mîncarea mai așteptăm. Vinul îl preferăm mai dulce.

Chelnerul zîmbi în tăcere, repetă „dulce" și plecă. Apoi Greta zise :

— Dacă plecăm de-aici zdraveni, rîse ea, mare minune. Sîntem ca într-o vizuină... De dansat probabil că nu se poate... și arătă cu mîna în direcția podiumului.

— Nu se poate, spuse Barry, aici nu e sală de dans. Dacă vrei poți țopăi lîngă masă.

— Și mă rog unde ți-e cîntăreața ? întrebă Greta.

— Greta Garone trebuie să vină dintr-un moment în altul. Are timp încă, nu vezi că sala e pe jumătate goală, spuse Barry și se întoarse spre Viki. Buzele lui Viki surîdeau și ochii lui cenușii, luminoși luceau în penumbra colorată. Aici nu era cîrciumă și nici la periferie în vreun ocol sau șopron, deși de fapt cîrciuma nu intrase în socotelile lui, aici era bar, și mai mult, era barul după care tînjise întotdeauna. Privi coloanele dintre cele două săli, cu frontoanele lor arcuite dotate cu felinare între ale căror zăbrele ciudate ardeau luminițe colorate. Se uită la unul din pereții întunecoși și întîlni imaginea sumbru luminată a unui tîrg persan, cu o moschee, cu minarete, cu oameni cu turbane și măgăruși. Privi la micul podium de lîngă pianină și observă că era acoperit cu un covoraș... nu, aici nu era cîrciumă, era bar și era și-o vizuină... Viki se gîndi la ucigaș. Își întoarse privirea de la covoraș și-l observă pe chelnerul boxer care se întorsese. Strîngea într-o mînă gîtul unei sticle, în cealaltă avea o farfurioară cu migdale și în plus între degete încă trei pahărele cu gura în jos. Viki văzu cum așează mai întîi pe masă farfurioara cu migdale, după care răsucind cu îndemînare mîna cu dosul în jos, depuse dintr-o singură mișcare pahărelele pe masă. Apoi mută sticla în cealaltă mînă ca pe un ciomag, iar în

prima mînă, cea rămasă goală, îi străluci un tirbuşon. Tot cu o singură mişcare smulse dopul din sticlă, turnă în paharul lui Barry, iar cînd acesta gustînd încuviinţă, turnă şi celorlalţi. Apoi aşeză sticla pe masă lîngă farfurioară, zîmbi tăcut şi dispăru.

— Arată ca preparatorul Raster, oftă Viki, tot un fel de gorilă veselă. Dumnezeule ce mai local... şi ridică cu bună dispoziţie cupa, în timp ce Greta spuse rîzînd :

— Pentru Crăciun, iar Barry adăugă :

— Pentru drumul cu Viki la Smirna şi Istanbul !

Abia băuseră, cînd îşi făcură apariţia în bar alte trei persoane. În timp ce treceau printre coloane se apropie de ei un plasator cu mustaţă şi Viki observă că tustrei erau bronzaţi şi bruneţi şi că unul din ei arătînd destul de gras şi prosper avea o mustaţă neagră, mare. Cînd ajunseră lîngă masa vecină, Barry se sculă deodată şi le dădu mîna. Domnii îi zîmbiră amabil, îi zîmbiră şi Gretei şi lui Viki, cel gras şi cu mustaţă privi glumeţ la vinul de pe masa lor, apoi se aşezară la masa de alături. Iar Barry le spuse încet :

— Aştia sînt comercianţii din Turcia care-l cunosc pe tata. Fii liniştit, Viki, o să vezi cum o să se rezolve totul. Pun pariu că mai încolo o să ne invite la cină !

Tonomatul era cam la al cincilea cîntec, turcii de la masa vecină mîncau rulouri cu peşte, migdale, beau *whisky* şi din cînd în cînd schimbau cu Barry cîteva cuvinte peste mese. Barry şi Viki fumaseră deja mai multe ţigări dintr-o cutie frumoasă roşie aurie — Viki nu fuma, dar să stai la bar fără o ţigară nu se prea cădea — în local nu mai era nici o masă liberă şi Greta Garone tot nu se arăta.

— Unde-o fi femeia asta de nu mai vine, se întreba Greta, ce-ar fi să fi răcit chiar azi şi să nu mai poată cînta ? Cum se numeşte cîntecul ăla popular al ei ? rîse ea spre Barry, dar acesta era un băiat liniştit şi soră-sa nu-l putea scoate din fire.

— O să ies la cîmp, se numeşte, zise şi-şi privi ceasul. Apare ea. Vine întotdeauna mai tîrziu, e italiancă. Şi în momentul acela îşi privi şi Viki ceasul. Vechiul său ceas de copil pe care-l primise de la tatăl său pe cînd mai mergea încă la şcoala primară. În penumbra colorată de aici arăta mai jalnic decît ziua, arăta ca o sticlă sfărîmată

sau ca un nasture de tinichea... chiar atunci tonomatul amuți. Barry rîse și spuse :

— Știți ce ? Și mai bău puțin după care adăugă : Hai să ni le împărțim !

În barul acela, Viki nu rîdea doar cu ochii și cu gura, ci se simțea fericit pînă în adîncul sufletului. Da, era barul după care tînjise întotdeauna. Și deși nu era cîrciumă, și nici nu era așezat la periferie în vreun ocol sau șopron, totuși tot timpul cît ascultaseră muzică și băuseră vin nu contenise să se gîndească la asasin !

În timp ce se uita prin penumbră la celelalte mese, își spunea, da, și aici poate sta răufăcătorul. Dar Viki se mai simțea fericit și pentru alt motiv. Pentru un lucru la care se gîndea de la începutul lui decembrie. Pentru această întîlnire plăcută. Și acum Barry spusese : Hai să ni le împărțim, și Viki își privi iar ceasul și aprobă emoționat. Băgă mîna în buzunar și scoase cutiuțele. Una o dădu Gretei, cealaltă lui Barry și se simțea bine ca peștele în apă.

În cutiuța Gretei se afla o gentuță din coral șlefuit și divers colorat, o gentuță în care se afla o oglinjoară, o pudrieră, un ruj și o cutiuță cu fard roz plăcut mirositor. Greta se înclină spre Viki și-l sărută pe ureche.

— O s-o folosesc cînd mă duc la teatru sau la bal, spuse.

— Și la *rendez-vous*-urile cu ariciul ! adăugă Barry.

Pe cînd își despacheta cutiuța, Viki observă că prietenul lui e destul de neliniștit, lucru pe care nu-l mai văzuse la el. Își căută paharul cu vin din care bău și apoi desfăcu cutia. Pe catifeaua neagră strălucea aurul. Butoni pentru manșete și un ac de cravată — împodobit cu o perlă — Barry bău din nou, se înclină spre Viki și-l sărută pe cealaltă ureche.

Apoi veni rîndul Gretei.

Luă pachețelul, care se afla lîngă poșeta pusă pe scaunul liber.

— E o prostie, Viki, spuse ea, o să vezi. Ce ți-ar fi putut lua de Crăciun o fată ca mine. Tipu-ăsta, și-l arătă pe Barry, a refuzat să mă sfătuiască.

Erau trei cravate și un fular. Pe cravate era emblema celei mai bune case de mode pariziene și Viki își spuse în gînd că tatăl său îl îmbracă corect, dar că niciodată nu-i

cumpărase cravate așa scumpe. Fularul era o minune plăsmuită din lînă și culoare, și Viki își imagină cum va merge cu cojocelul și cu trenciul alb pe care-l purta cîteodată, ba chiar și cu cel vechi, închis la culoare, pe care-l purta pe ploaie. Îi mulțumi Gretei și ridică paharul în cinstea ei. Turcul cel prosper de la masa alăturată zîmbi în acel moment — i se păru lui Viki — ciudat și foarte înduioșat... apoi neliniștea lui bucuroasă crescu și mai mult.

Simți pe față privirea lui Barry și știu că venise rîndul lui. Era clar că prietenul lui își lăsase darul la urmă. În acea clipă în bar se petrecu o schimbare. Tonomatul tăcea mai departe, dar deasupra micului podium dintre coloane se proiectă un con de lumină, ce învălui covorașul și pianina învelită în staniol. Pe fundal apăru scăldată de aceeași strălucire o femeie. Avea părul deschis la culoare, tenul creol și în jurul gîtului un șirag de corali.

— Ea e, se întoarse pentru o clipă Barry dinspre Viki spre Greta, iar aceasta murmură :

— Spune-mi și mie te rog, ce fel de italiancă mai e și asta, toată machiată și blondă, iar Barry răspunse :

— Și tu ești machiată și brună, și nu ești italiancă..., dar iată că se auzi o poticneală și lîngă pianină apăru un tip mărunțel în frac roșu, se cățără pe scăunel și începu să cînte.

— O să ies la cîmp, spuse fără microfon cîntăreața la primele măsuri ale muzicii, salutînd printr-o înclinare oaspeții, și în mîna ei apăru deodată un trandafir... Greta zîmbi, Barry trebui și el vrînd-nevrînd să zîmbească, apoi privi din nou spre Viki. Dar cîntăreața terminînd de vorbit, își plecă pudică ochii spre covor și începu să cînte.

Într-o zi spre seară o să termin cu toate tentațiile
O să iau automobilul și o să ies în natură.

Cînta cu un glas moale, catifelat, fără microfon, jucîndu-se cu trandafirul, greierașul o acompania discret.

O să m-așez în iarbă la marginea pădurii
Inima mea obosită o să danseze voioasă
Capul meu trist n-o să mă mai doară
Cînd o să ies în livadă, cînd o să ies la cîmp.

Viki zîmbea şi se simţea fericit. Privea cîntăreaţa, trandafirul pe care-l avea în mînă, conul de lumină proiectat pe covoraşul de sub picioarele ei, şi pe faţă simţea privirea lui Barry. Ce-o să-mi dea oare, se gîndea în sinea lui şi în acelaşi timp urmărea muzica şi asculta cuvintele...

Într-o seară am să-mi spun ajunge
E vremea să trec podul curcubeului

cînta discusa cu glasul moale, catifelat, dar de data aceasta ceva mai puternic, iar greierul cînta şi el mai tare.

Maşina o să mă ducă undeva la ţară
Sărmana-mi inimă are să-mi fie iertată de vină
Capul meu greu n-o să mă mai doară
O să mă aşez în iarbă, o să mă aşez pe cîmp.

Apoi greierul începu să cînte foarte tare, să se scuture şi să se bîţîie deasupra claviaturii, ca şi cum s-ar fi luptat sau ar fi biruit un şarpe şi Viki privi la tabloul abia luminat al tîrgului persan de pe peretele de vizavi, cu moscheea şi minaretele lui, prin cap îi fulgerară Smirna şi Istanbulul, unde o să se ducă vara viitoare cu Barry, şi darul pe care i-l va da acesta peste o clipă... pe podium, în fascicolul de lumină, şi fără microfon cîntăreaţa începu să se învîrtească, să se răsucească şi să ridice trandafirul, glasul îi era acum metalic şi aspru, cînta...

Odată, într-o seară o să mă duc în locul acela trist
Ca sufletu-mi să fie iarăşi curat
O să mă aşez la marginea pădurii, să privesc înainte-mi
Să privesc cîmpul, să privesc cerul
Şi-apoi capul meu greu mîna cuiva o să-l dobeare
Imaginile şi dorurile mele or să se piardă în cîmpie... da, în cîmpie.

Cîntăreaţa termină de cîntat, greierul sfîrşi şi el, iar în bar răsunară aplauze. Viki auzi că aplaudă şi turcii de la masa vecină, ba chiar şi Greta îşi lovi palmele de cîteva ori, aplaudă şi Barry... apoi Greta Garone se înclină pentru ultima dată, aruncă trandafirul pe care-l avea în mînă

undeva în direcția barului și plecă. În urma ei se auzi o bocăneală, se mișcase și greierul, conul de lumină de pe podium dispăru. Barry băgă mîna în buzunar și zise :

— Ei ? Cum i-a plăcut surioarei ?

Apoi scoase mîna din buzunar și spuse :

— Uite, Viki... Și-i înmînă o cutiuță.

Viki bău repede o gură de vin și simți că-i tremură mîna. Observă privirea Gretei și privirile turcilor de la masa vecină care se uitau cu un mare interes nedisimulat, ca și cum ar fi privit spre suprafața unui lac sau în adîncul mării... tonomatul cînta iarăși un *blues*.., și Viki despachetă hîrtia. Apăru o cutiuță de bijutier. Și cînd o deschise... În penumbra colorată, pe catifeaua de un roșu închis strălucea un ceas cu brățară care se etala acolo ca o nestemată din coroana Fecioarei.

V

În penumbra colorată tonomatul cîntase un *blues*, Greta Garone se ivise din nou cu trandafirul în mînă pe podium în conul de lumină și cîntase și ea, chelnerul boxer se apropiase de masă și cu o singură mișcare scosese dopul, iar pe masă lîngă farfuria cu migdale apăruse altă sticlă de vin. Turcii de la masa vecină sorbeau ceva dintr-o sticlă care stătea lîngă ei pe măsuța portabilă, într-un vas. Nu era însă șampanie și pe lîngă asta mîncau niște prăjiturele, și totul — atît vinul cît și prăjiturelele — le consumau cu apă.

Greta, Barry și Viki ciocniră din nou, turcii văzură și ei, rîseră, iar Viki... ținea tot timpul mîna stîngă pe masă. Ceasul lui vechi, copilăresc îl pusese de mult în buzunarul sacoului ca pe o rămășiță înmormîntată a fostei lui copilării... își privea noul ceas de aur și inima îi bătea de emoție și fericire. Era un dar cu totul neașteptat. Un dar pe care nu l-ar fi primit de la tatăl său nici în pragul morții. Pe cadranul lui de aur strălucea un calendar roșu, iar pe brățară era gravată în aur galben masiv monograma VH și data Crăciunului. Brățara era formată din plăcuțe de aur, împodobite cu motive în relief, ceasul costase probabil

foarte scump. Bartolomeu Piret, fiul marelui proprietar Piret avea destui bani. Viki era într-adevăr fericit. Își privea ceasul pe cînd vorbea cu Greta și cu Barry despre fratele său Mart, care trăia independent, departe de casă, pentru că nu mai suporta viața de acolo, îl privea pe cînd vorbea despre cameristul tatălui său, uscat, slab, tăcut cu patronul, așa cum se cade să fie orice camerist adevărat, iar cameristul consilierului criminalist șef și al șefului suprem al poliției criminalistice în special, privea magnificul ceas și în timp ce — după ce băuseră jumătate din sticla a doua — ajunseseră în fine și la crime.

— Chiar azi am dezbătut problema cu Hoffmann, spuse Viki cu o senzație de beție ușoară, vrea să meargă cu mine prin cîrciumi, dar prin acele cîrciumi unde speră să găsim ceva urme. Prin cîrciumile de la periferie, în diverse bodegi sau șoproane, prin căsuțe mici și străduțe dărăpănate care vor fi demolate curînd.

Dar mai ales trebuie să studiez totul din nou, să meditez — Viki întinse mîna după țigări și își aprinse una — asupra tuturor acelor duplicate, copii, protocoluri, asupra mapelor, fotografiilor, schițelor, asupra a tot ce are acasă în seifuri. Se pregătește chiar să scrie o operă. Ei da, o operă... repetă Viki, cînd Greta rîse spre el, se pregătește să scrie o operă despre toate astea. Poate sub formă de manual, cameristul mi-a vorbit în taină despre ea. De aceea le ține pe toate acasă, în seifuri, și chiar dacă are doar copiile, ajunge. Eu însă trebuie mai întîi să cercetez și să meditez, apoi o să plec și pe teren. Prin cîrciumi, cum spune Hoffman, dar mai înainte o să mă informez și la Raster. El se pricepe la orice și știu că o să mă sfătuiască cu amabilitate. Sorbi apoi o gură de vin, își privi ceasul și continuă :

— Sigur e faptul că n-au fost doi asasini, ci una și aceeași persoană.. Copiii au fost împușcați absolut la fel, în ceafă, cu același pistol, un pistol destul de neobișnuit care nu s-a găsit, cum nu s-a găsit nici tubul cartușului. Crimele le-a făcut una și aceeași persoană, s-a constatat și la autopsie.

Și Viki își privi iar ceasul, bău vin și-și scutură țigara în scrumieră. Da, s-a stabilit la autopsie, și deși s-au stabilit destule alte lucruri încă de acum două luni, asasinul a ră-

mas misterios și se știe despre el aproape tot atît de puțin ca în perioada cînd a comis faptele lui groaznice.

Prima crimă se produsese într-o duminică, la cinci septembrie. Antonia Seibt, de treisprezece ani — a se vedea concordanța numelui cu al celebrului pictor din secolul trecut și cu al colonelului care locuia în vila Häumann — fiica funcționarului vamal de pe calea Humbert, plecase în acea duminică, dis-de-dimineață, din oraș cu autobuzul în satul numit Kneppburg, la douăzeci de kilometri depărtare. Se ducea la unchiul ei, fratele tatălui, și la soția acestuia, mătușa sa. În ziare fusese publicată declarația nefericitului tată, care arătase că Antonia se dusese la unchiul ei, la Kneppburg, ca să-i ducă mătușii jus de lămîie, era începutul lui septembrie, mătușa avea febră și familia Seibt din oraș considerase că are nevoie de vitamina C. Faptul că această familie din Kneppburg aveau o grădină plină de pomi fructiferi și ca atare suficiente vitamine, nu fusese luat de loc în considerație. Deși în Kneppburg se putea cumpăra orice, jusuri de lămîie nu aveau, așa că Antonia plecase. Ajunsese la familia Seibt în sat înainte de prînz, mîncase acolo pui și fulgi de ovăz, după prînz se jucase în grădină cu copiii din vecini, se dăduse într-un leagăn făcut din frînghii pe care le legaseră de trunchiurile a doi meri, după care se dusese cu copiii în lunca micului iaz din sat, fusese cu Pepik Wagner la han să se uite la un hîrciog, apoi la marginea cîmpului arat.

În jurul orei cinci după amiază, cu un coșuleț cu ouă — după declarația unchiului Seibt, apărută și ea în ziare, erau ouă bune, proaspete care se puteau cumpăra de altfel și în oraș, dar ei aveau destule din care trimiteau din cînd în cînd și familiei Seibt — deci în jurul orei cinci Antonia plecase cu coșulețul cu ouă din Kneppburg acasă. Fusese nevoită însă să se ducă în satul vecin, la Kolarov, pentru că autobuzul pentru oraș trecea pe acolo, și tot acolo era și stația. Drumul din Kneppburg la Kolarov măsura doi kilometri, și la început trecea prin cîmpie, apoi printr-o pădurice de foioase, apoi iarăși peste cîmp și pe lîngă o livadă de pruni ; era un drum frumos, iar duminica de septembrie era însorită și caldă. Antonia Seibt o apucase deci pe acest drum, dar la Kolarov, la stația de autobuz nu mai

ajunsese. N-a mai ajuns în seara aceea deloc acasă, în oraș. Părinții crezuseră mai întîi că a rămas peste noapte la unchiul și la mătușa ei în Kneppburg, și deși faptul li se păruse puțin ciudat l-ar fi înțeles totuși dacă a doua zi ar fi fost sîmbătă sau duminică, dar a doua zi era luni, și Antonia trebuia să se ducă dimineața la școală. La opt seara funcționarul vamal Seibt îl chemase la telefon pe hangiul din Kneppburg, Josef Wagner. Unchiul Seibt venise la han, la telefon, și îi spusese fratelui său, că Tonička plecase de la ei la autobuzul din Kolarov înainte de ora patru. Lucru curios, vameșul și soția lui se liniștiseră auzind cele spuse de unchi. Vameșul relatase mai tîrziu că dăduseră drumul la televizor și-și așteptaseră mai departe fiica. Abia cînd se terminase filmul — era o comedie ce durase pînă la nouă jumătate — vameșul se dusese la telefon să-și întrebe cunoscuții ce să facă. Către ora zece un oarecare Ruth îi spusese să cheme poliția.

Zece minute după ce ajunseseră pe drumul Kneppburg—Kolarov și la trei sferturi de oră după apelul vameșului polițiștii găsiseră fata. Zăcea în pădurice de foioase după un tufiș, la cîțiva metri de drum, prăvălită pe partea dreaptă, cu un obraz cufundat în iarbă, împușcată în ceafă, se vedea de la prima vedere că fusese ucisă șezînd ; aproape de ea se afla coșulețul cu ouă, iar la picioare un mic joc de buzunar, o cutiuță rotundă de sticlă cu babacloanța și cu șase adîncituri în care trebuiau introduse șase biluțe aurii. Polițiștii chemaseră prin emițător echipa de serviciu și, în mai puțin de o jumătate de oră, sosiseră în pădurice un medic, un fotograf, un dactiloscopist, un electrician cu reflectoare, trei criminaliști, un cîine și comisarul șef Alfred Wania.

Iarba din împrejurimi nu era bătătorită mai mult decît trebuia să fie, dat fiind că se mersese și se șezuse pe ea. Pe hainele și pe corpul fetei nu se vedea la prima privire nici cea mai mică urmă de agresiune, pe fața ei era un surîs încremenit, și în afara jocului de buzunar nu se găsise nimic, nici arma, și nici tubul cartușului. Căutarea asasinului — cum se întîmplă în astfel de cazuri — începuse imediat. Încă în noaptea aceea fuseseră cercetate cu grijă împrejurimile, pădurica, drumul Kneppburg — Kola-

rov, ambele sate, fusese identificat șoferul și cîțiva călători care merseseră cu victima în autobuzul de dimineață, de la oraș la Kolarov. Fuseseră trimise depeșe la toate stațiile de poliție din țară și se căutase și în cartoteca centrală a poliției. Tot în aceeași noapte fusese amănunțit înregistrată ultima zi a vieții Antoniei Seibt. Fuseseră audiați douăzeci de cetățeni din Kneppburg, între care mulți copii, care avuseseră de-a face cu victima în ziua respectivă sau măcar o văzuseră. A doua zi, la școala din Kneppburg nu se ținuseră cursuri. Jocul de buzunar fusese arătat unchiului și mătușii fetiței ucise, care declaraseră că Tonička n-avusese la ea nimic de genul acesta, același lucru spuseseră și copiii din Kneppburg, cu toții vedeau jocul pentru prima oară, iar părinții, familia Seibt, declaraseră cu hotărîre în procesul-verbal care fusese redactat în aceeași noapte, la direcția poliției din oraș, că Antonia nu numai că n-avusese la ea jocul în drum spre unchiul ei, dar că nu-l avusese niciodată. Poliția trăsese concluzia că jocul de buzunar putea aparține asasinului, așa că obiectul devenise important. A doua zi dimineața se făcuseră cercetări minuțioase, dar rezultatul fusese dezamăgitor. Nici o amprentă a asasinului, nici măcar o amprentă a victimei, de parcă nici Antonia, nici asasinul nu avuseseră de loc cutiuța în mînă. Totuși comisarul Wania credea în valoarea probantă a obiectului aceluia. De asemenea, își pusese speranța și în rezultatul autopsiei. Autopsia fusese terminată a doua zi dimineața și confirmase prima impresie : asupra fetei nu se aflase nici o urmă de agresiune. Rezultatul autopsiei stabilise felul pistolului din care se trăsese și faptul ar fi putut avea — spera comisarul Wania — valoarea aurului. Zilele treceau și asasinul nicăieri. Trecuseră trei luni și asasinul rămăsese necunoscut.

Cea de a doua crimă, asemănătoare, avusese loc în douăzeci noiembrie, la doisprezece kilometri de capitală, la un kilometru de satul Zorna, care se află aproape în direcție opusă față de satul Kneppburg, și anume pe malul rîului Milostna. Victima fusese de această dată un băiat în vîrstă de paisprezece ani, Frederich Delmar. Acest Frederich Delmar era fiul unui negustor. Tatăl lui avea în piața din Zorna o prăvălie cu coloniale, dar vindea și ju-

cării, radiouri și biciclete. Era văduv, casa i-o conducea sora lui care era nemăritată, o ființă foarte antipatică, slabă, rea și vicleană, alienată mintal dar nu în așa măsură încît să fie băgată la ospiciu, pe scurt cazul acela intermediar care e adesea cel mai rău — și purta suavul nume de Angela. Frederich Delmar era un elev mediocru, după declarația tatălui său, a mătușii Angela și a profesorilor, era cîteodată pripit, nervos, dar nu avuseseră cu el nici un fel de alte greutăți acasă sau la școală. În ziua fatală — în acel an fusese un noiembrie foarte secetos, însorit și călduros — Frederich Delmar se dusese la ora două după amiază să prindă raci la cotul rîului Milostna, cu malurile înțesate de sălcii și tufișuri. Plecase singur, pe jos, nu se dusese cu bicicleta, ca alte dăți, luase cu sine cutia de tablă și cuțitul. Nici un om nu-l văzuse mergînd spre cotul rîului, nici unul dintre prietenii lui nu se dusese după el. Seara neîntorcîndu-se acasă, iar Angela, constatînd că nu era nici la vecini, nici în sala de gimnastică, plecase să-l caute. Îl găsise la cotul rîului sub o salcie, într-un tufiș, aproape de el se afla cutia de tablă cu o picătură de apă de rîu. Angela Delmar ființa antipatică, slabă și pe jumătate bolnavă, nu se speriase totuși. Și nu numai că nu se speriase. Făcuse un lucru de neînțeles pentru o minte sănătoasă, poliția descoperise faptul abia a doua zi dimineața cînd o pusese să semneze procesul-verbal...

Angela Delmar se întorsese liniștită acasă de lîngă nepotul mort pe malul rîului Milostna și-i spusese fratelui ei că nu l-a găsit pe băiat. Cînd negustorul Delmar vrusese să anunțe poliția, îl împiedicase inoportun. S-a rătăcit, îi spusese, o să vină la unsprezece. Era o situație ciudată, dar negustorul Delmar o ascultase în cele din urmă ca și cum i-ar fi dat crezare că fiul său se rătăcise într-adevăr și că urma să se întoarcă la unsprezece. Și abia cînd văzuse că la unsprezece nu se întorsese chemase poliția — era unsprezece și jumătate.

Poliția sosise la Zorna în douăzeci de minute. În următorul sfert de oră găsiseră băiatul în tufiș, lîngă rîu sub o salcie. În alte douăzeci de minute sosiseră la locul crimei doctorul, fotograful, dactiloscopistul, electricianul, doi criminaliști, un cîine și comisarul Wania. La fața lo-

cului se constatase, că băiatul fusese împușcat în ceafă — șezînd — zăcea prăbușit pe-o coastă, cu fața în iarba uscată, pe obrazul lui era încremenit un zîmbet, în buzunar avea un cuțit și cîteva mărunțișuri, ceva mai încolo se afla cutia de tablă cu puțină apă de rîu, iar la picioare — un joc de buzunar. În cutiuța acestuia era desenată luna cu cinci orificii prin care trebuiau introduse cinci rachete mici.

În jurul orei unu noaptea în casa primarului din Zorna fusese înregistrată amănunțit — spre a se veni în ajutorul nefericitului tată și a Angelei Delmar — ultima zi a vieții băiatului. Apoi se trecuse la anchetarea localnicilor, dintre care aproape nici unul nu dormea, iar cei care se culcaseră se treziseră îngroziți. Jocul de buzunar nu fusese văzut sau recunoscut de nimeni. Nu provenea nici din magazinul tatălui lui Delmar căci deși vindea și jucării, jocuri de buzunar n-avea în depozit. Cercetarea amănunțită a cutiuței, făcută în aceeași noapte, nu relevase nici cea mai mică amprentă. Doar pe cutia de tinichea fuseseră descoperite cîteva și după cum se stabilise repede, erau amprentele mîinii băiatului ucis. Autopsia, pe care o sfîrșiseră a doua zi la prînz arătase că pe corpul victimei nu exista nici o urmă de agresiune. Stabilise totodată că asasinul folosise același pistol ca și în cazul Antonici Seibt. La locul faptei nu se găsise totuși nici pistolul, nici tubul cartușului.

A doua zi dimineața continuaseră audierile localnicilor în prezența comisarului Wania și numai atunci se stabilise că Angela Delmar descoperise băiatul încă din seara anterioară. Wania — bărbat experimentat — nu văzuse în această împrejurare nimic ce-ar fi putut contribui la urmărirea asasinului, totuși se interesase, de ce doamna Delmar tăinuise moartea nepotului.

— M-am gîndit, spusese aceasta cu o expresie de indiferență pe față, să-l las să se odihnească și el un pic. În cutie avea apă..., și Wania n-o mai întrebase nimic altceva.

După trei zile de cercetări asidue pe urmele asasinului lui Frederich Delmar, la care luase parte poliția întregii țări, rezultatul era aproape egal cu zero. Și tocmai atunci, la douăzeci și patru noiembrie, după întrebarea nu

tocmai plăcută a însuși ministrului de interne, în caz intervenise consilierul criminalist șef, dr. Viktor Heumann.

— A intervenit, le spuse Viki lui Barry și Gretei, scuturînd scrumul țigării și luînd o migdală din farfurioara ce stătea lîngă sticlă, dar nu numai că a intervenit. El și-a însușit, de fapt, cazul. Wania, cu echipa sa, continuase cercetările, dar el își asumase responsabilitatea.

— Tu, Viki, spuse Barry și-i zîmbise turcului celui prosper, care — cel puțin așa se părea — trăsese puțin cu urechea, și ce-a făcut tatăl tău ? A procedat mai altfel...

— Altfel... ridică Viki din umeri și bău din vin. Nu știu, poate că nu. Poate că nici nu se poate proceda altfel. Știu doar că mai întîi s-a repezit să compare datele ambelor crime și că a constatat... dar și Wania o făcuse... că totul se aseamănă, că în afara locurilor și a copiilor totul e la fel, că e vorba de un singur făptaș și de aceeași armă. Ei și la arme el s-a priceput întotdeauna... Viki rîse și-și aținti privirea la ceasul său cel nou, armele le înțelegea chiar mai bine decît pe soția și pe proprii lui copii. De aceea avem acasă o mică colecție. Cunosc fiecare pistol din ea ca pe propriu-mi buzunar, cîteva au și muniție. Ce a întreprins totuși de cînd a intervenit în caz... A organizat noi interogatorii ale martorilor, noi descinderi în sate și prin cîrciumile suspecte din întreaga țară, și în special aici în capitală... în cîrciumile astea e ceva, știu mai de mult și Hoffmann are dreptate... Viki se întoarse cu spatele la Barry și Greta și se uită un moment prin bar.

— Și cu jocul de buzunar ce e ? întrebă Greta. Era destul de emoționată, încordată, sorbea adesea din vin și Viki stinse țigareta și dădu din mînă.

— Ce să fie, e o prostie. E ca și cum și-ar fi lăsat lîngă copii cartea de vizită. Poate că o face, așa cel puțin susține cameristul, ca să fie interesant, cică există astfel de cazuri, sau că jocul acela are un sens anume pentru el. Adevărul e, că pînă acum nu i-a dăunat cu nimic. Poliția.... Viki se înclină mai aproape de capetele Gretei și al lui Barry, poliția nu prea știe ce să facă cu toate astea și în special cu jocul, iar el e în aceeași situație.

Chiar atunci, turcul cel prosper de la masa vecină le zîmbi comesenilor săi, împinse la o parte farfurioara cu dulciuri și ridică mîna. Imediat veni la masa lor chelnerul

boxer și prosperul îi spuse ceva. Boxerul zîmbi tăcut și plecă în fugă. Iar Barry îl privi pe Viki și-i spuse în șoaptă :

— Viki, te rog mai spune-mi înainte de a termina, căci văd că alături, la masă, se discută. Dacă înțeleg eu bine și asasinul e una și aceeași persoană, nu e localnic. Kneppburg și Zorna sînt fiecare în cu totul altă direcție a orașului. Oare nici unul din oamenii din satele acelea n-a zărit în timpul comiterii crimelor nici un străin prin apropiere ?

— Despre această chestiune, spuse Viki aruncîndu-și privirea la ceasul său nou de aur, există un întreg document care are propriul său nume. Documentul referitor la oamenii străini din apropierea locului faptei în momentul critic. Cîte cineva străin a mai fost văzut ici și colo, dar nimeni nu face o descriere exactă. Martorii s-au și înșelat. O femeie a văzut în Kneppburg în acea duminică după amiază un om cu un cal, și după cum afirmă ea, părea străin, Wania desigur n-a crezut-o, că doar nu era să meargă asasinul prin jurul satului pe un cal. Au aflat pe urmă că fusese un țăran localnic. În Zorna cineva afirmase, tot o femeie, că a văzut la douăzeci noiembrie după amiază pe un drumeag un automobil albastru condus de o femeie. După o zi de cercetări au aflat că fusese învățătoarea din satul învecinat. Ei și, Viki zîmbi și bău, Wania a pus să fie interogat un pictor din sudul țării, pentru că aflaseră că in octombrie și noiembrie pictase în împrejurimile orașului, peisaje de toamnă. Despre oamenii străini din cele două sate e un întreg document, dar totul e zadarnic.

Între timp la masa vecină se întorsese chelnerul boxer și-i dăduse turcului celui prosper o listă de mîncare. Turcul îl concedie pe boxer, apoi își apropie capul de cele ale tovarășilor lui de masă. Barry îl observă și șopti :

— Peste o clipă or să cineze și precis că or să ne cheme. Cu siguranță că vor începe să vorbească despre călătoria noastră din vacanță, la Smirna și Istanbul. Poate că vor dori să unim și mesele.

— Ei, Viki, zîmbise Greta, o să devii bogat dacă o să moștenești colecția voastră de arme..., Viki își luă ochii de la turci, zîmbi și clătină capul.

— Da de unde, n-o să moștenesc nimic. I-a spus odată lui Wania că la moartea lui armele or să revină muzeului poliției. Fie, dădu Viki din mînă, nu mă interesează, mi-e totuna. Ce să fac cu ele, spune-mi. Pe mine mă amuză doar neputința lor. Pe cînd servea în brigada de șoc, spuse cuprins de senzația unei ușoare beții înclinîndu-se spre Barry și Greta, avea numai succese. Le-a avut și mai tîrziu și a devenit membru al Interpolului. Acesta e poate primul caz pe care nu-l poate urni, și care e în același timp foarte grav. Apoi se înclină peste masă, privi cu atenție prin bar și spuse tainic :

— Îți dai seama ce vîlvă ar fi dacă l-aș găsi eu pe asasin? La asta se gîndește de exemplu Hoffmann cînd mă invită prin cîrciumi, doar că el se gîndește numai la faptul că ar scrie ziarele despre mine, nu cunoaște esențialul. Barry, îți dai seama ce-ar face el ? Apoi Viki bău din vin, își aprinse o țigară și cu senzația unei ușoare amețeli, aruncîndu-și din cînd în cînd privirea spre masa vecină, spuse :

— S-ar prăbuși probabil. Deși de fapt el nu se prăbușește niciodată. Ar amuți în orice caz, ceea ce din punctul lui de vedere ar fi același lucru. Pe de o parte fiindcă eu n-aș fi așa de prost ca să-i spun chiar lui ce-am descoperit, pe de alta pentru că acest fapt nu l-ar putea șterge din suflet. Cred c-ar fi pentru el o înfrîngere mai mare decît în cazul în care asasinul nu s-ar găsi de loc. Viki bău încă o dată, scutură scrumul țigării și adăugă :

— Publicul e tot mai neliniștit, asasinul are azi un mare ascendent față de poliție și eu cred... Viki tăcu un moment, privi prin bar, se uită și în direcția turcilor și șopti : cred că dacă se va întîmpla încă o crimă de felul acesta și dacă criminalul nu va fi prins, el va demisiona. Și n-o să mai scrie manuale. Cred că va abdica și se va pensiona înainte de vreme.

— Eu asta nu cred, spuse Barry și-și aprinse și el o țigară. A trecut de mult vremea cînd crima o ancheta un singur detectiv, azi lucrează o întreagă echipă, și-și unește forțele poliția întregii țări. Așa că pentru ce ar abdica ? Doar nu poartă el singur răspunderea cercetărilor ?

— Te înșeli, rîse Viki cu privirea la ceas, e o treabă de prestigiu. Faptul că și-a însușit cazul e cunoscut de toată lumea. Știrea a apărut și în presă, ba sînt la curent cu ea și cei de la Interpol. E la fel ca în război. Și în război. Viki zîmbi cu o senzație de ușoară amețeală, de luptat luptă soldații și ofițerii, dar unul e generalul, și cînd războiul e pierdut el e cel mai atins. Am auzit, că mulți generali s-au împușcat după o bătălie pierdută.

În clipa aceea turcul cel prosper de la masa vecină se întoarse și se uită la Barry. Îi zîmbi amabil, apoi îi zîmbi și Gretei și lui Viki și spuse :

— Domnule Piret o să veniți la noi în Turcia... Așa că domnule Piret, fiindcă sînteți aici și cu sora dumneavoastră... se înclină politicos în fața Gretei... și fiindcă e aici și prietenul dumneavoastră cu care o să veniți... permiteți-mi să vă invit la cină. Alegeți-vă ce doriți, și mai întîi aperitivul... îi dădu lista lui Barry... apoi adăugă :

— Cred că am putea să unim mesele astea două, ca să putem vorbi mai ușor.

Cînd terminară de mîncat excelenta cină și băură și cafeaua se făcuse unsprezece. Pînă se despărțiră de turci se făcu unsprezece și jumătate, cînd își luară hainele de la garderobă și plecară de la bar era deja douăsprezece fără un sfert, iar cînd Barry opri jaguarul în fața vilei Heumann era miezul nopții.

Viki coborî din automobil cu ceasul pe mînă, cu fularul superb la gît, cu pachetul cu cravate și cu micul brad. Începuse iar să ningă. O zăpadă măruntă, de noapte...

VI

Biroul consilierului criminalist șef. al doctorului Victor Heumann nu era la parter, unde lucrase predecesorul lui, ci la etajul vilei. Un perete îi era acoperit de o bibliotecă — poate trei mii de volume — pe cotoare se puteau citi nume ca Stendhal, Balzac, Mann, precum și Goethe, Pușkin, Kazantzakis, cine întindea mai mult gîtul putea vedea Zola, Tolstoi și diverși nordici celebri. Cărțile acestea aparțineau răposatei doamne Heumann, inclusiv poveș-

tile lui Andersen și *Cuore* al lui Edmondo de Amicis. Biblioteca avea și o ascunzătoare mascată cu un panou de lemn, în care se găseau despărțituri cu ușițe, numite cronat seifuri, și unde se depozitau diverse documente. Pe lîngă ceilalți pereți stăteau cîteva mobile prețioase, un *secretaire* baroc și un scrin empire, care și ele aparținuseră la început doamnei Heumann. Într-un colț era o măsuță neagră cu cinci fotolii mici îmbrăcate în piele de culoare închisă. În cazul în care consilierul Heumann ținea vreo consfătuire acasă aici ședeau de obicei participanții. Pe jos se întindea un covor uriaș lucrat în culori închise, iar de tavan atîrna o lustră enormă aprinsă acum, căci era seara tîrziu. Biroul masiv, negru, cu telefonul și un ceas mare, negru și el completau decorul. În cabinetul consilierului Heumann totul era la drept vorbind mare și întunecos.

Una din cele două uși ale biroului dădea în hol, unde pe lîngă alte lucruri se afla un piedestal de un metru în stil antic, o imitație dintr-un material alb, greu — era un obiect de podoabă — pe care era așezat al doilea aparat telefonic. Ușa aceasta era închisă. Cealaltă ușă a cabinetului era deschisă și dădea într-o cameră mai mică. În această încăpere stăteau patru oameni. Se aflau în fața unei vitrine deschise, un fel de scrin de doi metri, din sticlă, în care pe rafturi, fie în tocuri, fie puse direct pe catifea erau diverse arme de foc. Se putea presupune că era vorba de un muzeu și că cei patru erau vizitatori.

— Totul e ruginit, spuse consilierul criminalist Heumann, aflat cel mai aproape de scrin și arătă spre țeava pistolului pe care tocmai îl ținea în mînă, fii mai atent. Trebuie îngrijite chiar dacă nu se trage cu ele. Apoi adăugă : Transcrie fișele din cartotecă pe cartonașe noi, se pot cumpăra cu duzina pe cîteva monede, în orice librărie.

Cameristul, un tip înalt, slab și tăcut, al doilea din cei patru prezenți, înclină capul, poate asta însemna că e de acord, se îndepărtă puțin de bufetul deasupra căruia pe peretele căptușit cu lemn atîrna imaginea întunecoasă a unei vînători vijelioase. Îl urmă pe Heumann lîngă vitrină și așteptă ca acesta să scoată din ea pistolul care-i

interesa. Dar consilierul Heumann scoase un altul, care la drept vorbind nu era pistol, ci revolver.

— Unde sînt vremurile, cînd se mergea cu așa ceva la cingătoare, spuse încetișor și cameristul avu impresia că domnul consilier criminalist încearcă să glumească, pe atunci poliția avea mai puțină bătaie de cap. Da, Erwin, îi spuse colonelului Seibt, cel de-al treilea prezent, o dată cu tehnica evoluează și crima. Cînd se trăgea cu el, zise cîntărind revolverul în mînă, totul era mai simplu. Venea asasinul, ucidea, pierdea ceva, cineva îl zărea, poliția audia cîțiva martori, constata cui și în ce scopuri i-a folosit asasinatul și vinovatul era prins. Cînd îl dovedeau vinovat și nu vroia să recunoască, ajuta tortura. Desigur poliția avea și pe atunci aceeași muncă grea ca și azi, pentru că lucra cu mijloace mai primitive... adăugă el, iar cameristul își spuse în sinea lui : Domnul consilier apreciază contribuțiile predecesorilor, dar se contestă pe el însuși.

Viktor Heumann puse revolverul în vitrină și cameristul îl văzu în fine cum întinde mîna după pistolul comemorativ. În sfîrșit ! Heumann îl privi un timp aproape scîrbit. Cameristul observase de mult dezgustul manifestat de consilierul Heumann față de acest pistol, dar pînă acum nu-l văzuse luîndu-l în mînă cu atita neplăcere. Așa se ia în mînă ceva blestemat, își spuse cameristul, de exemplu frînghia cu care era să fim spînzurați. Aici în schimb era vorba de altceva. Domnul consilier ține pistolul în silă, pentru că, cu unul asemănător au fost uciși doi copii.

Heumann își aținti privirile asupra pistolului, fața lui brună se crispă ușor și cameristul avu deodată o impresie ciudată. Impresia că consilierul începe să se supere undeva în adîncul sufletului. Apoi Heumann se întoarse spre el și-i spuse :

— E praf pe aici. Trebuie șters din cînd în cînd. Dacă am afla ce nu știm, se întoarse spre comisarul Wania care era a patra persoană prezentă, pun capul, că pînă mîine seară l-am avea pe omul acela... iar cameristul gîndi : Probabil că așa s-ar întîmpla, mai mult ca sigur. Iar consilierul Heumann adăugă : Veniți, și se îndreptă cel dintîi cu pistolul în mînă spre măsuță.

Cînd luară loc la masă și comisarul Wania și colonelul Seibt, Heumann așezat în fotoliu, cu pistolul în mînă, se întoarse spre camerist care stătea nemișcat și tăcut lîngă bufet și-i spuse :

— Du-te și întreabă ce e nou astă seară și fă o informare.

Cameristul se înclină și plecă. Țeapăn — cum era obișnuit să meargă — ieși prin ușa deschisă a biroului consilierului închizînd-o în urma sa. Heumann, așezat în fotoliu, își scoase batista, curăță puțin pistolul, apoi îl cercetă cu atenția unui chirurg care privește mărunțaiele pacientului întins pe masa de operație.

— Domnilor, spuse colonelul Seibt, un bărbat voinic, cu o față veselă, sănătoasă, semănînd puțin a țăran elegant, spuneți că o armă asemănătoare a ucis doi copii. Arma este, după cum știm, deosebită. Credeți că în cursul cercetărilor n-a fost omis nici un membru al asociației ? Cuvintele lui Seibt erau pline de umor, le rostea cu multă ironie jovială ; dacă ar fi fost cameristul de față ar fi gîndit : Exact, domnul colonel e sătul de vorbe serioase, dar domnul consilier cu siguranță că o să verifice...

— N-a fost omis nici unul dintre cei în viață, răspunse consilierul Heumann privind pistolul, pe care — deși dezgustat — continua să-l țină în mînă, și am făcut-o cu tact, după cum știți. Tu nu ești asasinul copiilor, îi spuse colonelului, și din cîte știu nici eu. Mai rămîn încă cincisprezece, cu Raster șaisprezece. Trei au murit, așa că rămîn treisprezece. Ringwald, Krupec și Dessewffy n-au pistoale. Dessewffy l-a pierdut acum opt ani undeva în Egipt, știu acest lucru, ba chiar un sergent mi-a spus de curînd, și Heumann privi dezgustat într-o parte, că ar fi putut fi găsit de asasin, iar comisarul aici de față, Heumann arătă spre Wania, a propus să-i cercetăm pe toți egiptenii care vin pe la noi. Krupec a dedicat acum trei ani pistolul muzeului rezerviștilor din orașul lui natal, ca atare zace în vreo vitrină precum al meu aici, doar că probabil nu e atît de prăfuit, neavînd grijă de el un camerist, ci un intendent în toată regula. Iar Ringwald a dăruit pistolul cu ani în urmă unui nepot, la nunta acestuia... Heumann zîmbi, tăcu puțin și apoi continuă : Nepotul e azi conferențiar de Zoologie, trăiește în străinătate, la Copenhaga,

și după cîte știu nu vine la noi în septembrie și noiembrie să ucidă copii. Așa că din cei treisprezece mai rămîn zece, și cu noi doi... și Heumann arătă spre Seibt și spre sine însuși, doisprezece. Dar asta nu e de ajuns, și dădu dezgustat din mînă, pistoalele astea nu le au doar doisprezece oameni. Cred că există mai multe și la noi și în străinătate. Dacă am merge doar pe urma asta... Heumann îi privi pe Wania și pe Seibt, am fi nevoiți să cercetăm mii de oameni din toată lumea și, în special, personalul împăratului Abisiniei și al reginei Angliei. Sigur, vreun deștept ar încropi din asta un roman, un asasin între patru sau doisprezece negrișori misterioși. Heumann așeză pistolul pe măsuță, își șterse palma cu degetele aceleeași mîini ; dacă s-ar fi aflat de față cameristul și-ar fi spus : Domnul consilier tocmai și-a manifestat aversiunea față de literatura polițistă. Apoi Heumann se ridică din fotoliu și se îndreptă spre ușa din hol. Strigă undeva în direcția scărilor chemînd-o pe menajeră să vină cu cafeaua ; se întoarse înapoi în fotoliu și privi spre fereastră... Și în timp ce se uita pe geam și în adîncul sufletului era înciudat — cameristul își cunoștea bine stăpînul — luă pistolul colonelul Seibt și-și fixă asupra lui privirea vie și veselă...

Pistolul, dotat cu o țeavă scurtă, era lung de zece centimetri, patul îl avea încrustat cu sidef, iar pe sidef era gravată într-un blazon metalic monograma lui Victor Heumann cu data comemorativă și cu inițiala asociației studențești de apărare. Colonelul Seibt avea și el un pistol asemănător cu monograma lui și cu aceeași dată. Același pistol cu monogramă și dată avea și preparatorul și conservatorul Raster, a cărui casă se afla așezată puțin pieziș față de vila Heumannilor, același pistol îl aveau încă cincisprezece alți membri de fapt, mai puțini căci trei erau morți, iar alți trei le înstrăinaseră.

Dar în țară puteau exista într-adevăr mai multe asemenea pistoale și ca atare cercetarea foștilor membri ai asociației de apărare în contextul crimelor din Kneppburg și Zorna putea fi inutilă. Cu toate acestea o investigație fusese întreprinsă, de îndată ce, în urma celei de a doua crime, preluase cazul Heumann. O făcuse cu tact — cum afirma el însuși — ceea ce însemna că nu-și învinuise

foștii prieteni direct de asasinarea copiilor, ci doar în gînd, iar cercetarea o întreprinse pe ocolite.

Șeful suprem al poliției criminale din țară părea binevoitor doar în momentele cînd se afla într-o societate aleasă, ca de exemplu la teatru, fapt ce nu se întîmpla prea des. Se ducea acolo doar din obligație, în urma vreunei invitații pe care n-o putuse refuza nici chiar invocînd o cercetare ce nu suporta întîrziere ; de exemplu cînd îl invita ministrul sau președintele Camerei. Deci trebuia să se ducă și să pară binevoitor, dar dacă după reprezentație cineva l-ar fi întrebat ce s-a jucat, n-ar fi știut ce să răspundă, dar de obicei nimeni nu-l întreba așa ceva. Era un specialist renumit din alt domeniu decît cel artistic și așa cum spunea el însuși fanteziile pe scenă, pe pînză și în piatră adică piesele, tablourile și statuile, precum și muzica și cărțile îl interesau foarte puțin. Astfel că, în societate vorbea mai degrabă despre criminalistică, despre criminalitate, despre procedura penală — ceea ce nu constituie chiar cel mai stimulator subiect de discuție — și curios lucru citeodată vorbea, faptul era într-adevăr remarcabil, despre fleacuri menajere și despre ele, poate ca despre nimic altceva, știa să converseze cu ușurință. În acele momente putea să pară multora și mai amabil. Dar cînd era la serviciu, de exemplu, în biroul său de la etajul cinci al prezidiului poliției — șeful suprem al poliției criminale din țară lucra la prezidiu pentru că tot acolo se afla și centrala criminalistă — sau cînd se afla acasă în calitate de cap de familie și părinte, nici pe departe nu mai arăta așa de amabil. Și pentru că timpul petrecut la serviciu sau acasă alcătuia cea mai mare parte a vieții sale, iar șederea acasă însemna în plus viața lui particulară, era clar că nu expresia amabilă din societate era cea naturală, ci cealaltă. Om dur, rece, rigid în comportament, cu un chip de asemenea dur și rece, care — în mod curios și spre deosebire de alți oameni de acest fel — îl întinerea, om cu ținută militărească și cu pas energic, vorbind economicos și concis, adică la fel cum acționa. Cînd era vorba de vreun asasin acționa brutal și dacă ar fi fost concomitent și judecător, n-ar mai fi existat în pușcărie nici un condamnat la închisoare pe viață. Deși nu era nici ministru, nici ambasador luase cu ani în urmă poziție așa de energic la niște

dezbateri în legătură cu suspendarea pedepsei capitale, încît mulți afirmau că din cauza lui aceasta nu fusese abolită. Contribuise de asemenea în mare măsură la definitivarea formală a legii despre parazitism, lege care pentru majoritatea specialiștilor era un nonsens, iar după alții era, în forma în care trecuse, o batjocură adusă libertății fiindcă presupunea, fapt nepomenit nicăieri în lege, că toți oamenii trebuie să se întrețină prin muncă, și că parazit, culpabil de judecată și pedeapsă putea deveni și un tînăr de peste optsprezece ani de care — pasager și pentru scurtă durată — aveau grijă proprii lui părinți. La serviciu nimeni nu îndrăznea să i se împotrivească, ceea ce la urma urmelor era impus de gradul pe care-l avea. Heumann, binevoia să admită doar sugestiile și obiecțiile care erau de la prima vedere prea grave spre a-și putea permite să le ignore. În familie, după moartea soției doar arar i se împotrivise cineva. I se împotrivea cameristul, nu prin cuvinte, ci prin comportare. Prin gesturi, prin mers, prin clătinarea capului, dar Heumann găsise mijlocul să se împotrivească la rîndul lui acestei opoziții tăcute. Să se împotrivească la fel, fără pronunțarea unui singur cuvînt : prin simplul fapt că-l ignora în mod ostentativ. Altfel rar dacă-i imputa cîte ceva, cameristul era om grijuliu. Așezarea ruginei și prafului pe armele din vitrină nu era un lucru prea grav și Heumann n-o luase nici el ca afare, iar ideea noilor fișe de cartotecă îi venise intempestiv.

Acasă i se împotrivea însă din cînd în cînd și menajera Betty, o bătrînă simplă, aceasta exact invers decît cameristul, mai puțin prin comportament și mai mult prin vorbe, și ei Heumann îi ținea piept altfel, și anume tot prin cuvinte. Vorbea cu ea cu voce ridicată, fără să se fi putut spune însă vreodată că ar fi țipat, vorbea cu ea cum se vorbește cu o slujnică, deși fără ton jignitor. Betty se obișnuise de mult cu felul lui de-a fi, încă de pe cînd trăia soția lui Heumann — și nu se supăra. În taină zîmbea și dădea din mînă, era destul de bătrînă și înțeleaptă ca să știe ce înseamnă un om — fie el și consilier criminalist — în această unică viață pămîntească. Lui Heumann i se împotrivise și fiul său mai mare Mart, i se opusese continuu, intransigent, curajos, numai că totul fusese inutil :

de data aceasta consilierul Heumann găsise o altă modalitate de contracarare, aceea de a nu se opune de loc. Lăsase curs liber conflictului așa cum se face în cazul unui lucru care nu te privește. Pur și simplu nu lua cunoștință de fiul său.

Cînd Mart terminînd de studiat dreptul se mutase din capitală în alt oraș și plecase de acasă, motivase faptul — rece și practic — prin aceea că-și găsise un loc la o societate cinematografică. Acasă venea de două ori pe an, dintre care o dată de Sîmbăta morților, la mormîntul mamei sale. Niciodată nu venea însă de ziua tatălui său și nici de Crăciun. Cu toate acestea nimeni n-ar fi putut afirma — nici cameristul, nici Betty, ba chiar nici Mart — că consilierul criminalist Viktor Heumann ar fi fost om rău. Nu puteau spune asta nici subalternii, chiar dacă aveau cîteodată chef să-l strîngă de gît, nici adjunctul lui, comisarul șef Wania și nu afirmase așa ceva nici actualul ministru de interne, deși era clar că nu-l iubea pe Heumann, care la rîndul lui îl iubea și mai puțin. Heumann era pur și simplu un om dur, rece, dar dintr-o bucată, și severitatea ca și atitudinea lui distantă adăugate puterii pe care o avea, făcuseră din el un stăpîn. Una din puținele ființe care reușea să-i vorbească ca oricui altcuiva și în același timp critic — iar el accepta acest lucru — era bătrîna văduvă a generalului Meyerbach.

Acum Heumann stătea în fotoliu, în camera de lîngă birou, în care se afla vitrina cu arme, bufetul, tabloul cu vînătoarea vijelioasă. Încăperea avea pereții căptușiți cu lemn. La dreapta lui stătea comisarul Wania, la stînga colonelul Seibt, cel care locuia cu un etaj mai sus în trei camere lîngă acoperiș dotate cu niște dependințe grozave și care tocmai ținea în mînă un pistol. Stătea între ei și undeva pe fundul sufletului i se năștea ciuda. Stătea și privea spre fereastră. Afară era o seară întunecoasă fără zăpadă, ba chiar se făcuse noapte ; Heumann privea în bezna aceea fără pic de zăpadă... și din cînd în cînd se uita la colonelul Seibt care fixa mereu pistolul, iar în gînd îi apărea din nou ziua memorabilă cînd îl primise. El, Seibt, Raster și alți membri ai asociației studențești de apărare.

Asociația studențească fusese fondată în capitală pe la mijlocul secolului trecut de un celebru patriot. Membrii

ei erau recrutați din tineretul universitar aparținînd unor familii suspuse, totuși regulamentul ci era pe atunci destul de binevoitor, căci originea candidaților nu era decisivă. Din asociație făceau parte băieți din familii de industriași, negustori, ofițeri, dar și din familii de meseriași, de muncitori, ba chiar din cele sărace, și în măsura în care președinții asociației fuseseră oameni înțelepți — și existaseră destui de acest fel pe parcursul acelor lungi decenii — fuseseră atenți ca să nu aibă supremație cei bogați, ci să existe întotdeauna un echilibru. Asociația nu fusese doar un club de societate, ci și avangarda instrucției militare, iar calitatea de membru nu o decidea originea pentru că se afirma că apărarea patriei e o datorie a tuturor. Decidea doar faptul dacă aspirantul era student, fiind vorba explicit despre o asociație studențească. Să devii membru era posibil de la optsprezece ani, deci de la vîrsta cînd se intră de obicei în facultate. Membrii se întruneau la diferite jocuri, petreceri și ospețe, dar și la exerciții, în special de tir, tirul fiind de cînd lumea considerat norma de bază a apărării patriei. După șapte ani primiseră o diplomă și o plachetă de argint. Iar ceva mai tîrziu și pistolul cu minerul sidefat, cu monogramă, cu dată și cu inițialele asociației. Ulterior aceste instrumente de tir fuseseră interzise și rămăseseră doar plachetele și diplomele. Pistoalele primite în acele vremuri binecuvîntate proveneau de la firma Meyerbach și aveau o structură specială.

Ziua memorabilă cînd Heumann primise împreună cu ceilalți pistolul fusese o duminică de octombrie de acum treizeci și cinci de ani. Festivitatea avusese loc la castelul Boock, în care proprietarul nu mai locuia de douăzeci de ani.

Comisariatul militar își avea aici clubul pentru ofițeri, un alt club ce se afla tot acolo aparținea Asociației de ocrotire a monumentelor, mai era și consiliul local al științei și culturii, o bibliotecă publică, atelierul unui gravor foarte bătrîn și o arhivă botanică, un fel de ierbar uriaș. O parte a castelului fusese închiriată pe parcursul celor douăzeci de ani Asociației studențești de apărare. Acolo se țineau banchetele, se jucau cărți, șah, biliard, așa că era în același timp și un fel de Cazino unde studenții erau

învățați să mînuiască armele, iar în curte și în pivniță să tragă cu ele. În acea duminică de octombrie, de acum treizeci și cinci de ani, absolvenților le împărțise diplomele, plachetele și pistoalele președintele de atunci al Asociației, colonelul Meyerbach — prin pură coincidență omonimul fabricantului armei — le împărțise în cadrul unei ceremonii deosebit de festive. Ceremonia avusese loc seara, în sala mică a castelului, care avea unul din pereți împodobit cu steagul și emblema asociației. Colonelul Meyerbach stătea lîngă perete la o masă pe care se aflau diplomele, plachetele și pistoalele în tocuri, iar aghiotantul, un locotenent-major se afla alături pregătit să i le înmîneze. Studenții stăteau în fața lui atenți, într-un șir impecabil aliniat și-i urmăreau concentrați fiecare mișcare. Mișcările colonelului Meyerbach erau sprintene și hotărîte, mișcarea mîinii sale drepte întrucîtva curioasă, smucită, ca de marionetă, iar cînd începuse discursul festiv punînd din cînd în cînd dreapta pe masă, se auzea în continuu un fel de ciocănit, ca și cum cineva ar fi stat după ușă și ar fi cerut să intre — colonelul avea în locul mîinii o proteză. După discurs toți cîntaseră un cîntec, apoi colonelul Meyerbach dăduse pe loc repaus. Începuse să strige numele, locotenentul-major îi înmîna obiectele ca un asistent care ar întinde instrumentele chirurgului în timpul operației, iar el le împărțea. Cînd terminase de împărțit și masa rămăsese goală, spusese :

— Așa, și acum priviți pistoalele pe care vi le-am dat. Aveți în stăpînire o armă foarte neobișnuită, cum nu mai are aproape nimeni. Cine va ghici despre ce e vorba, o să bea din paharul de aur.

Absolvenții începură să privească pistolul, să-l cerceteze, să vorbească între ei, colonelul Meyerbach îi observa de la masă, îi urmărea, ciocănea cu proteza, nimeni nu reușea să descopere particularitatea pistolului. Nu era nici sideful de pe pat, nici placheta de metal cu emblema asociației, cu data și monograma, nu era nici forma pistolului, nici calibrul — 6,35 era un calibru curent — particularitatea nu era nici la scobitura trăgaciului, care deși mai deosebită nu era totuși excepțională. Multă vreme nimeni nu putuse ghici și colonelul Meyerbach se resemnase în gîndul lui. Și deodată cineva avu revelația. Heu-

mann fusese acela. Avea ochiul ager în materie de arme încă de pe atunci. Numai că ceea ce se petrecuse fusese aproape incredibil. Cîteodată timpul fuge, se scurge, aleargă şi nici nu se pune problema dacă a trecut o oră, două sau trei, în timp ce altădată cîteva biete secunde, un singur fragmenţel de timp decid unele lucruri, ale căror urmări durează ani întregi. Şi lucrul acesta se întîmplase chiar în clipa cînd Heumann descoperise particularitatea pistolului. În acea fracţiune de iluminare descoperise particularitatea şi Raster. Poate că unul din ei o aflase cu cîteva secunde mai devreme, nimeni n-ar putea şti acest lucru şi nimeni n-o să-l mai afle vreodată. Adevărul e că Raster a fost cel care a exclamat primul :

— Asta e, pun capul şi un inel pe deasupra dacă nu e aşa. Pistolul ăsta are filetajul ţevii inversat.

Heumann îşi aminti scena astă seară, la el în cameră, de parcă s-ar fi petrecut ieri. După treizeci şi cinci de ani fruntea i se încreţi, iar mîna strînse mînerul scaunului pe care stătea. Privea mai departe undeva spre fereastra, care îi despărţea de noaptea întunecoasă şi fără zăpadă, şi în suflet i se năştea ciuda. Tăcea.

După descoperirea lui Raster, în sala mică a castelului izbucniseră strigăte, chiote, aplauze... colonelul Meyerbach bătuse cu proteza în masă şi spusese :

— Da, aşa e. Excelent ! Ţevile tuturor pistoalelor din lume au filetajele marcate spre dreapta. Filetajul ţevii spre stînga e o excepţie. E la fel ca la scările din vechile castele gotice, a căror răsucire spre dreapta avantaja apărarea, cînd lupta se dădea cu arme albe. Aşa că admiraţi-vă pistoalele, iar Raster va bea din paharul de aur.

— Colonelul Meyerbach a fost destul de repede avansat la gradul de general şi a murit acum douăzeci de ani, spuse deodată colonelul Seibt şi se îndreptă în fotoliul său în timp ce continua să privească pistolul lui Heumann. Ce mai face soţia lui ? Heumann îşi întoarse privirea de la fereastră şi răspunse :

— El a murit, azi ar fi avut nouăzeci de ani. Soţia lui e bine, are grijă de nepot, o s-o vezi aici peste cîteva zile..., şi apoi alte cîteva gînduri, amintiri şi imagini i se perindară prin cap.

După preţioasa constatare că pistoalele aveau filetajul

țevilor orientat spre stînga, toți absolvenții se mutaseră din sala mică în cea alăturată, adică în sala mare a castelului, împodobită cu statui și fresce și cu o masă uriașă pe care era pregătit un adevărat ospăț.

Heumann își aminti că îi serviseră trei cadeți, ca un simbol al prieteniei, și că mîncaseră pește, iepure, un căprior, precum și bucăți de carne de vită și porc, iar la urmă veniseră farfurii cu capete și picioare de porc fierte cu hrean. Cine vroia putea să ia și slănină. Și fusese desigur și destulă băutură. Se băuse apă rece ca gheața din fîntîna castelului, bere, vin, gin, coniac, *whisky*, pînă dimineața. Cînd dincolo de ferestre, ținutul întunecat începuse să devină cenușiu și se iveau zorile, în marea sală de ospețe a castelului avusese loc o întîmplare.

— Conflictul între Zenger și Raster, spuse Heumann colonelului Seibt, care privea mai departe pistolul și cum începu să vorbească își fixă iar privirea asupra ferestrei încăperii, dincolo de care era o noapte întunecoasă și fără zăpadă... Conflictul celor doi le-a desemnat și caracterele.

Colonelul zîmbi și tăcu, iar Heumann își îngustă puțin ochii și-i dezlipi de pe geam. Cînd ținutul întunecos de dincolo de ferestre începuse să devină cenușiu și sosiseră zorile, în sala mare a castelului, Raster destul de beat, alunecase pe fotoliul capitonat de sub statuia unui zeu sau poet grec — statuia aceea îl interesa pe tînărul Heumann tot atît de puțin ca și azi — și începuse să strige și să agite paharul de aur din care băuse. În fața lui, la cîțiva pași de fotoliu stătea Götz, un băiat frumos de douăzeci și cinci de ani pe care mulți îl iubeau ba chiar îl și răsfățau un pic, deși Götz avea un singur defect că niciodată nu bea prea mult. Nu că n-ar fi vrut, dar era abstinent de nevoie, din cauza stomacului bolnav ce nu suporta alcoolul. Götz tocmai termina facultatea de Farmacie. La un pas de el stătea Heumann și-l fixa cu privirea pe Raster care stînd în fotoliu agita paharul și striga, iar lîngă Heumann era Dessewffy cu o figură destul de obosită și ștearsă. Se mai afla acolo și Zenger, un student brutal, care după terminarea dreptului rămăsese în armată și devenise ofițer, la fel ca Seibt. Zenger se uita la Raster, care așezat în foto-

liu se agita și răcnea și în același timp se juca liniștit cu pistolul.

— Sînt sătul. Nu mai suport, striga Raster cu paharul în mînă.

În jurul fotoliului pe care ședea se îngrămădiseră studenții și pentru toți era clar că vorbele lui Raster se adresau lui Zenger. Începură să se audă diverse glasuri aprobatoare sau de împotrivire, și Götz strigă :

— Hai jos și lasă astea. Nu-i nimic. Și mai adăugă : Îți spun că nu e nimic, că nu s-a întîmplat nimic. Și în aceeași clipă cineva i se adresă tot lui Raster :

— Ce tot țipi ? Ce nu mai suporți ? Doar Götz nu e sclavul tău... și fu clar pentru toți că vorbele astea n-ar fi trebuit pronunțate. La auzul acestei propoziții, Raster fu cuprins de o furie cumplită — era spre dimineață tîrziu și Raster era deja destul de beat — cheful lui de a fi și mai războinic creșcu, de altfel putea să-și permită acest lucru căci de pe atunci era mare și puternic ca o gorilă, așa că începu să strige și mai tare și să agite paharul de aur, ba chiar în cele din urmă aruncă cu acesta după Heumann. Dumnezeu știe, de ce tocmai după el. Poate pentru că stătea mai aproape decît Zenger, poate pentru că Heumann îl privea fix și cu ură, poate că paharul îi alunecase din mînă din greșeală într-un moment nepotrivit... pur și simplu așa se întîmplase, dar paharul nu-l atinsese pe Heumann acesta se ferise și fusese lovit Dessewffy care stătea în urma lui. Se declanșase o mare veselie, îl lăudaseră pe Heumann, rîseseră de Dessewffy, dar atenția rămăsese concentrată asupra lui Raster aflat în fotoliu. Iar Raster începuse să amenințe că o să rupă gîtul oricui îl va atița pe Götz împotriva lui, dar în același timp se uita la Zenger care-l privea liniștit și se juca cu pistolul ; deodată pistolul străluci și în mîna lui Raster. Și-atunci se făcu auzit Zenger. Privi paharul de aur, care zăcea pe pămînt, undeva în spatele lui Dessewffy, își privi propriul pistol pe care-l ținea în mînă, se uită apoi la Raster în fotoliu și spuse :

— E mai sigur dacă-l lipești exact pe os. Chiar în ceafă.

După care se întoarse spre Götz și spre micul grup, ca și cum i-ar fi luat pe toți ca martori, flutură pistolul în aer și adăugă :

— Nenorocitului ăstuia îi fac eu de petrecanie într-o zi.

Dacă se referea la Raster sau la altcineva din asociație, tînărul Heumann nu știuse cu siguranță nici atunci în clipa cînd se petrecuse faptul, și cu atît mai puțin azi. Știa doar ce știau cu toții că pe Raster îl interesase întotdeauna Götz, că citea notițele lui de la Farmacie de care se arăta interesat deși n-o studia, și că era gelos pe oricine ar fi încercat să aibă o mai mare influență asupra acestuia decît el însuși... detaliile îl interesau pe Heumann la fel de puțin ca și statuile grecești, Götz îi era indiferent, pe Zenger nu-l iubea și pe Raster cu atît mai puțin. Conflictul din sala mare a castelului se terminase tîrziu spre dimineață, însă cu totul altfel decît s-ar fi părut la prima vedere. Atenția tuturor se îndreptase în modul cel mai neașteptat și brusc spre Dessewffy și Heumann.

Dessewffy cunoscuse pînă la sfîrșitul verii acelui an pe fata unui țăran, care avea o proprietate în apropierea castelului Boock, era poate cel mai bogat țăran din ținut. Dar prietenia lor luase sfîrșit la o lună după seceriș. Dessewffy avea impresia că Heumann își avusese partea lui de contribuție la acest fapt, fiindcă era singurul dintre membrii asociației care-l vizita pe țăran, și pentru că spre deosebire de el — de Dessewffy, destul de rudimentar ca gîndire și neinteresant — îl descria adesea în mod pitoresc fetei țăranului pe bunicul său, maiorul Heumann ; pe vremea aceea tînărul Heumann încă nu semăna cu consilierul criminalist de mai tîrziu. Îi descria și viața din capitală, călătoriile în străinătate, precum și felul în care studia dreptul și se ocupa de arme... Fata țăranului îl urmărea pe Heumann cu emoția și respectul caracteristic fiicelor cîmpiilor, luncilor și staulelor, Dessewffy se estompase și dispăruse treptat din ochii ei, poate și pentru faptul că ea însăși era bogată, în timp ce Dessewffy, cu tot numele lui ales, provenea dintr-o familie complet sărăcită. Apoi, cînd se despărțise definitiv de Dessewffy — fără ca totuși Heumann să-i ia acestuia locul — Dessewffy răspunsese cu o faptă iresponsabilă. Într-o seară călduță dăduse foc uneia din șurile țăranului Șura ar-

sese toată ; nu rămăsese din ea nici măcar o bîrnă înegrită, dar totul s-ar fi dat uitării pentru totdeauna dacă, o lună mai tîrziu, Heumann n-ar fi auzit undeva în sat vorbindu-se despre cauza incendiului. Faptul s-ar fi dat uitării şi pentru că asigurările acoperiseră pierderea, dar Dessewffy nu uitase niciodată că Heumann pomenise despre motivele incendiului. Prima impresie, aceea că Heumann avusese partea sa de contribuţie în ruperea acelei prietenii devenise pentru Dessewffy convingere, astfel că urii iniţiale i se mai adăugase ceva. Şi acum, în marea sală a castelului Boock, spre dimineaţă, cînd ţinutul întunecat de dincolo de ferestre începuse să devină cenuşiu şi se apropiau zorile, după conflictul între Zenger şi Raster, Heumann zărise deodată, în spatele lui Dessewffy, paharul de aur căzut pe jos, după ce Raster îl aruncase spre el dar îl nimerise pe Dessewffy... şi Heumann izbise brusc cu piciorul în pahar. Îl izbise aşa de puternic încît îl ridicase de pe duşumea şi era de mirare că nu nimerise în vreuna din marile ferestre ale sălii. Poate că Raster strigase ceva, dar nimeni nu-l băgase în seamă, atenţia tuturor fiind îndreptată spre Dessewffy. După cum mai înainte se răzbunase pe ţăran pentru fiica lui, aprinzîndu-i şura de paie, tot aşa acum se răzbună pe Heumann aruncîndu-se asupra lui. Încăierarea nu durase poate nici un minut. Cadeţii aduseseră o oală cu apă aproape îngheţată şi o aruncaseră în capul lui Dessewffy, care după o clipă se ridicase şi se retrăsese într-un colţ... Consilierul criminalist Heumann îşi rememora totul ca şi cum s-ar fi petrecut ieri şi spre deosebire de amintirea vitejiei lui Raster privind descoperirea filetului ţevii orientat spre stînga, această a doua chestiune îl lăsa rece. Era o întîmplare depăşită, de acum treizeci şi cinci de ani ; se petrecuse spre dimineaţă, pe cînd se iveau zorile.

La uşa dinspre hol bătu cineva ; în cameră intră Betty cu cafeaua şi cu serviciul de ceşti.

— Toate au fost prostii, spuse sec Heumann.

Wania privi ceşcuţele pe care Betty le pusese pe masă, şi zise :

— Aveţi nişte ceşti noi de porţelan foarte frumoase, domnule consilier criminalist, n-am mai băut din ele. Probabil un Meissen vechi, de unde le-aţi cumpărat ?

— N-am cumpărat nimic, dădu Heumann din mînă, se aflau băgate pe undeva pe aici. Apoi îi făcu semn lui Betty să se ducă, şi privi din nou spre fereastră în spatele căreia se afla noaptea întunecoasă şi fără zăpadă... în clipa aceea colonelul Seibt ridică capul, aşeză pistolul pe masă şi spuse :

— Toate-s prostii. Conflictul de la castel a avut loc spre dimineaţă, în zori. Îmi aduc bine aminte, o lungiserăm toată noaptea şi spre dimineaţă eram cu toţii ameţiţi. Toţi, Dessewffy, Raster, Zenger şi tu, Victore. Era normal ca spre dimineaţă, după sărbătorire şi benchetuială să se întîmple aşa ceva, era de la sine înţeles, eram tineri... apoi în cameră se aşternu liniştea.

— Doar dacă, spuse Heumann după cîtva timp, doar dacă întîmplarea ar putea avea vreo legătură cu cazul nostru actual. Dacă cearta dintre Raster şi Zenger de la castelul Boock de acum treizeci şi cinci de ani ar fi în legătură cu asasinarea celor doi copii. Dacă afirmaţia aceea a lui Zenger despre împuşcarea în ceafă ar fi în legătură cu asasinatele din septembrie şi noiembrie anul acesta, ţinînd cont şi de faptul că pistoalele sînt de acelaşi tip, zise dezgustat şi dacă în clipa aceea ar fi fost prezent cameristul, probabil că ar fi gîndit : Desigur. Domnul consilier ca orice adevărat detectiv ar dori să aibă mereu tot materialul bine ordonat. Apoi Heumann adăugă : Un scriitor de romane ar pune toate acestea în planul cărţii ca să fie — cum se zice — pitoresc. Dar să lăsăm chestiunea asta, totul nu e decît prostie şi nonsens.

— Aci am văzut într-un magazin universal, spuse comisarul Wania, vaze colorate de piatră, însoţite de servicii de masă şi şerveţele asortate. Aşezate pe masă cu o floare frumoasă de aceeaşi culoare...

— O să fie totul la fel, zise Heumann, într-o singură culoare. Să ai totul într-o singură culoare e destul de monoton... spuse, iar dacă ar fi fost cameristul de faţă ar fi gîndit probabil : Domnul consilier a început să vorbească despre gust.

Tocmai atunci se auzi din nou un ciocănit, dar nu la uşa dinspre hol, ci la cea de la cabinetul de lucru şi în prag

apăru cameristul. Intră țeapăn, cum era obișnuit să meargă, și dacă n-ar fi pășit, ar fi putut să pară că stă. În mînă avea o agendă.

— Arată-mi, îi făcu semn Heumann din fotoliu. Cameristul se apropie de fotoliu, îi dădu agenda și dintr-o singură privire, Heumann trecu în revistă toate rîndurile scrise. La urmă reveni la unul din nume.

— Asta e cel care a dispărut, adăugă el, și-i dădu agenda lui Wania.

— E condamnatul care a fugit din închisoarea din Bruxelles, încuviință Wania. Stopek în Polonia și Belgia, Anatol Briccius la noi... și-i înapoie agenda lui Heumann. În clipa cînd Heumann luă agenda de la Wania se uită din nou spre fereastră și apoi — pentru prima dată în seara aceea — își privi ceasul. Fusese doar o clipă, dar cameristul băgă de seamă, cu toate că ar fi fost suficient să observe fața lui Heumann. Nu m-am înșelat, își zise, e supărat și o să fie și mai rău. Iar Heumann îl privi și spuse :

— Nu te culca.

Cameristul ieși pe ușă fără să-și miște corpul, și știa acum cu siguranță că se va întîmpla ceva deosebit. Se apropia miezul nopții și în cameră atmosfera era încordată. Wania și Seibt poate că nici nu observaseră. Nici coloneii, ba nici comisarii de poliție nu sînt obligați să analizeze tot timpul atmosfera, mai ales cînd se află la prieteni și se distrează și în special atunci cînd nici nu le trece prin cap că ar putea exista vreun motiv de încordare. Dar cameristul, care cunoștea amănunțit cursul lucrurilor din casă, la fel ca și în zilele trecute, ba chiar și în lunile și anii ce se scurseseră, simțea și știa. În cameră ajungea să fie scăpărat un chibrit.

Cameristul se opri o clipă în hol lîngă piedestalul de culoare albă pe care se afla telefonul — obiectul acela decorativ — ca și cum ar fi vrut să cîntărească ce să facă. Apoi încet și țeapăn o luă spre bucătărie la menajera Betty, care începuse să se pregătească de culcare.

— Miine, îi spunea în acest timp Heumann în camera lui Wania, să începeți o anchetă generală pe urmele lui

Anatol Briccius. Dacă e așa de prost, pe cît o mărturisesc numele false, în două zile trebuie să punem mîna pe el. Dacă e între-adevăr autorul ambelor crime și ne-a scăpat pînă acum, atunci n-ar trebui să fie așa de prost. Descrierea e suficient de exactă ?

— Suficient, spuse Wania și bău din cafea, avînd brusc senzația că ceva i-a strîns beregata ; e descrierea trimisă de închisoarea din Bruxelles și corespunde descrierilor lui Briccius pe care le știm pînă acum. Totul probează faptul că e căutatul Stopek, o să mai cer fotografii de-ale lui din Bruxelles și Cracovia. În cartoteca noastră n-a apărut niciodată sub numele de Stopek sau Briccius și n-a fost văzut nici la locul faptelor. Dar numele lui... comisarul dădu din mînă și nu termină propoziția. Se gîndea : numele ăsta fals e bine ales. Briccius mai există la noi și încă destui. Unul a fost chiar poet celebru. Și Wania trecu apoi la sărbătorile Crăciunului.

— Da, Crăciunul, spuse Heumann, Crăciunul. Vă aștept, comisare să veniți și contez și pe doamna dumneavoastră. Anul acesta, în afară de comisar care va fi însoțit de doamna, îi aminti colonelului Seibt, vine și doamna Meyerbach. Apoi adăugă : Crăciunul ăsta mai rău ne face. Numai griji.

— Majorității oamenilor le aduce bucurie, zîmbi Wania și se gîndi în sinea lui : Griji, și cu toate astea ne cheamă în fiecare an și e bucuros că sîntem aici. Iar cu glas tare adăugă : E curios ce farmec are Crăciunul. Nici o sărbătoare n-are farmecul lui, cum mai ține lumea la tradiție. Ne atrage la fel ca acum opt sute de ani.

— Fiindcă sîntem obișnuiți cu el încă din tinerețe, spuse Heumann plictisit, reflex format în copilărie. E înrădăcinat și ne urmărește toată viața.

— Cel puțin sîntem urmăriți de ceva frumos, zîmbi colonelul Seibt și termină de băut cafeaua, și cel puțin o dată pe an redevine și omul copil... ; și poate că abia acum observară el și Wania, că Heumann nu prea era în apele lui. Poate că acum observară privirea lui rece îndreptată spre geamul ce-i despărțea de noaptea întunecoasă în care tocmai începuse să ningă... poate că observaseră că Heumann încerca să se stăpînească, că parcă se înăbușea. Poate

că acum observară că vorbește de Crăciun cu o oarecare crispare.

Wania o pusese pe socoteala faptului că se pomenise cu puțin timp înainte, de insuccesul în urmărirea ucigașului necunoscut, iar Seibt pe cea a amintirii neplăcute a lui Heumann în legătură cu ziua comemorativă din castelul Boock și poate și că se datora și vreunei oboseli subite. Se ridică din fotoliu, se ridică și Wania și în cele din urmă și Heumann. Luă de pe masă pistolul, se duse cu el la vitrină și-l băgă în toc.

— Pînă la ajun mai e timp, le spuse domnilor, veniți pe la șapte, o să mîncăm la șapte și jumătate. Cameristul are liber, pe Betty o s-o ajute Kamila și doamna Meyerbach. Știți ce-am auzit o dată despre ea, spuse pe un ton întrucîtva lejer, că ar ști să prevadă viitorul. N-am întrebat-o niciodată despre acest lucru și nici n-o întreb, poate că e doar o bîrfă. Dar chiar dacă ar fi astfel, zîmbi, pentru noi n-ar avea nici o importanță. Poliția e interesată rar de viitor. Din punctul nostru de vedere, crimele au loc totdeauna în trecut, iar dînsa nu se pricepe la așa ceva... spuse, și dacă ar fi fost de față cameristul ar fi gîndit : Iată ! A făcut ultima încercare de glumă, demnă de stimă într-un moment de groaznică supărare.... apoi Heumann își trecu privirea peste lambriurile de lemn de deasupra bufetului și peste tabloul furtunoasei vînători. După care ieși cu oaspeții în hol și-i conduse pînă la scară. Colonelul Seibt se duse sus, în locuința lui, iar comisarul Wania coborî în fața casei, unde se afla automobilul său.

VII

Cu ceasul la mînă, cu magnificul fular la gît, ținînd în mîini pachetul cu cravatele și micul corifer, Viki urca încet și liniștit scările, perfect conștient de acest lucru, deși capul îi era ușor ca o pană și i se cam învîrtea.

Cînd, cu cîteva clipe în urmă, mai stătea încă pe trotuarul din fața vilei și privea în urma jaguarului pînă ce acesta dăduse colțul, văzu că în casa preparatorului Raster mai

era lumină, și abia apoi — cu totul involuntar — realizaze că și la ei era lumină, cam la două ferestre. Cînd se uită la ceas văzu desigur că e miezul nopții — știa acest lucru încă din automobil — dar de fapt nu se gîndise la oră, ci la obiectul care-o arăta, la darul de aur și la cel ce i-l făcuse. Ajunse încet și liniștit pe scări la etaj, acolo deschise ușa și intră.

Holul era în penumbră, așa cum se întîmplă cînd întunericul e străbătut de locuri mai luminoase sau de reflexele unor surse de lumină camuflate ; cel mai bine se zărea piedestalul antic pe care se găsea telefonul. Totul ar fi luat o altă înfățișare prin răsucirea comutatorului, dar Viki nu avea nevoie de lumină. Ajunse la cămăruța lui pe întuneric.

Cînd apucă clanța auzi un foșnet. Pe coridor se deschise ușa băii și apăru o umbră subțire și înaltă.

— Culcați-vă și dormiți, spuse incredibil de încet cameristul, cînd se apropie de Viki, nu aprindeți lumina în cameră. Ce s-ar rezolva acum mai greu, o să se rezolve mîine mai ușor. Viki zîmbi, dădu din cap și se strecură în cameră.

Cameristul e bun, gîndi, dar toate astea nu mă afectează. Aprinse lampa de pe divan — lumina ei era slabă — brăduțul, pachețelul de la Greta și punguța cu jocul de buzunar le așeză pe un scrin scund de lîngă ușă. Apoi se descălță și începu să se dezbrace. Fularul, pe care-l avea la gît, îl așeză pe spătarul scaunului, vechiul ceas, această rămășiță a copilăriei, îl aruncă pe masă, ceasul de aur îl scoase de pe mînă și-l așeză pe măsuța de lîngă divan. Cînd se dezbrăcase și era pe punctul de a-și pune pijamaua, își aminti că ar fi trebuit să se spele puțin : avea o chiuvetă de culoarea lămîii chiar în cameră, în spatele unei perdele, dar în cele din urmă renunță. Nu tînjea după apă rece. Se așeză pe divan lîngă pijamaua neatinsă, cu mîinile în poală și cu capul plecat, așa cum stau oamenii care-și savurează fericirea, și brusc îl cuprinse din nou acea veche senzație. Senzația că se înalță. Privi lampa și ceasul și se întinse pe spate.

Într-o zi, spre seară, o să termin cu toate tentațiile, o să iau automobilul și-o să ies în natură... O auzea pe di-

seusă cum cînta pe scenă... Apoi o auzi mai clar, mai intens, ca și cum ar fi cîntat undeva în spatele zidului...

O să mă așez în iarbă la marginea pădurii
Inima mea obosită o să danseze voioasă
Capul meu trist n-o să mă mai doară
Cînd o să ies în livadă, cînd o să ies la cîmp.

Dumnezeule, gîndi, ce fericire că am astfel de prieteni, mai ales în casa asta... și-și dădu seama poate pentru prima oară că e acasă, în cămăruța lui, că stă întins pe spate pe divan și că e miezul nopții...

Și ce dacă, își spuse, și ce dacă sînt acasă și e miezul nopții, nu-mi pasă deloc. Peste o jumătate de an n-o să mai fiu aici nici la miezul nopții, nici dimineața, voi călători cu Barry prin Turcia. Și-și aminti de orașele despre care povestise în timpul cinei turcul cel prosper cu mustață.

Sînt frumoase, le spusese în timpul cinei turcul, și o să le vizitați cu siguranță. Sînteți tineri și tinerii trebuie să cunoască lumea. Trebuie să o cunoască și bătrînii, pentru că ce-au cunoscut ei în tinerețe nu le ajunge pînă la moarte. Vizitați Ankara, Adana, Bursa, și în special Izmirul și Istanbulul. Izmirul sau Smirna, e întinsă în jurul unor golfulețe marine, într-o parte se ridică la mare înălțime un deal pe care se află o uriașă moschee dominînd orașul, și lîngă ea restaurante cu terase de pe care se vede întregul oraș și marea. Să vă duceți acolo, le recomandase la cină domnul Maglajlija, așa se numea turcul cel bogat, nu trebuie să urcați pe jos, deși ați putea-o lua încetișor de-a lungul marelui bulevard care șerpuiește ușor într-acolo, puteți însă ajunge cu autobuzul sau cu taxiul, avem multe, numai mașini americane mari și frumoase, și acolo sus lîngă moschee să mîncați și să beți într-unul din restaurante. Mîncați și beți, priviți însă și orașul și marea și o să constatați ce frumoasă e lumea. Moscheea albă și casele luminoase se reflectă pe cerul albastru azuriu, care odată cu venirea serii își schimbă încet azurul într-o albăstreală tot mai intensă, și pe moschee și în zeci de case se aprind luminile albastre neobișnuit de strălucitoare ale neonului. Aceste lumini de neon albastre și neobișnuit de

strălucitoare există și în alte orașe ale noastre, spusese domnul Maglajlija ; în Europa nu fac impresie, se pierd, au nevoie de cerul înserării așa cum e el în Orient. În albul Izmir ele par a fi albastrele nestemate stelare ale unui decor ireal, de vrajă. Oare se poate descrie un basm ? Dar mai înainte ca deasupra Izmirului să se lase cu adevărat seara și cerul să se întunece, încep brusc, concomitent în toate moscheele, să cînte muezinii rugăciunile de seară, și cîntecul lor umple orașul, bulevardele, pieţele, golful și străduţele... Se aude, spuse domnul Maglajlija, departe pe marea cea întinsă, se aude pînă în Cipru, și la Varna și la Atena.

...Iar Viki pe divan, scăldat de lumina lămpii pe care o avea pe măsuță, cu capul ușor ameţit și cu senzaţia că se înalţă, își amintea de Istanbul.

Istanbulul e cel mai frumos oraș al lumii, zisese domnul Maglajlija la cină, cel puţin așa se spune, se mai spune însă și de Praga și de Lisabona. Dacă n-aţi vedea Istanbulul ar fi ca și cum n-aţi fi fost la noi. Orașul așezat pe două ţărmuri, înconjurat de un golfuleţ și de marea care strălucește și sclipește colorat, orașul cu portul în care se află corăbii, ba chiar și vapoare oceanice mari. Zeci de moschei uriașe ca niște catedrale și alte sute mai mici ca niște capele, înalte și zvelte minarete... Ca degetele unei mîini suple înălţate spre boltă avînd două sau trei inele — balcoanele circulare — se ridică din marea de case minaretele, spusese domnul Maglajlija, ca niște lănci, orientate spre cer, care vor să-l străpungă și să se unească cu el, acesta e Istanbulul. Muzeele din vechile moschei și palate ale sultanilor cu încăperi magnifice, curţi și havuzuri, cafenele, ceainării, cofetării cu coca-cola, lapte de oaie, coniac, votcă, cu rahat, halva, migdale și miere, localuri unde se fumează din narghilele, restaurante unde se servește pește și hălci de carne de berbec cu varză condimentată, cu bucătărie franţuzească și englezească. Hoteluri din beton și sticlă ; sute de reclame de neon pe bulevardele de pe ţărmul nordic al orașului, iar vizavi, pe cel sudic, bazarele. Bazarele cu carne, cu păsări, cu varză, cu unt, ouă, mirodenii și fructe ; pepeni, banane, smochine, curmale, ananas, nuci de cocos, portocale, precum și mere, pere, prune, vin și piersici, și apoi cel mai mare bazar.

Cel mai mare, la Aksaraye, le recomandase domnul Maglajlija, trebuie să-l vedeți neapărat. Săptămîni întregi puteți merge prin labirintul de străduțe și mici magazine, străduță lîngă străduță, prăvălioară lîngă prăvălioară, cele mai diverse mărfuri pe care abia puteți să vi le imaginați. Parfumuri, covoare, pipe, servicii lucrate în relief, farfurii, căni. Radiouri, televizoare, frigidere, statuete din lemn, abanos și fildeș. Lampioane metalice, felinare cu geamuri colorate, taburete. Papuci brodați din brocart, tablouri, tapiserii, săpun, corali și oglinzi. Și în special, prăvălioare pline de aur, argint și pietre prețioase. Asemenea motive de inele, brățări, cercei și agrafe de aur n-o să vedeți nicăieri, nici în Persia sau India. Ore întregi puteți merge prin bazarul de la Aksaraye, zile și săptămîni, prin labirintul de străduțe și prăvălioare și mereu... domnul Maglajlija tăcuse o clipă apoi spusese... și mereu veți merge sub acoperișul de sticlă...

Cînd soarele apune la Izmir, cerul e albastru azuriu. Cînd apune la Istanbul se scufundă într-un amurg incandescent. Orașul parcă arde și cu toate acestea pretutindeni e pace ca-n raiul lui Alah, ca și cum nici n-ai fi pe lumea asta.

Domnul Maglajlija era desigur puțin poet, dar Viki știa că nu exagerează. Își dădea seama după zîmbetul și după expresia din ochii lui, din felul cum se priveau companionii care stăteau împreună cu el, și citea acest lucru și în ochii lui Barry Piret. Anul viitor, în iunie... se gîndi pe divan cuprins de acea senzație dulce de înălțare, o să mă duc acolo cu Barry. O să intrăm în micul lui Jaguar doar noi doi așezați în față, în spate o să avem valizele, tatăl lui o să se îngrijească de noi peste tot. Și o să plutim așa pe aripile adierii... și deodată Viki își imagină un covoraș zburător cu perniță din atlas și mătase... cu niște frunze de palmier și flori de trandafir... Simți brusc chiar un parfum dulce și îmbătător de iasomie... și chiar atunci auzi un zgomot.

Un zgomot și o lovitură puternică și tăioasă.

Și parcă covorașul zburător s-ar fi prăbușit și odată cu el și atlasul, mătasea, palmierii, trandafirii și dulcele parfum de iasomie... senzația de înălțare dispăru. Capul însă

îl simțea în continuare ușor și i se învîrtea încetișor. Se ridică de pe canapea, privi în fața lui și zări o fantomă. În prag stătea tatăl său.

Stătea în prag nemișcat și mut, așa cum se stă în pragul celulei unui criminal. Stătea nemișcat și drept cum se stă la trecerea în revistă a recruților. Stătea drept și rece, privindu-l în ochi, așa cum se înfruntă lepădăturile. Pe fața lui brună nu tresărea nici un mușchi și prin ochii puțin îngustați nu trecea nici o pată de lumină. Avansă un pas în cameră, își privi ceasul de la mînă așa cum îl privește călăul cînd se duce să ia condamnatul. Apoi pipăi orbește în spatele lui și încuie ușa. Viki își reveni întrucîtva. Senzația de înălțare dispăru, iar în capul care era mai departe ușor și se învîrtea lent se stinse ceva. În această stare între somn și trezie se ridică încet și se așeză pe divan.

— Ne-am făcut cadouri, spuse în cele din urmă ca pentru sine, peste cîteva zile e ajunul, și avu impresia că-și auzea propriile cuvinte venite din afară.

Consilierul criminalist, care se afla lîngă ușă se mișcă puțin. Privi prin camera aflată în penumbră. Apoi întinse mîna și răsuci comutatorul. Lumina slabă a lămpii de lîngă divan se pierdu în strălucirea gălbuie a lustrei și camera se lumină pînă în cele mai îndepărtate colțuri. Apoi consilierul criminalist privi spre scrinul cel scund și zări pe el brăduțul, pachețelul, și un ambalaj de la magazinul universal. Privi spre masă și văzu pe ea ceasul cel vechi. Se uită la scaun și zări un fular. Și din nou stătu nemișcat și mut, nemișcat și drept, drept și înghețat, și pe fața lui nu tresărea un mușchi și în ochii îngustați nu zăreai nici o sclipire luminoasă.

— Aranjaserăm încă de acum o lună să ieșim azi, spuse Viki, doamne dumnezeule doar se apropie Crăciunul.

Consilierul criminalist își fixă privirea pe lampa de lîngă divan, a cărei lumină se pierdea, apoi și ceva mai jos unde strălucea aurul, după aceea asupra pijamalei de pe divan care zăcea la picioarele lui Viki. Apoi se mișcă din nou. Se apropie de divan. În clipa aceea Viki pe jumătate treaz, pe jumătate adormit își încordă involuntar mușchii mîinilor.

— Am fost la restaurant, spuse a treia oară și avu impresia că propriul glas izbucnise prea brusc... Erau acolo

furnizorii domnului Piret şi ne-au invitat la cină. Pe mine, pe Barry şi pe Greta, spuse şi vocea îi era din nou liniştită. Am primit de la Barry ceasul acesta de aur... arătă la măsuţa de lîngă divan, sub lampă, şi avu impresia că aceste cuvinte le-a spus cu totul hotărît şi puternic.

Apoi consilierul criminalist vorbi :

— În primul rînd ridică-te cînd îţi vorbesc, spuse încet ca şi cum ar fi cîntărit fiecare sunet, şi pe faţa lui tot nu se mişca nici un muşchi, iar în ochi nu i se vedea nici o lumină şi Viki se sculă de pe divan, îşi puse pe duşumea picioarele goale şi se ridică. Cînd cineva trebuie să stea în faţa altcuiva şi să aştepte să vadă ce o să i se spună, cu ochii care nu pot privi nicăieri şi cu mîinile lăsate de-a lungul corpului, se naşte totdeauna o situaţie curioasă. Persoana respectivă poate părea în această postură ca un cîine în faţa stăpînului. Viki stătea cu mîinile de-a lungul corpului, privea undeva spre uşă, şi deşi imaginile acelea frumoase se estompaseră, capul îl simţea în continuare uşor şi puţin răvăşit, iar ceea ce se întîmpla în preajma lui realiza doar pe jumătate.

În al doilea rînd, spuse consilierul criminalist ceva mai repede, ce se scurge acolo în spatele ghetelor ?

Viki se urni, se îndreptă spre ghetele care se aflau pe covor. Le ridică şi văzu că sub ele rămăsese o băltoacă de apă. Le duse în hol. Se întoarse şi lăsă uşa deschisă în urma lui.

În al treilea rînd, spuse consilierul criminalist şi se întoarse spre scrinul scund, ce e cu brăduţul ăsta ? De unde l-ai tăiat ? Să nu-l mai văd aici.

Viki se duse la scrin, luă pomişorul şi ieşi din nou în hol. Acolo ezită o clipă unde să pună pomul şi deodată zîmbi. Acesta era primul lui zîmbet de la sosirea temnicerului în celulă. Dădu din cap şi duse pomişorul pe micul balcon care se afla la capătul coridorului lîngă baie, coridor pe care se afla şi odaia cameristului.

Şi acum îmbracă-te, spuse consilierul criminalist, cînd Viki se întoarse în cameră, şi pe faţa lui nu tresărea nici un muşchi, iar prin ochi nu-i trecea nici o lumină. Viki luă de pe divan pijamaua şi se îmbrăcă în tăcere.

Poate că abia în clipa aceea, sau poate că mai înainte cînd ieşise cu pomişorul începuse să realizeze ce se în-

timpla. De data aceasta nu pe jumătate, ci pe deplin. Stătea acum în pijama lîngă divan la fel ca la început, stătea din nou cu mîinile lipite de-a lungul corpului şi aştepta, dar spre deosebire de data trecută avea în urma sa anumite acţiuni împlinite. Acţiunile executate de un ciine la ordinul stăpînului... Şi abia acum ajunse consilierul criminalist la problema care-l interesa.

Nu e prea mult timp de cînd ţi-am spus ceva. N-a trecut aşa multă vreme încît să fi uitat. Orice persoană cu o inteligenţă cît de puţin normală nu poate avea o memorie aşa de proastă încît să se poată scuza cu acest pretext, spuse consilierul criminalist şi Viki ştia bine despre ce era vorba. O ştiuse din prima clipă. Ştiuse şi cînd i se adresase cameristul chiar dacă nu o înregistrase ca atare, o ştia chiar de la bar. Că se va isca un conflict din cauza întîrzierii lui. O ştia chiar dacă percepea pe jumătate, chiar dacă se afla într-o stare de somnolenţă, chiar dacă capul îi era uşor şi i se cam învîrtea. O ştiuse şi în decursul după amiezii, în excursie.

— Am avut şi noi o întîlnire înainte de Crăciun, repetă el şi auzi că glasul îi e liniştit şi puternic, ne-am făcut daruri şi furnizorii ne-au chemat la cină. Am venit, precizează el, la miezul nopţii.

— Ţi-am spus, consilierul criminalist ridică acum vocea, dar faţa şi ochii îi erau în continuare nemişcaţi şi reci, ţi-am spus că ai voie să întîrzii cel mult pînă la zece. La zece trebuia să fii acasă. Ai venit la miezul nopţii, ai smuls pomişori din pădure, ai stat în circiumă. Domnul Piret poate să le permită copiilor lui să stea noaptea la bar şi să cineze cu comercianţi, domnul Piret poate să facă ce vrea cu copiii lui. Ai venit la miezul nopţii, şi erai beat turtă.

În momentul acela şi pentru prima oară în această cameră Viki ar fi vrut să se împotrivească. Să strige că nu e beat, că nu a putut să plece mai devreme, că seara aceasta în care primise daruri aşa preţioase fusese o seară memorabilă şi festivă... că mîncaseră într-adevăr, dar că băuseră doar vin, aşa cum se obişnuieşte în asemenea seri... şi să repete iar că era ceva aranjat de mult... nu reuşea însă nici să deschidă gura. Consilierul criminalist se apropie de măsuţa de lîngă divan, îşi fixă privirea pe chipul lui Viki şi spuse :

Cred că n-ar trebui să existe nici un motiv ca să primești cadouri de aur de la Bartolomeu Piret. Darurile de aur nu se dau doar așa de ochi frumoși, și mie nu-mi convine și nu-mi place. Pe viitor să fii acasă cel tîrziu la nouă. Și dacă o s-o lungești măcar cu un minut peste ora permisă, o să regreți tot anul.

Apoi se întoarse și se îndreptă spre ușă. Privi încă o dată lucrurile de pe scrinul cel scund, pachețelul de la Greta și punguța cu jocul de buzunar și deschise ușa. Se întoarse din nou în cameră și rămase în prag, la fel ca atunci cînd intrase.

Stătea nemișcat și mut, așa cum se stă în pragul celulei unui criminal, stătea țeapăn și rece, avea atitudinea obișnuită celui care sfidează în față lepădăturile.

Pe fața lui brună nu tresărea nici un mușchi, iar prin ochii puțin îngustați nu se zărea nici o strălucire luminoasă. Apoi ridică capul asemenea călăului cînd îl cheamă pe condamnat și spuse cu tonul cu care se vorbește unei slugi :

În ceea ce privește Turcia, scoateți-o din cap. N-o să te duci nicăieri. N-o să pătrunzi nici un milimetru pe pămîntul ei, la Dardanele.

Și consilierul criminalist Heumann ieși în hol, închise ușa și pașii lui amuțiră cum amuțesc pașii judecătorului după ce a pronunțat sentința și se duce undeva să se spele pe mîini.

VIII

Dimineața — prima zi a vacanței de Crăciun — Viki se sculase la opt. O umbră îi voala fața, iar ochii îi erau întunecați. Simțea o durere în cap și o oboseală neobișnuită. Se duse ca un somnambul la perdeaua în spatele căreia se afla chiuveta de culoarea lămîi. Dinspre coridorul băii se auzi pași, evident pașii cameristului, iar cînd privi pe fereastră, în jos spre stradă, văzu că în fața vilei se afla Chevroletul de serviciu.

Apoi, cînd consilierul criminalist cobori, se urcă în Chevrolet și plecă. Viki își puse pe mînă ceasul cel nou

de aur și ieși în hol. La aparatul telefonic de pe piedestalul antic de culoare albă — obiectul acela de podoabă — formă numărul casei Piret.

— Și de-aia n-ai dormit ? rise Barry la celălalt capăt al firului, de-aia te doare capul ? De-aia ești obosit, Viki, rise el, mi se pare că exagerezi cu tatăl tău. Pînă la sfîrșitul lui iulie mai e încă o jumătate de an.

— Ce-a spus o dată rămîne valabil, spuse Viki, nu se dezice. Dar ai dreptate... spuse, și vocea lui scăzută se mai întări deodată, o să mergem chiar de-ar fi să mă omoare. Ne întîlnim mîine cînd te întorci de la munte ?

Și Barry, aflat la celălalt capăt al firului, dădu din cap cu însuflețire și se declară de acord. Se înțeleseră unde să se întîlnească mîine în cursul dimineții și Viki se liniști.

Cînd așeză receptorul observă un lucru curios. Că mai e obosit, dar că nu-l mai doare capul.

În bucătărie își luase la micul dejun o bucățică de pîine cu unt și ceai, și tot timpul cît mîncase se tot uitase la ceas. Betty spălă vasele, apoi le șterse, și pe cînd făcea toate acestea Viki își dădu seama că nu prea e în apele lui. În cele din urmă spuse că domnul consilier se va întoarce tîrziu, fiindcă se ținea o ședință de Crăciun la prezidiu.

— Un fel de ședință de sărbători, spuse ea și Viki gîndea în sinea lui : Mulțumescu-ți doamne că se întoarce tîrziu, mulțumescu-ți doamne pentru fiecare zi, oră și minut în care nu e aici... și privi spre geamul bucătăriei : afară începuse să ningă iar. Apoi se ridică și intră din bucătărie în hol. Cînd tocmai voia să intre în biroul tatălui său se ivi cameristul...

— O să citesc în birou, îi spuse cameristului, deși sînt obosit. O să recitesc toate documentele care se află sub acoperișul ăsta mizerabil. Numai că n-am pus... își aminti deodată, lanțul de la ușă.

Cameristul dădu din cap și afirmă că o să pună el lanțul la ușă, dar că azi domnul consilier criminalist vine într-adevăr tîrziu.

— O să vină poate chiar la noapte, spuse sec, are sesiunea de dinaintea Crăciunului. Iar ședințele poliției de dinaintea Crăciunului nu se termină înainte de miezul nopții, fiți sigur de asta, domnule Viki.

Și cameristul își îndreptă pasul țeapăn și mare spre celălalt capăt al holului, se duse spre ușă ca să fixeze lanțul la locul lui astfel ca domnul consilier criminalist șef să fie nevoit să sune dacă din nefericire s-ar întîmpla totuși să soscească mai devreme. Viki intră în biroul tatălui său.

Deschise cîteva panouri din bibliotecă, mascate de lambriuri de lemn, numite cronat aici safeuri, scoase din ele unele mape cu documente pe care le știa deja bine, precum și altele, necunoscute — ultimele. Fuseseră însemnate cu litera W și cuprindeau cele mai noi date. Duse toate mapele pe măsuța neagră care se afla în colț, se așeză în fotoliul de piele de culoare închisă și le deschise pe cele noi.

Chiar deasupra se afla biletul, scris de cameristul, era cu siguranță nota din seara trecută pe care i-o dictaseră cei de la biroul criminalist de informații. Nota cameristului suna astfel :

20 decembrie, orele 22.

Azi 20 decembrie, la orele patru după amiază inspectorul Melk împreună cu asistentul Ambrosius au efectuat conform înțelegerii și cu acordul proprietarului percheziția unei cămăruțe și a dependințelor corespunzătoare din vila lui Raimund Sebetani de pe strada Pîrîului nr. 6, sectorul 8, care conform mărturiei proprietarului Sebetani fusese locuită acum patru zile timp de patruzeci și opt de ore (adică de la 14 la 16 decembrie) de subchiriașul ocazional cunoscut sub numele de Anatol Briccius, mecanic auto, de treizeci de ani, născut..., necăsătorit, locuind anterior conform informațiilor noastre la.... după declarația lui Sebetani avînd cam înălțimea de 1,70, de carură mai degrabă puternică, cu păr castaniu, pieptănat pe spate, cu fața nebărbierită și aspră, ochi probabil de un castaniu închis, chiar negru (Sebetani nu știe precis). Sebetani afirmă că subchiriașul Briccius a lăsat camera în starea în care-i fusese închiriată cu două zile mai înainte, n-a luat nimic din ea nici din dependințe, după cum tot așa n-a lăsat nimic în urma lui. Chiria pentru cele două zile, precum și cheile vilei, le-a lăsat pe masă, în cameră, într-un plic verde. Sebetani nu știe precis în ce perioadă a zilei următoare (16 decembrie) a plecat Briccius definitiv din vilă, intrarea principală nu fusese nevoit s-o descuie,

întrucît se încuie doar pe din afară. Sebetani totuşi, crede că a părăsit camera pînă în ora cinci seara. El însuşi s-a întors acasă după cinci şi n-a auzit nimic care să-i arate că Briccius ar fi fost încă înăuntru. Abia seara a bătut la ușa camerei, pe care însă a găsit-o goală, iar pe masă plicul pomenit cu banii şi cheile. Inspectorul Melk n-a găsit nici în cameră, nici în dependinţe nimic care să-i fi aparţinut lui Briccius sau care să fi amintit de şederea lui de două zile (după declaraţia lui Sebetani, Briccius avea un cufăr mic, negru, din material sintetic, cu două cataramе argintii). Cu aprobarea proprietarului Sebetani, inspectorul Melk a dus cheile şi plicul verde la analiza dactiloscopică (terminată azi, acum o oră). Compararea cu amprentele persoanelor luate în evidenţă din cartoteca centrală n-a dus la nici un rezultat. Sfîrşit.

Viki termină de citit nota de ieri seară şi prima idee care-i venise fusese că ar trebui să meargă să-l caute pe domnul Sebetani din strada Pîrîului şi să-l întrebe de Briccius. Era probabil singura urmă mai consistentă în cazul asasinării copiilor despre care ştia şi el. Pe cînd se gîndea în ce calitate s-ar fi putut prezenta domnului Sebetani şi cum şi-ar fi putut motiva interesul, privirea îi căzu pe o foiţă ataşată cu o clemă de nota de ieri, însă în mod curios dedesubt. Pe foiţă era notat de mîna tatălui său:

„Urmărirea generală a lui A. Briccius decretată la douăzeci decembrie seara". Apoi Viki privi în celelalte documente care se aflau în mapa W. Nu erau de fapt chiar documentele propriu-zise, ci fotocopiile lor, precum şi note şi pasaje extrase de consilier din depoziţiile cîtorva persoane, depoziţii referitoare la bărbatul cu numele de Anatol Briccius. Deasupra fiecărui pasaj era trecut numele celui care făcuse depoziţia, data naşterii, starea civilă, profesia şi adresa.

O oarecare Camila Weber, necăsătorită, chelneriţă la hotelul Mercur declarase că, la sfîrşitul lui noiembrie anul acesta, servise timp de cîteva seri în restaurantul hotelului un bărbat, care în ultima zi (douăzeci şi cinci noiembrie) i se prezentase sub numele de Anatol Briccius, montor auto, petrecuse o noapte cu el..., îi spusese că pleacă a doua zi, că o să se întoarcă în capitală înaintea Crăciu-

nului şi că o să tragă la ea la hotel (pe marginea acestei foi fusese însemnat fără dată : „N-a venit".). După informaţiile noastre în acea perioadă Briccius trebuia să plece într-un sat neidentificat din nordul ţării, la rude. Urma nota : „Descrierea lui Briccius coincide cu descrierea ulterioară a lui R. Sebetani..."

Deasupra altui pasaj se afla numele Marta Mora, celibatară, vînzătoare de îngheţată la „Semiluna de aur"... urma apoi data naşterii şi adresa. Făcuse cunoştinţa bărbatului cu numele Anatol Briccius pe opt decembrie după primul spectacol de seară, la localul unde lucra, şi a doua zi după-amiază avusese cu el o întîlnire la Galeria de arte plastice. Fuseseră la cinematograf, apoi la restaurantul „La regele Ioan" şi în fine la locuinţa ei... bărbatul nu i se prezentase, dar, îi arătase un act din care rezulta că e vopsitor (!) şi în actul acela citise numele Anatol Briccius... Nu mai apăruse apoi. „Descrierea lui coincidea cu cea a lui C. Weber".

Viki mai privi încă trei astfel de pasaje extrase din declaraţiile referitoare la Briccius în timpul şederii lui în capitală, toate datau de la începutul lui decembrie şi toate erau date de femei. De chelneriţe, vînzătoare şi ajutoare de lucrătoare. Un singur document era totuşi curios. Era fotocopia protocolului semnat la cincisprezece decembrie, la un comisariat de poliţie din capitală de către inginerul numit Zamora şi descria un bărbat cam de 1,70 înălţime, cu siluetă puternică, cu păr castaniu, pieptănat pe spate, cam de treizeci de ani, care coborise la douăzeci şi unu noiembrie, adică o zi după crima din satul Zorna, din trenul venind dinspre Kolarovo, cu o geantă maro în mînă. Coborîse în gara districtuală şi în hol îşi cumpărase ţigări. Într-o asemenea gară districtuală nu coboară mulţi oameni, iar cei veniţi cu trenul se împrăştie de regulă imediat, şi astfel a putut domnul Zamora să observe că bărbatul descris după ce îşi cumpărase ţigări rămăsese curios de mult timp în hol uitîndu-se prin jur ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva, sau ca şi cum „ar fi cercetat să vadă cine aşteaptă în faţa gării". Domnul Zamora l-a urmărit în hol timp de zece minute bune, pentru că el însuşi îşi aştepta soţia ce trebuia să sosească cu trenul din Plesnice, şi esenţialul e că domnul Zamora nu-şi aştepta singur so-

ția: Îl întovărășea fiica sa de doisprezece ani. Mai întîi n-avusese impresia că bărbatul descris ar fi privit-o mai insistent pe fiica sa, această impresie o căpătase abia a doua zi cînd citise în ziare știrile despre crima din Zorna.

— N-am anunțat imediat — iată afirmațiile exacte ale lui Zamora — bărbatul acela putea să nu aibă nici o legătură cu asasinul. Abia pe cincisprezece decembrie nu m-a mai lăsat conștiința să dorm și m-am dus. Bărbatul descris plecase din holul gării districtuale cam după cincisprezece minute și astfel îi dispăruse domnului Zamora de sub ochi.

Particularitatea acestei declarații consta în faptul că nu-l numea pe Anatol Briccius, ci făcea portretul unui bărbat, portret ce era în concordanță cu descrierile lui Anatol Briccius cunoscute pînă atunci...

Viki închise dosarele W și încercă să-și reprezinte nu numai chipul lui Briccius, dar și vestimentația lui care era descrisă în toate aceste însemnări și declarații. În hotelul Mercur, Briccius purta un costum mai vechi, bine cusut, cămașă albă și cravată albastră, poate și pantofi negri, precum și un trenci verde, pe cap nimic. La fel fusese îmbrăcat cînd avusese întîlnirea de la Galeria artelor plastice. Numai în holul gării districtuale îmbrăcămintea lui arăta altfel, acolo purta o scurtă de piele de culoare maro închis și niște pantaloni gri. Viki și-l imagină o clipă pe Anatol Briccius și abia apoi îi veni în minte lucrul acela curios. Lucru care nu reieșea din nici unul din pasajele citite și anume : de unde venea bănuiala că Briccius ar fi fost asasinul. Cum ajunseseră la concluzia că tocmai omul acela să fi putut comite ambele crime. Viki meditâ o clipă la acest fapt, frunzări din nou mapele, se uită la ce cuprindeau și ajunse la concluzia că în mapele W nu se afla totul. De altfel avusese această bănuială mai de mult... deschise alte mape.

Citi declarațiile locuitorilor din Knepp̈burg și din învecinatul Kolarovo, mai citi și declarațiile oamenilor din satul Zorna, le știa aproape pe dinafară. Cea mai interesantă i se păruse declarația mătușii mortului, a lui Frederich Delmar, Angela Delmar, care-l găsise pe băiat la o cotitură a rîului Milostná, la douăzeci noiembrie seara, dar care nu-i spusese nimic tatălui, fratele ei, negase descoperirea și o recunoscuse abia a doua zi dimineața, cînd

venise la locul acțiunii și comisarul Wania. Dar femeia aceea era smintită și declarația ei n-avea cu siguranță importanță pentru poliție. Pleda în acest sens și fotografia ei care se afla în mape, o femeie palidă, sfrijită, de vîrstă mijlocie, cu buze curioase și privire holbată... Viki o privi a suta oară. Dar nici declarația femeii care văzuse în Zorna în timpul evenimentului un automobil — era al învățătoarei din satul vecin, poreclită „prințesa cea trufașă" — nici declarațiile copiilor din Zorna și din Kneppburg, cei din urmă care văzuseră victimele nu spuneau nimic. Nici o persoană străină nu fusese în zilele și clipele critice zărită pe undeva, poate cu o singură excepție pe care însă n-o descrisese nimeni cu precizie. Viki deschise alte mape.

Văzu din nou fotografia tinerei fete, zăcînd prăbușită după un tufiș cu fața în iarba din pădurice, și puțin mai departe coșulețul cu ouă, și alte fotografii ale unor detalii și ale împrejurimilor. Capul, ochii, buzele cu surîsul fără griji, iarba ușor călcată în picioare. Văzu iar fotografia băiatului, zăcînd cu fața la pămînt, în frunzișul uscat și în iarba ofilită de pe malul riulețului, sub o salcie, pe jumătate acoperit de tufișuri, și tinicheaua care se afla în apropiere, și iarăși se uită la fotografiile împrejurimilor și detaliilor, toate acele imagini erau colorate, și cele ale feței, ochilor și frunții băiatului, și cele ale buzelor lui zîmbitoare.

La fotografii era atașată o listă cu tot ce se găsise asupra victimelor și în imediata lor apropiere, erau dezolant de puține lucruri ; în nici un caz nu se putea trage vreo concluzie asupra asasinului. Revăzu fotografia funcționarului vamal Scibt, tatăl fetei moarte, o față lată, brună, cu mustăcioară, și o privire destul de nehotărîtă și goală... și imaginile a două jocuri de buzunar. Fiecare din aceste fotografii era împărțită în două, sus era prezentat unul din capetele jocului, jos celălalt : acestor cadre le erau atașate date despre firma care le produsese și mențiunea locurilor unde se vindeau. Magazinele de acest profil se găseau pretutindeni și în așa mare număr că o cercetare sistematică a vînzătorilor ar fi fost inutilă, în această împrejurare putînd fi de ajutor doar întîmplarea sau norocul. Viki deschise alte mape care se refereau la fotocopiile rezultatelor autopsiei.

Rezultatele disecției ambilor copii coincideau în esență. Rănile fuseseră provocate de o armă de foc în partea de jos a marii protuberanțe a cefii ; locul opririi glonțului era partea anterioară a craniului ; după direcția orificiilor de intrare și ieșire ale glonțului pistolul fusese ținut ușor înclinat în sus, după reziduul de pulbere din jurul rănii focurile de armă se trăseseră din imediată apropiere, cauza morții — deteriorarea țesutului cerebral. La aceste rezultate era atașată o altă fișă amănunțită — Viki citi iarăși descrierea fețelor victimelor pe care încremenise un zîmbet, precum și opinia specialiștilor că victimele nu presimțiseră ce le aștepta atît de curînd, că asasinul scosese pistolul din buzunar și-l lipise de ceafă brusc și neașteptat, poate în clipa celei mai cordiale înțelegeri și în fine citi concluzia că nici pe hainele, nici pe corpurile copiilor nu fusese constatată urma vreunei violențe înaintea decesului. În ultimele mape pe care le deschisese, erau extrase din diferite expertize de specialitate, de exemplu din cercetarea fragmentelor microscopice găsite de poliție la locul faptei. Aceste expertize — Viki știa — n-ajutaseră la prinderea asasinului, importanța lor consta în faptul că puteau contribui la stabilirea culpabilității persoanelor bănuite... în ultimele mape se aflau și referințe asupra armei cu care se comisese crima și acestea erau poate cele mai interesante.

Și în Knoppburg și în Zorna ucisese aceeași armă. Un pistol de calibru 6,35, cu filetul țevii orientat spre stînga, o armă destul de curioasă și neobișnuită. Acest lucru era demonstrat de o expertiză amănunțită, bazată pe concluziile autopsiei. Pistolul nu se găsise însă, nu se găsise nici glonțul, nici tubul cartușului și de aceea nu exista fotografia lor. O fotografie era totuși. Dar nu fotografia armei ucigașe, ci cea a unei arme asemănătoare. Fotografia unui pistol de calibru 6,35 cu filetul țevii îndreptat spre stînga, cu mînerul de sidef de pe care fusese îndepărtată emblema de metal, pe mîner se vedeau orificiile rămase după scoaterea niturilor. În prima parte a fotografiei pistolul stătea pe o placă cenușie, în cea de a doua parte era redată țeava lui, iar în a treia se afla imaginea mărită a gurii țevii. Era deci un fel de model sugestiv pentru felul cum arată țeava cu filetajul pe stînga, precum și întreg pistolul ucigaș. În

total în mapă se aflau cincisprezece documente referitoare la pistol, asta era totul și Viki presimți că aceste date — deși extrem de importante pentru poliție — pentru el n-aveau nici o valoare. Pentru el singura urmă interesantă ar fi putut fi acea ultimă știre despre Anatol Briccius la Raimund Sebetani din strada Pîrîului și știrea despre Briccius urmărit de poliția întregii țări, chiar dacă nu știa cum se ajunsese la această situație. Tocmai căuta hîrtia ca să-și însemne adresa proprietarului vilei și descrierea lui Anatol Briccius cînd în birou intră cameristul.

Se opri în mijlocul camerei, privi — în glumă — în toate părțile, fără să-și miște însă corpul — modul în care glumea el consta mai degrabă în mișcări decît în cuvinte — apoi îl privi pe Viki care era așezat în fotoliu lîngă masa neagră. În ciuda oboselii care persista, Viki fu nevoit să surîdă.

— Smirna aceea n-o luați chiar așa în tragic, spuse cameristul și se așeză pe un scaun lîngă măsuță, cine n-are cîte un necaz în viață ? Dificultățile apar încă din tinerețe, la școala primară, așa că ce să zici mai tîrziu cînd băiatul sau fata cresc, domnul colonel Seibt v-ar putea argumenta chiar științific, căci e și puțin sociolog. Știți ce-a scris un psiholog elvețian, cartea e pe aici pe undeva... cameristul arătă spre bibliotecă... că omul trebuie să învețe în tinerețe să învingă orice obstacol, ca să dovedească mai tîrziu că e pregătit pentru viața care aduce cu ea inevitabile dezamăgiri. Da, domnule Viki, zise cameristul și privi la mapele care stăteau în fața băiatului pe măsuță. Da ! Viața aduce inevitabile dezamăgiri. În toată istoria omenirii n-o să găsiți un singur om care să nu se fi lovit de vreo greutate, neplăcere sau piedică, pe care să nu-l fi dezamăgit niciodată nimic. Aparține destinului omenesc să fim cîteodată — ba chiar mai des — triști și abătuți.

— M-am desensibilizat, spuse Viki, dumnezeule cum m-am mai desensibilizat în toți acești ani, poate mai mult decît Mart. Mă pricep să nu iau cunoștință de el, să nu mă gîndesc la el. Dar cum pot să mi-l scot tot timpul din gînd, cînd sîntem așa de strîns legați ? Interdicția de a merge în iunie la Smirna și Istanbul mi-a distrus toate planurile. Fața lui Viki era din nou acoperită de o umbră, iar ochii voalați îl priveau pe camerist care stătea țeapăn

și nemișcat în fotoliu, și brusc începu iarăși să-l doară capul. Față de lovitura primită lucrul acesta nu însemna nimic. Cameristul aprobă imperceptibil din cap și spuse :

— Într-adevăr, nu m-am așteptat să se ajungă, din cauza unei întîrzieri, așa de departe, să vă interzică călătoria. O să mă mai gîndesc și-o să vă spun părerea mea. Desigur..., cameristul se mișcă puțin în fotoliu, își așează mîna dreaptă pe masă, peste mapele din *safe*, m-am așteptat mai de mult la un conflict din cauza domnului Piret.

— Credeți, izbucni Viki, că îmi interzice Turcia din cauza lui ?

— Am impresia că și din cauza lui, aprobă cameristul. Conflictul a început să dospească de cum a început să bănuiască că e cel mai bun prieten al dumneavoastră. De cum a simțit că vă îndepărtează de aici și că de îndată ce sînteți cu el vă aflați în cu totul altă lume. Cred că fiecare întîlnire, vizită, a fost pentru el ca un fir de praf aruncat în ochi, pentru că în felul acesta începuserăți să-i scăpați din mînă. De ce n-a avut niciodată nimic împotriva relațiilor cu colegii de clasă ? V-ați gîndit vreodată la asta ? Împotriva domnului Hoffmann sau Richter ? Și ei sînt prietenii dumneavoastră, dar cu ei nu prea vă vedeți în afara școlii, vin rar pe aici, vorbiți rar cu ei la telefon ; ei nu-l sperie. Domnul Piret însă da. Ba acum chiar v-a invitat în Turcia, și încă în vacanță, o lună sau două, e prea mult pentru el. Știți, domnule Viki..., cameristul își înclină calm trupul țeapăn și zîmbi ușor, știți, eu chiar cred, că aștepta prilejul ca să vă poată interzice călătoria. Cred că a fost bucuros că ați venit tîrziu aseară. Și mai am o impresie..., cameristul se întoarse o clipă spre ușa dinspre hol, pentru că se auzeau pași, era Betty, apoi vorbi mai departe : Am impresia că vă interzice călătoria și prietenia cu domnul Piret și dintr-un motiv personal. Dintr-un motiv care-și are explicația în propria lui tinerețe. Uitați ce cred, domnule Viki, adăugă el și zîmbi, cînd cineva e mușcat în tinerețe de un șarpe, va avea grijă de copiii lui, ca ei să nu meargă la soare pe un cîmp pietros plin de mărăcini. Cînd cineva a urît șahul în tinerețe se simte ofensat dacă urmașul lui e pasionat după șah. Dînsul n-a fost nici în tinerețe obișnuit să cedeze, asta-i impr-

sia mea, dar a intervenit ceva cînd a trebuit să cedeze, cine știe dacă n-a fost vorba tocmai de vreo prietenie, de vreo călătorie, putea fi vorba însă și de cu totul altceva... a fost tras pe sfoară, respins, umilit, domnule Viki..., cameristul se înclină puțin și zîmbi. nu vă supărați. pun capul jos că niciodată, e clar, nu și-a recunoscut vina ; totdeauna a căutat vinovatul în celălalt sau în împrejurări, pur și simplu nu s-a împăcat cu persoana aceea. n-a aplanat conflictul. Iar acum cînd are un fiu care are aceeași vîrstă ca a lui pe vremuri, îl leagă ca să compenseze în propriul suflet înfrîngerea de atunci. Nu știu despre ce a fost vorba, n-am nici cea mai mică idee, poate că faptul s-a întîmplat chiar în asociația studențească. Despre asta ar putea ști domnul Seibt și domnul Rasler, dar e totuna, întîmplările din tinerețe pur și simplu nu trebuie să le cunoaștem; aici are importanță nu întîmplarea de atunci, ci schema. Dacă am dreptate, spuse cameristul și-și puse iarăși mîna dreaptă pe masă, pe dosarele din *safe*, înseamnă că încă de-atunci din tinerețea lui, a căpătat repulsie față de relațiile emoționale, că încă de pe-atunci a învățat să fie rece și dur, sau poate că a fost invers, că încă de pe-atunci avea repulsie față de sentimente și era dur și rece și faptul acesta l-a determinat să se îndepărteze și să renunțe la toate prieteniile ; pe scurt acum nu suportă și nu trece cu vederea o relație prea amicală nici la dumneavoastră. Cu domnul frate al dumneavoastră a procedat exact la fel.

Cameristul tăcu o clipă și privi încremenit la dosarele de pe masă. Apoi spuse :

— Într-un fel a avut parte de o compensație. În poliție a ajuns departe.

— De ce să plătesc eu, zise Viki ? Cum să suport tot timpul situația ? Din cauza asta mă doare capul și sînt obosit. Mi-e rău chiar și fizic. Interdicția lui de ieri a atins culmea. Azi dimineață Barry m-a liniștit un pic la telefon și uitați-vă ce mi-a dat ieri. El nu mi l-ar fi cumpărat niciodată.

Cameristul se aplecă în fotoliu și privi la mîna lui Viki.

— Frumos și scump, ca și cureaua de altfel. El știe ?

— Știe, încuviință Viki, eu însumi i-am atras atenția ieri noapte, de altfel trebuia să-l vadă pe măsuța de lîngă divan. Și mi-a spus un lucru fantastic. Că n-ar fi trebuit

să existe motiv... și abia acum după mai multă vreme Viki zîmbi vrînd-nevrînd, motiv ca să primească de la Barry cadouri de aur:

— Îl necăjește faptul, spuse cameristul, că vi l-a cumpărat altcineva, și mai mult tocmai el, cel mai bun prieten al dumneavoastră. Lui probabil că nu i s-a întîmplat niciodată în viață așa ceva. Poate că nu a avut prilejul să primească nici măcar de la o fată un cadou. Poate că și asta l-a enervat. Cît privește interdicția aceea, Istanbulul și Izmirul...

— Ba cred, spuse deodată Viki din fotoliu, îndreptîndu-se brusc, ca și cum ar fi explodat pe neașteptate ceva în el, cred că e un atentat la libertatea personală. Că e distrugerea individualității și asta e o mare grosolănie.

Viki era palid, cu o mînă își atinse fruntea ca și cum l-ar fi durut și mai rău capul, iar ochii lui de un cenușiu luminos fură învăluiți de o umbră. Cameristul era liniștit, dar fața îi împietri și mai mult. Privi o clipă spre geamul, în spatele căruia fulguia, apoi îi făcu semn lui Viki să se așeze din nou.

— Luați-o mai ușor, spuse cînd Viki se așeză în fotoliul de culoare închisă ; înarmați-vă deocamdată cu răbdare. Omul răbdător suportă ceea ce pe altul l-ar doborî. Rămîneți la părerea dumneavoastră și amintiți-vă c-o să vină odată și timpul dumneavoastră, cum a venit și timpul fratelui dumneavoastră.

— Dar cînd, întrebă Viki, cînd o să fie ? Eu nu pot să fug de aici ca el, trebuie să rămîn în oraș. Nu pot s-o rup de tot cu Barry, n-o să reușesc nici să nu mă duc în Turcia Dar dacă... Viki își reveni puțin în fotoliu, paloarea de pe fața lui dispăru și privirea i se fixă o clipă pe fereastră, dacă m-aș muta la familia Piret ? Cu siguranță c-ar avea o cameră pentru mine, au o vilă uriașă, probabil c-au ieși cu bucluc. Ce-ar face dacă aș fugi și m-aș muta la familia Piret ?

— N-ar fi o soluție fericită, clătină din cap cameristul fără să-și miște corpul, ar veni acolo după dumneavoastră și-ar face scandal.

— Dar dacă m-ar goni chiar el din casă ? zise deodată Viki și zîmbi ca un om care ajunge pe neașteptate la ceva

măreț. Ce-ar fi ? N-ar mai putea să vină după mine la familia Piret dacă m-ar alunga chiar el.

În acest moment cameristul rîse reținut și spuse cu o voce înaltă și totuși înceată.

— Asta e, domnule Viki, ați ajuns la miezul problemei. Nu eu am fost acela care vi l-am dezvăluit, ați ajuns singur la el și e foarte bine așa. Și cameristul privi în glumă prin cameră, ca și cum ar fi căutat stafii și adăugă : Dacă v-ar alunga din casă și dumneavoastră v-ați duce la Piret, n-ar putea veni la ei decît înfrînt. Și în asta ar consta forța dumneavoastră. Forța dumneavoastră constă în faptul că nu are cum să vă sancționeze. Vă poate porunci, interzice, dar pentru neascultare vă poate pedepsi doar cu amenințări. Vă poate interzice să plecați la Istanbul și Izmir, dar dacă totuși vă duceți nu vă poate da nici în judecată, nici nu vă poate condamna la închisoare și nici... Cameristul se înclină ușor și spuse : nici să vă gonească din casă nu poate. Știți ce-ar fi dacă s-ar răspîndi vestea că domnul consilier criminalist șef și-a alungat propriul fiu din casă ? Plecarea fratelui dumneavoastră a putut-o ascunde. Domnul Mart își terminase facultatea, își găsise loc în altă parte, dar dumneavoastră studiați încă. Domnule Viki..., spuse cameristul după o clipă, paloarea de pe fața lui Viki dispăruse cu totul și nu mai rămăsese nici urmă din durerea de cap — domnule Viki ! În viață ne lovim de obstacole la care trebuie să luăm seama. Ca de exemplu interdicțiile care decurg din legile bine gîndite. Nu e nevoie să înșeli, să trișezi, să furi, să juri strîmb, e interzis să știrbești integritatea corporală a individului... deși pentru un atentat la integritatea sufletească nu există un paragraf... e interzis să pui foc. Sînt însă și interdicții care nu sînt bune, știți, prin însăși esența lor. Din acelea care-i dăunează omului și trupește și sufletește ; pe acestea nu trebuie să le luăm în seamă. După cum unele ordine pot fi imorale, tot așa pot fi și unele interdicții. Mai studiați, domnule Viki, cameristul arătă spre masă, aceste mape ?

Spre prînz pe Viki îl cuprinse neliniștea. Se adăugase la oboseala pe care continua s-o resimtă și simțea nevoia să se întindă o clipă. Stătea întins pe divan în cămăruța lui cu mîinile sub cap, fața îi era acoperită de o umbră

și ochii lui cenușii erau nemișcați. Privea fix în tavan, din cînd în cînd scotea stînga de sub cap și privea frumosul ceas de aur, gîndurile îi alergau de la un lucru la altul. Se gîndea la mape — documentele despre crime la care se uitase în cursul dimineții — se gîndea în același timp la Hoffmann și la vizitarea cîrciumilor sărăcăcioase. Se gîndea la misteriosul Anatol Briccius despre care nu știa de ce e bănuit de poliție și la acel Sebetani la care locuise două zile Briccius. Se gîndea la interzicerea călătoriei din vacanță și-și reamintea cuvintele cameristului ; își reamintea tot ce-i spusese azi. Dar cel mai mult se gîndea la Barry.

La prînz, familia Piret trebuia să fie acolo, în orășelul balnear de munte, ca să vadă hotelul unde aveau să petreacă Crăciunul, seara urmau să se întoarcă acasă. Gîndurile negre se estompau și slăbeau din cînd în cînd, iar în momentele cînd Viki realiza că se va întîlni a doua zi cu Barry și că se va duce fie ce-o fi la Istanbul și la Smirna, dispăreau cu totul. La prînz cînd se dusese în bucătărie, gîndurile negre se destrămaseră ; persista doar oboseala. Mîncase puțin. Supă nu luase și Betty nu-i reproșase asta cu nici un cuvînt. Se mișca liniștită prin bucătărie, ca un spirit, și spunea doar lucrurile cele mai obișnuite. Că trebuie să cumpere cafea și gemuri pentru sărbători. Că în frigider sînt de cinci zile șase sticle cu bere, care ocupă loc, și că poate or să se bea de Crăciun. Că peștele, salatele și ciupercile sosesc poimîine. Îi pusese pe masă lui Viki o cicoare rumenită și cremă de hrean, o farfurie cu cartofi prăjiți și un șnițel. Viki luă cîte puțin din toate, apoi scoase din frigider o limonadă și cînd căuta un pahar o auzi pe Betty spunînd :

— Nu vă necăjiți. O să-i vină mintea la cap și o să renunțe.

Viki știa că nici ea nu credea ce spune, dar îi era totuna. Era hotărît să se ducă în Turcia cu Barry cu toată interdicția. Bău limonada rece și se întoarse în camera lui. Afară încetase să fulguiască și strălucea soarele. Se simți din nou deprimat.

Era ora două după amiază și Viki zăcea din nou pe divan, fața îi era umbrită și privirea fixă. Zăcea obosit cu mîinile sub ceafă, apăsarea se menținea, iar capul, plin

de gînduri și imagini, îl durea. Felul în care durerea aceea de cap apăruse și dispăruse în cursul zilei amintea de niște nori care se adună și se împrăștie, și iar se adună fără ca cineva să știe de ce. La ora trei se sculă și, ca și cum ar fi vrut să-și oprească durerea de cap, oboseala și apăsarea, se clătă la lavoarul galben citron, leși apoi în hol. La ușa de lîngă scări atîrna lanțul pus, Betty era probabil în bucătărie, se auzea radioul, iar cameristul se afla în odaia lui. Viki intră în camera unde se găsea vitrina, scrinul acela de sticlă înalt de doi metri, și-l deschise. Începu să se uite la arme.

Le cunoștea la fel de bine ca și documentele din mape. Le știa de copil, întrucît consilierul criminalist nu le încuiase niciodată. Cîndva — cu mulți ani înainte, cînd mai trăia mama, iar Mart era încă acasă — văduva generalului Meyerbach sugerase în timpul unei vizite ideea ca vitrina să fie încuiată. Ce-ar fi dacă, spusese ea de parcă ar fi citit undeva în văzduh, cineva nedorit ar umbla acolo... și consilierul încuviințase — polițiștii sînt prudenți cu astfel de lucruri — totuși spusese că scrinul nici nu mai avea cheie și că faptul n-avea nici o importanță. Da, punerea sub cheie n-avea rost. Doamna Heumann se temea de arme, iar fiii — Mart și Viki — spre deosebire de alți băieți de vîrsta lor nu manifestau interes pentru ele. Esențialul era că nu se putea trage cu acele arme fiindcă nu existau cartușe. Cîteva se găseau totuși pentru pistolul comemorativ, cîteva primite ca amintire, dar despre acelea nimeni nu știa unde sînt. Nici doamna Heumann, nici Mart și nici Viki. Erau ascunse într-o cutie lungă de lemn, acoperită cu staniol verde și galben, și arăta atît de banal, semăna puțin cu pianina din barul Iran, și nici nu se putea zări în vitrină. Se găsea în partea de jos — cea fără sticlă — printre diferite alte lucruri. Într-adevăr nu se putea întîmpla nimic chiar dacă un „musafir nedorit" ar fi scotocit înăuntru, așa că vitrina nu se încuiase nici după acea vizită a văduvei generalului și așa rămăsese în continuare.

Era trei și jumătate, soarele dispăruse și începuse iarăși să ningă mărunt, cînd Viki scoase din tocul său pistolul comemorativ al tatălui. Era curat, fără urmă de praf, ca și cum abia ar fi fost fabricat și predat în mod festiv

studentului ; țeava, mânerul de sidef cu monograma, cu data și inițialele asociației străluceau. Viki îl privi o clipă, îl privi lîngă bufetul de sub marele tablou întunecos reprezentînd vînătoarea cea sălbatică, apoi lîngă măsuță, lîngă geam, îl privi ca pe o foaie de album îngălbenită ; fața lui îmă și frumoasă era umbrită, iar ochii cenușii erau întunecați. Poate simțea o repulsie, poate vrăjmășie, poate dezgust, poate chiar ură, nu față de obiectul pe care-l ținea în mînă, ci față de proprietarul lui și în acea clipă își dădu seama — probabil pentru prima oară în viața lui — de un lucru foarte ciudat. Că tatăl său primise de la colonelul Meyerbach acum treizeci și cinci de ani, la castelul Boock, la fel ca și ceilalți membri ai asociației în afară de acest pistol și o diplomă și o plachetă, și că pe amîndouă le ținea undeva pe fundul scrinului, în partea de jos a vitrinei — cea fără sticlă — între diferite lucruri... dar nici măcar o dată nu le pusese pe zid sau pe vreo poliță, așa cum se face de obicei cu astfel de obiecte comemorative.

— E clar că nu-și amintește prea bucuros de acea asociație, spuse Viki cu pistolul în mînă, de fapt cameristul poate să aibă multă dreptate. Poate că a suferit o înfrîngere, poate că i s-a întîmplat ceva groaznic de neplăcut... Viki privi pistolul, îl cîntări în mînă ; o clipă se uită în jur la fereastră, la lampă, la partea de jos a vitrinei cea fără sticlă, apoi la tabloul acela mare și întunecat ce atîrna pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, pe care era imortalizată vînătoarea sălbatică. Prin cap îi străfulgeră imaginea tatălui și brusc îl cuprinse amețeala. Apăsarea aceea pe care reușise s-o stăpînească. Avu impresia că aude un automobil în fața casei, sări la geam să vadă dacă nu cumva se întorsese tatăl său ; în fața vilei era pustiu și gol, doar zăpadă pufoasă fără nici o urmă, nu trecuse pe acolo nici un suflet. Deschise ușa holului și privi intrarea, lanțul era tot pus, după care se întoarse la vitrină și deschise partea de jos. Capul începu să i se învîrtească mai tare. Privi prin cameră și deodată — peste cîteva minute — se auzi o împușcătură.

Cameristul și Betty dădură năvală în cameră. Menajera era palidă la față, arăta ca o moartă ; cameristul își păstrase calmul.

Menajera țipă chiar în pragul ușii. Cameristul se opri lîngă vitrină și rămase drept și țeapăn.

Viki se afla în mijlocul camerei învăluit de un norișor de fum, cu pistolul în mînă, cu fața spre bufetul deasupra căruia atîrna, pe lambriul de lemn, tabloul cu vînătoarea sălbatică și chipul lui era liniștit asemenea oglinzii unui lac dimineața.

— Nu s-a întîmplat nimic, le spuse el, eu am tras.

Pe bufet se afla cutia cea lungă de lemn, lipită cu staniol, și deasupra ei în lambriul de lemn, la mică distanță de tablou — o gaură.

Chiar atunci, menajera care se afla în prag își reveni și exclamă :

— Dumnezeule, domnule Viki, dacă ar veni domnul consilier... În același moment își reveni și cameristul. Se apropie de fereastră și o deschise. În cameră pătrunse aerul rece al iernii.

Chiar atunci se auzi soneria.

— Liniște, spuse cameristul care era lîngă fereastră, nu e domnul consilier. Domnul consilier e la prezidiu la adunarea de dinaintea Crăciunului. Trebuie să fie colonelul, fiindcă a auzit împușcătura...

Betty se duse în hol să deschidă, cameristul luă cutia cu cartușe de pe bufet și o puse în vitrină, în partea de jos a acesteia unde stătuse întotdeauna. Viki băgă pistolul în tocul care se afla pe fotoliu, dar cameristul clătină din cap, scoase pistolul și-i curăță țeava și mînerul cu batista. Apoi îl puse împreună cu tocul în vitrină. În cameră intră colonelul Seibt și cameristul îi zîmbi.

— Am auzit o împușcătură, spuse colonelul și zîmbi și el. Doar n-ai înnebunit Viki ?

— Ce voi n-ați tras ? îi răspunse Viki și se sprijini de masă. Continua să rămînă liniștit și Seibt îi replică :

— Asta a fost altceva. Noi am tras în curtea și în pivnița castelului.

— Puțin mai sus, zise cameristul cu privirea ațintită pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, și ați fi atins rama tabloului. Trebuie să facem ceva.

— Sînt două posibilități, rîse colonelul, era clar că era în bună dispoziție, fie să umplem gaura cu ghips și să dăm cu vopsea maro, fie să atîrnăm tabloul cu cîțiva centimetri

mai jos. Şi mai e şi o a treia posibilitate, să le facem pe amîndouă. Să sperăm că tata n-o să observe... În aceeaşi clipă gîndi şi cameristul : Într-adevăr, domnul consilier criminalist abia dacă o să observe. Nu e atent la poziţia tablourilor din casa lui.

Betty aduse un ciocan mic şi un cleşte ; ghips nu exista în casă. Era normal şi n-aveau de unde să procure, n-avea nici Seibt, dar aduse o farfurioară cu apă, un pămătuf şi vopsea maro. Aceasta din urmă era a lui Viki din epoca cînd aveau desenul obligatoriu la şcoală. Cameristul scoase tabloul, trase din lambriu pironul pe care atîrnase, gaura rămasă nu se observa. Bătu pironul ceva mai jos, netezi cu cuţitul gaura pe care o făcuse glonţul. Apoi o umplu cu o bucăţică de ziar şi o vopsi cu culoare maro. Între timp Seibt luă de pe covor glonţul, care curios nu rămăsese în lambriu ci ricoşase, şi găsi şi tubul cartuşului. Cameristul se apropie de fereastra prin care pătrunsese în cameră aerul rece al iernii şi o închise. În cele din urmă atîrnă din nou împreună cu colonelul tabloul pe zid. Şi Seibt spuse :

— Adevărat, Viki, că am tras în acei ani, dar acolo era, băiete, o asociaţie şi trăgeam cum ţi-am spus, în curte şi în pivniţă. E altceva decît să iei pistolul şi să tragi în casă, şi fără amortizor. Ai avut noroc că nu e patrula în faţa vilei, că n-au auzit nimic... şi cameristul, care privea glonţul gîndi : Bietul de el după ziua de ieri asta îi mai lipsea. Nici nu mă mir că a tras. Cînd Viki se mai linişti, spuse în chip de scuză :

— A fost aşa o idee. Mă durea capul şi eram obosit.

Apoi treptat ieşiră toţi din cameră. Betty duse ciocanul, cleştele, farfurioara cu apă, pămătuful şi vopseaua, abia acum era liniştită cu adevărat. Cameristul mergea ţeapăn şi drept, ca şi cum nici n-ar fi mers, ci ar fi stat ; în palmă avea glonţul. Iar colonelul Seibt, sănătos şi vesel, privea undeva în pămînt.

— Nu te mai gîndi la asta, îi spuse lui Viki în hol lîngă piedestalul antic, pînă la călătoria din vacanţă mai e încă vreme. Tata e surmenat de lucru, am impresia că dosarul acela îi dă mare bătaie de cap, aşa că acasă e pur şi simplu dezagreabil. N-aduce anul ce aduce ceasul, asta e valabil întotdeauna. Şi pentru tatăl tău, cu toată experienţa lui... colonelul Seibt rîse, poate că o să fie valabil.

Viki nu mai era obosit ; nu-l mai durea nici capul și nici apăsarea n-o mai simțea. Toate îi trecuseră. Se duse în cămăruța lui, se așeză pe divan și-și privi ceasul de aur.

Familia Piret se pregătește să se întoarcă de la munte, își spuse, e patru, diseară sînt aici. Ce-o să zică Barry cînd o să-i spun mîine dimineață ce am făcut... se întinse pe spate și cu zîmbetul pe buze privi în tavan.

IX

Cafeneaua Bristol se afla în apropierea podului Egid Seibt și avea cîteva lucruri specifice. Nu era nici foarte mare încît ai senzația că te pierzi în ea ca într-o gară, dar nu era nici așa mică, încît să aibă mesele înghesuite și să se audă fiecare cuvînt. Serveau două dudui mai vîrstnice și un chelner tînăr care încasa și banii ; era poate fiul proprietarului, iar serviciul era rapid și precis. În fine, cafeneaua era plăcută. Avea perdeluțe la ferestrele dinspre bulevard, pereții din lemn și cîteva oglinzi.

Viki ajunse acolo la ora nouă dimineața. Purta o scurtă albă, pantaloni din catifea reiată deschiși la culoare și un pulover albastru. La gît șalul de la Greta și pe cap o beretă. Își atîrnă și haina și bereta în cuierul făcut din suporturi rotunjite de lemn și se uită de jur împrejur. Cafeneaua era aproape goală cum era și normal în timpul dimineții, și mai ales ținînd cont de faptul că peste două zile avea să fie Crăciunul și lumea n-avea timp de cafenele. Se așeză într-un colț, lîngă geam, și-și comandă un ceai. După tot ce se întîmplase ieri se simțea bine. Oboseala și durerea de cap îi trecuseră iar gîndurile negre nu-i mai reveniseră. Pe fața și în ochii lui se citea totuși încordarea. Niciodată pînă atunci de cîte ori îl mai așteptase pe Barry nu fusese așa de emoționat și de încordat. Chelnerița îi aduse ceaiul, apoi veni și Barry. Venise în pantaloni negri de catifea reiată, avea o curea lată, galbenă, și un pulover alb. Părul cel mai lung era cam umed din cauza zăpezii care mai cădea cu intermitențe. Era o zăpadă foarte mărunță. Pe chip avea un zîmbet calm și mulțumit. Se așeză în fața lui Viki cu un fel de seriozitate glumeață, îl privi direct în

ochii de un cenușiu luminos ca și cum ar fi vrut să analizeze orice sclipire a lor și spuse :

— Sînt bucuros că te văd aici. Plec și eu o zi și se și întîmplă ceva. O să iau o cafea.

— A năvălit la mine în odaie ca un demon, începu Viki și-i spune lui Barry tot ce se întîmplase alaltăieri noaptea. Ieri am fost toată ziua singur ; a plecat încă de dimineață la o ședință. Așa că am trecut în revistă documentele despre crime și apoi am avut o discuție cu cameristul... Și Viki relată tot ce-i spusese cameristul. Ei, iar. după amiază, Viki zîmbi și Barry avu impresia că asemenea zîmbet frumos, plăcut și binevoitor nu văzuse poate încă niciodată la Viki... după amiază am luat pistolul, l-am încărcat și-am tras. Și după o clipă de tăcere îi descrise lui Barry tot ce se întîmplase.

— Zău Barry ! Viki luă o țigară de la Barry și-l lăsă să i-o aprindă. Zău nu e nici o filozofie să tragi. Poate nici împușcătura nu e prea zgomotoasă, deși pistolul era fără amortizor. Ai o oarecare senzație cînd iese glonțul fiindcă-ți zvîcnește mîna. Trebuie să-l ții destul de puternic și pentru început ceva mai departe de tine.

În acel moment chelnerița îi aduse lui Barry cafeaua, iar în cafenea intrară două doamne.

Cînd intră două doamne într-o cafenea, și aceasta e pe jumătate goală, cei care stau înăuntru se uită totdeauna la ele, mai ales atunci cînd localul nu e mare și e în timpul dimineții. Viki și Barry le priviră și observară că și doamnele se uită la ei. Băgaseră cu siguranță de seamă că au în față doi băieți foarte frumoși, bine îmbrăcați, unul în pantaloni negri, celălalt într-unii deschiși la culoare din catifea reiată, cu pulovere alb și respectiv albastru, și lucrul acesta se vedea și pe expresia fețelor lor îngrijite, arătau ca niște cîntăreți de operă. Se așezaseră la măsuța de alături, lîngă fereastră. Una rămăsese cu astrahanul pe ea desfăcut la piept, dedesubt se vedeau lucind perle ; cealaltă își scoase blana și-o puse pe marginea scaunului. Își comandară cafele și începură să-și povestească ceva.

— Pînă acum am tras doar cu pușca cu aer comprimat, rîse Barry. De fapt și pe la barăcile de tir și cu arcul. La vînătoare n-am mers ; tatei nu-i place. La ce te-ai gîndit, Viki, cînd ai tras ? La vreun *cowboy* ?

— De de unde, rîse Viki, m-am gîndit la cu totul altceva. M-am gîndit că am prins asasinul. Că trag în picioarele lui, ca să nu fugă. Ce spui de camerist și de Seibt...

— Cameristul și Seibt sînt oameni înțelepți, afirmă pe un ton admirativ Barry ; totul trebuie luat cu înțelepciune și nimeni nu te obligă să respecți opreliștile absurde. Interesant mi se pare faptul că tatăl tău e gelos pe mine. Că ți-a interzis să faci călătoria din cauza mea.

— Asta e teoria cameristului, spuse Viki, dar e posibil.

— E sigur, Viki, dar te rog nu-ți face inimă rea ! Și nu te mai gîndi la faptul că nu trebuie să existe motive să-ți fac cadouri de aur. Barry zîmbi, iar Viki fu și el nevoit să surîdă, avea o senzație foarte plăcută. Senzația pe care o ai cînd iubești pe cineva, cînd poți să crezi în acesta și să te afli în siguranță deplină lîngă el. Și apoi — ca doi oameni legați cu un lanț puternic care privesc împreună tăcuți la un al treilea — Viki și Barry se uitară la doamnele de la masa vecină. Aveau capetele apropiate unul de celălalt și-și povesteau ceva despre o cunoștință... și Barry întrebă :

— Viki, speri deci să găsești asasinul ?

Întrebase oarecum nesigur și îngrijorat, iar Viki simțind lucrul acesta se simțea bine.

— Sper, spuse, și-și scutură țigara, sper ! Dacă reușesc va fi cel mai mare succes al tinereții mele. O să șterg cu buretele tot ce mi s-a întîmplat vreodată în casa părintească, ar fi o satisfacție și pentru Mart. Știi ce ți-am spus la bar. S-ar face o vîlvă cum n-a mai fost pentru nimeni. Ce-ar face nu reușesc într-adevăr să-mi imaginez. Știi Barry... Viki se înclină spre Barry și-și înoetini vocea, am mai descoperit încă ceva... Ieri seară, cînd am adormit și cred că nu mă înșel. Spunea că ar ieși la pensie dacă s-ar mai întîmpla o crimă și i-ar scăpa asasinul. Dar eu cred că ar ieși la pensie și în cazul că aș găsi eu asasinul. Cred, că ar fi soluția cea mai bună care mi-ar permite apoi să-i spun :

— Așa și acum plec cu Barry în Turcia. Și cînd mă întorc de acolo plec de-acasă ; mă mut. Viki radia, zîmbea și nu-l scăpa pe Barry din ochi.

Barry bău din cafea și spuse :

— Nici nu știi cît aș dori să reușești. Ai nevoie de ajutor ?

— Trebuie să cercetez cîrciumile, spuse Viki, și aș mai dori să vizitez un om la care a dormit un oarecare Anatol Briccius. Și povesti ce știa din protocol despre domnul Sebetani și despre Anatol Briccius. E singura sursă pe care o am, și aș vrea să pornesc pe urmele ei acum de sărbătorile Crăciunului. A, da, să nu uit, Viki zîmbi și scutură țigara, clasa noastră. Nu ți-am spus la bar. Colegii mei se interesează tot mai mult de succesul meu în urmărirea asasinului. Și nu atît Richter, el mă întreabă mai ales de tine, dacă o să fii acasă de sărbători sau în munți, cît Hoffmann, cel care stă în spatele meu. Ar vrea să mă însoțească în vacanță prin cîrciumi. Dar eu te aștept pe tine, spuse Viki, aștept să vă întoarceți de la munte. Poate că o să mergi cu mine. Și imediat întrebă :

— Cum a fost ieri la munte, Barry ?

— E destulă zăpadă, în afara orașului e mai multă ca ieri cînd am fost în excursie, pe autostrăzi treceau pluguri. Avem trei camere într-un hotel, de la douăzeci și cinci decembrie la două ianuarie. Am condus automobilul pînă acolo și înapoi, tăticu s-a odihnit. Ascultă, Viki, n-ai vrea să mergi cu noi ? Amîndoi izbucniră în rîs, apoi Barry mai adăugă : Noi rîdem de ce ți s-a întîmplat alaltăieri, dar tot aici o să ajungi. Fie că prinzi asasinul, fie că nu. După ce termeni școala o să pleci din casă ca fratele tău, dar n-o să pleci din oraș ca el, o să rămîi aici și-o să vii la noi. Ajunul în anul acesta Viki la voi...

— Va fi groaznic, încuviință Viki, toată seara să fiu cu el la masă, să ascult discursurile despre criminalistică, criminalitate, codul penal ; le știu pe dinafară, nu-mi ajută la urmărirea asasinului. Tot e bine că vin Wania și Seibt, că vine și văduva generalului. Păcat că nu vine și Raster, cum îl mai urăște, e groaznic...

— Raster ! încuviință Barry brusc ca și cum și-ar fi amintit de ceva ; se ridică și se duse spre peretele unde atîrnau ziarele din ziua aceea. Viki privi în urma lui, se uită cum se duce și ia de pe perete „Expres"ul, îl vedea și într-una din oglinzi și deodată din senin îi veni chef să bea vin !...

— Uită-te, spuse Barry cînd se întoarse cu „Expres"-ul de dimineață, cu mîna stîngă sprijinită de cureaua galbenă a pantalonilor lui de catifea reiată, uită-te aici Viki, scrie despre Raster. Am văzut știrea acasă din pură întîmplare. Raster e de fapt un savant celebru, Viki.

Articolul avea titlul *O mărturie extraordinară despre moartea lui Clement al II-lea*, subtitlul : „După nouă sute de ani savanții descoperă o crimă", și dedesubt cîteva rînduri în cursive. În aceste rînduri erau date numele medicilor legiști, ale chimiștilor și istoricilor care deschiseseră în domul din Bamberg, sarcofagul papei Clement al II-lea, și printre acele nume era și numele preparatorului și conservatorului Bernard Raster care contribuise la descoperire în calitate de expert invitat... Articolul pomenea de domnia împăratului Heinrich al III-lea care încercase să stăpînească Roma, Italia și toată creștinătatea, destituise trei papi și-l ridicase pe episcopul bamberghez Snidger ca să poată primi demnitatea papală. Snidger a fost apoi ales papă și a primit numele de Clement al II-lea. A păstorit însă, doar nouă luni și șaisprezece zile. A murit la nouă octombrie 1047 în mînăstirea sfîntului Toma, cînd s-a întors dintr-o călătorie la Roma. Înainte de moarte a scris la mînăstire o scrisoare : „Am fost doborît în mînăstirea voastră de o grea boală trupească din care cred că de-abia o să-mi revin..." Mai departe articolul atrăgea atenția, că și contemporanii acestuia afirmau că papa fusese otrăvit. După nouă sute de ani specialiștii deschiseseră racla lui din domul din Bamberg și încercaseră să stabilească cauza morții. „Au putut cerceta doar cîteva țesuturi uscate, o coastă, părul și cîteva oase, explica articolul, asta era tot ce se găsise în raclă, iar asasinarea prin otrăvire se putea dovedi doar în cazul în care papa nu fusese otrăvit cu o otravă organică, pentru că aceasta se dizolvă în corp". Rezultatul probelor era interesant : în coastă se găsise un procent ridicat de plumb. „Era de zece ori mai mare, atrăgea atenția articolul, decît cel normal din oasele oamenilor vîrstnici, și acest conținut ridicat răspunde proporției de plumb stabilită de Minot și Aub în oasele oamenilor morți prin otrăvire". Astfel fusese dovedit că papa murise otrăvit cu plumb și, pentru că trăise într-o epocă agitată din punct de vedere politic — în epoca luptei pentru putere

dintre curia papală și împăratul german — se putea concluziona că fusese ucis. Bernard Raster era unul din cei care contribuiseră la această descoperire și articolul se termina cu un mare elogiu adus acestui „chimist și arheolog criminalist".

Viki puse ziarele pe scaunul gol și medită o clipă. Apoi bău din cafea, privi doamnele de la masa vecină și spuse :

— E interesant ce se descoperă. O crimă după nouă sute de ani. O crimă de acum o lună însă e mult mai greu de descoperit. Sînt bucuros, Barry, că Raster a avut succesul ăsta.

— Crezi, Viki, că tatăl tău a citit articolul ? întrebă Barry.

— Poate că nu, spuse Viki, poate însă că cineva i-a atras atenția. Colaboratorii lui îi aduc cu plăcere la cunoștință cam orice. Dar știi ce Barry ? Viki rîse brusc și-și scutură țigara în scrumieră, o să-i spun eu însumi despre articol. Cînd vom cina în ajunul Crăciunului. O să mă adresez lui Wania și lui Seibt ; o să fiu atent să văd cum se comportă el și o să-mi fac o părere. Iar pe la Raster o să trec pînă la Crăciun. O să mă duc și la mormîntul mamei, mai adăugă el și stinse țigara.

La măsuța vecină sosise a treia doamnă. Arăta și ea ca o cîntăreață de operă, iar celelalte două o salutară cu voce tare. Își scoase blana, și-o așeză pe spătarul scaunului și fu imediat întrebată despre un oarecare Seppa. Barry zîmbi și spuse :

— Întîlnirea de dinainte sărbătorilor. Pun capul că acu, acu încep să vorbească despre prăjituri și crapi. Mă bucur Viki că ți-ai revenit, nici nu știi cît mă bucur. Îți spun din nou, nu-ți bate capul cu asta, cameristul și colonelul au dreptate, ca și Betty de altfel. Fie că-ți permite să pleci în călătorie, fie că nu, n-ai să-l asculți. Cît e ceasul ?

Viki zîmbi fericit și-i arătă ceasul.

— Te grăbești ? Vrei să pleci ?

— Ar trebui. Barry își depărtă picioarele, își puse degetele mari ale mîinilor după cureaua pantalonilor lui negri de catifea reiată și se sprijini comod pe spătar. Știi că atunci cînd sînt cu tine mă apucă graba, rîse el. Viki pot

să-ți povestesc ceva ? Am auzit-o și eu ieri în munți la vila noastră. Ne-a povestit-o Iacob Holbach și mi-a plăcut mult.

— Actorul de film ? ridică Viki privirea, iar cînd Barry încuviință, spuse :

— Poți să povestești și o oră. O să te ascult fără să mă mișc. Dar Barry, Viki îl măsură pe Barry din cap pînă la cureaua în care își sprijinise degetele groase de la mîini, să luăm niște vin...

Barry o chemă pe chelneriță și comandă două pahare de vin alb și dulce. Apoi începu :

— E un caz curios, Viki, ce ne-a povestit Holbach și m-am gîndit că de cum mă întorc o să ți-l spun și ție. Dar întîmplarea se termină ciudat...

— Nu se poate termina totul cu bine, clătină Viki din cap, am citit odată că romanele nu trebuie să aibă numai sfîrșituri fericite, nici viața nu-l are. Holbach a citit întîmplarea, sau e ceva adevărat ?

În acel moment sosi chelneriță și așeză pe masă o tavă cu două pahare de vin și Barry toastă :

— Finalul afacerii noastre însă va fi bun, nu mă îndoiesc de acest lucru. Hai noroc...

Și după ce sorbiră și-și aprinseră alte țigări, mai adăugă: Holbach nu ne-a spus dacă a citit-o sau e adevărată, poate că și-a imaginat-o, dar Greta era făcută praf. Erau doi prieteni pe viață și pe moarte. Poate că erau de aceeași vîrstă, Holbach nu ne-a spus precis, afirma doar că unul era ceva mai în vîrstă și celălalt ceva mai tînăr, asta ca să-i deosebim...

— Ar fi putut să-i deosebească dacă le-ar fi dat numele, rîse Viki și mai bău puțin vin, iar Barry dădu din cap și continuă :

— Tînărul de la o vreme era cam trist și abătut, aproape bolnav, și celălalt băgase de seamă ; nu știa însă ce se ascundea în spatele acelei stări. Îl întreba adesea pe tînăr ce are, de ce se chinuie și se necăjește, dar acesta dădea doar din umeri ; poate că nu știa nici el singur... și așa a trecut vremea.

Holbach n-a precizat cîtă vreme s-a scurs, dar dădea de înțeles că se întîmpla primăvara. Odată pe la începutul verii tînărul îi spuse celui mai în vîrstă :

— Azi e așa frumos, hai să ne plimbăm după-amiază. Hai să mergem undeva în natură, undeva prin lunci și cîmpii și... Viki tresări, zîmbi și clătină capul, iar Barry zîmbi și el și încuviință din cap. Da, spuse, la fel ca în cîntecul de la bar. Pe care-l cînta Garone. O să ies la cîmp. Dar n-are nici în clin, nici în mînecă cu cîntecul acela, o să vezi cînd termin. În povestea lui Holbach totul e altfel. Hai să ne plimbăm undeva în natură, undeva prin lunci și cîmpii, a spus deci tînărul celui mai în vîrstă, acesta încuviință și plecară. Merseră pe unde îi purtară picioarele, prin lunci, cîmpii, merseră în neștire, trecură de un crîng, apoi de un iaz, acolo se opriră un moment și schimbară cîteva cuvinte despre rațe, apoi merseră mai departe pînă au ajuns într-un loc minunat. În depărtare spre răsărit era un mic sat, înspre sud se întindea o pădure, la apus erau alte cîmpii și lunci, dar ceea ce se afla chiar în fața lor era un uriaș lan de maci. Vă puteți imagina cu precizie, a spus Holbach, un lan de maci. Cînd înflorește un asemenea lan e ca o mare fermecată. Macii tocmai înfloriseră, locul era plin de flori albe și roșii, cît vedeai cu ochii, numai și numai flori albe și roșii, și amîndoi erau așa vrăjiți că tînărul spuse :

— Vino să ne așezăm o clipă între maci. S-au așezat pe un răzor mai ridicat din iarbă, au stat și-au privit la cîmpul acela înflorit de maci. Auzi... se întrerupse deodată Barry și-și întoarse puțin capul spre măsuța de alături, iar Viki zîmbi și dădu din cap. Doamnele de la măsuța alăturată tocmai vorbeau despre pregătirea crapului de Crăciun...

— Spune mai departe, Barry, îl îndemnă Viki, iar Barry continuă :

— Deci stăteau și priveau cîmpul de maci și cel mai în vîrstă avu deodată o impresie ciudată. Că cel tînăr care în ultima vreme se chinuia, tînjea și era aproape bolnav, începe să se mai înfioreze. Dar asta încă nu era nimic. Soarele apunea încet, începea seara și macii albi și roșii își schimbară deodată culorile. Se învăluiră în alte culori minunate și din cîmpul acela începu să se răspîndească un parfum. Un parfum dulce, vrăjit, a spus Holbach, greu de exprimat, și prietenul mai în vîrstă avu impresia că tînărul se înviorează și mai mult. Pierduse paloarea de pe față, a spus Holbach, tristețea din ochi, știi Holbach se pricepe

la așa ceva, e doar actor, pe scurt, deodată tînărul se învioră cu totul. Se ridicară din iarbă cînd soarele apusese, sătucul dinspre răsărit era verde și albastru, pădurile dinspre sud puțin mai luminoase, cîmpiile și luncile de la apus se înecau în asfințit... așa se întîmplă întotdeauna la apusul soarelui, ceea ce se află spre apus e încă luminat, iar ceea ce e la răsărit se învăluie în umbră, e un fel de iluzie optică. Pe scurt se ridicară, priviră pentru ultima oară macii înfloriți, respirară ultima oară aerul dulce și plecară...

— Barry, șopti Viki, scuturînd scrumul și înclinîndu-se peste pahare spre capul lui Barry ne cunoaștem de atîta vreme, dar n-am știut pînă acum că te pricepi să povestești așa frumos. Povestești ca un poet. Dar Barry scutură capul și spuse :

— Nu ride. Holbach povestea mai bine. Și apoi continuă :

— Deci cînd au plecat... s-au întors acasă... cel mai în vîrstă știa precis că tînărul e schimbat, ca și cum ar fi sosit din cea mai minunată stațiune balneară — și Holbach în vila aceea balneară a spus : ca și cum ar fi venit de aici... — se bucura și și-a spus în sine : Ce idee bună, că ne-am dus să ne plimbăm, uite de ce e în stare o astfel de plimbare prin lunci și cîmpii pînă la lanul de maci, ar trebui să mai mergem acolo. Și într-adevăr, după o săptămînă s-au dus din nou. S-au așezat iarăși pe răzorul înălțat din iarbă, și au privit din nou lanul de maci. Cînd a apus soarele, culoarea florilor a căpătat altă nuanță și se revărsa din ele un parfum suav și dulce și tînărul din nou s-a întremat, era ca schimbat, s-a întors acasă și mai liniștit și mai vesel... și așa se tot duceau la cîmpul acela. Apoi s-a întîmplat că au venit iar la cîmpul de maci și cîmpul era schimbat. Florile căzuseră și în locul lor lanul era plin de mici măciulii verzi. S-au așezat pe răzorul înălțat din iarbă și au privit măciuliile acelea verzi, iar cînd soarele a apus, verdele lanului s-a întunecat, s-a albăstrit, era frumos, și un parfum proaspăt și dulce se răspîndea în văzduh. Tînărul continua să se simtă bine și astfel veniră la cîmp poate a patra oară. Și cîmpul se schimbase iarăși. Măciuliile se copsesră și nu mai erau

verzi, ei cafenii. Iar cînd au venit date următoare, măciulile erau deja coapte, cafeniul lor întunecos bătea în violet, şi, cînd soarele apusese, se scurseseră din ele cel mai greu şi mai dulce parfum pe care-l simţiseră vreodată aici. Dar nu ăsta e sfîrşitul, spuse Barry şi deodată ridicînd puţin capul arătă uşor în spatele lui, iar Viki ridică şi el capul şi zîmbi iar. Doamnele de la măsuţa alăturată tocmai vorbeau ceva despre prăjiturile de Crăciun.

— Ai avut dreptate, spuse Viki, parcă ai fost ghicitor. Vorbesc despre prăjituri. Cea de-a treia mi se pare că le spune o reţetă. Cred că cea a cozonacului de Liaz. Dar spune mai departe, iar Barry bău din vin şi continuă :

— Sfîrşitul e aproape. Într-o frumoasă zi veniră prietenii la cîmpul de maci, care acum se schimbase a treia oară. În locul măciulilor cafeniu-violete găsiră acolo o mirişte pustie. Măciulile fuseseră strînse, iarba cosită, şi în locul lor era doar un pustiu mare. Se aşezară pe răzorul înălţat ca de obicei, dar frumuseţea dispăruse. Dispăruse şi parfumul. Cînd soarele apusese, în faţa lor se întindea doar o pîrloagă întunecoasă, iar aerul era ca oriunde în altă parte. Se întorseseră acasă agale şi trişti, Holbach spusese :

— E de mirare, dar cînd omul se obişnuieşte cu un lucru apoi îi vine greu fără el, se întorseseră acasă ca de la înmormîntare. Cînd sosiseră, celui tînăr i se făcuse rău şi în cîteva zile începuse din nou să slăbească. Din nou tristeţea, moleşeala, din nou mîhnirea aceea, slăbea aşa repede că trezea groază. Cel mai vîrstnic era disperat şi nu ştia ce să mai facă, desigur că îl dusese pe cel tînăr la doctor, cine ar fi putut să-l ajute mai bine. Numai că doctorul nu putea nici el să facă minuni. După o săptămînă de tratament decisese ca tînărul să fie dus la spital. Spitalul era, spusese Holbach, o clădire mare şi întunecoasă cu gratii la ferestre, cu un coş înalt şi cu o poartă grea de stejar. Tînărul nu rămăsese mult timp acolo. Era tot mai trist, mai abătut, slăbise şi bătea cîmpii astfel că după o lună, odată spre miezul nopţii, liniştit şi fără durere murise. Barry tăcu o clipă, întoarse capul spre măsuţa vecină şi spuse :

— Peste un an, pe la începutul verii, mergea domnul acela singur şi părăsit pe drumul ce ducea în natură, spre

lunci și cîmpii și avea impresia că ajunsese la locul cunoscut. În depărtare, spre răsărit, se afla sătucul, spre sud pădurea, la apus alte cîmpii și lunci, ba și răzorul înălțat acoperit cu iarbă era acolo, dar de cîmpul cu maci nici urmă. În fața lui se întindea un cîmp cu cartofi și niște tufe uscate. Își spusese că s-a înșelat, că e în altă parte, că n-a fost niciodată aici, și-și mai spusese că s-a autosugestionat în mod curios în legătură cu sătucul și pădurea și continuase să caute cîmpul de anul trecut. Îl căutase mai departe, cutreierase tot ținutul, rătăcise peste tot, dar cîmpul cu maci de anul trecut nu-l mai găsise. Nu-l găsise nici anul următor, nu-l găsise niciodată, niciodată în viață, nu-l mai găsise pînă la moarte. Asta e tot.

Era spre ora unsprezece dimineața cînd Barry îi făcu semn chelneriței că vrea să-i plătească. Doamnele de la masa învecinată plătiseră mai de vreme, se îmbrăcaseră, își încheiaseră blănurile și cînd plecaseră, Viki observase, chiar dacă doar într-o oglindă, că priviseră iar spre el și spre Barry, și le mai zărise prin geam, cum își luau la revedere pe trotuar în fața cafenelei, fiecare plecase în altă parte, una la dreapta, a doua la stînga și a treia traversase strada, de parcă s-ar fi desfăcut în zbor pe trotuar un trifor. Tînărul chelner, fiul proprietarului, se apropie de masă și fără creion și hîrtie făcu socoteala.

— Doamnele care au stat aici lîngă noi, spuse pe un ton lejer Barry pe cînd plătea, mi s-au părut cunoscute. Nu erau cumva artiste ?

— Cîntărețe, zîmbi politicos chelnerul, de la Opera de stat... și Barry dădu din cap zîmbind.

Afară era o frumoasă zi de iarnă, zăpada nu mai cădea, strălucea soarele. Pe trotuar treceau oameni, nu erau prea mulți acum spre prînz, dar nici puțini nu erau, și Barry îl duse pe Viki spre podul Seibt.

— Vezi, că povestirea lui Holbach n-a avut nimic comun cu cîntecul de la bar.

Peste o clipă se opriră în fața unei papetării a cărei vitrină era plină de mărfuri. Peste tot erau crenguțe de brad, stanioluri, funde aurii, mai în spate se aflau betlemuri de hîrtie colorată, îngeri cu sfeșnice neinflamabile, precum și cutii cu niște fișe de cartotecă albe ca zăpada

— Așadar în clasă colegii se interesează cum avansezi în căutarea asasinului, spuse Barry lîngă vitrină, Richter pare a fi un băiat de treabă. Cît îl privește pe Hoffmann, chiar dacă scot săptămînalul ăla, n-ar trebui să trăncănească.

Viki stătea cu mîinile în buzunarele scurtei și privea cutia cu fișele de cartotecă. Era împodobită cu o panglicuță roz, cu o crenguță și cu o potcoavă argintie pentru noroc. Înaintea vitrinei se mai opriră cîțiva oameni și Viki și Barry plecară mai departe.

În fața podului Egid Seibt, unde se afla micul loc de parcare o luară spre dreapta pe calea Kelich. Viki își aminti că exact pe aici trecuse alaltăieri perechea cu bulldogii, dintre care unul poate că fusese călcat de un automobil. Pe calea Kelich se opriră în fața unui magazin cu arme.

În vitrine se aflau arme cu aer comprimat, puști, pistoale și revolvere, precum și sirene de alarmă, cartușe și ținte. Erau și fotografii colorate de animale, de exemplu fotografia unui cerb, sub care se afla inscripția „Noroc la vînătoare" și de jur împrejur era plin de podoabe de Crăciun.

— N-o să descopere împușcătura mea de ieri, zise Viki și zări puloverul alb al lui Barry, precum și cureaua lui galbenă și pantalonii negri reflectați în sticla vitrinei, cameristul a astupat gaura din lemn și a dat cu vopsea. Mai mult, a atîrnat și tabloul mai jos. Ei și chiar dacă ar observa mi-e totuna. Am tras și gata. Să mă împuște dacă vrea.

— Ei aș, spuse Barry, și ce dacă. Alți oameni merg la vînătoare și acest fapt are prioritate.

Priviră vitrinele, apoi lîngă ele se opriră alți oameni și ei plecară mai departe. Calea Kelich era foarte lungă, se întindea peste două cartiere, cam la mijloc se afla Institutul de biologie în care Bernard Raster prepara schelete. N-ajunseră însă pînă acolo. Cotiră într-o stradă laterală purtînd numele unui mare astronom și se opriră încă o dată în fața unui magazin cu jucării. Marionete, păpuși, animale, cuburi, mașini, trenuri, aeroplane, teatre de păpuși, baloane, patine pe rotile, iar în geam, din nou ima-

ginca puloverului alb al lui Barry. Viki o privi, iar buzele lui surîdeau. Apoi cu privirea începu să caute un anume lucru printre mărfurile pestrițe. Vru să spună ceva, dar Barry i-o luă înainte:

— Aici nu sînt jocuri de buzunar, Viki, nu-i nimic. Nu e magazinul care te interesează. Aici asasinul tău n-ar fi reușit.

Riseră și Viki spuse:

— Ne mai întîlnim pînă în ajun, nu?

— Sigur, încuviință Barry, ajunul e abia poimîine. Zău Viki e păcat că nu vii cu noi. Ce să fac singur acolo? Greta o să schieze, poate și tăticu, eu precis că nu. Pe mine veșnica practicare a aceluiași sport mă scoate din sărite. Mereu aceleași capete înfierbîntate, urlete, slalom transpirat. Nu-mi place de altfel să le văd nici revărsarea dezinvoltă, în treninguri și maieuri, de pe stadioane, după meciuri. Viki dacă plecăm undeva, trebuie să vii cu noi. Doar n-o să împingă vrăjmășia așa departe să nu-ți permită să ne însoțești pe undeva o săptămînă. Doar n-o să te închidă.

Se despărțiră lîngă zidul care închidea grădina unei case joase. Tot lîngă zid stătea o bătrînă cocoșată și neagră cu o mînă întinsă, pe pămînt într-un fel de tavă de nuiele avea legături de pătrunjel și bucăți de hrean. Se despărțiră veseli. Viki se simțea foarte bine.

X

Clopotele bisericii din apropiere sunau tocmai amiaza, în timp ce Viki dădu colțul și păși pe strada unde locuia. Soarele, care strălucea, cînd ieșise cu Barry din cafenea, era din nou acoperit de nori și o zăpadă măruntă se cernea pe pămînt. Cînd trecu de casa lui Bernard Raster, Viki observă, că la geamuri erau lăsate storurile și trase concluzia că conservatorul nu era acasă. E amiază, își spuse, și e plecat la Ottingen să restaureze scheletele de sub mînăstire. Doar elevii au liber de Crăciun... și-și puse în gînd să-l viziteze pe Raster cît mai curînd. Cînd ajunse la vilă, avu impresia că vede pe asfaltul umed și albit urmele au-

tomobilului şi-şi spuse cu un oftat : E acasă. Cînd urcă la etaj şi pătrunse în hol îşi dădu seama că avusese dreptate. Cameristul stătea lîngă bucătărie şi încetişor — ca şi cum nici n-ar fi vorbit — îi comunică lui Viki că domnul consilier e în cabinetul de lucru.

— E de necrezut, spuse, dar domnul consilier criminalist are azi o dispoziţie formidabilă. A întrebat cum stă madam Betty cu pregătirile de Crăciun şi cînd vine Kamila să dea ajutor. S-a interesat şi dacă va fi suficient caviar. Iar după amiază vrea chiar să iasă cu automobilul, n-aţi observat că e garajul deschis ?

— Are o dispoziţie formidabilă, vrea chiar să iasă, clătină din cap Viki şi se duse la bucătărie. Spre deosebire de ziua de ieri, cînd îl durusе de cîteva ori capul şi simţise oboseală şi apăsare, azi îi era aproape foame.

Betty îi dădu o supă concentrată de vacă, carne, varză creaţă rumenită şi apoi plăcinte.

— Am luat trei conserve mari de caviar, spuse Betty, două roşii şi una neagră. Domnul consilier a vrut. Kamila vine abia mîine şi domnul consilier a spus să-mi ajute la pom. Are o dispoziţie, cum n-a avut-o poate tot anul.

După moartea doamnei Heumann, Mart şi Viki nu-şi mai făcuseră pom de Crăciun. Erau însă bucuroşi, cînd pomul împodobit stătea în camera de oaspeţi, plin de lumînări care ardeau, dar singuri nu-l făceau. Îl împodobeau menajera şi cameristul. Cînd Mart plecase din casă, Viki pierduse complet interesul pentru căminul său şi în cele din urmă şi pentru pom. Pomul îl împodobesc Betty şi Kamila, îşi spuse Viki în bucătărie în timp ce mînca plăcinta, el are o dispoziţie grozavă. Ce minune... După prînz Viki bău limonadă şi se duse în camera lui. Cînd trecu prin dreptul cabinetului de lucru văzu că uşa era întredeschisă. Ce s-o fi întîmplat că are aşa dispoziţie, gîndi şi apoi, cînd se afla în cameră, îi trecu prin cap un lucru zguduitor. Ce-ar fi să fi prins asasinul ?

Unele gînduri sînt aşa obsedante, încît omul o anumită perioadă nu se poate gîndi la nimic altceva. Şi chiar dacă se gîndeşte la altceva, lucrul-acela e în strînsă legătură cu gîndurile îndărătnice, se contopeşte cu ele... Viki se gîndea la Barry, la călătoria din timpul vacanţei împotriva

voinței tatălui său, la ajunul Crăciunului, dar în același timp nu înceta să-și spună : Are dispoziție bună, ce-ar fi să fi prins asasinul... și avea un sentiment curios. Pînă acum știuse că n-au prins asasinul, că sînt neputincioși, că toate eforturile lor falimentează, își imaginase urmările care decurgeau de aici pentru tatăl său... acum pentru prima oară se gîndea că au pus mîna pe asasin, și undeva pe fundul sufletului faptul îl indispuse. Dacă l-au prins, își spuse, adio speranțelor mele. Va fi slăvit. Dispoziția o să-i treacă însă repede și va fi și mai rău decît a fost. Dar acum e în bună dispoziție. Viki privi pe geam jos, spre garajul în care se afla Renaultul lor cu perdeluțe, garajul era deschis... își clăti mîinile la spălătorul galben citron și ieși în fugă din cameră. Pe camerist îl găsi în cămăruța lui.

— Vă înșelați, clătină cameristul din cap, n-au găsit asasinul. Nu-l au pînă acum nici pe Briccius. N-au absolut nimic. Dacă ar fi avut ceva v-aș fi spus de îndată ce ați sosit. De ce e azi domnul consilier criminalist..., cameristul zîmbi, în astfel de dispoziție, nu știu nici eu. Poate că se bucură cu adevărat de Crăciun.

— Trebuie să întreprind ceva, spuse Viki și în sinea lui răsuflă întrucîtva ușurat, trebuie să studiez ultimele știri și poate să pornesc în căutarea proprietarului vilei. În căutarea lui Sebetani acela. Și a unor circiumi. A unora de la periferie, așezate în magherniță, în ocoale, și șoproane, pe biete străduțe uitate de lume. Barry nu e aici de sărbători și eu ar trebui totuși să-i telefonez lui Hoffmann. Sper, spuse, că domnul Wania o să ne spună la masa din ajun cîte ceva despre crime și că o să aflu date importante pentru cercetările mele.

Deodată, cameristul care stătuse pînă atunci în mijlocul camerei, se așeză, îl chemă pe Viki să ia și el loc, și apoi fără să-și miște corpul, clătină din cap.

— Domnule Viki, zise cu voce serioasă, trebuie să vă spun ceva. Am vrut să v-o spun încă de ieri, pe cînd cercetați în cabinetul de lucru documentele acelea, dar am vorbit mai mult despre interzicerea călătoriei.

Cameristul își fixă privirea încremenită undeva dincolo de capul lui Viki și tăcu, iar lui Viki inima începu să-i bată tare. Așa serios cameristul nu mai vorbise cu el de

multă vreme. Îl privea încordat și aștepta să vadă ce-o să spună. În fine cameristul vorbi.

— Domnule Viki, spuse el fără să-și miște privirea, îl urmăriți pe asasinul celor doi copii, problemă căreia nu-i vine de hac nici poliția. Nu v-a trecut niciodată prin cap, cînd erați cu domnul Piret și cu sora lui la bar de exemplu... că efortul dumneavoastră e zadarnic ?

— De ce-ar fi zadarnic, se miră Viki, poate fi încununat de succes, și cameristul zîmbi ușor și vorbi mai departe :

— Așa vi se pare cîteodată, domnule Viki, în clipe de iluminare. Aveți însă și momente cînd începeți să vă îndoiți. E în dumneavoastră destul romantism și înflăcărare, cum se întîmplă la vîrsta aceasta, dar romantismul și înflăcărarea nu-l descoperă singure pe asasin. Aici e nevoie de o muncă polițienească sistematică și ramificată.

— Știu, încuviință Viki, e tocmai ce spun și eu. Mă apuc de treabă încă de sărbători și probabil împreună cu Hoffmann. Sistematic și ramificat, rîse. Iar după sărbători o să mai am și alte ajutoare.

— Pe domnul Piret... spuse cameristul.

— Da, încuviință Viki, el e principalul. Voi avea însă și jumătate din clasa noastră, de exemplu pe Richter. Voi merge prin cîrciumi ca nebunii.

— Pînă la opt și jumătate seara, ca să puteți fi la nouă acasă, spuse cu blîndețe cameristul, domnule Viki, ce vreți să faceți dumneavoastră e mai degrabă un joc. Aici e nevoie de o aparatură uriașă, de cercetări de laborator, de investigații în cartoteci... nu exclud desigur întîmplarea și norocul, norocul și întîmplarea nu încetează să joace un rol nici în cadrul cercetărilor moderne, dar să te bazezi numai pe ele nu se poate. Domnule Viki, scoateți-vă din cap ideea asta.

— Știu că e greu, spuse mirat Viki, dar cine poate fi mai aproape de problemă decît mine, cînd pot citi, aici alături, la el, toate documentele și știrile.

— Ei, spuse cameristul și se gîndea desigur la polițiști, ei sînt mult mai aproape, și totuși dau greș.

— O să mă sfătuiesc cu Raster, oftă Viki, știe atîtea localuri și cîrciumi...

— Și poliția le știe, spuse cameristul, și cu siguranță că pe ici pe colo le vizitează, fac razii. Dar de ce mereu circiumile alea? Urmărirea asasinului nu depinde doar de ele. Poate că nu depinde de loc de ele.

— Ba o să mă sfătuiesc cu Wania însuși, spuse Viki îndărătnic și stăruitor, ca și cum ar fi luptat pentru pîine, se pare că ține la mine și ar înțelege.

— Înțelege, rîse cameristul fără să schițeze nici un gest, înțelege romantismul tineretului. Poate că și el la vîrsta dumneavoastră era la fel, pînă să cunoască viața adevărată și să capete înțelepciune. Ce ar putea să vă sfătuiască însă, cînd el însuși — după cum se vede pînă acum — nu știe ce să facă. Domnule Viki, spuse cameristul și privi în gol... Scoateți-vă ideea asta din cap. Vă risipiți zadarnic timpul și energia. N-o să ajungeți la asasin.

Dacă un om care se concentrează mai multă vreme asupra unei intenții observă deodată că n-o poate pune în practică, simte în cel mai rău caz o zguduire, și cu siguranță o dezamăgire. Viki se uită la camerist ca la o fantomă și brusc parcă-și pierduse graiul. Ca și cum i s-ar fi uscat gîtul. Simți că se prăbușește ceva în el. Că planul lui e zdruncinat, dar nu numai atît. Că e zdruncinat și tot ce decurgea din el... și pe față și în ochii lui, pînă acum încă destul de clari, apăru umbra. Iar cameristul ca și cum ar fi simțit, ce se întîmplă cu el, se ridică, trecu în spatele fotoliului și zise :

— Știu. Sînt asemenea cazuri. Băiatul descoperă o ascunzătoare secretă, salvează o corabie de pirați, împușcă un urs... sînt asemenea cazuri, știu — în romane. Și mai știu că tineretul le citește și se lasă influențat de ele. Dar viața e aici puțin mai complicată decît o descriu autorii de romane polițiste și de aventuri. Știu că vă iau speranța. Dar e mai bine să te uiți drept în ochi mai devreme decît mai tîrziu. Vă scutiți cel puțin de dezamăgirea la care cu siguranță că ați ajunge. N-o să ajungeți, domnule Viki la asasin, și cine știe, poate că n-o să ajungă la el nici poliția.

În cameră se lăsă liniștea. Viki stătea cu fața acoperită de umbră și privea nemișcat înainte. După o clipă, poate ca să se mai agațe de încă ceva, spuse :

— Sînt și cazuri, care nu se rezolvă... Cameristul încuviință imperceptibil.

— Există asemenea cazuri, li se spune deschise. Un astfel de caz a fost de exemplu cel al lui Jack Spintecătorul care aparținea unei celebre familii engleze. Cîte sînt, cameristul ridică ochii fără să se miște, cîte sînt ele din întregul procentaj, e greu de spus. Poate cele la care lipsește orice motivație logică. Cînd cineva e omorît din ură, gelozie, invidie... cînd cineva e ucis ca să fie jefuit, ca să dispară ca martor sau din motive sentimentale, cercetarea e desigur mai ușoară. La multe din aceste motive se ajunge imediat la locul faptei, la altele în cursul autopsiei, la altele prin identificarea persoanelor cu care victima avea relații. Dar aici, în cazul din Kneppburg și Zorna nu e cunoscută nici o motivație acceptabilă cu excepția celei care se dă în cele din urmă întotdeauna acestui gen de cazuri, că asasinul o face de plăcere, că e nebun. Poate că totuși cazul acesta o să rămînă deschis, și v-ați angajat într-un lucru fără speranță.

Viki îl privi pe camerist, care stătea în spatele fotoliului drept și nemișcat ca pe un amvon și se uita undeva în perete, îl privea și nu putea să-și revină. Apoi cameristul vorbi iar :

— Judecați singur, domnule Viki, spuse. După tot ce știu pînă în momentul acesta, și știu, în special din rapoartele de la centrală, destul de puține lucruri deocamdată, deci după aceste lucruri situația se prezintă astfel încît căutatul Briccius e cu siguranță asasinul. Asasinul din Kneppburg și Zorna. E — după cîte se știe — un oarecare Stopek, Anatol Briccius e un nume fals, un pușcăriaș din Bruxelles, care era condamnat la închisoare grea, nu știu deocamdată amănunte. Nici cum a fugit nu știu, a ajuns în secret la noi, a făcut rost de haine, bani, și acte pe numele Briccius, s-a mișcat liber pe aici trei luni și a făcut prăpăd. Cum a ajuns poliția la concluzia că evadatul Stopek e Briccius, și că Briccius e vinovatul din Kneppburg și Zorna nu știu. Trebuie să fi aflat abia alaltăieri sau acu o zi două, e logic... Cameristul tăcu și Viki îl privi concentrat și uimit. Pe fața lui persista umbra și ochii îi erau voalați. Tăcea, nu întreba nimic, dar precis cameristul simțise interesul lui. Spuse :

— De ce e logic că poliția a aflat toate lucrurile astea despre Briccius abia alaltăieri, sau acu o zi două ? Mai

întîi pentru că alaltăieri s-a decretat urmărirea lui generală. N-o să găsiți textul ei în documentele domnului consilier, dar eu știu. Și au decretat urmărirea lui pe numele Stopek-Briccius, puşcăriaş fugit din Bruxelles, care în plus e bănuit şi de crimele din Kneppburg şi Zorna. Dacă un oarecare Briccius ar fi fost mai de mult bănuit s-ar fi decretat urmărirea lui mai înainte. La fel dacă ar fi fost mai demult bănuit că e evadatul Stopek din Bruxelles, aşa e logic. Un lucru mai e totuşi sigur, spuse cameristul, care stătea în continuare în spatele fotoliului ca un predicator, fără ca măcar să clipească din ochi, Stopek acela e nebun. Au venit ştiri despre el din Bruxelles. Cineva de la prezidiu se mira că a fost băgat la închisoare şi nu la ospiciu. Dar asta e, de fapt, domnule Viki, un lucru secundar, spuse cameristul, aici e vorba de altceva. Într-adevăr, scoateţi-vă lucrurile astea din cap. În fine poate simţiţi singur, chiar dacă aţi găsi de o sută de ori asasinul, pe domnul consilier criminalist nu-l veţi urni din loc. Dumneavoastră n-o să aveţi nici un folos, cel mult se va spune, ia te uită, aşchia nu sare departe de trunchi, a moştenit talentul tatălui. Cel mult o să vă asiguraţi ceva protecţie dacă după terminarea şcolii veţi voi să intraţi în poliţie, dar aţi avea-o şi fără asta. Şi tot aşa recompensa pentru urmărirea asasinului n-o să v-o dea fiindcă pînă azi n-au semnat nici una, semnarea recompensei ar fi luată ca o înfrîngere, iar domnul consilier criminalist cu greu ar accepta. Cînd o să găsiţi asasinul, domnul consilier o să răsufle uşurat. O să aibă cazul fericit rezolvat, o să aibă siguranţa că aceste crime nu se vor mai repeta. Nici n-o să-şi dea demisia şi nici n-o să iasă la pensie... Cameristul zîmbi imperceptibil, poate doar că n-o să mai scrie manualul acela, dacă vrea cu adevărat să-l scrie, asta o să fie tot. O să fie tot, şi dumneavoastră n-o să cîştigaţi nimic. Scoateţi-vă ideea asta din cap.

Viki se întoarse în cameră complet zdrobit. Se uită la uşa cabinetului de lucru al tatălui său — care era tot întredeschisă — şi-şi spuse : Este el în dispoziţie bună, dar pe asasin nu-l are, nu-l are... şi în ciuda grelei dezamăgiri simţi adevărul spuselor cameristului. În cămăruţa lui se întinse pe divan şi începu să-l doară iar capul. Ce avantaj aţi avea dacă aţi găsi asasinul... îi răsuna în cap, cel

mult o să se spună că aşchia nu sare departe de trunchi, îi seamănă... Scoateţi-vă ideea asta din cap, e romantism curat... îi răsuna în cap, n-o să ajungeţi la asasin. Poate că n-o să-l prindă nici poliţia. Briccius ăla e nebun... Viki închise ochii şi oftă din greu. Aşadar m-am înşelat, totul e pierdut. Şi, s-a înşelat şi Hoffmann. În nici un fel de cîrciumi, ocoale şi şoproane de la periferie, nicăieri. Dacă o fi Briccius, poate că-l vor prinde. Dacă nu e el, poate că n-o să-l prindă niciodată... şi Viki începu să-şi observe ceasul de la mînă, cureaua ceasului, ale cărei bucăţi erau din aur cizelat, lucrate cu reliefuri mărunte, şi-şi spuse : Cînd i-oi spune lui Barry, şi începu să se gîndească la Barry şi la călătoria în Turcia. Se gîndea la călătorie şi la Barry şi sufletul i se mai uşură. Nu se poate face nimic, oftă din cînd în cînd şi, continua să se gîndească la Barry şi la călătorie, iar capul încetă să-l mai doară. Apoi se auzi un ciocănit şi în uşă apăru cameristul.

— Domnule Viki, spuse nemişcat, vă cheamă domnul consilier. Trebuie să vă duceţi în cabinetul de lucru.

— Ce vrea ? se îngrozi Viki şi se ridică de pe divan, dar cameristul ridică din umeri şi spuse încet :

— N-am nici cea mai mică idee. Principalul e, că dispoziţia cea bună durează. Pe masa de scris are o portocală din care mănîncă. M-a întrebat, dacă sînt astă seară acasă, şi mi-a spus că nici el n-o să fie, m-a mai întrebat dacă am ascultat comunicatul despre starea şoselelor. Se pare că vrea într-adevăr să iasă undeva cu Renault-ul dumneavoastră. Ştiu că diseară se duce la o şedinţă. Tot la prezidiul poliţiei.

— Este deci în toane bune, spuneţi, rîse Viki şi cameristul încuviinţă.

— Poate că vă cheamă, domnule Viki, spuse, din cauza interzicerii călătoriei aceleia. Poate că se răzgîndeşte chiar acum. Ca un fel de dar de Crăciun...

Viki intră în cabinetul de lucru cu o senzaţie de indiferenţă, totuşi nu-şi putea reprima o oarecare curiozitate. Oare să vrea doar să anuleze interdicţia, se gîndi, asta să fie, şi-aşa repede...

Intră în cabinet şi-l văzu pe tatăl său la masa de lucru, pe care în afară de telefon şi de ceas se afla o farfurie

cu o portocală decojită, altceva nimic, privi fața tatălui său și observă că într-adevăr zîmbește. Făcu cîțiva pași timizi spre masă și în clipa aceea consilierul criminalist se sprijini de masă și se ridică.

Brusc Viki își dădu seama de un lucru la care nu se gîndise de loc. Că tatăl său îl chemă fiindcă a descoperit împușcătura de ieri. Împușcătura din camera vecină trasă cu pistolul lui. Că a observat că tabloul atîrnă mai jos ca înainte, că a găsit și gaura, urma glonțului în lambriul de lemn. Impresia durase însă doar cîteva secunde. Aproape imediat Viki o respinsese. Tatăl său avea într-adevăr bună dispoziție, zîmbea, nu era cu putință să fi descoperit împușcătura... și consilierul criminalist vorbi în cele din urmă. Stînd în picioare la birou, liniștit, cu un glas aproape amabil.

— Bădețul pe care l-ai adus din excursie, aruncă-l de pe balcon. Cad ace din el, să nu se facă balconul ca o cocină. Apoi adăugă :

— Ieri ți-am interzis călătoria cu Piret în Turcia... și tăcu.

În scurtul moment de tăcere care urmă, Viki zîmbi în sinea lui și-și spuse : Așadar, asta era. E oare cu putință ? Și îngrozit ridică capul și încuviință slab.

— Bine, spuse consilierul rămînînd în continuare destul de amabil, doar zîmbetul îi dispăru de pe față și privirea îi alunecă pe fereastră afară unde începuse iar să ningă, deci totul e aranjat. În loc de Turcia, du-te în Alpi, și poți veni o săptămînă cu mine în Danemarca. Nici acolo n-ai mai fost. Și încă ceva, spuse și-și întoarse privirea de la fereastră, încă ceva, Viki. Să fim consecvenți. În viață sînt lucruri pe care trebuie să le tranșezi și să le rezolvi pînă la capăt, jumătatea de măsură nu e valabilă în cazul lor. Cîteodată e nevoie și de puțin curaj, dar vreau să cred că îl ai. Consilierul criminalist vorbea în continuare amabil, și deși nu zîmbea, fața nu-i mai era rece și nici ochii împietriți și puțin stinși, era însă grozav de liniștit și Viki era descumpănit și îngrozit. Descumpănit fiindcă nu revenise asupra interzicerii călătoriei, îngrozit de faptul că vorbea destul de amabil, ba chiar îi spusese pe numele de botez. Aștepta încordat să vadă ce va spune mai departe. Și consilierul criminalist spuse :

— Pe scurt, nu doresc să mai continui relațiile cu Piret. Tăcu și privirea lui Viki se încețoșă.

— Nu te vei mai duce la el și n-o să-l mai chemi la noi, Viki, glasul consilierului era mereu calm și amabil, n-o să vă mai vedeți nici în cafenele și nici n-o să vă mai scrieți sau telefonați. Vei întrerupe cu el orice relație, și asta imediat. O să-i spui că eu ți-am cerut-o. Ca să nu te distragă de la învățătură și să poți să te concentrezi asupra școlii. Fiindcă aveți cu totul alte interese, înclinări, convingeri, pentru că o să urmați în viață căi deosebite, și n-are sens să aveți relații și să vă împrieteniți, cînd sînt pe lume destui alți oameni, față de care și tu și el sînteți mai apropiați decît unul față de altul. În fine, pentru că pur și simplu nu doresc continuarea relației voastre. Scuză-te așa cum trebuie și roagă-l să nu se supere pe tine. Poimîine e ajunul Crăciunului, consilierul criminalist își vîri mîna în buzunar și glasul lui continua să fie amabil, ba chiar binevoitor, pînă atunci să se sfîrșească totul. Știu, că e destul de dur, tocmai acum de Crăciun, dar cît odată e mai bine să faci ceva imediat decît cu întîrziere și indecizie, și mai e ceva. Trebuie să-i înapoiezi ceasul, Viki, e de la sine înțeles și lucrul acesta trebuie făcut pînă în ajun.

— Nu e cu putință, strigă deodată Viki ca și cum și-ar fi revenit dintr-un vis groaznic, Dumnezeule, asta n-o s-o fac. Nu mă poți sili să fac asta. La asta...

— Nu țipa, spuse consilierul criminalist liniștit și fața nu-i era rece și ochii nu-i erau împietriți, și nici glasul aspru, nu țipa. O să aflu dacă ai ascultat și sper că n-o să fiu nevoit să intervin. Cred că îți dai seama că-ți cer un lucru corect și îți imaginezi că altfel o să fie rău. Voi regreta... spuse consilierul din spatele biroului și bătu ușor cu mîna în masă..., dar ce să-i faci. Va fi foarte, foarte rău... repetă și pe față i se ivi același zîmbet pe care-l avusese la început, poate doar mai puțin îngăduitor.

Viki se împletici aproape leșinat afară din cabinetul de lucru.

În primele clipe nu fusese deloc capabil să gîndească.

Apoi zăcuse pe divan încuiat în cămăruța lui într-o stare de semileșin și doar din cînd în cînd devenea con-

ştient de dorinţa teribilă pe care o avea să se împotrivească şi să se răzbune.

XI

Zăpada mărunţă şi strălucitoare care căzuse aproape tot timpul în ultimele zile încetase brusc. Bulevardele şi străzile capitalei scăldate de luminile colorate ale Crăciunului, erau curate, uscate, totuşi dincolo de oraş, la ţară, zăpada se menţinea. În satele şi orăşelele învecinate se aflau suficiente locuri albe binecuvîntate, precum şi pante şi derdeluşuri unde tineretul local putea să se dea cu sania şi să schieze. Aşa stăteau lucrurile în orăşelul Ottingen, care se afla la zece kilometri de capitală.

Orăşelul Ottingen era parcă decupat dintr-o carte cu poze. Avea o piaţă veche, mare, înconjurată de case joase burgheze, şi toate acele case aveau portice. În casele cu portice se aflau, unele lîngă altele, prăvălioare şi magazine ; coloniale, măcelării, papetării, încălţăminte şi lucruri din piele, păsări şi acvarii, cofetării, patiserii, lăptării, librării, saloane de coafură, magazine cu jucării, cu porţelanuri, sticlă, cuţite... pe scurt cu tot ceea ce o familie cumsecade trebuie să aibă în viaţa de toate zilele. Nu lipseau nici circiumioarele, cafenelele şi vinăriile. În piaţă se afla şi o biserică, primăria, arhiva şi comisariatul de poliţie. Prin orăşel curgea un rîu, peste care se afla un străvechi pod de piatră cu porţi şi lanţuri. În sudul orăşelului era o mînăstire benedictină cu o biserică, obiectiv curent al vizitatorilor, pentru că în biserică se aflau nişte fresce preţioase iar sub ea erau criptele gotice. Ceva mai încolo începea cîmpia, mărginită pe o latură de o pădure, şi cîmpul acela mărginit de pădure era de fapt o costişe, tăiată în partea de jos de un şanţ şi o şosea, pe care se ajungea la autostrada ce ducea în capitală. În partea de nord a orăşelului, dincolo de rîu — deci în direcţie opusă — se afla alt monument istoric. Pe una din numeroasele coline se afla castelul Ottingen. Castelul avea două părţi. Prima parte era cetatea propriu-zisă, construcţie originară străveche cu porţi, cu catacombe, ferestre, turnuri şi

ziduri gotice, acolo se afla muzeul. Puțin mai jos, și în legătură cu ea era o clădire mai nouă, castelul. Iar la castel, în curtea lui interioară se afla o vinărie spațioasă, fapt ce contribuia în mare măsură la renumele Ottingenului, ba chiar adevărul era că de fapt vinul era acela care-i asigura renumele, vinul băut acolo și provenit din vița căreia îi mergea grozav de bine pe dealurile dimprejur.

Și în acest Ottingen, într-una din casele cu portic din piață locuia familia Knippsen.

Knippsenii aveau doi băieți și o fetiță. Băiatul mai mare și fetița deși copii vioi și zburdalnici, erau totuși ascultători și corecți, așa că părinții nu aveau greutăți cu ei. Mijlociul, Jürg, care avea paisprezece ani, era și el tot vioi, în plus și destul de corect, dar mai ales foarte vesel, nepăsător și întreprinzător, iar cu el părinții aveau cîteodată dificultăți. Profesorii spuneau despre el că e un băiat drăguț și inteligent, învață bine, deși aproape că nu studia acasă, bineînțeles asta mergea la vîrsta lui, era în clasa a patra de liceu și în această clasă copiii inteligenți n-au nevoie să învețe prea mult dacă programele sînt făcute cu cap, iar profesorii sînt buni. Acasă, tatăl lui Jürg folosea șicane, pedepse — era doar pedagog de profesie, directorul școlii vinicole locale — și credea că printr-o măruntă și sistematică înfrînare va slăbi veselia și spiritul de inițiativă al băiatului. Și ca să fim drepți trebuie să recunoaștem că metoda nu-i reușise și Jürg continua să crească sănătos și întreprinzător. Din toamna acestui an însă însușirilor lui Jürg li se adăugase un obicei nu tocmai salutar. Se strecurase imperceptibil, tiptil, pe furiș și ajunsese să se manifeste tocmai în societatea băieților mai mari. Jürg se dedulcise la țigări.

Știuse de la început că acasă nu se putea lăuda cu acest obicei, că dimpotrivă trebuia să-l ascundă cu grijă. Știa că i s-ar fi înrăutățit situația dacă tatăl său ar fi aflat ceva. Tatăl lui nu trebuia să găsească nici un fir de tutun, cu atît mai puțin o țigară întreagă. Și așa găsise Jürg un mod formidabil de a-și face o ascunzătoare sigură în care să poată fuma cînd avea poftă : plecase de la constatarea că cea mai bună ascunzătoare e cea aflată la vedere. Tatăl său era fumător și avea pe masă în camera lui, într-o cutie, un număr de țigări. Dacă Jürg ar fi luat țigări din

cutia aceea, tatăl său şi-ar fi dat curînd seama. Jürg nu făcuse nici mai mult nici mai puţin decît, dimpotrivă, să pună ţigări în cutie şi în schimb se servea de acolo ori de cîte ori dorea. Cînd erau să fie aproape consumate punea în cutie altele noi şi aşa se făcea că situaţia ţigărilor din cutie era aproape mereu aceeaşi, ele nu se împuţinau, deşi erau fumate de directorul vinicol însuşi.

Cu două zile înaintea ajunului, a doua zi a vacanţei de Crăciun, cînd familia directorului vinicol îşi procurase deja bradul, iar pe după scrinuri şi în diverse ascunzători se aflau puse bine cadourile, Jürg şi camarazii săi se dădeau cu sania în afara oraşului, pe un deal din apropierea cetăţii. Se dăduseră cu sania toată după amiaza. Spre seară, sătui de joacă, hotărîseră să se ducă la cetate. Nu se duceau desigur la cetate să viziteze muzeul, ci mergeau la castelul învecinat să viziteze vinăria şi să bea vin.

În această regiune vinicolă faptul că tineretul bea vin nu era considerat ca un păcat, nici să zicem în cazul unui elev de şcoală primară. În familiile din Ottingen — ca şi în altele foarte numeroase — după masă se bea vin, se bea mai des decît berea şi hotărît, nu se putea spune că tineretul de aici ar fi fost din cauza aceasta degenerat. Multora li se părea chiar dimpotrivă, şi ca probă se aduceau numele cîtorva concetăţeni importanţi din Ottingen care se afirmaseră în viaţă spre fericirea şi cinstea ţării. În oraşel se aflau aşezate pe case plăci comemorative, în cetate, în vitrine, erau scrierile lor, iar pe coridoare busturile lor. De altfel, tineretului local nici nu-i plăcea să bea prea mult vin şi în mod obişnuit îl bea amestecat cu apă. Şi nici un hangiu din oraş nu refuza să toarne un asemenea pahar cu vin oricărui băiat. În ţinutul unde sînt oameni înţelepţi vinul e cinstit ca şi pîinea şi după această apreciere se şi acţionează în consecinţă.

Băieţii, printre ei şi Jürg, se duseseră deci după ce se dăduseră cu săniile la cetate, la vinăria castelului. Lăsaseră săniile afară în curte şi se aşezaseră înăuntru într-unul din numeroasele separeuri de lîngă masa de stejar. Doi din cei mai maturi şi unul din cei mai mici comandaseră vin fiert, ceilalţi nefiert şi sticle de sifon, iar Jürg şi mulţi alţii îşi aprinseseră ţigări. Deşi hangiul ser-

vodcă : dusese tuturor vin, nu i-ar fi plăcut să vadă la cei mai tineri ţigări şi-apoi nu era sigur dacă la o eventuală întîlnire cu părinţii băieţilor în cauză n-avea să scape vreo vorbă, aşa că cei mai tineri îşi ţineau ţigările sub masă, în momentele cînd hangiul intra în separeu.

Cînd ţigările fuseseră aprinse şi vinul era pe masă, unul din băieţii mai mari, fiul unei moaşe, spuse :

— Aşa e că n-aţi zburat niciodată pe mătură ?

Riseră cu toţii şi alt băiat, fiul farmacistului, îi replică :

— Ei cum. Doar nu sîntem vrăjitoare.

— Aş vrea să zbor cîteodată, rîse fiul arhivarului şi se ridică de pe scaun, întinse mîinile şi adăugă :

— Să mă întind aşa şi să zbor într-o călătorie deasupra pămîntului pînă la mare.

— La ce ţi-ar folosi, spuse fiul farmacistului, poţi să zbori cu avionul. E suficient să te duci în capitală la liniile aeriene şi să-ţi cumperi bilet unde vrei. Chiar şi în Persia.

— Nu e acelaşi lucru, spuse fiul moaşei, în avion e închis ca într-o cuşcă, poate cel mult să se uite pe ferăstruică. Dar pe mătură zboară în văzduh aşa cum pe pămînt merge cu motocicleta. Poate conduce mătura şi zbura unde vrea. În avion nu poate să facă acelaşi lucru, acolo trebuie să zbori unde vrea pilotul.

Apoi vorbi Jürg :

— Dacă s-ar putea zbura pe mătură ar fi ceva, dar adevărul e că nu se poate.

Stăteau şi fumau, iar Jürg bău trei păhărele de vin. Cam în jurul orei şase seara Jürg spuse :

— Mi se învîrte capul de parcă aş fi pe mătură.

Se ridică de pe scaun şi începu să alerge în jurul mesei cu o nesiguranţă simulată, imitînd zborul pe mătură.

— Şi eu zbor pe mătură, zise fiul moaşei, se ridică şi el de pe scaun şi-l imită pe Jürg.

— Eu zbor cu mătură cu reacţie, afirmă fiul farmacistului şi începu să alerge foarte repede în jurul mesei.

Apoi Jürg se porni să mişte mîinile şi să-i plesnească peste cap pe cei aşezaţi pe scaune, cînd trecea în fugă pe lîngă ei. Cîţiva dintre aceştia se ghemuiseră pe scaune, alţii se ridicaseră şi începuseră să-l alerge pe Jürg. Îl

alerga și fiul moașei. Pe fiul farmacistului îl alergau alții. Curînd veni cîrciumarul și spuse :

— Băieți, ajunge cu prostiile, gata !

— Domnule Krachner, spuse fiul farmacistului, nu știți ce fac băieții ăștia. Zboară pe mătură !

— Domnule Krachner, zise Jürg, iar el zboară cu avionul cu reacție.

— Și tu Jürg, spuse cîrciumarul, ai fumat !

Se dezlănțui un rîs grozav și Jürg spuse :

— Și dumneavoastră știți tot. Vedeți și sub masă ?

Treptat băieții plătiră, Jürg fu asigurat de hangiu că n-o să se plîngă tatălui său și că nici n-o să se dea de gol, apoi plecară. În curte, la lumina felinarelor se bătură mai întîi cu bulgări de zăpadă, după care își împărțiră săniile și o luară încet spre drumul care ducea de la castel în jos de-a lungul șoselei. Drumul luminat de felinare era plin de zăpadă așa că toți îl coborîră pe sănii. În tot acest timp lui Jürg i se învîrtea teribil capul. Dădea din mîini, țipa că zboară pe mătură și într-adevăr — cum i se învîrtea capul — avea senzația că se înalță. Cînd ajunseseră jos, Jürg ardea tot. Inima îi bătea și avea fața înroșită. Cel mai mult i-ar fi plăcut să se întoarcă înapoi la cetate și să-și dea drumul încă o dată. Dar niciunul din băieți nu vrusese să i se alăture... ce, să mă cațăr iar sus, nici nu mă gîndesc... spusese fiul farmacistului, și așa se face că Jürg se întorse în oraș cu băieții.

Trecuseră vechiul pod cu porți și lanțuri și nimeriseră pe celălalt mal al rîului, unde se afla piața, biserica și, la marginea orașului, mînăstirea benedictină. Merseseră pe chei, pe trotuarul de lîngă apă fiindcă pe el se afla zăpadă, trotuarul de vizavi din fața caselor era măturat, cîteva magazine — și acestea erau destule pe chei — aveau încă deschis, dar toate, chiar și cele închise aveau vitrinele luminate și pline de podoabe de Crăciun. Acolo pe chei băieții se despărțiră pe rînd. Cînd ajunseră la colțul străduței Dante, care aducea aminte de un podeț între două rînduri de case străvechi, ceva în genul Punții suspinelor din Veneția și prin care se putea ajunge în piață,

își luă rămas bun și fiul farmacistului — locuia în piață la fel ca Jürg — dar Jürg nu i se alătură.

— Eu mai dau un ocol pe aici, spuse Jürg, nu e așa tîrziu. Capul i se învîrtea ușor, fața continua să-i ardă destul de tare, simțea în sine o ușurință plăcută, cea pe care poate s-o producă o picătură de vin, amestecată cu aer proaspăt și cu un drum prin zăpadă...

Jürg nu se gîndea deocamdată de loc acasă.

Merse cu fiul moașei, singurul care mai rămăsese din grup, tot pe chei spre partea de sud a orașului, mergeau mereu pe trotuarul de lîngă rîu, Jürg își trăgea sania ca și cum ar fi dus după sine un cal și fiul moașei spuse :

— Chestia cea mai tare e că vrăjitoarele alea au zburat într-adevăr pe mătură. Sînt mărturii și acolo... arătă cu mîna în spatele său peste rîu înspre cetate și se gîndea la muzeul cetății, asta era în Evul Mediu și le ardeau pentru așa ceva.

— Dar cum puteau să zboare, rise Jürg, mătura n-are motor și de zburat poate zbura doar ce are motor.

— Cu unele excepții, desigur, remarcă fiul moașei, ca de exemplu păsările. Ele, spuse el și se gîndea la vrăjitoare, zburau într-adevăr, dar de fapt în vis. Aveau vise foarte vii care durau toată noaptea. Zburau la adunare, și acolo era un regiment întreg de vrăjitoare ca ele și venea la ele Lucifer și alți diavoli, ca de exemplu Uriel și Satanael, și acolo mîncau, beau, dansau și făceau orgii. Vrăjitoarele cu dracii.

— Și ce fel de orgie, întrebă Jürg, capul i se învîrtea ușor și corpul și-l simțea ușor, ce fel de orgie ? Așa ca...

— Știi bine că așa, încuviință fiul moașei. În jurul focului era iarbă, pietre, pădure, toți se pileau, se despuiau, și se tîrau unii pe alții. Doar se găsesc pe unele imagini vechi, nu le-ai văzut niciodată la cetate ?

— Și aveau din cauza asta copii, spuse Jürg, care erau vrăjitori mici.

— Ba nu ieșeau copii de aici, clătină din cap fiul moașei, e ceva asemănător cu faptul că un om nu poate avea copii cu o maimuță sau cu un cal. Astea sînt povești. Cînd te culci pe o gorilă, spuse fiul moașei cu seriozitate, ce

iese de aici nu e nici maimuță, nici om. Dar asta nu e tot. Vrăjitoarele alea zburau și la nord...

— Și ce dacă zburau spre nord, spuse Jürg, și mușcă sania din spatele său.

— Ce dacă, zise fiul moașei și privi spre râul pe jumătate înghețat, află că acolo la nord lucrurile ceau puțin mai altfel. Acolo nu zburau la draci, ci la regina ghețurilor. Regina ghețurilor le atingea cu o bucată de gheață fermecată, gheața aceea le înghețea și apoi le dădea să bea. Și în timp ce beau simțeau în cap ca și cum dintr-o floare ar fi țișnit mii de rachete luminoase...

— Mă rog ție, ce prostie mai e și asta, râse Jürg așa zgomotos că un om de pe celălalt trotuar de lîngă prăvălii se întoarse spre ei, simțeau în cap, ca și cum... cum ai spus ?

— Ca și cum dintr-o floare ar fi țișnit mii de rachete luminoase... spuse sever fiul moașei, și apoi se închinau reginei ghețurilor.

— Se închinau reginei ghețurilor, râse Jürg, ce prostie mai e și asta. Cum poți să știi ce făceau, ce de mai născociri.

— Ești un măgar, spuse fiul moașei, doar lucrurile astea apar și ele prin cărțile alea vechi, e sigur că miroseau numai a zăpadă. Cred că n-ai fost niciodată la muzeu.

— Bine, spuse Jürg, se închinau regelui și mirosea doar a zăpadă, ea le atingea cu o bucată de gheață, bea, în cap simțeau, cum ai spus... și se despuiau ?

— Da, încuviință fiul moașei, și asta e în tablourile de la muzeu.

— O să mă duc la muzeu, spuse Jürg și se gîndi, o să mă duc mîine după amiază, apoi adăugă :

— Deci lucrurile astea li se păreau. Ai spus că aveau visuri. Dar dacă visurile acelea erau așa vii e fiindcă probabil beau niște leacuri. Droguri.

— Sigur că da. Beau diferite leacuri și se ungeau cu alifii. Din măselariță, mac, grăsime de liliac și ar trebui să știi pe unde se ungeau, sper că nu crezi că doar pe mînă... Și fiul moașei începu să-i spună lui Jürg pe unde se ungeau vrăjitoarele și îi mai spuse și multe alte lucruri .. mergeau pe chei domol și agale, lui Jürg i se în-

vîrtea ușor capul, își simțea corpul ușor și în plus acum răsuflarea i se făcuse mai scurtă. În fine ajunseră în regiunea de sud a orașului în apropierea bisericii și acolo după colț se afla căsuța în care locuia fiul moașei.

— Ești încă destul de prost, Jürg, spuse fiul moașei la cîțiva pași de casă, nu prea te pricepi la lucrurile astea, și Jürg, cărula i se învîrtea capul, se simțea ușor și avea răsuflarea scurtă, avu deodată chef de o țigară și mai mult chiar de o picătură de băutură.

— Aș mai bea ceva, spuse cu glas deodată schimbat, fiul moașei își dădu seama repede de starea lui Jürg, aș mai bea, aș fuma și aș mai asculta cu plăcere cîte ceva...

Fiul moașei se gîndi o clipă, aruncă jos sfoara de care trăgea sania și spuse :

— Așteaptă. Apoi dispăru după colțul casei.

— Mama e acasă, spuse cînd se întoarse, e lumină la geamuri, păcat. Știi ce ? Dacă n-ai țigări îți dau eu și să ne înțelegem pentru mîine. Vino la noi mîine la patru, sînt precis singur cel puțin pînă la șapte, o să bem rom.

Îi dădu lui Jürg o țigară, i-o aprinse, apoi Jürg spuse :

— Vin mîine la patru. La noi din păcate nu se poate, mereu e cineva acasă, dacă nu e tata, atunci frate-meu sau soră-mea, o să vin la voi.

Își dădură mîinile, Jürg își trase sania și plecă. Capul continua să i se învîrtească, corpul și-l simțea ușor, doar răsuflarea îi era din nou mai lentă... și deodată avu chef să zboare.

Să zboare pînă-n nori, mai departe, tot mai departe, să coboare spre pămînt, din nou să se ridice în înălțime, și acolo sus să se rotească, să danseze, să se răstoarne... tare n-avea chef să se întoarcă acasă. Avea și mai puțin chef decît atunci cînd mergea cu băieții pe chei și fiul farmacistului o cotise pe mica stradă Dante, afară era frumos, geruia foarte slab, nu ningea... și din această împotrivire îndărătnică se născu o idee. Ideea să mai coboare măcar încă o dată. Era în regiunea de sud a orașului, la o bucățică de drum de mînăstirea benedictină, în spatele căreia se întindea cîmpia magnifică mărginită de pădurea ce cobora pînă spre șosea. Jürg își spuse :

— Acolo aș zbura ca un zmeu, și mai mult n-a mai stat pe gînduri.

Trebuia să treacă pe lîngă mînăstire. Era seară și în lăcașul sfînt era destulă lumină. Cînd ajunse la poarta împodobită cu statui de îngerași, cu statuia sfîntului părinte Benedict și avînd pe fronton inscripția aurită *Hoc signum magni regis est*... ascunsese involuntar țigara în palmă. Pe poarta mînăstirii tocmai ieșeau cîțiva oameni. O femeie cu un șal — Jürg avusese impresia că e îngrijitoarea bisericii — un bărbat mai scund cu un cufăraș și altul mai înalt, puternic, cu o geantă mare, de culoare închisă... în clipa aceea Jürg observă un lucru interesant. Și pe cînd mergea cu fiul moașei pe chei, pe celălalt trotuar, cel cu casele și magazinele, trecuse pe lîngă oameni, dar la aceia nu fusese atent, căci își asculta prietenul... acum însă era singur și recunoștea că observa oamenii într-un fel cam ciudat. Cel mare, puternic cu geantă putea fi în realitate pitic, de statură fie foarte mică, fie mijlocie, iar cel mic putea fi mare și puternic, poate doar pe țîrcovnicească o percepea așa cum era în realitate... Jürg își spuse lîngă poarta mînăstirii :

— Sînt probabil beat în toată puterea cuvîntului, beat, ca și cum nici n-aș fi băut vin, ci vreun leac, și duse țigara pe care-o ținea în palmă la buze. Oamenii merseseră cîțiva pași în fața lui de-a lungul zidului mînăstirii, luminat de sus de o lampă electrică, aceeași care le lumina urmele pe zăpadă.

La un moment dat unul din bărbați se întorsese, ca și cum ar fi vrut, să se asigure cine trage sania în urma lor, apoi dădură colțul și Jürg nu le mai auzi pașii. Cînd ajunse în spatele mînăstirii se trezi la marginea cîmpiei și acolo se opri.

Pe cîmp era întunericul care e în afara orașului unde nu există lumină electrică, întunericul acela însă nu era de nepătruns. Era slab înviorat de cerul care reflecta lumina din orășel, lumina vitrinelor, geamurilor, reclamelor și lămpilor, era înviorat și de mica mulțime a stelelor — căci atunci cînd cerul e atins de lumina pămîntească sînt întotdeauna puține stele pe el. Costișa înzăpezită se vedea alburie, întretăiată în partea de jos de un șanț după care se întindea șoseaua orașului, luminată de felinare așezate

pe stîlpi înalți. În stînga, jos, de-a lungul cîmpiei, se afla pădurea. Sub copacii mărginași și pe ramuri se zărea ... bind zăpada, care părea totuși mai închisă la culoare decît zăpada de pe cîmpie, în pădure era însă întuneric bezn... Jürg termină de fumat țigara și se așeză pe sanie. Apoi vîră puțin ajutîndu-se de gheață, își făcu vînt și o porni în jos pe costișa de un alb întunecos.

Costișa — nu prea lungă — era destul de abruptă și Jürg în timp ce zbura pe ea căuta să trăiască fiecare secundă pînă în adîncul sufletului său tulburat. Spre stînga îi alerga prin fața privirii pădurea întunecată și lui i se părea că zboară de-a lungul unei jungle teribile. În fața vedea apropiindu-se șanțul și șoseaua, pe care tocmai treceau trei automobile cu toate luminile aprinse și lui Jürg i se părea că e vorba de niște concurenți la curse. El însuși avea senzația că zboară pe mătură. Capul, care pînă acum i se rotise lent, începuse să i se învîrtă și mai tare, iar corpul pe care și-l simțea ușor se ușurase parcă și mai mult și în plus simțea pe față aerul înțepător de iarnă preschimbat de zborul săniuței în vînt... Deodată îl străfulgeră ideea că atunci cînd o să ajungă jos, la șanț, o să aterizeze în pădure, lîngă foc, la adunarea vrăjitoarelor, simțea pe față vîntul înțepător al iernii, sub el zăpada ... trecu iar prin cap că o să aterizeze la regina gheților și la regele zăpezii și pe mîna în care ținea șnurul simți frigul. Cu cîțiva metri înaintea șanțului își înfipse gheața în zăpadă, se răsuci brusc și se opri. Șezînd, se întinse ... ricit apoi se ridică. Privi spre șosea, trecea iarăși un automobil, mergea în sus spre Ottingen, luă sfoara în mînă, trase sania și privi deasupra lui spre costișe. Văzu acoperișurile mînăstirii și cupolele bisericii. Apoi se îndreptă încet cu sania spre marginea pădurii, acolo însă zăpada era călcată în picioare, arăta ca o potecă bătătorită pe care se putea ajunge sus.

Nu ajunsese încă la pădure cînd zări un om.

Omul stătea la marginea pădurii sub un copac cevă mai sus de locul spre care se îndrepta Jürg, stătea sub copac pe poteca aceea bătătorită. Jürg nu știa cum ajunsese acolo, dacă apăruse de jos din șosea sau coborîse de sus, de la mînăstire, putea să fi ieșit la fel de bine și dinco-

din pădure, lui Jürg îi era cam totuna, se mira doar puțin că nu-l văzuse cînd coborîse panta.

Poate că s-a uitat la mine cum am zburat jos, își spuse, eu nu l-am văzut. Poate însă că nu m-a văzut, că a apărut abia acum. Ce-o face acum scara în locul ăsta pustiu? Lui Jürg nu-i era frică. Își simțea mai departe corpul ușor și capul puțin rotitor, fața nu-i mai ardea de gerul din timpul cursei, înaintă cu sania spre pădure și avea impresia că omul acela poate că nici nu-l vede. Apoi veni clipa cînd îl văzu. Jürg observă că omul îi ieșise întrucîtva nesigur în întîmpinare pe cîmp, ba că îi făcuse chiar semn cu mîna. Stăteau unul în fața celuilalt pe coasta la cîțiva metri de primii copaci ai pădurii, pe poteca bătătorită.

— Te rog, băiete, spune-mi, zise necunoscutul și privi în jos spre șosea, unde tocmai treceau două automobile în direcția Ottingenului, cunoști locurile? Cel puțin atît cît să mă poți sfătui încotro s-o iau?

Jürg trase de sfoară și rise. Îl privi pe necunoscut, ca și cum ar fi vrut să se convingă dacă nu e cineva din Ottingen care-l știe și-și bate joc de el, rise și-și trecu mîna peste fața care-i înghețase plăcut.

— Rîzi tu, dar eu nu mă simt prea bine, spuse necunoscutul, mă bate gheața, și în plus m-am rătăcit și nu știu cum să merg mai departe. Știi tu cumva?

— Cum să nu știu, dacă sînt de aici, vorbi în fine Jürg, știu fiecare piatră.

— Și poți deci să mă sfătuiești? întrebă necunoscutul a treia oară și privi în sus spre pantă.

Jürg rise din nou, de data asta însă în sinea lui. Omul s-a rătăcit, îl jenează o gheață și vrea să-i fie arătat drumul. Cred că nu spre Ottingen, care e aici pe culme și din locul unde stau se văd acoperișurile mînăstirii și turnurile bisericii. Vrea să știe probabil cum să ajungă la autostrada care duce spre capitală, își spuse Jürg, poate că s-a cățărat aici pe deal de pe șosea, unde își are automobilul. Dar de ce n-o fi oprit mai degrabă vreun șofer pe șosea și s-a urcat pînă aici... își zise Jürg, apoi acolo există și indicatoare... Brusc Jürg simți o superioritate asupra necunoscutului. În ultima vreme simțise de mai multe ori această superioritate asupra altuia, ba chiar de cîteva

ori asupra tatălui său cînd observase că n-avea nici cea mai mică bănuială despre fumatul lui... acum simţea superioritate faţă de acest necunoscut şi îi trecu fulgerător prin cap ceva la care altădată abia dacă s-ar fi gîndit. Să-i arate omului un drum greşit. Să glumească pe socoteala lui. Sau să-l facă să sufere o înfrîngere. Fusese însă o idee de-o clipă care ieşise din capul lui uşor ameţit, simţea că o să-i arate corect omului drumul. Întrebă :

— Încotro ? La regina gheţurilor, sau la birt ?

Necunoscutul se sprijinise pe un singur picior, ca şi cum ar fi vrut să şi-l odihnească pe celălalt şi oftase. Se căutase în buzunar şi scosese ţigările. Jürg observă că are mănuşi, şi în acelaşi timp, abia acum îi văzu mai bine faţa. Necunoscutul era destul de palid, avea ochelari cu rama neagră şi o mustăcioară mică, sever ajustată. Mustăcioara era neagră şi pe faţa palidă arăta curios şi bătător la ochi.

— Probabil că m-am îmbătat de-adevăratelea, îşi spuse Jürg, sesizez cumva greşit, cum o fi putut să se rătăcească... În clipa aceea, omul scosese din buzunar şi chibriturile, îşi aprinse o ţigară, expirase fumul şi Jürg avusese impresia că se mai uşurase puţin.

— Tu încă nu fumezi, spusese apoi necunoscutul, aşa că nu-ţi ofer o ţigară. Aş fi bucuros să aflu care e drumul spre capitală, apoi mi-aş scoate gheata. Poate am în ea vreo piatră sau vreun cui, mă jeneză.

— Fumez, rîse Jürg fără nici o jenă şi trase de sfoara saniei, de ce n-aş fuma, cine-mi interzice ? Dacă e vreun cui în gheată, ar trebui să fie bătut cu o piatră dacă s-o putea găsi vreuna aici în zăpadă, probabil însă că nu.

— Atunci ia, spuse necunoscutul şi-i dădu o ţigară lui Jürg. I-o aprinse şi zise :

— Vino puţin mai încoace, permite-mi să mă aşez pe sanie, să mă descalţ. Îmi spui încotro trebuie să merg ?

Jürg se apropie cu sania de locul indicat de bărbat, sub primii pomi ai pădurii, dincolo de poteca bătătorită, şi abia acum realiză cel dintîi lucru cidat. Acum, sub primii pomi ai pădurii îşi dădu seama de glasul omului. De faptul că acel glas era destul de neliniştit. Jürg examinase faţa omului, îşi dăduse seama în special de paloarea ei, de ochelarii negri şi de mustăcioară, percepuse greşit şi dimensiunile staturii, omul ar fi putut fi scund şi tînăr,

putea fi însă și înalt și vîrstnic, dar de faptul că glasul îi era destul de neliniștit își dăduse seama abia acum. Sub cei dintîi pomi, necunoscutul cu țigara ținută cu mănușa, se așează pe sanie, iar Jürg cu țigara în mîna înghețată se așează lîngă el. Necunoscutul fuma încet, nu mai era precipitat ca la început, privea în fața lui la costișa albuie, înzăpezită, privea în jos la șosea, în sus spre deal — de aici, de la marginea pădurii nu se mai vedeau mînăstirea și turlele bisericii — și Jürg se gîndi de ce nu-și scoate gheata și de ce tace... Probabil pînă termină de fumat, își spuse, ca să se odihnească... sau de ce oare? Jürg simți deodată că deși fuma i se accelerase răsuflarea și-i venise iar chef să bea ceva... concomitent avu totuși altă senzație ciudată. Senzația că necunoscutul șovăie, ezită în mod curios. Nu știa în legătură cu ce șovăie și ezită, dacă în legătură cu scoaterea ghetei sau în dilema referitoare la drumul spre oraș, nu știa, avea doar impresia că șovăie și ezită... și răsuflarea i se acceleră și cheful să bea ceva îi crescu. Spuse :

— Pînă în oraș sînt zece kilometri, și mai mult, depinde dacă se socotește pînă la periferie sau pînă în centru. Zece sînt pînă la margine. Se merge pe aici, pe șoseaua asta, Jürg arătă spre pantă, dincolo de șanț și expiră fumul... acolo se poate opri un automobil.

— În ce direcție, spuse ezitînd necunoscutul cu glasul întrucîtva înăbușit, în sus sau în jos ?

— În jos, rîse Jürg și scutură scrumul țigării în zăpada de sub picioarele sale, în sus se merge la Ottingen. Automobilele, care merg în jos, ajung la autostradă, asta e la trei kilometri de aici, iar acolo se poate opri alt automobil. Tăcu și-și spuse în sinea lui : Deci nu mi-am bătut joc de el. I-am spus corect drumul.

— Și vreun autobuz nu trece pe aici spre oraș ? spuse ezitînd necunoscutul și glasul îi tremura ușor.

— Merge, încuviință Jürg, expirînd cu viteză și fumînd mai precipitat, trebuie însă să vă duceți la Ottingen, în piață, lîngă farmacie. Doar că acum e seară, poate e ora șapte, nu știu precis cînd trece autobuzul. Cînd să ajungi în piață, autobuzul poate tocmai să plece și să aștepți altul ar dura cel puțin o oră, acum seara trec mai

rar. E într-adevăr mai bine să coboriți pe șosea și acolo să opriți un particular.

— Așa o să fac, încuviință necunoscutul, se întoarse puțin spre Jürg și-l privi, dar Jürg se făcu că nu vede, îi trecu doar prin cap gîndul ce bine ar fi fost să fi avut la el o picătură de vin sau de rom... expiră fumul, scutură țigara și se prefăcu că privește liniștit în fața lui. În clipa aceea observă alt lucru care însă nu-l privea direct pe necunoscut : anume că pretutindeni în jurul lor e liniște și că sînt complet singuri. Că în spatele lor e întunericul pădurii... doar pămîntul era acolo mai luminos din cauza zăpezii, dar nu se mișca nici o rămurică... Cîmpia din față și dealul cu mînăstirea erau liniștite, nemișcate și doar din șosea se auzeau din cînd în cînd trecînd mașinile.

— Am avut noroc că te-am întîlnit așa tîrziu seara, spuse încet necunoscutul, ca și cum ar fi prelungit clipa prezentă, și glasul continua să-i tremure, într-un astfel de loc să întîlnești pe cineva... cum de nu ești acasă ? Nu le e frică din cauza ta ?

— Ba da, rîse Jürg, dar cum continua să respire și să fumeze repede, rîsul acela era întrucîtva greu de observat, eu m-am îmbătat puțin azi.

— Îmbătat ? se miră omul și-și scutură țigara pe zăpadă, cu ce ? Cu vin, cu rom...

— Cu vin, pronunță cît de ușor putu Jürg și de data aceasta se întoarse și el spre necunoscut, văzu fața destul de palidă, rama neagră a ochelarilor și mustăcioara mică și clar conturată, mîine mă duc la un prieten și acolo o să fie și rom. Și mai vreau, spuse și deja privea iarăși în fața lui spre cîmpie, mai vreau și să învăț cîte ceva.

— Totdeauna e bine să înveți ceva, spuse nesigur omul, rentează. Și ce-o să înveți, cum se bea romul ?

— Să cunosc viața, rîse Jürg și simți cum capul continuă să i se învîrtă, și corpul îi e ușor, încă n-o cunosc prea bine.

— Ești încă tînăr, spuse încet și rar omul, ca și cum tot ar mai fi ezitat și ar fi prelungit clipa și glasul lui deveni deodată și mai înăbușit și mai sufocat, de parcă ar fi fost vlăguit de o apăsare, neliniște sau frică... apoi Jürg observă ultimul lucru extrem de curios. Omul scutură ți-

gara și Jürg observă că și mîna înmănușată în care o ținea îi tremura, îi tremura ca și glasul. Și spuse repede :

— Sînt încă tînăr, e adevărat, dar poate e totuna. Ceva, ceva tot am trăit.

— Și ai viața înainte, spuse omul.

— Și taică-meu tot așa îmi spune, rîse Jürg deodată tare și se mișcă pe sanie, are un tată foarte sever. Mereu îmi interzice cîte ceva, mă chinuie, înatil însă.

În clipa aceea — destul de neașteptat — omul aruncă țigara în zăpadă, probabil nu vroia să-și ardă mănușa cu mucul ei, privi în jos spre șosea, unde trecea din nou un automobil, privi în sus spre coastă, și duse mîna care era lîngă coapsa lui Jürg în buzunar, de parcă deodată i-ar fi înghețat în mănușă.

— Și cum o să înveți mîine să cunoști viața, spuse și glasul îi tremura așa de tare încît unele sunete abia se auziră... Jürg nu-i vedea fața, privea înaintea lui la cîmpul întunecat, dar simțea că omul era încă mai palid, mai încordat, și în sufletul ușor ca o pană zîmbi tainic : cum să cunoști viața, ce întrebare... Apoi spuse :

— O să aflu despre orgiile vrăjitoarelor. Cum zboară la adunarea lor și se împreunează, cum se spune cu dracii. Și cu regina ghețurilor, și cu regele zăpezii... și rîse încet, suflă ușor fumul din gură, și în aceeași clipă simți că necunoscutul a scos mîna de lîngă el din buzunar și i-a pus-o delicat pe spate. Cum mănîncă, cum beau, dansează, zîmbi Jürg și-i trecu prin cap : gata. A terminat de fumat și se descalță..., și deodată simți în spate deasupra gîtului un fel de cerculeț rece asemănător unei bucăți de gheață vrăjită de la regina ghețurilor... cum dansează și fac contrabandă cu diverse lucruri... spuse și privi în fața lui la dealul de un alb întunecat... și rumeneala feței lui aprinse și surîsul de pe buze încă nu dispăruseră, cînd, undeva — aproape de el, auzi o împușcătură. Împușcătura răsunase parcă undeva în pădure, în spatele lui, sau poate chiar lîngă sanie... în ceafă simți o pișcătură slabă, ca atunci cînd pe piele se așează o muscă și în plus un fel de larmă mută în capul, care continua să i se învîrtă, o larmă scăldată parcă în lumină... ca și cum ar fi avut deodată în el o gălăgie teribilă și o lumină orbitoare... un fel de floare din care își luaseră zborul mii de rachete luminoase... și

în lumina aceea văzu imagini ale unor oameni cunoscuți, ale orășelului, părinților, camarazilor, ale domnului Krachner, cîrciumarul, și ale fiului moașei... și asta a fost ultimul lucru pe care l-a văzut și simțit — poate cu excepția cîmpului întunecos și a șoselei din vale — în unica și biata lui viață pămîntească. Țigara îi căzu dintre degete, mîinile îi alunecară între picioare, apoi se lăsă în jos pe sanie, ca și cum ar fi vrut să se închine zeului zăpezii. După care se prăvăli cu totul, cu gura, cu ochii și cu fruntea în zăpada rece, întunecoasă.

Omul sări de pe sanie cu o secundă mai înainte ca fața băiatului să atingă zăpada. Însă pistolul în buzunarul hainei, aruncă din el o cutie mică și rotundă de sticlă lîngă corpul băiatului și dispăru în pădure. Fugea prin pădurea întunecoasă în jos spre șosea și zăpada îi scîrțîia sub picioare, se izbea de ciolanuri și ramuri, dar nu căzuse. Cînd fusese jos lîngă șosea, cu fruntea și fața ude de sudoare, se oprise o clipă și se înclinase deasupra șanțului.

Apoi trecuse în fugă șoseaua pe partea ceailaltă, unde se afla o pădurice mică și rară, care însă acum semăna cu și ca întunecoasă, acolo își îndepărtase ochelarii și-și pipăise fața și mustăcioara. După care pornise grăbit în direcția capitalei trecînd pe lîngă pădurici, cîmpii și luminile care se aflau de-a lungul autostrăzii. După vreo cinci kilometri de mers rapid, lîngă o bancă de beton își dăduse seama că ningea și atunci se oprise o clipă ca să se odihnească.

XII

Cu o zi înaintea ajunului, la orele zece dimineața — după o noapte în care ninsese destul — Viki sunase cu o sticlă de whisky Royal Castle la ușa locuinței lui Bernard Raster. Presimțise că azi Raster nu se dusese la Ottingen, că era acasă, fiindcă dimineața fuseseră luminile aprinse în locuința lui și avusese dreptate. Raster era acasă, deschisese și pătrunsese înăuntru.

Raster îi atîrnase cojocelul în cuier și-l introduse în camera de primire. Acolo îl observase mai bine și i se păruse că băiatul se schimbase întrucîtva. Fața lui fru-

moasă și plăcută era palidă, ochii de un cenușiu luminos erau voalați, iar mersul și poziția corpului său lăsau impresia că e obosit. Dar asta nu era tot. Raster se pricepea la oameni, știa despre ei mai mult decît se știe în mod obișnuit, și acum avea impresia că Viki s-ar fi putut afla sub influența unui drog. Nu e cu putință, se gîndi, niciodată n-a avut înclinare spre așa ceva. Mai degrabă să nu se fi întîmplat iar ceva la ei acasă. Să nu fi avut iar vreun conflict cu taică-său și să fi luat ceva prafuri. O să văd eu, gîndi Raster, poate o să-mi spună. Poate că tocmai de aceea a venit. Și-i făcu semn lui Viki cu capul să ia loc. El însuși se așeză într-un fotoliu lîngă geam și închise o clipă ochii.

Viki se așeză și mai să nu-și creadă ochilor. Puse sticla de whisky pe masă și-l privi pe Raster ca pe o arătare. La un pas de fotoliul acestuia, pe un postament negru, se afla un mic schelet, picioarele, toracele și mîinile le avea late, capul turtit. Plasat astfel chiar lîngă fotoliul lui Raster care arăta ca o gorilă puternică, părea a fi un pui veștejit de pitic, și asta încă nu era nimic. Raster însuși arăta ciudat. Fruntea lui joasă era brăzdată de cute și sub ochi avea cearcăne întunecate, ca și cum ar fi vegheat nopți în șir. Poate mă înșel, gîndi Viki, dar de ce-o arăta deodată așa de uzat ? Probabil că văd prost, îmi joacă feste propria mea stare. Dar poate că a adormit cu totul ! Viki își atinse fruntea și privi scheletul. Îl vedea ca prin ceață. Apoi observă că Raster a deschis ochii.

— Domnule Raster, spuse Viki și arătă spre masă, asta v-o aduc pentru Crăciun, e o prostie. Dar trebuia să v-o aduc, fiindcă nu veniți la noi în ajun.

Raster se ridică din fotoliu, se apropie de masă și despachetă sticla. Privi eticheta și pe fața lui obosită, de gorilă, apăru un zîmbet.

— Mulțumesc, Viki, spuse, îți amintești de nevoile curente ale omului. Nevoile curente sînt de fapt cele principale, pentru că prin ele trăiește omul mai departe. Dacă ar ști domnul tată, spuse ironic, ar avea obiecții, nu ?

Viki ridică din umeri, zîmbi și paloarea feței lui frumoase mai crescu puțin. Era curios, dar aici în această casă, față-n față cu Bernard Raster, cu aparițiia lui de gorilă care și bea adesea, se simțea în siguranță. De altfel,

aceeași senzație o avea în prezența lui Raster și Mart — cînd mai era încă acasă. O senzație asemănătoare avea Viki și în prezența colonelului Seibt, a cameristului și a menajerei, dar la Bernard Raster era cea mai bună. Raster aparținea oamenilor pe care tatăl său nu-i iubea, lui Viki îi interzisese să aibă de-a face cu el, deși Raster era puternic și fizic și moral și știa multe. Viki avea în el un apărător. Zîmbi, paloarea feței îi dispăru puțin și Raster zise :

— Viki, mi se pare că ceva nu-i în ordine cu tine. Arăți cumva ciudat. S-a întîmplat ceva la voi ?

— Domnule Raster, spuse Viki, dacă arăt ciudat există un motiv, ca să vă mărturisesc, percep totul ca prin ceață... S-a întîmplat ceva la noi acum trei zile și din nou ieri. Acum trei zile am venit acasă la miezul nopții de la o întîlnire cu Barry și Greta și ca pedeapsă mi s-a interzis să plec în vacanță în Turcia și mi s-a ordonat să fiu acasă pînă la orele nouă. A doua zi am vorbit despre asta cu cameristul, care mi-a spus...

Raster se duse la bar, care se afla în perete lîngă ușa ce dădea în camera vecină, și aduse pe masă pahărele și o sticlă de vin franțuzesc roșu.

— Viki, spuse apoi, cameristul are dreptate. Interdicțiile și ordinele pot fi și rele. Totuși, nu trebuie să fie neapărat rău intenționate. Desigur, ce e valabil e faptul că nu sînt rău intenționate, totuși și mie mi se pare că a interzice o călătorie de vacanță pentru o singură sosire la miezul nopții e o pedeapsă destul de disproporționată.

— M-am hotărît să plec cu Barry, încuviință Viki, chiar dacă o să mă omoare. Sînt major și nimeni nu mă poate împiedica să plec cu Barry la Smirna și Istanbul. Numai că dumneavoastră nu știți ce s-a întîmplat ieri, și asta e culmea. Ieri mi-a interzis orice fel de relație cu Barry și mi-a ordonat ca pînă mîine să-i înapoiez cadoul ăsta... și Viki își arătă ceasul de la mînă.

Raster, care tocmai deschidea sticla, rămase o clipă nemișcat, clătină capul și-și fixă privirea pe mîna lui Viki. Iar Viki, iarăși destul de palid, spuse :

— Mi-a interzis orice fel de relație cu Barry și eu m-am hotărît. Nu numai că plec cu el la Istanbul, dar am să rămîn acolo.

Raster deschise în tăcere sticla și turnă vinul în pahare. Viki simți că devenise serios. Pe fața lui lată de gorilă nu se clintea un mușchi, ridurile de pe frunte păreau a se fi adîncit mai mult, iar cearcănele de sub ochi deveniseră mai întunecoase. Viki își duse mîna la frunte și zise :

— Știți, domnule Raster, eu chiar mă gîndesc dacă n-ar trebui să plec la Istanbul încă de pe acum, după Anul Nou.

— Așteaptă, Viki, Raster zîmbi deodată îngăduitor, ca și cum s-ar fi trezit, așteaptă, să nu înnebunim amîndoi. Bea mai întîi. Ridică paharul, Viki îl ridică pe al lui și bîură. Raster clătină capul și spuse :

— Știi că poți veni la mine cînd vrei, că te poți baza pe mine și că o să te ajut. Dar... și Viki presimți ce-avea să-i spună Raster, presimți deși gîndea și percepea ca prin ceață, presimțise încă acum o clipă, cînd venise aici cu sticla de whisky și trecuse strada, presimțise faptul încă de ieri seară, cînd se hotărîse să-l viziteze pe Raster și să-i spună tot. Și Raster vorbea și constata cu uimire, că băiatul acesta, care îi păruse azi schimbat, care fusese palid și obosit, care poate fusese chiar sub influența unor droguri sau prafuri, acum asculta de-a dreptul liniștit. În unele momente i se părea totuși că nu-l ascultă și se gîndea că e cu mintea aiurea și de aceea e atît de liniștit. Dar vorbea în continuare și căuta să dea cuvintelor lui greutate.

— De ce-ai pleca în Turcia după Anul Nou, Viki, îl întrebă el, de ce așa dintr-o dată, de ce așa brusc ? Nu poți fugi astfel de acasă, ești încă tînăr, n-ai terminat școala. Poți să pleci după maturitate sau după facultate, cum a făcut Mart. Poți să-ți spui că te vei duce cu Piret în Turcia, în vacanță, împotriva voinței tatălui tău, dar să pleci pentru cîteva zile și să nu te mai întorci ? Ar însemna de fapt să fugi. Să fugi și din școală...

— Bine, interveni Viki în discursul lui Raster, bine. Deci n-o să fie după Anul Nou, ci în vacanță. O să mă duc acolo în vacanță, cum m-am înțeles cu Barry, și o să rămîn acolo. O să rămîn și n-o să mă mai întorc. Raster bău din vin și clătină din nou capul, acum însă mai slab.

— Viki, spuse, de ce să rămîi tocmai acolo ? N-ajunge să pleci în vreun oraș vecin și să rămîi în țară ? La fel ca

Mart ? Ce-ai să faci în Turcia, din ce-ai să te hrănești, turcește nu știi... și Viki îl întrerupse pe Raster a doua oară.

— Domnule Raster, spuse, în Turcia aș rousi să mă întreții. Domnul Piret are depozite la Smirna și la Istanbul, are o grămadă de prieteni și cunoscuți și eu nici n-ar trebui să lucrez în cancelaria lui, aș căra și saci în port dacă ar fi cazul, dar aș fi acolo și aș pleca de-acasă. Și asta e principalul.

— Se pune însă întrebarea, spuse Raster și bău din nou, ce ar face tatăl tău în acest caz. O să afle unde trăiești, ce faci, e suficient să întrebe la legația Turciei, sau să vorbească cu Piret și... și Viki îl întrerupse a treia oară pe Raster.

— Și ce dacă află, spuse și se făcu puțin mai palid, sînt major doar, pașaportul mi-e valabil, o să am viza în regulă, n-o să mă poată urni. Nu poate să pună să fiu reținut și să fiu tras înapoi. Nu poate să se atingă de mine chiar dacă ar alerta tot Interpolul.

În clipa aceea, Raster sări din fotoliu și dintr-un singur salt ajunse la celălalt cap al mesei la care stătea Viki. Îl cuprinse pe după cap și umeri și-l zgudui.

— Viki, ce e... spuse și-i privi fața foarte palidă... și chiar atunci Viki întredeschise buzele și oftă.

— Nimic, spuse el, lipsit parcă de viață, nimic, domnule Raster, mi-a trecut. A fost doar o slăbiciune. Vedeți, adăugă el în timp ce ședea din nou în fotoliu, vedeți, trebuie să plec. Nu mai rezist mult ! Trebuie să plec de la el, dacă nu acum imediat, în iunie atunci și pentru totdeauna. V-am mărturisit dumneavoastră, pentru că știu că n-o să mă trădați.

După o lungă tăcere Viki vorbi din nou.

— Nu se poate face nimic, domnule Raster, spuse obosit, acesta o să fie ultimul ajun cînd mai sînt acasă. Aș înnebuni chiar azi, dacă n-aș ști că vor fi cu noi coloneiul Seibt, doamna Meyerbach și Wania, și mă bucur de asemenea la gîndul că o să le spun în fața lui, ca să audă, despre descoperirea dumneavoastră din domul din Bamberg.

Raster se sprijini de fotoliu și-și puse mîinile mari de gorilă pe brațele acestuia. Apoi, pentru ca cel puțin deo-

camdată să nu trebuiască să se întoarcă la planul ciudat al fiului fostului său camarad, se agăță de ultima constatare. Spuse :

— N-am descoperit singur, Viki, am colaborat doar. Era vorba despre identificarea plumbului în oase, fapt după care se putea constata dacă Clement al II-lea a fost otrăvit. Dacă deci era vorba despre o crimă.

— Și a fost descoperită abia peste o mie de ani, spuse Viki buimăcit, să nu fi fost dumneavoastră, nu s-ar fi constatat niciodată. Mă bucur la gîndul că o să i-o pomenesc mîine la cină.

— Nu să nu fi fost eu, clătină Raster capul, să nu fi fost progresul pe care l-au făcut științele, biologia, chimia, fizica. Fără acest progres n-am avea cunoștințele actuale și crima ar fi rămas tăinuită mai departe. Ei, Viki... Raster zîmbi deodată și ridurile de pe frunte, precum și cearcănele de sub ochi îi slăbiră puțin, cît ai progresat în urmărirea asasinului ? Nu mi-ai mai spus nimic de multă vreme. Tot mai încerci ?

— Domnule Raster, spuse Viki și atinse cu mîna pahărelul de vin roșu care se afla pe masă în fața lui, ăsta e un capitol separat. Nu știți că ieri după amiază cameristul m-a făcut să-mi schimb toate convingerile. Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun voiam să vizitez cu Hoffmann, colegul meu, cîteva circiumi. Hoffmann vorbea de unele de la periferie, în ocoluri, șoproane, iar după Crăciun voiam să merg și cu ceilalți, în special cu Barry. Dar cameristul mi-a spus că sînt romantic și că niciodată n-o să pun mîna pe asasin. A spus, că poate n-o să-l prindă nici poliția, că va fi un caz deschis. Poate că tot așa o să fie și peste o mie de ani. Nu ca în cazul papei, acolo era vorba de recunoașterea crimei, aici e vorba de un asasin și pe acesta n-o să-l găsească nici în o mie de ani. Și chiar dacă da, spuse Viki ca prin ceață, n-o să mai fie nimic valabil.

Raster îl privea pe Viki atent, scrutător și pe fața lui lată de gorilă nu se mișca nici un mușchi. Viki avea totuși impresia că ar fi zîmbit imperceptibil. Dar nu era sigur. Îl vedea pe Raster ca prin ceață și-i străfulgeră prin cap că toate astea sînt produsul propriei lui stări ciudate. Iar Raster — pe cînd îl privea pe Viki atent și scrutător, fără să i se miște un mușchi pe față — avu din nou impresia

că băiatul era sub influența, vreunui drog sau praf, și își spuse în sinea lui: Acum știu ce s-a întîmplat la el, cunosc conflictul pe care l-a avut acasă, dar dacă a luat ceva o să-l întreb. Și spuse tare :

— Cred, Viki, că cercetarea n-ar duce într-adevăr la nimic. Cameristul are dreptate și aici, e pierdere de vreme. Dar am observat, Raster zîmbi, iar pe față și în ochi i se văzu oboseala, am observat că te-ai uitat la scheletul ăsta. Da, cel de lîngă fotoliu. Nu l-ai văzut încă, e nou.

— E ciudat, spuse Viki și vocea îi tremură, poate e scheletul vreunui copil...

— Nu e schelet de om, Viki, spuse Raster privind spre fereastră, e scheletul unui ursuleț.. și chiar atunci din stradă se auzi un zgomot.

Viki se ridică și sări la fereastră.

În fața casei lui Bernard Raster oprise un automobil. Coborîră din el doi bărbați.

— E probabil poliția, spuse liniștit Raster, descoperirea vreunui os suspect, nu te lasă în pace nici de Crăciun... la puțin timp în locuință răsună clopoțelul.

— Mă duc, spuse Viki și se făcu deodată foarte palid, nu trebuie să mă vadă aici. Mă duc.

— Nu te teme, zise Raster, tatăl tău n-o să afle nimic, de altfel acum nu vei mai reuși. Stai liniștit, spuse, poate că nu e poliția. Poate că sînt de la asigurări. Și Raster ieși liniștit din cameră în vestibul și închise ușa după el.

Viki auzi cum intrară în antreu doi bărbați.

— Poliția criminală, îl auzi Viki spunînd pe unul din ei, domnul Bernard Raster...

— Desigur, îl auzi Viki pe Raster, cred că ne cunoaștem. Poftim... și Viki auzi cum Raster deschide ușa camerei vecine.

— Nu vă reținem mult, spuse al doilea polițist, în timp ce pătrundeau înăuntru și, în aceeași clipă Viki se apropie de ușa lîngă care se afla barul.

Își dădu seama că tremură puțin, dar numai fizic. Sufletește era destul de liniștit. Niciodată în viața lui nu ascultase la uși, nici chiar cînd tatăl lui avusese conferințe acasă, în cabinetul de lucru, deși era clar că se refereau la asasinarea copiilor, considera faptul ca necuviincios,

acum însă nu putu să se stăpînească. Stătea în spatele uşii camerei învecinate ţinîndu-şi răsuflarea, tremura uşor, dar era liniştit. Auzi cum poliţiştii încă se mai scuzau — faţă de Bernard Raster, cunoscutul specialist criminalist — auzi cum Raster le oferă scaune, apoi auzi prima propoziţie...

— Domnule Raster, spuse poliţistul, avem autorizaţie judecătorească să vă luăm cu împrumut pistolul de la asociaţia studenţească de apărare şi cîteva cartuşe. E vorba de o comparaţie. Ştiţi singur cît e de importantă folosirea metodelor comparatistice...

— Presimţeam, îl auzi Viki pe Raster, că o să veniţi odată şi după mine. Se caută făptuitorul a două omoruri de copii, pistol de calibru... cu filetajul spre stînga.

— Făptuitorul a trei crime, spuse uscat poliţistul, a treia de ieri seară — din Ottingen, şi lui Viki i se opri inima.

După o vreme, pe care o putea hotărî doar ceasul lui, Viki auzi, că din faţa casei pleacă automobilul, apoi Raster se întoarse în camera de primire. Faţa lui de gorilă zîmbea, Viki vedea ca prin ceaţă că e un zîmbet aproape dezgustat, ochii îi erau cu totul nemişcaţi şi liniştiţi... Viki văzu lucrurile astea dintr-o singură privire. Deodată i se tăiară picioarele şi fu nevoit să se aşeze pe taburetul care se afla în apropierea barului.

— Vino-ţi în fire, spuse Raster liniştit. Nu trebuie să fii aşa de sensibil. Vrei să mergi la Smirna, să rămîi acolo, să-ţi întemeiezi acolo o existenţă, şi aproape îţi se face rău cînd vin să împrumute un pistol. Da, zise şi-i zîmbi lui Viki, care între timp îşi revenise puţin, al treilea caz al tatălui tău e aici. O crimă făptuită ieri seară, azi spre dimineaţă l-au găsit. În josul mănăstirii benedictine, pe dealul de lîngă pădure. A fost împuşcat stînd pe sanie. Au venit să-mi ia cu împrumut pistolul şi cartuşele, ca să le analizeze. Sînt, spuse Raster şi se duse de lîngă Viki spre masă, bănuit de crimă.

— Că sînt bănuit de crimă, adăugă peste o clipă cînd şi Viki era aşezat în fotoliu lîngă masă, palid, emoţionat, desigur nu mi-au spus-o. Au remarcat doar, că merg la Ottingen să conserv schelete şi că băiatul din Ottingen a fost omorît cu un pistol asemănător celui pe care-l am eu. Bernard Raster... Şi deodată Raster începu să rîdă, începu

să rîdă cu gura pînă la urechi, sări din fotoliu şi se duse în fugă la bar. Acolo deschise o sticlă, turnă într-un păhărel, care se afla lîngă sticlă şi strigă :

— Mi se pare Viki, că nu e nimic mai uşor ca tatăl tău să dea greş a treia oară.

Cînd după o anumită vreme Viki îşi veni mai mult în fire, Raster şedea din nou în faţa lui în fotoliu lîngă masă şi avea înaintea lui un rom. Viki vedea romul acela ca prin ceaţă şi tăcea. Tăcea şi avea impresia că Raster zîmbea în continuare. Apoi deodată nu mai reuşi să tacă şi foarte istovit spuse :

— O să aveţi neplăceri din cauza asta ? Raster ridică capul şi rîse.

— Neplăceri, rîse, le îndur eu. Îndură omul multe, chiar şi bănuiala de crimă. Trebuia să vină odată şi odată la mine pentru pistol, ştiam şi fără acest Ottingenu. Tatăl tău începe să cerceteze pe la cei mai apropiaţi, asta ţine de obiceiurile poliţiei. Începe să-i bănuiască pe toţi. Bănuiala şi neîncrederea sînt o metodă şi un principiu, care ţin de părerea că sîntem cu toţii răufăcători potenţiali. Sînt curios, dacă o să vină şi la colonelul Seibt. Eu ca eu, tatăl tău nu m-a iubit niciodată, dar Seibt locuieşte sub acoperişul vostru şi e prieten cu taică-tău, dacă se poate spune aşa. La el nu poate trimite poliţia, imaginează-ţi că şi-ar trimite oamenii în propria-i casă. Ervine, i-ar spune probabil lui Seibt, nu te supăra, îmi trebuie pistolul tău, mîine ţi-l înapoiez, e o necesitate, crede-mă... şi Raster începu din nou să rîdă şi bău din rom. Apoi adăugă :

— Vezi totuşi, Viki, ce precaut e. Nu se lasă stăpînit nici de ură. N-a emis un mandat de arestare contra mea, deşi pun capul că ar fi făcut-o bucuros.

— Probabil că nu poate, spuse Viki obosit şi cu efort, mandatul de arestare se emite cred doar contra făptaşului...

— Desigur, încuviinţă Raster, nu se arestează pentru o simplă bănuială. Şi pentru percheziţia domiciliului ar fi trebuit să dispună de o hotărîre judecătorească. Dar pun gitul că mă va pune de aici înainte sub observaţie şi că voi fi chemat la audiere. Depoziţia martorului se numeşte. La ce oră am părăsit ieri mînăstirea, Ottingenul, dacă n-am văzut nimic suspect. Dacă am văzut ceva cînd am trecut

cu automobilul pe șosea pe la poalele dealului, dacă l-am cunoscut pe acel nefericit de băiat, la ce oră am venit acasă, adică aici în locuința mea... asta se numește audierea martorului, iar ce-o să le răspund eu va fi depoziția martorului. Și mai departe vor ancheta dacă n-am fost vreodată în Kneppburg și Zorna, dacă nu m-a văzut cineva acolo, dacă n-am cumpărat vreodată jocuri de buzunar... Raster rîse din nou, bău rom și apoi vorbi Viki. Își revenise complet.

— Domnule Raster, spuse acum fără efort și liniștit, trebuie să vă spun ceva ce cu siguranță nu știți. N-o să fie chiar așa cum spuneți. Știu din documentele care sînt la noi acasă și de la camerist că ei de fapt îl știu pe asasin. E un oarecare Stopek, care a fugit din pușcăria din Bruxelles și trăiește la noi sub numele de Briccius. Trebuie să fie puțin smintit, domnii ăia cică se miră că a fost închis, trebuiau, zîc ei, să-l vîre la balamuc și acum trei zile au decretat urmărirea lui generală în toată țara. Așa că nu vă vor bănui probabil mult timp.

Raster rîse, ridică din umeri, apoi se ridică.

— Viki, spuse el, trebuie să-ți dau și eu ceva de Crăciun. Așteaptă-mă o clipă și bea, arătă spre sticla de vin roșu, apoi ieși din cameră.

Viki bău — pînă atunci aproape nu se atinsese de vinul acela roșu, franțuzesc — apoi își scoase batista și-și șterse fruntea. Fața lui frumoasă, plăcută, mai era palidă, ochii de un cenușiu luminos erau tot încețoșați, gîndea și percepea încă încețoșat, dar în fundul sufletului se simțea liniștit. Toate astea mi le provoacă starea mea specială, își spuse, mulțumesc domnului că e așa. Privi micul schelet de lîngă fereastră, scheletul ursulețului și gîndi : Acum sînt la Raster, în casa lui, ce se mai poate întîmpla ? Ce-o să mai fie peste o oră, peste o zi, peste o săptămînă... o să fie sfîrșitul lui. Publicul, ziarele, cine mai știe ce, renunțarea, plecarea, pensia. Și în vacanță cu Barry la Istanbul... Își privi ceasul și începu să se gîndească la Barry.

Apoi se deschiseră ușile și intră Raster. Fața lui de gorilă zîmbea ușor, pe fruntea largă nu era nici un rid, sub ochi nu se afla nici un cearcăn, din oboseala lui ca după o noapte nedormită nu rămăsese nici umbră. Raster

era plin de viață și proaspăt ca dimineața. Se apropie de Viki și-i dădu un tablou.

— Un accesoriu pentru camera ta, Viki, spuse vioi, e un fleac, dar e ciudat. E romantic ca sufletul tău, Viki. Și zici că-i viu, adăugă.

Era un tablou colorat și sugestiv și reprezenta un lucru formidabil. Trunchiuri de copaci, rămuriș des, frunze verzi închise, ferigi, liane, ierburi, pe scurt jungla. Două gorile negre și păroase, stînd ghemuite sub copaci, alte două în ramuri, privind în jos și strîmbîndu-se. Și în fața lor, în prim plan, un băiat tuciuriu, aproape gol cu o mînă ușor ridicată, ca și cum ar fi predicat.

— Tarzan, rîse Raster, fiul sălbăticiei.

Apoi Raster bău încă o dată din rom și spuse :

— Mai spune-mi ceva, Viki. După tot ce s-a întîmplat la voi în ultimele zile, după toate șocurile pe care le-ai trăit, n-ai luat azi ceva pentru amortizare, întărire, liniștire... și Viki încuviință.

— Am luat prafuri, încuviință el. Foarte puternice. nu știu cum le spune, aveau imprimat pe ele doar litera M. Le-am găsit acasă rămase de la mama, știu că le lua din cînd în cînd.

Și Raster privi spre fereastră și spuse :

— Uită-te, Viki, iar ninge.

Viki își ascunse obrazul în cojocel și străbătu în fugă strada pînă la vila lor. Cînd ajunse la etaj i se învîrtea capul și pe frunte și față simțea o sudoare rece.

XIII

În dimineața cînd Viki îl vizitase pe Bernard Raster, consilierul criminalist șef Heumann se afla pentru a doua oară la Ottingen. Prima oară venise cu Wania și cu echipa lui la orele două jumătate noaptea, o oră după ce șeful poliției locale anunțase cu glas ridicat, dar liniștit, serviciului de informații criminalist din capitală, îngrozitoarea descoperire. La vremea aceea de noapte, Viki în cămăruța lui se zbătea neliniștit pe divan, pe jumătate adormit, pe

jumătate veghind și n-avea idee că trei camere mai încolo tatăl său fusese trezit de telefon, că se îmbrăcase în grabă și că peste cîteva minute în fața vilei lor se oprise în liniște automobilul. În afara orașului lîngă automobilul lui Heumann mai apăruseră altele trei și peste cîteva minute răsăriseră în urma lor — se aflau acum pe autostradă — alte automobile care nu mergeau însă la Ottingen, ci se opreau la toate pompele de benzină și servisurile din ambele direcții, care funcționau noaptea, săreau din ele oameni care-i chestionau pe salariați. Mașinile cu Heumann, cu Wania și oamenii lui ajunseseră pe șoseaua de la poalele Ottingenului la orele două jumătate. Lăsaseră automobilele sub costișa înzăpezită, lîngă șanț și urcaseră spre pădure. În tot acest timp, costișa și pădurea erau păzite de poliția locală, polițiștii stăteau jos pe șosea și sus sub rînduri, ca nimeni să nu ajungă la locul faptei din nici o direcție.

Și la drept vorbind nici unul din locuitorii Ottingenului nu încercase așa ceva. Orașul n-avea nici cea mai mică idee despre groaznica crimă. La ora două și jumătate noaptea orașul își dormea liniștit somnul de dinaintea Crăciunului, pe acoperișurile caselor se afla zăpadă, o zăpadă nouă — mărunță și strălucitoare — se așezase pe ele, iar undeva deasupra castelului ardeau stelele, fapt destul de curios pe vreme de ninsoare — deasupra castelului cerul era aproape senin. Cine veghea în oraș în afara poliției, fără să știe deocamdată despre crimă erau doar farmacistul și fiul lui, care totuși spre dimineață epuizat de oboseală adormise, și apoi fiul moașei. Acesta ieșise chiar de cîteva ori în timpul nopții pînă în piață, unde plin de neliniște așteptase lîngă sediul poliției. Și mai veghea desigur în special familia Knippsen. Veghea lor era însoțită de neliniște și frică deși erau calmați în fiecare clipă telefonic de farmacist și chiar de fiul moașei.

În seara fatală, cum totuși Jürg nu se mai întorcea de la sănius, mama lui plecase să-l caute. Erau cam orele nouă. Îl căutase mai întîi prin grădină uitîndu-se să vadă și dacă nu rătăcește vreo pasăre domestică, îl căutase prin oraș, în piață — ba chiar între timp se oprise pentru un iaurt la lăptăreasă, care mai avea deschis la ora aceea, fiindcă își spăla prăvălia — îl căutase pe chei, pe pod,

apoi trecuse și pe la castel, la vînăria cetății și vorbise cu hangiul, care-i spusese că băieții plecaseră de la el cam înainte de ora trei. Doamna Knippsen se întorsese acasă și atunci directorul școlii vinicole pusese mîna pe telefon și chemase familia farmacistului. Abia cînd se întorsese nevasta, nici o clipă mai devreme.

Întrebase dacă fiul lor se întorsese acasă de la sănius.

— E aproape zece și derbedeul nostru încă n-a venit, strigase directorul viticol și vocea îi tremura de mînie, nu știu ce-i fac cînd o veni. Unde poate să fie de atîta timp ? Sînt prea blînd cu el, asta e !

Farmacistul răspunsese că fiul lor e deja acasă, intenționat nu spusese de la ce oră, ca să nu-l atîțe și mai mult pe director contra fiului său, spusese că Jürg mersese pe chei cu fiul moașei și că probabil mai era acolo. Directorul viticol sunase imediat la moașă și-și stăpînea cu greu furia și necazul. Dar aceste sentimente îi trecuseră repede. Moașa îi spusese că Jürg nu e și nici n-a fost la ei, că fiul ei e de mult acasă și c-o să-l întrebe. Băiatul declarase că Jürg mersese cu el pînă la căsuța lor, că acolo se despărțiseră, că era poate șapte și jumătate, și că după aceea Jürg plecase desigur spre casă. Spusese acest lucru destul de nesigur, dar nu fiindcă ar fi mințit, ci pentru că-i trecuse brusc prin cap, dacă nu cumva Jürg după toate vorbele și povestirile schimbate în timp ce mergeau de-a lungul cheiului și în fața căsuței lor, nu se dusese încă pe undeva, dumnezeu știe unde e și ce face, și în fața acelei imagini pe fiul moașei îl cuprinsese un fel de părere de rău necunoscută pînă atunci. Abia în acel moment, pentru prima oară, pe fruntea directorului viticol apăruse sudoarea. Așezase receptorul și nu mai zăbovise. La fel ca toți părinții nefericiților copii de dinainte chemase și el poliția locală, să fi fost ora zece. Comandantul local era încă la sediu — dar chiar dacă ar fi fost acasă, ar fi fost același lucru — deci comandantul local încercase mai întîi să-l liniștească pe directorul viticol, dar în timp ce spunea în receptor cuvintele unei consolări sărăcăcioase creierul îi lucra deja febril. Informat de cazurile din Kneppburg și Zorna și cu întrebarea îndărătnică în suflet dacă nu cumva e vorba în orașul lui despre o crimă asemănătoare, ordonă — imediat după ce termină cu directorul — să iasă în

împrejurimile orașului doisprezece oameni în trei automobile — toate cîte le avea spre folosință — echipajele urmînd să păstreze legătura prin emițătoarele cu unde scurte. Doi din cei doisprezece bărbați trebuiseră să fie smulși căminului lor, iar șase dintr-un restaurant de la bere, comandantul local declarase la ora zece seara starea de alertă generală a poliției din Ottingen, deci ceva nemaivăzut, la care n-ar fi recurs niciodată din cauza unui băiat rătăcit, să nu fi fost cele două cazuri anterioare. Dar despre această alarmă de la ora zece seara n-avea deocamdată idee nimeni din oraș. Căci comandantul local făcuse în afară de aceasta încă un lucru bun. Îi obligase la tăcere în legătură cu dispariția lui Jürg Knippsen nu numai pe părinții lui îngroziți, dar și pe farmacist și chiar pe fiul moașei și pe mama lui. Dispariția lui Jürg Knippsen trebuia să fie deocamdată strict tăinuită, căci nu era încă noapte și orașul mai era animat, oamenii puteau să fugă din case, să-și comunice știrea verbal și telefonic și comandantul știa, că la scurt timp după aceea, Ottingenul lui putea fi răsturnat cu susul în jos. Trei mașini ale poliției ieșiseră la zece și jumătate. Două dintre ele străbătuseră mai întîi orașul, oamenii din restaurante și vinării se miraseră de ce tocmai azi — cu o zi înainte de ajunul Crăciunului — verifică paznicii locali aplicarea legii prin localuri, unul din cele două automobile mersese și sus, la castel, la vinăria cetății și după ce deținuseră promisiunea tăcerii îl chestionaseră pe cîrciumarul Krachner, căruia aproape că îi venise rău, celelalte mașini patrulau în împrejurimile orașului. Cercetarea împrejurimilor orașului durase o oră și jumătate, adică pînă la miezul nopții, și rămăsese fără rezultat. Din punctul de vedere al poliției din Ottingen era ce-i drept un insucces — dispăruse un băiat și nu fusese găsit — dar dacă se pleca de la faptul că poliția nu putea ști încă cu siguranță că era vorba despre o crimă, insuccesul se dovedea a nu fi fost așa de mare. Dacă se pleca de la premisa că poliția nu putea stabili dinainte că va descoperi în zona ei cea de a treia crimă din seria asasinatelor de copii, nu se putea condamna nici ceea ce comandantul local nu făcuse în primele minute după apelul tatălui lui Jürg. Nu făcuse un lucru, care în clipa cînd automobilele se răspîndiseră în împre-

jurimile orășelului, adică la zece jumătate noaptea, ar fi fost inutil: pusese să se cerceteze doar împrejurimile orașului și scăpase din vedere ținutul înconjurător, de exemplu zona din direcția capitalei. Asasinul putea avea un avans de cîteva ore, dar hotărît lucru de acest fapt poliția din Ottingen nu trebuia acuzată.

Polițiștii ieșiseră a doua oară în împrejurimi după scurta consfătuire de la douăsprezece și jumătate. De data aceasta, comandantul local, pentru mai multă siguranță, anunțase centralei criminalistice din capitală dispariția băiatului. După ora unu noaptea, oamenii dintr-unul din automobile începuseră să cerceteze dealul de sub mînăstire, cîmpul acela înzăpezit și pădurea ce se întindea de-a lungul lui și în cele din urmă — înainte de unu și jumătate — găsiseră băiatul. Trei minute după descoperire, comandantul local anunțase deja din cancelaria sa din oraș rezultatul centralei criminaliste și o oră mai tîrziu, la două și jumătate, Heumann, Wania și oamenii acestuia se aflau la locul crimei.

Comandantul local cu cei doi adjuncți ai săi îi așteptau deja în cîmp, în apropierea băiatului mort. Polițiștii aprinseseră reflectoarele pe care le tîrîseră cu greu din mașină împreună cu bateriile voluminoase și imaginea pădurii ardea în lumină. O clipă fusese ca pe o scenă de teatru. Copacii înzăpeziți, în mijlocul lor sania, și lîngă ea băiatul prăbușit cu fața în zăpadă. Fotografii poliției făcuseră într-un minut sute de poze. Înregistraseră și zăpada din preajma descoperirii și drumul de-a lungul pădurii pe care se vedeau clar doar propriile lor urme, fiindcă pe cele ale asasinului le acoperise zăpada ce căzuse spre seară. Luaseră jocul de buzunar, care zăcea în apropierea băiatului și era ușor presărat cu zăpadă, scormoniseră apoi cu grijă în locurile unde ar fi putut să se afle tubul cartușului și cartușul, le găsiseră și mai găsiseră la un pas de sanie și chiștocurile umezite a două țigări. Le luaseră cu zăpadă, le puseseră într-o cutie de sticlă și apoi medicul legist se apucă în fine de treabă, sub lumina puternică a reflectoarelor. Ridică corpul băiatului și în lumina reflectoarelor apăru fața lui Jürg. Heumann, care pînă acum se uitase fără să spună un cuvînt, îl privi pe Wania. Da, pe

fața băiatului era un zîmbet. Același zîmbet ca cel de pe figurile celor două victime anterioare. Apoi Heumann se înclină puțin spre băiat — pe care medicul îl sprijinise între timp cu spatele de sanie — și-i privi în fugă îmbrăcămintea. Chemă fotograful ca să fotografieze detaliat întreaga vestimentație a băiatului. Apoi îi făcu semn cu capul doctorului să-și continue munca. Doctorul pipăi fața băiatului, ochii, gura, încercă flexibilitatea mîinii și a degetelor și spuse :

— Va fi mai nesigur ca altă dată, zăpada, gerul... disecția va hotărî. La prima privire aș spune cinci pînă la opt ore... Așezară băiatul pe o targă și-l transportară pe șosea pînă la o mașină care plecă imediat cu el în capitală, ca să poată fi făcută autopsia în timpul nopții. Apoi acoperiră bancheta saniei cu un fel de învelitoare și o dusără și pe ea în automobil. După care cîțiva bărbați pătrunseră în pădure și abia atunci se uită Heumann la comandantul local.

Concomitent, din capitală plecaseră deja alte automobile polițienești spre Ottingen și spre terenurile înconjurătoare, și în cabinetul de lucru al lui Heumann de la prezidiu, unde se afla și centrala criminalistă se și îngrămădiseră primele informații, luate de la salariații pompelor de benzină și ai servisurilor din ambele direcții ale autostrăzii. Totodată se desfășurau și nenumărate razii nocturne în întreprinderile și pe străzile capitalei, în toate stațiile și în metrou, în curs era și cercetarea curților și a caselor în satele din jurul Ottingenului și dincolo de el, ba chiar și în nefericitul orășel. Heumann nu mai ținea cont de liniștea orașului, de altfel era trei și jumătate dimineața și îngrozitoarea veste se aflase abia peste o oră, cînd începuseră să se scoale cei mai matinali cetățeni din Ottingen. La ora patru dimineața Heumann și Wania erau din nou la prezidiu, în capitală.

În cabinetul de lucru al lui Heumann de la etajul cinci al prezidiului, telefoanele nu mai conteneau. Tot timpul soseau raporturi despre rezultatele raziilor din diferite localuri, străzi și gări, mulți oameni fuseseră asigurați că era improbabil ca asasinul din Ottingen să se fi aflat printre ei.. de altfel aceste știri nu le asculta Heumann, ci inspectorul Melk, adjunctul lui Wania, după care treceau

şi prin secţia de informaţii, unde erau bătute la maşină. Heumann citea depoziţiile oamenilor de la servisuri şi pompe... şi, prima urmare a acestor depoziţii fusese avansarea de către Wania secţiei de urmărire, a descrierii cîtorva maşini care trebuiau să fie reţinute. La ora cinci dimineaţa fuseseră aduse în cabinetul de lucru al lui Heumann primele rezultate ale expertizelor. După cum era de aşteptat, nu se găsiseră amprente de degete pe jocul de buzunar, ceva însă tot se găsise de astă dată : amprentele distincte ale degetului mare, arătătorului şi mijlociului unei mănuşi. Amprenta mănuşii se găsise şi pe mucul umezit al unei ţigări. Pe cealaltă se găsiseră amprentele a două degete, care erau evident — fapt ce s-a confirmat repede — amprentele degetelor victimei. Tubul cartuşului şi glonţul arătau că se trăsese din nou dintr-un pistol cu calibrul 6,35 şi că era vorba de o armă cu filetajul spre stînga, faptul putînd fi confirmat şi de autopsie. Înainte încă de a avea certificatul preliminar de disecţie, consilierul criminalist se hotărîse să întreprindă ceva, era cinci şi jumătate şi dincolo de geamurile cabinetului său de lucru se menţinea întunericul.

— Trebuie să ne folosim de toate posibilităţile şi mijloacele în cursul acestei dimineţi, a acestei zile nenorocite, se adresă el lui Wania şi inspectorului Melk, în cursul acestei dimineţi aş vrea să am pistolul lui... Bernard Rastel. Desigur, dădu din mînă şi faţa lui era aproape demenţial de rece, ştiu că dacă ar fi el n-ar fi omorît tocmai în Ottingen, unde vine zilnic să conserve schelete. Dar vreau pistolul lui şi analiza lui amănunţită. Apoi spuse, fără să i se mişte vreun muşchi :

— Vreau să se verifice pistoalele tuturor posesorilor... membrilor Asociaţiei noastre studenţeşti. Am aici, zise inspectorului Melk, lista lor nominală. Vreau să fie verificate şi pistoalele care se află azi în vitrina muzeului local... să se efectueze analiza microscopică. Dacă se poate cel mai bine ar fi ca proprietarii pistoalelor să ni le împrumute pentru o zi. Pentru mai multă siguranţă, în cazul că s-ar împotrivi cineva să aranjăm pe cale judiciară, luaţi legătura cu secţia juridică corespunzătoare, îi spuse lui Melk. Şi intensificaţi urmărirea lui Briccius, omul ăsta n-a fost încă găsit, aici e slăbiciunea noastră. Să mai aş-

teptăm două-trei ore, mîncăm ceva, și eu plec din nou la Ottingen. Sunați-l, îi spuse comisarului șef Wania, pe comandantul local ca pînă la sosirea mea să nu se apuce să-l interogheze pe fiul moașei. Îl poate interoga doar pe fiul farmacistului, iar după interogatoriu, pînă la venirea mea, să-l izoleze acasă, atenție la telefon. Comunicați comandantului să lase paza acolo, lîngă pădure și cîmpie și să nu dea voie încă nimănui la locul faptei, probabil că știe asta, și nici o știre ziariștilor. Ziariștii să ni se adreseze nouă. Dacă adorm, îi mai spuse lui Wania, puneți să mă trezească peste o oră, nu mă mai duc acasă. Heumann se ridică de la masă și se duse spre cealaltă ușă care dădea în cabinetul lui. Cu mîna pe clanță, se întorsese încă o dată spre Wania și Melk și spusese pe un ton incolor :

— Încă ceva. Domnilor, aveți grijă de redactarea procesului verbal al declarației domnului Ringwald referitor la felul în care, cu ani în urmă, a dăruit pistolul nepotului său, zoolog la Copenhaga, chemați la telefon poliția daneză, să ceară o declarație conferențiarului dacă a avut tot timpul pistolul și în fine... Heumann ridică puțin privirea și se uită rece la subordonații lui... în fine puneți să se semneze protocolul cu domnul Dessewffy despre felul în care a pierdut pistolul acum opt ani, undeva în Egipt... Adresele le luați din evidența centrală, și dumneata, inspectore, îi spuse lui Melk, pleci chiar acum la Ottingen. Intră în mica încăpere, care se afla lîngă cabinetul lui de lucru și unde nu era telefon și nici alte instalații neliniștitoare. Se afla acolo ca într-o celulă mai confortabilă, doar o măsuță, un scaun și un divan.

La șase jumătate dimineața — afară era încă întuneric, cum este la sfîrșitul lui decembrie — Heumann stătea din nou în cabinetul său de lucru. Stătea la masă, bea o cafea fierbinte și trecea în revistă știrile care veniseră în cursul acelei ore de odihnă. Din cele patru mașini suspecte care trebuiau reținute pînă la ora șase și un sfert fuseseră prinse două — posesorii, administratorul parcurilor orașului și un arhitect — erau în afara oricărei bănuieli. Despre Anatol Briccius nu aveau în continuare nici cea mai mică veste. În cursul razițiilor în localuri, pe străzi și în gări, pînă la ora șase dimineața, fuseseră reți-

nuți o sută douăzeci de oameni, printre care cinci hoți de buzunare și o prostituată bcată, care afirma că cel mai bun vin de pe lume e în Ottingen... Heumann își privi dezgustat ceșcuța de cafea. Wania se anunță cam pe la ora șapte. Intră în cabinetul lui Heumann cu două descoperiri.

Prima se referea la sanie. Grație cercetării microscopice se descoperiseră pe banchieta săniei mai multe fire. Cîteva din ele erau aceleași cu firele materialului din care erau cusuți pantalonii de schi ai băiatului, alte două erau diferite și desigur proveneau din îmbrăcămintea criminalului, ceea ce coincidea cu constatarea că făptuitorul stătuse la un moment dat pe sanie lîngă băiat, firele aveau totuși doar valoare probantă, neputînd să contribuie prea mult deocamdată la cercetări. Heumann puse prima descoperire pe masă și întinse mîna după cea de a doua probă.

— Un certificat de disecție încă incomplet, spuse Wania, se efectuează încă niște examene chimice și mai au nevoie de o oră. Nimic nou, totul ca mai înainte.

Heumann înregistră rapid cu privirea rîndurile și puse hîrtia pe masă. Totul ca mai înainte. Expertiza disecției lui Jürg Knippsen era asemănătoare cu cele din cazurile Antoniei Seibt din Kneppburg și a lui Frederich Delmar din Zorna. Împușcat cu un pistol de calibru 6,35, cu filetajul țevii spre stînga, din apropiere, în ceafă, locul intervenției același, moarte instantanee, cauza — sfîșierea țesutului cerebral. Pe corp nici o urmă de violentare antemortem, motivația sexuală directă exclusă. Se găsiseră doar urme de alcool și nicotină în sîngele băiatului și aceasta a fost singura deosebire față de rezultatele disecțiilor anterioare.

La șapte și jumătate dimineața trăsese în fața prezidiului un automobil, pentru Heumann și Wania, care se urcaseră în el. La ora opt dimineața — se luminase deja — cei doi erau din nou în Ottingen. La comisariatul orășenesc, erau așteptați în cancelaria sa de către comandantul local în prezența adjunctului său, a inspectorului Melk și a altor cîțiva specialiști din echipa lui Wania, care nu se mișcaseră de la fața locului. Clădirea comisariatului, sau cum i se spunea „stația de poliție" se afla în piață, era o clădire cu două etaje cu arcade, care avea perspectivă directă asupra a tot ce se întîmpla în oraș. A sărbătoririi

zilei naționale și a șefului statului, a procesiunii din joia verde, a înmormîntărilor și demonstrațiilor muncitorilor viticoli aflați în grevă. Cînd Heumann aflat în cancelaria comandantului se apropiase de geam și privise piața, văzuse pretutindeni în lumina dimineții mulțime de oameni, pe trotuare și sub arcade grupuri de cetățeni, care se aflau masați în special în fața clădirii stației de poliție. Desigur, îi văzuseră venind, iar automobilele lor se aflau în fața clădirii. Heumann se întoarse spre comandantul local și-și fixă privirea pe petlițele lui aurii.

— Desigur oamenii știu deja despre crimă, declară comandantul local, au aflat despre ea de dimineață devreme și sînt îngroziți. Părinții băiatului sînt acasă, se află la ei o asistentă medicală și cîțiva vecini. Frații băiatului, o fată și-un băiețel, au fost luați acum o clipă de arhivarul local în vila sa din afara orașului, ca să se găsească dincolo de raza de acțiune a întîmplărilor. Au telefonat din nou ziariștii, am aranjat conform ordinului dumneavoastră. Locul faptei l-au putut fotografia deocamdată din depărtare, doar cîmpia și pădurea, dacă o să le iasă ceva din cauza luminii.

— O să vină iar, spuse dezgustat Heumann și se îndreptă spre masa comandantului, o să vină încoace ca la un loc de pelerinaj, ca să prindă ce se poate pentru ediția de azi, mîine e ajunul Crăciunului și nu se scrie despre crime. Dacă o să vă bată la poartă dați-i afară, se adresă el comandantului și-apoi se așeză la masă, în fotoliul lui, și zise :

— Knippsen e un nume destul de curios. Strîngeți toate datele despre familie, o să le luăm cu noi. În cursul dimineții interogați toți băieții care au fost împreună cu el ieri, aveți grijă să nu fie toți la un loc înaintea audierii, interogați-l și pe cîrciumarul de la castel, apoi pe părinții băiatului și pînă la douăsprezece trimiteți-mi o informare amănunțită despre ultimele trei zile ale vieții lui. Evidența oaspeților din hotelurile dumneavoastră o s-o ia inspectorul Melk, și comandantul local se întoarse spre adjunctul lui, care ieși imediat din cancelarie.

Apoi tot comandantul local luă de pe masă o hîrtie și spuse :

— Avem aici deocamdată, domnule consilier criminalist șef, domnilor... depoziția lui Richard Nufsbiegl, fiul în vîrstă de treisprezece ani al farmacistului local, singurul băiat pe care l-am audiat deocamdată conform dorinței dumneavoastră. Gabriel Dadelbeck, fiul moașei...

— Arătați-mi-le, spuse Heumann din fotoliu și luă din mîna comandantului hîrtia.

Depoziția fiului farmacistului descria cum nouă băieți se dăduseră cu sania în douăzeci și doi decembrie pe dealul de dincolo de castel, cum după aceea, cînd începuse să se întunece, se duseseră la vînăria castelului unde băuseră șprițuri, cum apoi se bătuseră o clipă cu bulgări în curtea interioară, cum coborîseră de pe dealul castelului pe sănii pe o cărare laterală, pe care Jürg voise să mai meargă o dată, cum trecuseră apoi podul și merseseră pe chei în oraș. Cum Jürg nu se dusese pe străduța Dante spre casă, ci o luase mai departe pe chei cu fiul moașei... nu întîlniseră nici un om străin, nu-i oprise nimeni, nu mersese nimeni în urma lor, Jürg era vesel și zicea asta și asta... Heumann îi dădu înapoi hîrtia comandantului și-l privi pe Wania. Amîndoi aveau impresia, că tot așa vor povesti toți băieții, totuși Wania spera ca măcar unele declarații să aducă date mai prețioase, se baza în special pe audierea fiului moașei. Apoi din nou vorbi comandantul local :

— Pe Nufsbiegl nu l-am adus aici, spuse, a făcut declarația acasă, farmacistul a fost rugat să nu-l cheme la telefon pe fiul său în eventualitatea că va fi sunat, dar ne-a răspuns că doarme încă. E exclus să influențeze pe oricare altul din grup, cu fiul moașei, Gabriel Dadelbeck, zise, v-am așteptat pe dumneavoastră, domnule consilier criminalist șef. Permiteți-mi să vă spun mai întîi ceva despre situația în care se află băiatul acesta. Am avut impresia că a înnebunit astă noapte. A venit aici la stație de cîteva ori în timpul nopții, s-a așezat jos, lîngă poartă, s-a tot schimbat de pe un picior pe altul, nu știa încă nimic despre crimă, doar despre dispariție, l-a întrebat pe sergentul nostru Kurz dacă l-am găsit pe Jürg... la ora șase dimineața ne-a telefonat mama lui că băiatul a aflat despre crimă și că s-a prăbușit. Am trimis la el pe doctorul

nostru cu indicația să nu se miște de acolo pînă veniți să-l audiați...

— Cum a aflat băiatul la șase dimineața despre crimă? întrebă Wania pe comandantul local, în timp ce Heumann tăcea, și comandantul spuse :

— De la o vecină, care venise la mama lui și-i spusese. Băiatul a auzit prin ușa întredeschisă.

— Dați-mi o încăpere, Heumann se ridică brusc și-și privi ceasul, să vină cu mine comisarul. Trimiteți mașina după băiat, să vină și doctorul cu el. Inspectorul Melk să-i cerceteze între timp pe ceilalți.

Pe Gabriel Dadelbeck îl aduseră în douăzeci de minute. Avea față palidă, descompusă, ochii obosiți, holbați și tremura. Îl lăsaseră să se așeze o clipă pe coridor și doctorul, care-l însoțise, le spusese lui Heumann și lui Wania în încăpere :

— Băiatul a avut un șoc nervos ușor. Cînd am venit la el de dimineață zăcea la pămînt și plîngea. N-am observat nici un semn de isterie. Acum e mai liniștit, deși nu complet, i-am făcut doar o injecție slabă... o să mă îngrijesc de el după ce-și va face declarația. Aș vrea să stau lîngă el în timpul interogatoriului.

Heumann încuviință în tăcere și Wania îl chemă pe băiat.

Îl așezară la un metru de biroul lui Heumann pe un scaun, lîngă doctor. Wania se așeză departe în colțul cancelariei.

— Ați mers, așadar, singuri pe chei spre mînăstire, spuse Heumann liniștit și privi undeva spre fereastră, poate ca să nu-l neliniștească pe băiat, despre ce-ați vorbit?

— Despre vrăjitoare, se cutremură băiatul, cum zboară pe mătură, pe Jürg îl interesa.

— Despre asta vorbiserăți încă la vînărie, spuse Heumann ,pe chei ați povestit mai departe ?

— Că astea sînt doar visurile lor, bîigui băiatul și-și holbă ochii spre Heumann, că-și dau cu alifii... nu m-am gîndit la nimic rău...

— Desigur că nu, încuviință Heumann, doar nu-ți impută nimeni nimic. Poți să ne ajuți, ați fost doar prieteni. Ce alifii foloseau, ca să aibă vise... ?

— Din măselariță, se bîlbîi băiatul, din lilieci, e și la muzeu... Jürg a căpătat chef... și băiatul tăcu și nu putu continua.

— Chef pentru ce, spuse Heumann și pentru prima oară ridică puțin glasul, repede, n-avem timp. Pentru ce a căpătat chef... și-și fixă pentru prima oară ochii reci asupra băiatului.

— De țigară, bîigui acesta palid ca moartea și doctorul lîngă el îi puse mîna pe umăr, și să bea...

— Ce om era acela, care v-a observat, cînd mergeați pe chei, știi să-l descrii ? spuse Heumann, dar fiul moașei clătină îngrozit capul.

— Nu știu despre nimic, gemu el.

— Și cînd stăteați în fața casei voastre, spuse Heumann și privi iar spre geam, acolo v-a văzut cineva cum vorbeați... și fiul moașei își holbă îngrozit privirea la Heumann și articulă :

— Ne-a văzut cineva acolo ? Dumnezeule, eu nu știu... dar Heumann îl întrebă mai departe.

— Deci Jürg a căpătat chef, pe chei, de băutură și de o țigară, spuse, v-ați dus iar la birt ?

— Nu, răspunse repede băiatul, nu, am mers în direcția casei noastre. Nu i-am dat nimic, zise iarăși grăbit, n-aveam nimic de băut.

— I-ai dat o țigară, spuse uscat Heumann și băiatul încremeni, apoi începu să tremure. După ce doctorul îl liniști, Heumann îl întrebă :

— Unde i-ai dat țigara ? Pe chei, sau în fața casei voastre ?

— În fața casei, gemu încetișor băiatul.

— Și a fumat-o ?

— A fumat-o, eu i-am aprins-o, șopti.

— Cît timp ați stat în fața casei ?

— Doar o clipă, apoi ne-am despărțit, spuse băiatul și Heumann întrebă :

— A terminat de fumat țigara pînă v-ați despărțit, sau mai avea o bucățică... ?

— Mai avea o bucățică, spuse băiatul.

— Cîte țigări i-ai dat ? zise Heumann și-l privi iar pe băiat.

— Doar una... fiul moașei se făcu iar palid ca moartea, apoi ne-am despărțit.

— Și unde s-a dus Jürg... ?

— Am crezut că acasă, răspunse Gabriel Dadelbeck și începu să plîngă.

Interogatoriul durase cam cincisprezece minute. Confirmase declarația fiului farmacistului și adusese cîteva date, care erau interesante mai de grabă în sine, decît ca o contribuție la cercetare. Heumann dădu drumul băiatului, schimbă încă cîteva cuvinte cu doctorul și apoi se întoarse cu Wania în cancelaria comandantului local. Puse să fie chemată o dactilografă și-i dictă el însuși interogatoriul băiatului. Concomitent, în alte încăperi ale comisariatului, oamenii lui Wania îi interogau deja pe ceilalți băieți, iar adjunctul comandantului termina informarea despre familia cu nume curios, despre familia Knippsen. Apoi Heumann se apropie din nou de geam și privi în piață. Erau și mai mulți oameni decît atunci cînd veniseră, Heumann avea impresia că în piață se pregătea o demonstrație. Privi o clipă tăcut la oamenii adunați, după care își aprinse încet o țigară și se întoarse spre comandantul local.

— Liniștiți-i cumva pe oamenii ăștia, spuse rece, anunțați la radioul local că se cercetează intens și că se obțin rezultate... Să nu spuneți că sîntem pe urmele lui. Iar pe ziariști, dacă vin, alungați-i și trimiteți-i la noi, o s-o scot eu la capăt cu ei... Apoi adăugă :

— Aflați ce persoană străină a întîrziat ieri în mînăstire, la ce oră a plecat ultimul vizitator, cine a fost și încotro a luat-o... și chiar în clipa aceea pe masa comandantului sună telefonul. Era interurbanul pentru Heumann. Funcționarul de la prezidiu îi comunică textul ediției speciale a „Expresului".

— Cel de al treilea asasinat de copii azi noapte la Ottingen, îi spuse funcționarul lui Heumann la telefon, așa sună titlul scris cu litere de o șchioapă. Și sub el : Le va pune în cele din urmă capăt poliția ?

— Luați măsuri pentru interzicerea subtitlului, strigă Heumann, să fie lăsate doar faptele fără comentariu.. și trînti receptorul.

— Aflați, spuse imediat după aceea comandantului, la ce oră a părăsit ieri mînăstirea Bernard Raster...

Apoi Heumann primi alt telefon...

Wania și comandantul local își dădură seama că e un telefon destul de important și serios. În timpul convorbirii Heumann nu se adresă pe nici un nume, zise o singură dată lapidar „vă rog", apoi dădu fără chef cîteva informații despre mersul cercetărilor și la sfîrșit răspunsese ezitant la o întrebare.

— S-ar putea presupune așa ceva dacă urmele ar duce în străinătate. În măsura în care noi n-avem urme, nu le are nici altcineva.

Apoi veni al treilea telefon, de data aceasta pentru comandantul local.

— Doctorul a pus să fie transportat băiatul acela, Dadelbeck, la clinica neurologică a profesorului Grenze din capitală, spuse comandantul după ce închisese, trebuie să se destindă puțin. Alți cinci din cei nouă băieți au nevoie de ajutor medical.

Inspectorul Melk și alți cîțiva polițiști rămăseseră la Ottingen. Heumann și Wania se urcaseră în automobilul care aștepta în fața comisariatului cam pe la ora zece și jumătate. Șoferul fusese nevoit să claxoneze ca oamenii să se dea la o parte, să poată ieși. Cînd trecuseră prin piață, Heumann privise iarăși la grupurile de oameni peste care cădea acum zăpada, începuse iarăși să ningă... apoi trecuse cu privirea peste grămada pomilor de Crăciun, care se vindeau lîngă zidul bisericii. Cînd ieșiseră din piață și pătrunseseră în strada pe care se mergea spre șosea îi spusese lui Wania :

— Persoana care m-a sunat era ministrul. M-a întrebat dacă n-ar trebui să cerem ajutorul Interpolului al cărui membru sînt.

Apoi tăcuse plictisit și nu mai spusese nici un cuvînt. Abia cînd automobilul pătrunsese pe autostradă, își aprinsese o țigară și adăugase :

— Cînd te gîndești că mîine e ajunul Crăciunului.

XIV

Era ajunul Crăciunului.

De fapt nu era încă, ci începea. La cinci, în decembrie e deja întuneric, totuși ajunul începe puțin mai tîrziu, cînd la radio și la televiziune începe adevăratul program de Crăciun și cînd primele familii se așează la masă. Acum era cinci. Ajunul abia începea și afară nu ningea, dar era ger. Și Viki...

Viki stătea întins pe divan în cămăruța lui la lumina lămpii de pe noptieră și se simțea la fel ca atunci cînd fusese în vizită la Raster. Fața îi era palidă, umbrită, iar ochii voalați. Se simțea obosit, gîndea și percepea ca în ceață, dar era complet liniștit. Era complet liniștit și deși presimțea că starea lui se putea schimba în cursul serii, că îl putea durea capul ca alaltăieri, că-l puteau bîntui gîndurile negre, depresiunea, totuși nu prea se gîndea la această posibilitate. Prafurile pe care le lua de ieri, se aflau deasupra lavoarului. Zăcea pe divan cuprins de oboseală și ceață, cu toate astea complet liniștit și urmărea timpul pe ceasul său de aur, pe care trebuia să i-l înapoieze azi lui Barry, se gîndea la faptul că azi încă trebuie să se despartă de prietenul lui, și se mai gîndea la crima de ieri.

Crima din Ottingen!

Asasinarea unui băiat pe sanie, pe costișă, lîngă pădure!

Seara de alaltăieri!

A fost acolo cu Wania de două ori, își spuse gîndindu-se la tatăl său, poate că e acolo și azi. Îl vînează pe Briccius, dar poate că în realitate îl bănuiește și pe Raster. Dar indiferent de ce avea să se întîmple, trebuia să fie o înfrîngere pentru el. Grea, cea de a treia și ultima, își strînse Viki buzele, și acum e seara de ajun. Apoi cineva sună.

Viki era sigur că e văduva generalului Meyerbach, trebuia să vină la cinci și jumătate. Auzi în hol pașii slujnicei ocazionale, ai Camilei, care venise la ei de la ora două și care trebuia să plece. Se ridică de pe divan și privi pe geam. Văzu întunericul fără zăpadă, luminat de două

lămpi, lumina uneia cădea pe garajul unde se ascundea Renault-ul lor cu perdeluțe, vizavi, la ferestrele casei lui Raster văzu lumină, pe stradă zăpadă înghețată, și nici picior de om. Viki se duse spre spălătorul galben citron și mai luă un praf. Pe cînd îl ducea spre gură, își spuse că de fapt în afară de Raster nimeni nu remarcase nimic deosebit la el, desigur cine să fi observat, cameristul avea liber, tatăl său nu-l văzuse toată ziua de alaltăieri și, nici azi — în ajunul Crăciunului — nu era acasă, iar Betty era teribil de ocupată cu pregătirea cinei și nu știa unde-i e capul. Poate că n-o să observe nimeni, nici acum la cină, își spuse, înghiți praful și bău apă. Apoi se pieptănă, luă una din cravatele de la Greta și sacoul de culoare închisă și ieși pe ușă.

În hol ardeau lămpile. Coloana antică albă cu telefonul — obiectul acela de podoabă — parcă dispăruse de tot în lumină, se vedea ca în ceață. Tot în ceață stătea, în apropierea ușii de lîngă scări, văduva generalului într-o manta neagră și tocmai își scotea încet îngrozitoarea bonetă păroasă cu fundă, slujnica ocazională Camila stătea în spatele ei cu mîinile pe gulerul mantalei, Betty se afla înaintea ei și văduva spunea :

— Slavă domnului că am ajuns. Aveți aici o căldură așa plăcută, iar afară e ger.

Betty zise :

— Domnul consilier încă n-a venit, și azi, în seara de ajun, e la prezidiu, știți, probabil e în legătură cu Ottingenul ăla înspăimîntător...

Văduva se cutremură și oftă :

— Groaznic, îngrozitor, am și eu un nepot, cînd mă gîndesc... apoi îi zîmbi trist lui Viki, care tocmai ajunsese lîngă ea și îi dădu mîna. Viki o salută ca în vis. Văzu că are haine de culoare închisă cu dantele albe de Bruxelles pe umeri, îi amintea de un gîndac alb și negru sau de o pisică din jocurile acelea mici de buzunar. Slujnica ocazională îi luă mantaua și Viki văzu că dantelele de Bruxelles de pe umeri nu făceau parte din rochie, erau un accesoriu, un șal. Pe șal avea o broșă, în ureche cercei, pe degete inele, pe cap o coafură complicată, probabil o perucă, și Viki își spuse în sinea lui : Slavă domnului că e aici. Apoi observă că văduva generalului venise cu o

geantă şi-şi spuse : Acolo are probabil cadourile. Voise să-şi ia şorţul şi să ajute la bucătărie, mai înainte însă dorise să vadă pomul, aşa că o conduseseră în camera de oaspeţi.

La şase şi jumătate, Camila părăsise vila, în jurul orei şapte veniseră ceilalţi musafiri precum şi stăpînul casei. Era îngheţat ca şi cum n-ar fi stat sub un acoperiş, ci undeva afară pe cîmp. La şapte şi jumătate toţi stăteau în sufrageria încălzită, la masă, ascultînd muzică de Crăciun, iar Viki, obosit, dar complet liniştit îi observa ca pe mici schelete înceţoşate de ursuleţi. Stătea pe o latură a mesei, lîngă colonelul Seibt, în faţă se afla consilierul criminalist cu comisarul Wania, la unul din capetele mesei stătea văduva cu inele, cercei, perucă şi dantele de Bruxelles, în celălalt capăt doamna Wania, soţia comisarului şef... masa avea forma unui dreptunghi. Pe faţa de masă albă, chiar în mijloc era o coroniţă de brad, împodobită cu lumînările aprinse, în jurul ei străluceau cupe şi pahare, iar în faţa fiecărui mesean erau farfurioare pentru oase, diverse farfurii şi tacîmuri. Apoi venise Betty şi adusese cinzano, lămîie şi gheaţă, deci aperitive şi lui Viki îi trecu prin cap de ce nu le-o fi adus din prima clipă. Heumann turnă doamnelor şi comisarului Wania, Seibt îi turnă lui Viki şi sieşi, în fine Heumann îşi turnă şi lui, şi dacă cameristul ar fi fost aici şi-ar fi spus : Da, aperitivul trebuia să fi fost pregătit, domnul consilier îşi are regulile lui la masă ! Apoi ridicaseră cupele şi consilierul ţinuse — cum se şi cuvenea dat fiind că stăpîna casei nu mai trăia — un toast. Spusese doar : Noroc ! şi lui Viki i se păruse ceva nespus de prostesc. Luase însă cuvîntul văduva şi îndreptase lucrurile. Noroc şi Crăciun vesel, spusese, noroc în toate şi fericire. Să ne binecuvînteze dumnezeu şi să apucăm cu sănătate şi în putere următoarea naştere a Domnului. După toast, la care luase parte şi menajera, apăruse pe masă un castron cu supă de peşte, iar cînd supa se aflase în farfurii se aşternuse un moment liniştea. Văduva generalului şi colonelul Seibt stăteau cu capul aplecat. Apoi începuseră cu toţii să mănînce, în afara doamnei Wania, a cărei farfurie era goală ca un tezaur de biserică.

Soția comisarului șef era o femeie liniștită, timidă, inexpresivă, avea totuși o coafură frumoasă din păr de culoare închisă și o brățară. Se știa despre ea că nu se pricepe să gătească și nici să facă curățenie, de altfel avea servitoare, și că nu suportă sîngele nici măcar în fotografie. Se obișnuise totuși în toți acei ani de căsătorie cu comisarul criminalist cel puțin cu faptul că putea să asculte și să vorbească despre probleme criminalistice. Supă de pește nu mîncase, ca pește putea mînca cel mult rasol de păstrăv, și de acest lucru se ținea întotdeauna cont la Heumann. Cînd Betty, după supa de pește adusese la masă crapi prăjiți și în aspic, doamna Wania primise rasol de păstrăv. După pește veniseră alte mîncăruri și doamna Wania ciugulise cîte puțin. Gustase din salate, din sparanghelul cu unt, și din cartofii prăjiți, dar de maioneză și de dulciuri nu se atinsese, nu luase nici hrean fiindcă era cu frișcă. Deosebit era și modul în care vorbea. Vorbea în propoziții exclamative cu un glas mereu timid și liniștit, și folosea puține vorbe. Așa se făcea că atunci cînd manifesta o ușoară mirare, multora li se putea părea că e un strigăt modest ieșit din adîncurile sufletului ei. Pe cînd beau vin, iar la radio se auzea o muzică suavă de Crăciun, doamna Wania spuse :

— Ce colinde frumoase. Ce program frumos. Consilierul Heumann se ridică, închise radioul și dădu drumul televizorului aflat în sufragerie pe un postament jos și care putea fi văzut de la masă... era opt și trebuia să înceapă cuvîntarea de Crăciun a șefului statului. Îl anunță o fată frumoasă și zîmbitoare care avea un trandafir pe umărul rochiei de brocart. Vorbise despre pace, dragoste, înțelegere, vorbise despre faptul că trebuie ajutați cei săraci, care n-au de lucru, locuiesc prost și n-au bani să meargă la doctor, vorbise despre echitate, despre dreptul fiecărui om la fericire și mîntuire veșnică... și terminase cu un salut adresat fericitei solii a stelei de la Betleem și cu urări de Crăciun fericit și binecuvîntat tuturor cetățenilor din țară și străinătate. Mai înainte să înceapă să se cînte colinda națională de sărbătoare, consilierul șef Heumann se ridică, închise televizorul și dădu drumul la radio. Apoi o chemă pe Betty să aprindă lumînările în pomul din camera de musafiri. După care toți cei din sufragerie se

ridicară, trecură în camera de oaspeți lîngă pomul de Crăciun, iar Viki îi percepea ca pe niște urși mici ce păşeau dintr-o ceață în alta. Cea dintîi păşi în cameră văduva cu cercei, cu şalul din dantelă de Bruxelles, zîmbind ca o mamă bună, după ea venea doamna Wania, aşa de liniştită şi inexpresivă de parcă nici n-ar fi păşit. Apoi intră comisarul Wania şi colonelul Seibt, pe faţa acestuia era un zîmbet sănătos, vesel, reuşea să fie un ţăran elegant şi faţă-n faţă cu pomul de Crăciun. După el intră consilierul criminalist cu faţa nemişcată şi cu ochii reci, apoi Viki. Pomuleţul strălucea de zecile de lumînări, ramurile lui se clătinau încet sub greutatea ciocolăţii, podoabelor de sticlă şi a lanţurilor argintii, sub el pe covor zăceau diverse pachetele şi cutii, iar în vîrful lui, aproape lîngă tavan, strălucea o stea mare de aur. Tot acolo, în camera aceea, lîngă pomuleţul strălucitor şi în muzica colindelor de la radio rămăseseră şi după ce-şi împărţiseră cadourile, deschiseseră toate cutiile, pachetelele şi săculeţele şi-şi exprimaseră reciproc mulţumirile. Viki îşi dădu seama că mulţumise frumos familiei Wania, văduvei şi colonelului Seibt, precum şi menajerei, care-i cumpărase cravate, doar cameristul nu auzise mulţumirile lui pentru cartea de călătorie, fiindcă nu era de faţă, şi în sinea lui era bucuros că nimeni încă nu observase starea lui specială. Îşi dădu seama că lîngă bradul luminat şi pe fondul muzical al colindelor se mănîncă sandvişuri şi caviar — negru şi roşu — precum şi prăjiturele, de care doamna Wania nici nu se atinge, tort de îngheţată, că se bea vin, cafea, coniac, jus... el se servi cu apă rece şi îngheţată, erau bune la oboseala lui, şi cu mintea înceţoşată, deşi complet liniştită, aştepta momentul cînd tatăl său va începe discuţia despre ceasul de aur pe care-l avea la mînă şi despre Barry. În loc de asta îl auzi cum vorbeşte despre prăjiturile de Crăciun.

— S-a întîmplat o nenorocire, povesti consilierul criminalist şi bău din cafea, tocmai cînd se coceau prăjiturile astea, mi-a spuse menajera, au întrerupt pentru două minute curentul, s-a produs brusc o suprasolicitare a reţelei, poate din cauza satelitului. Fapt pe care menajera nu l-a observat şi le-a copt cu două minute mai puţin... Nu ne-am obişnuit încă să punem becuri electrice în pom,

explică și bău din vin, deși e exact același lucru. Femeia nu s-a obișnuit cu sistemul electric al pomului de Crăciun, spune că tehnica nu merge cu poezia așa că aprindem tot lumînările. Camila asta, explică și bău din coniac, a spălat odată din greșeală paharele cu leșie, străluceau desigur ca oglinda, dar se putea bea din ele doar coniacul, fiindcă miroseau a săpun. Trebuia să le fi limpezit cu apă multă de la robinet... povestea mici întîmplări domestice în care se complăcea în societate, și dacă ar fi fost de față cameristul, ar fi gîndit : Domnul consilier criminalist glumește în felul său cunoscut... lui Viki i se păreau însă prostii. Apoi vorbi văduva generalului.

— Desigur, spuse, ce pot să ajut, o să ajut, cel puțin să curăț verdețurile, să desfac mazărea, Camila n-a putut s-o salveze cu totul pe madame Betty... văduva generalului vorbea despre faptul că voise să ajute mai mult la bucătărie, la prepararea mîncării.

— Ce muncă istovitoare, să fierbi, să coci, ce grijă și atenție pentru o masă așa plină... spuse doamna Wania, și era clar că-și mărturisea astfel uimirea față de cina servită, și darul pentru vitrină... se gîndea probabil la cocușele pe care le primise de la consilier, iar colonelul Seibt bău din vin și începu să-și amintească de asociația studențească.

— Îmi aduc aminte, spuse vesel cu privirea la consilierul șef și la văduva Meyerbach, de una din sesiunile noastre din ajunul unui Crăciun, la castelul Boock. la felul în care un țăran ne-a trimis printr-o slugă un purcel. Venise și fata lui, pe atunci erau pe acolo Zenger, Götz, Dessewffy...

— ...care i-au aprins țăranului șura, omul acela o fi crezut poate că vor să-i fure fata, sau... interveni brusc Heumann și Seibt rîse, bău vin și continuă să povestească despre generalul Meyerbach. Aminti munca efectuată ca președinte al Asociației, își aduse aminte de înălțarea lui de la gradul de colonel la cel de general și pomeni și de firea lui amabilă.

— De fapt el a preluat asociația, spuse văduva cu un zîmbet plăcut, ca maior. Știți cum se baza pe voi, cum vă iubea. Știți că proteza nici nu-l mai deranja ? Se obișnuise

așa mult cu ea, spuse văduva, că poate nici n-ar fi mai știut ce să facă cu mîna... apoi răsună numele lui Bernard Raster.

— Și de domnul Raster, spuse văduva și Viki ridică capul și se uită la ea nemișcat, bărbatul meu își amintea adesea. De făptura lui de urîaș. Domnul Raster mi-a trimis de Crăciun o hartă din plastic reprezentînd o corabie atacată de pirați, iar după Anul Nou o să mă viziteze... și în acea clipă Viki zîmbi și îi străfulgeră prin cap : Dacă n-o să-l închidă, și apoi — azi de fapt pentru prima oară — luă și el cuvîntul. Privi la Wania, la soția lui, la Scibt, clipi în direcția feței nemișcate, indiferente a tatălui său și vorbi :

— Preparatorul Raster, spuse și se auzi pe sine însuși ca în ceață, a demonstrat la Bamberg, o mie de ani mai tîrziu, că papa Clement al II-lea a fost asasinat. Că a fost otrăvit. Au fost pline ziarele de știrea asta... și atunci răsună vocea consilierului șef.

— Expresul, spuse sec, fără să i se miște fața, dar că papa ar fi fost ucis n-a demonstrat nimeni. Comisia a arătat doar, spuse indiferent, că a murit otrăvit cu plumb.

— Poate că e același lucru, rise colonelul Scibt, doar nu s-o fi sinucis.

— Strict judecînd, spuse comisarul Wania, descoperirea plumbului în oase după o mie de ani, nu e într-adevăr o dovadă cu totul sigură a crimei. E doar foarte probabil.

— Am citit în legătură cu asta un articol în *Le monde*, și altul în *Monitor*, remarcă văduva și-i zîmbi blînd lui Heumann, acolo au scris mai amănunțit decît în *Expres*. Erau pe atunci lupte între Roma și regele Henric al III-lea care s-a arătat a fi destul de perfid. Succesorul lui Clement al II-lea, Damasus a fost și el otrăvit peste un an. Apoi au început să vorbească despre biblioteci și Viki simți, că s-a schimbat vorba de la Bernard Raster. Dar în sufletul lui era bucuros. Realizase ce-și propusese și avusese succes. Văzuse ca prin ceață că tatăl său fusese neplăcut impresionat și-l auzise chiar exprimîndu-și dezacordul. Aștepta să-l audă adresîndu-i-se dintr-o clipă în alta referitor la ceasul de aur de la Barry, probabil că-l

văzuse de mult pe mîna lui și era pregătit să se împotrivească. Dar se întîmplă altceva. Deodată se înclină spre el comisarul Wania care zîmbi și spuse :

— Peste un an și jumătate o să termini școala, Viki. Te-ai gîndit la ce-o să faci ?

Viki fu uimit de brusca întrebare, dar percepea ca prin ceață și era liniștit. Își aminti de călătoria pe care urma s-o facă în vacanță cu Barry în Turcia, își aminti de Smirna și Istanbul și zîmbi ușor.

— Dacă o să termin școala, zîmbi. Ce-o să fie după... încă nu știu.

— Cum să n-o termini, rîse colonelul Seibt, ce-o să fie după aceea cred că e clar. O să mergi desigur la drept, ca Mart, sau la criminalistică. Ca să rămînă în familie... și-apoi vorbi iar Heumann. Era clar că trebuia s-o facă.

— Pentru drept și criminalistică e nevoie de o minte ascuțită, de nervi buni, spuse încet privind în acest timp spre ușă, să spunem lucrurilor pe nume, e ca la armată...

— Dar medicina, spuse colonelul, pentru ea e nevoie de sentiment.

— Dar și de o mînă fermă, replică Heumann și bău din vin.

— Poate că Viki are, spuse gînditor Wania... și Viki simți că se uită la el... Wania îl privea într-adevăr pe Viki, fața lui frumoasă și palidă, buzele și ochii cenușii, voalați... poate că Viki are înclinații artistice.

— N-a desenat niciodată, spuse Heumann, n-a cîntat nici la pian, nici la chitară, și nici din voce nu s-a produs în vreun fel mai deosebit. Pentru așa ceva trebuie să existe premise.

Viki privi bradul și observă că multe din luminări se stinseseră de mult. Era complet liniștit. Constata totul ca și cum nu s-ar fi referit la el. Apoi se auzi glasul văduvei.

— Poate, spuse, că ar fi un bun actor.

După o clipă de tăcere, în care timp se auzise doar radioul — cîntau niște școlari colinde din toată lumea — vorbi din nou Heumann. Era o situație așa de groaznică că lui Viki îi veni ideea să se ridice și să iasă un moment. Dar era liniștit, rămase și se uită la pomișorul stins. Consilierul criminalist începu să vorbească despre tineret.

— Azi tineretul e așa de zăpăcit, spuse și privi la rîndul lui spre pomișorul stins, că nu se gîndește de loc la viitor. Termină școala și nu știe ce-o să facă mai departe. Motoare aviatice, nave oceanice, mașini de calcul, toate astea interesează acum doar tineretul proletar, pe cel bogat nu. Acesta se încălzește în distracții, băuturi, jazz, filme, călătorii... locuințele și mașinile nu-i atrag, fiindcă acasă au vile, iar automobilele le primesc cadou de cum se nasc. Și pe urmă crește criminalitatea. Prind teren și drogurile. Din suprasaturație la unii, din sărăcie la ceilalți. Din lipsa unui elan și a unui țel în viață. Din goana după mereu alte lucruri noi, în special dintr-o mare plictiseală existențială și spuneți-mi atunci încotro se grăbește societatea noastră. Spre degenerare, spre disoluție. Cînd mergeam eu la școală... Apoi consilierul criminalist spuse :

— Din cauza suprasaturării și lipsei unui țel existențial, tineretul a devenit un element destructiv. Nu mai știe ce să facă, nu se pricepe să construiască și să creeze, ca atare dărîmă și distruge. Se agață de opoziție, de extreme și himere. La demonstrații merge în Buick-uri și Mercedes-uri, după demonstrație îi așteaptă după colț șoferul personal și se duc să trîndăvească la mare. Dacă degenerează tineretul, degenerează societatea, spuse și privi pomișorul, să împiedici degenerarea tineretului este deci același lucru cu împiedicarea degenerării societății. Publicul ar trebui să se gîndească mai mult ce provoacă degenerarea tineretului în primul și în al doilea rînd. Îndepărtarea cauzelor prime e afacerea politicienilor, îndepărtarea celor secundare e afacerea părinților, a școlii și — a noastră. Și în timp ce la radio școlarii cîntau colinde din toată lumea, consilierul criminalist explică ce delicte ar fi necesar să se pună sub urmărire penală.

— Vînzarea alcoolului și fumatul pînă în optsprezece ani, toate filmele, revistele și ziarele de un anumit fel. Iar vînzarea și cumpărarea drogurilor să se pedepsească cu închisoare grea. A propos, știți... spuse și zîmbi ciudat... cum se pedepsește lucrul acesta azi, în Turcia ? Cu închisoare grea de la un an la „pe viață". Avertismentele atîrnă la recepția fiecărui hotel. Iar faptul e valabil nu numai pentru turci, ci și pentru străini. Și consilierul criminalist

numai încă cîteva lucruri, pe care le-ar mai combate ca să frîneze degenerarea tineretului, și prin aceasta și a societății, apoi termină de vorbit, la radio școlarii tocmai terminaseră și ei cu cîntatul și în cameră se instală o liniște ciudată. Mai ciudată decît cea de-acum o clipă și Viki simți lucrul acesta. A terminat de vorbit și e ca în mormînt, își spuse în sine și prin cap îi trecu iar ca fulgerul Barry și ceasul de aur. Nu se mai ajunse însă la el. La radio începuseră să transmită cîntece din vechi maeștri și colonelul Seibt spuse :

— Au ars lumînările, o să le schimb, poate că mai aveți cîteva. Se ridică, se duse spre pom, ridică cutiuța cu lumînări de pe covor și continuă :

— Da. Cîteva măsuri sînt necesare, ne ducem de rîpă. Tineretul nostru de aur nu știe ce să mai facă. Dar totul trebuie să aibă o măsură, Victore, și noi am fost tineri. Ce pe urmă elevul să nu îndrăznească să bea și el nici măcar un șpriț, ce s-ar spune de asta în multe din ținuturile noastre viticole. De exemplu, spuse deodată Seibt și începu să schimbe lumînările în brăduț, ce-ar face Ottingenul... și lui Viki începu să-i bată mai tare inima.

Viki presimțise de la început, că în seara aceea o să se ajungă și la crima din Ottingen. Presimțise că dacă nu va începe nimeni altcineva, o va face văduva generalului care avea un nepot, și dacă nu ea, atunci chiar el, tatăl său, al cărui cap era cu siguranță plin de problema asta. Și cu toate că renunțase la anchetă și nu mai năzuia după știri proaspete, care i-ar fi ajutat, totuși cînd se gîndea că peste o clipă avea să se vorbească despre Ottingen, era foarte emoționat și deși se simțea în continuare liniștit, inima începuse să-i bată mai tare. Se ajunsese aici și vorba o adusese Seibt. Lui Viki îi bătea tare inima, dar percepea încețoșat și era liniștit. Prima oftă văduva generalului și se cutremură. Apoi oftă doamna Wania, soția comisarului. În fine luă cuvîntul Heumann.

— Crima din Ottingen e groaznică, dar ce s-a întîmplat ieri după amiază și azi dimineață e de-a dreptul incredibil, spuse și fața îi era ca piatra și ochii înghețați, oamenii au fost cuprinși de panică.

— Părinții sînt îngroziți, își strînse văduva umerii în șalul din dantele de Bruxelles, nu e de mirare, și eu sînt. Am și eu nepot.

— E natural, spuse Heumann, dar asta e isterie. După o singură știre lapidară, căreia i-am dat drumul ieri, în ziarele de după amiază. Nu mai vorbesc de faptul că tot ieri ne-au venit sute de telegrame de la diverse cluburi de părinți din toată țara. Dar au venit și scrisori în care aproape că sîntem amenințați și scrisori fățiș grosolane. Oamenii își descarcă astfel ura. Un morar dintr-un oraș din nord scria că națiunea plătește impozite pentru noi. Da, Heumann zîmbi aspru și îngustă privirea, așa de departe s-a ajuns. Dacă n-ați prins asasinul în două zile, pentru ce sînteți plătiți ? După o singură știre lapidară în presă. Dacă n-ar fi fost azi Crăciunul aș fi vrut să văd ce-ar mai fi scris. Că nu s-au aruncat încă asupra noastră e mai mult de nevoie decît de voie, trebuie să scrie despre nașterea Domnului. Explicația e însă alta, spuse dezgustat Heumann, oamenii sînt nebuni după senzații și gazetarii se întrec care să le dea mai multe. Fantezia lor e fără limite și ce știu ei să semene în oameni, dacă asasinul nu e în două zile după gratii, e de-a dreptul o catastrofă...

— Oamenii sînt neliniștiți și pripiți, spuse colonelul Seibt serios și aprinse lumînările în pom, ce se aude ? Aveți vreo urmă ?

— Cercetarea continuă zi și noapte, spuse Heumann, avem o grămadă de materiale, indicii, știri, depoziții, bineînțeles multe sînt complet inutile, oamenii relatează și ce nu știu, inventă, scornesc, fantezia lor e aproape la fel de fără limite ca și fantezia ziariștilor. În Ottingen toate astea depășesc desigur limitele normale. Oamenii literalmente se întrec să spună cine și ce a văzut în acea după amiază, sau în seara de douăzeci și doi decembrie. Astfel, cineva a văzut în piață, sub colonade un om care vindea vise și pe care nu-l mai văzuse niciodată în Ottingen. La papetărie a venit spre seară un om ciudat să cumpere staniol. Era ciudat pentru că avea pince-nez, care nu se mai poartă azi. O cetățeancă a văzut la prînz în fața bisericii o țigancă. Iar noi trebuie să notăm tot, pentru că nu se

știe niciodată dinainte. Poliția e în stare de alarmă de patruzeci și opt de ore, asta nu interesează desigur publicul, el judecă după rezultate. Cum a scris morarul acela: Pentru ce vă plătim... Heumann se întoarse plictisit spre radio, la care începuse să cînte corul Capelei sixtine, și văduva generalului spusè :

— Așadar pe o parte vă înfierează, pe cealaltă vin la voi să spună nonsensuri. Pentru familia Knippsen trebuie să fie groaznic. Stau și mă gîndesc ce-or face acum, să le fie omorît copilul cu două zile înaintea Crăciunului... și văduva își duse mîna la piept, la broșa care ținea șalul de dantelă și se înclină ușor, era foarte abătută, și doamna Wania oftă și-și privi bărbatul.

— Doamna Knippsen, spuse comisarul Wania, se află de ieri la clinica neurologică de aici, domnul Knippsen își petrece ziua de azi la Ottingen, în familia arhivarului local cu ceilalți doi copii. Cred că cetățenii s-au îngrijit de el, cum au putut mai bine. La clinica profesorului Grenze se află și fiul moașei aceleia, Dadelbeck, e clar că exceptîndu-l pe asasin a fost cel din urmă care a vorbit cu victima. Trebuie să-l fi iubit pe Jürg, pur și simplu s-a prăbușit din cauza întîmplării.

— S-au prăbușit și ceilalți, spuse Heumann, dar nu așa rău ca el. Faptul se explică prin aceea că are nervii mai slabi și că a fost cu el ultima oară. După ce aprinzi luminările, tot în cutie acolo sînt și artificiile, Ervin, îi spuse lui Seibt care se afla lîngă pomul de Crăciun, apoi se întoarse spre văduva generalului. La radio cînta corul Capelei sixtine și văduva generalului arătînd foarte chinuită de griji și abătută, spuse :

— Domnul colonel întreba, dacă există deja vreo urmă. Dacă ați scrie despre ea în ziare, poate că oamenii s-ar liniști puțin. Ar vedea un rezultat... dar Heumann dădu din cap.

— Nu se mulțumesc oamenii cu atît, spuse și privi spre Seibt care atîrna artificii pe ramurile pomișorului, noi nu trebuie să comunicăm ziariștilor nimic prematur. De multe ori s-a întîmplat ca aflînd vreun scrib de așta ceva înainte de vreme, să scrie și să ne facă cel mai prost serviciu. E serios bănuit Stopek, spuse și fața îi era rece și dură, mama lui e de origine din Cracovia, cunosc ora-

şul, e frumos, am fost de două ori acolo. Omul s-a născut acolo, dar a trăit în altă parte. Acum trei ani a fost condamnat în Belgia la zece ani de temniţă grea pentru colaborare la uciderea unei fete de şaisprezece ani. A izbutit ceva care reuşeşte azi doar unuia dintr-o mie. A fugit...

— E oare cu putinţă ? ridică văduva uimită capul, iar Heumann dădu din mînă şi spuse :

— Şi nu numai asta. Nici nu l-au prins şi a ajuns la noi. Fie cu pasaport fals, sau fără el, în orice caz şi-a făcut rost de documente false, de bani şi haine şi a rămas la noi sub numele de Briccius. Bănuiala că e evadatul Stopek a căzut din păcate asupra lui abia la începutul lui decembrie — cineva din preajma lui s-a dat de gol — şi doar atunci s-a ajuns la concluzia că e cel pe care-l căutam şi pentru celelalte crime.

— Şi a recunoscut ? întrebă văduva, Heumann şi Wania se priviră unul pe altul, iar Heumann spuse :

— N-a recunoscut. Doar n-am pus încă mîna pe el.

Colonelul Scibt termină de atîrnat toate artificiile, aprinse una şi în cameră începu să se audă fîşîitul lor. Doamna Wania privi veioza care lumina în colţul camerei şi lustra ca şi cum ar fi vrut să le stingă, apoi spuse încet, fără verb :

— Probabil un asasin foarte isteţ, şi privi o artificie. Iar Wania privind şi el artificiul adăugă :

— Ideea că asasinul are o inteligenţă superioară fiindcă nu l-am prins noi imediat, e o eroare. De obicei e vorba despre oameni submediocri. Nu scapă graţie inteligenţei lor, ci datorită instinctului, şireteniei, vicleniei.

— Precum şi ajutorului dat de alţii, adăugă Heumann, actele, hainele, banii aceia nu şi le-a creat singur, i le-a procurat cineva. Briccius e un psihopat redus la minte. Ceea ce ştim despre el din Bruxelles şi din Polonia probează faptul că e pe jumătate nebun.

— Şi totuşi cineva are interes să-l ajute, să-l acopere pe acest tip degenerat... spuse văduva, şi Heumann îngustînd ochii răspunse :

— Şi totuşi. Poate tocmai de aceea. Declasaţii.

Chiar atunci intră în cameră menajera Betty şi pe masă se ivire niste pahărele largi şi un vas cu gheaţă, din

care apărea gîtul unei sticle. Heumann încuviință și aranjă pahărelele lîngă sine.

— Ei, și alți bănuiți nu mai sînt ? rîse colonelul Seibt și se întoarse dinspre pomișor spre masă, ce e cu pistoalele noastre, Victor ?

Heumann se ridică, scoase sticla din gheață și începu să îndepărteze lent dopul. Spuse :

— Cu excepția cîtorva, de exemplu cel pierdut în Egipt, cel din Copenhaga și al tău, le avem pe toate. Le-am luat cu împrumut și mîine, în ziua întîi, le înapoiem proprietarilor. N-are nici un rost, în direcția asta n-o să aflăm nimic. Apoi se auzi un pocnet, dopul zbură spre tavan și Heumann turnă vinul spumos în pahare. Pe față nu i se mișca nici un mușchi, era de o liniște înghețată, iar mîna îi era puternică și fermă.

— Așteptați pînă după sărbători, spuse, vreau să văd sarabanda din jurnale. S-a ajuns așa de departe, că șase ore după descoperire m-a sunat la Ottingen ministrul. Să mă întrebe dacă n-ar fi bine să cuplăm și Interpolul.

— Trei crime în patru luni, spuse Seibt, și pe deasupra și copii, e și el cu totul excedat. Tu ești și membru al Interpolului...

— Excedat e, dar pe răspunderea lui n-o face, spuse Heumann și pe fața lui rece se citea o mare plictiseală, ne pune pe noi la bătaie. El poate fi liniștit, el nu va fi revocat. N-are idee de criminalistică și de munca poliției deși ar putea să aibă, e doar fost președinte de tribunal... apoi toți ridicară paharele. Văduva spuse : Noroc, și vocea-i era abătută, Wania repetă : Noroc, iar colonelul adăugă și el : Noroc și să-l prindeți cît mai repede... în pomișor artificiile se consumaseră, la radio corul terminase de cîntat, iar Viki zîmbea.

Viki zîmbea și inima încetase să-i mai bată repede. Era obosit, fața îi era palidă, acoperită de umbră, privirea voalată, percepea și gîndea ca în ceață, dar era complet liniștit, cu Ottingenul se terminase, iar tatăl său recunoscuse că e dezgustat. El nu va fi revocat, spusese despre ministru.

În pomișor ardeau lumînări noi, la radio se cîntau vechi *evergreenuri* americane, iar Viki își privea ceasul de aur. Privea și aștepta. Trebuie să-l fi văzut cel puțin

de zece ori, își spuse în sinea lui, cel puțin de o sută de ori, chiar dacă nu l-a atins cu privirea, și trebuie să-l vadă și acum. De ce tace oare ? De ce nu spune nimic despre despărțirea de Barry pe care a pus-o la cale, sau poate că nu vrea s-o facă în fața musafirilor ? Sau poate că așteaptă să plece ei ? Viki privi musafirii, văzu fața tatălui său, dură, ochii lui de gheață priveau paharele cu vin spumos... îl văzu pe Wania, pe nevasta acestuia, pe văduvă, pe colonel și pe menajeră, care acum stătea și ea împreună cu ei, îi vedea ca pe niște ursuleți în ceață și auzea că începuseră să se distreze, fără însă să-și dea seama care era pretextul acestei distracții. Își privi ceasul și se gîndi la Barry. La faptul că Barry pleacă o săptămînă în munți. La călătoria din vacanță în Turcia. Precum și la Greta, a cărei cravată o avea la gît... și luminările din pomișor încă nu arseseră de tot iar *evergreen*-urile de la radio încă nu se terminaseră cînd doamna Wania se sculă deodată și spuse încet și incolor :

— Asta e. Trebuie să ne cam ducem. Heumann zise că mai e timp, încă nu e nici miezul nopții, dacă ar fi fost cameristul aici ar fi gîndit : Domnul consilier știe ce se cade, totuși se ridicară încet cu toții. Colonelul stinse pomișorul și ieșiră în hol. În mîini aveau pachețele și pungulițe, pe care le așezară din nou jos pentru o clipă în timp ce se îmbrăcau. Viki își luă rămas bun cel dintîi, ca să poată dispărea în cămăruța lui. Cînd se despărți de văduva generalului în mantaua neagră, cu înspăimîntătoarea ei bonetă păroasă cu fundă își aminti de nevasta motanului din jocul de buzunar. Cînd își luă rămas bun de la doamna Wania, avu impresia că femeii îi e rău deși nu mîncase supă de pește și crap, era palidă, ofilită și-i spuse cu o voce incoloră soțului ei :

— Cum o să ajungem acasă dacă ai băut... Cînd își luase rămas bun de la Wania, avusese impresia că comisarul se uită la el zîmbind, iar colonelul Seibt îl bătu pe spate și spuse :

— Trai pe tine, Viki. Ești în vacanță, poți dormi și pînă la douăsprezece, noi începem din nou peste trei zile.

La Viki în cameră era prea cald, așa că se duse direct la geam și-l deschise pentru o clipă. Afară ningea iar,

fulgi albi și mari se lăsau în lumina lămpilor de pe stradă, pe garaj și pe trotuar, era ger.

Vizavi, în casa lui Bernard Raster era lumină aproape la toate ferestrele, acolo ajunul Crăciunului încă nu se terminase și Viki își spuse : Dar el nu trebuie să se termine nici la noi... și închise geamul. Apoi se dezbrăcă și se întinse. Fața îi era palidă, acoperită de umbră, ochii voalați, era foarte obosit, dar se simțea liniștit. N-au observat nimic la mine, se gîndi întins pe divan în întuneric, totul a decurs bine, și începu să asculte. Să asculte, dacă acum, cînd musafirii plecaseră, se aud pași în hol și dacă vine după el. Își scoase ceasul de la mînă și-l așeză liniștit pe măsuța de lîngă divan. Asculta, oaspeții plecaseră de mult, dar el nu venise. Deodată se auziră clopotele de la biserica apropiată și de undeva — probabil din bucătărie sau din camera unde era pomul — răsună radioul. Gloria... Viki zîmbi, dădu în sinea lui din mînă și adormi.

XV

Apoi veni un moment în care în casa Heumann parcă se oprise timpul și se întîmplase un miracol. După atîta agitație, încordare, zguduiri, în vila Heumann părea că se așternuse liniștea. După cum nu spusese nimic despre înapoierea ceasului și despre Barry în ajunul Crăciunului, după plecarea musafirilor, tot așa tăcuse consilierul criminalist și a doua zi, de Crăciun, și a treia zi... în asta consta oprirea timpului. În faptul că după ultimatumul dur — cum li se păruse el tuturor, lui Viki, cam mistului și menajerei — brusc și neașteptat cedase, în asta consta miracolul. În prima zi de Crăciun, de vreme dimineața, cînd afară era întuneric, iar oamenii, după noaptea de ajun, cei mai mulți încă dormeau, Viki se strecurase afară din pat și alergase în hol la coloana antică — obiectul acela decorativ cu telefonul — ca să-l cheme pe Barry înainte de a pleca la munte și să-i comunice desfășurarea serii de ieri. Era neliniștit și nedormit, dar Barry la celălalt capăt al firului rîsese.

— Vezi, Viki, spuse, că am ajuns aici. Tu n-ai crezut. Ai afirmat că niciodată nu cedează și nu revocă, ce a spus o dată rămîne valabil, cameristul și Seibt au avut însă dreptate. N-a spus nimic despre ceas și nici despre mine și la fel o să se răzgîndească și asupra călătoriei noastre în Turcia. Așa că de fapt totul a decurs minunat ieri.

— N-a spus nimic, obiectă încet Viki, dar asta încă nu înseamnă, că s-a răzgîndit și că revocă. Poate că tace doar pentru moment, fiindcă are capul plin de Ottingenul acela. Dar Barry, încă ceva, te rog.. și Viki îi spuse lui Barry despre prafuri. Trebuie să vorbesc încet, adăugă, te-am chemat din hol. Am luat ieri și alaltăieri niște prafuri foarte puternice, care provoacă oboseală, dar în schimb te fac să percepi ca în ceață și ești complet liniștit și Barry la celălalt capăt al firului deveni deodată mai serios.

— Nu știu cum se numesc, spuse încet Viki, e gravat pe ele R și au rămas de la mama. Precis mi-au ajutat. Să nu fi fost ele cu siguranță că n-aș fi făcut față. Acum iar nu mi-e bine și o să iau unul.

— E prea de dimineață, ești nedormit, spuse în fine Barry, dar glasul lui era nesigur, apoi adăugă :

— Viki, dacă trebuie să le iei, ca să fii liniștit, poate că ar trebui să te sfătuiești cu cineva. Ei, spuse apoi mai vesel, cînd mă întorc de la munte, o să ne uităm la ele. Noi, Viki, plecăm azi spre nouă, mama și surioara nu se îmbracă mai repede. Trebuia să fi mers cu noi la munte, Viki, o să regret pînă la moarte că n-ai venit. Am fi putut să-i întărîtăm pe sportivii de acolo, prin faptul că nici nu ne-am fi atins de schiuri. Pe doi ianuarie după-amiază mă întorc într-o goană și te sun imediat...

Barry pleca deci în acea zi cu părinții și sora lui într-o stațiune de munte și Viki trebuia să rămînă singur pînă pe două ianuarie. Și rămase într-adevăr complet singur. În vilă era doar cameristul și menajera Betty, consilierul criminalist era rar acasă. În toată săptămîna Crăciunului plecase dis-de-dimineață — aproape încă pe întuneric — cu Chevrolet-ul de serviciu și se întorcea tîrziu seara, unde era și ce făcea nu știa nimeni, aflaseră doar că la două zile după Crăciun fusese la o recepție la ambasada Iranului și cu o zi înainte de Revelion la operă

unde era clar că fusese obligat să meargă ca răspuns la o invitație pe care nu putuse s-o refuze. Lui Viki îi trecuse adesea prin minte dacă liniștea din casă nu se datora tocmai absenței lui, și dacă și tăcerea lui în legătură cu ceasul și Barry nu era din cauză că lipsea mereu. Dar altădată, își spunea iarăși, dacă ar fi vrut să-l vadă și să-l pedepsească ar fi găsit timp, de cîteva ori vorbise și cu cameristul despre asta.

— Nu reușesc să-mi explic de ce s-a schimbat așa brusc, îi spuse odată cameristului, tocmai cînd acesta neavînd treburi urgente stătea la el în cameră, de ce nu-mi spune nici un cuvînt despre ceas și despre Barry ? Cîteodată cred că n-are timp fiindcă lipsește mereu, dar dacă ar vrea să găsească timp l-ar găsi cu siguranță. Altădată mă gîndesc că are capul plin de Ottingenul acela și că de treburile casei nu-i prea arde.

— Da, spuse cameristul cu dreapta pe spătarul scaunului și fața îi era încremenită, nemișcată, de ce tace domnul consilier. Mă gîndesc la asta încă din ajunul Crăciunului cînd n-am fost aici. Poate fi interpretat că domnul consilier tace fiindcă are griji multe cu Ottingenul și n-are timp să-și distragă atenția cu certurile de-acasă : cînd marele violonist exersează la domiciliu un nou concert, nici el nu are chef să se ocupe de un geam spart. Dar mie nu mi se pare că ăsta e motivul, domnule Viki.

Cameristul clătină capul, și cînd văzu că Viki îl privește încordat, zîmbi ușor, apoi spuse :

— Și știți pentru ce nu e ăsta motivul ? Gîndiți-vă logic. Putea părea cum spuneți, că amînă pe ceva mai tîrziu, sau că tace din lipsă de timp sau dintr-o supraso-licitare a chestiunilor de serviciu, dacă nu v-ar fi dat termen. Dar el v-a dat un termen. Un ultimatum, domnule Viki, cameristul dădu imperceptibil din cap, un ultimatum pînă la douăzeci și patru decembrie. E o dată, și data nu se trece cu vederea din lipsă de timp sau din cauza presiunii chestiunilor de serviciu, e un lucru mult prea serios. Mai ales cînd o spune domnul consilier.

— Ce decurge deci de aici, întrebă Viki, credeți poate că s-a răzgîndit într-adevăr și că a cedat ? Că renunță de tot ? și cameristul zîmbi și încuviință.

— Da, spuse. Și continuă :

— Și faptul e legat tot de sancțiunile de care vă vorbeam. Am afirmat că pentru neascultare n-are ce sancțiune să vă dea. Din casă nu vă poate alunga, ar fi o pedeapsă pe care nu poate să și-o permită. Nu poate nici să instituie asupra dumneavoastră — deci în propria familie — așa numita stare de protecție supravegheată, fiindcă asta ar dăuna propriului renume, neținînd cont de faptul că respectiva protecție, după legile noastre, e permisă doar pînă la optsprezece ani. Ar putea desigur — ideea mi-a venit nu demult și încă n-am vorbit împreună despre ea — să vă dezmoștenească.

Viki izbucni în rîs, cameristul zîmbi și el. Apoi se ridică de pe scaun și încet, încremenit se duse spre ușă.

— Vedeți, spuse în timp ce mergea, dacă nu ascultați n-are ce sancțiune să vă aplice. Poate să vă și dezmoștenească și totuna e. Nu, domnule Viki, a exagerat și o știe. Vă lasă în pace. N-o să spună nimic în legătură cu ceasul și cu domnul Piret, iar cu timpul va revoca și interzicerea călătoriei voastre din vacanță. Nu trebuie exclusă însă posibilitatea că ar putea acționa și altfel. Iar pe cînd se pregătea să apuce clanța adăugă :

— Vă lasă în pace, nu spune nimic, tace. Ar trebui să înțelegeți și să tăceți și dumneavoastră. Nu-i faceți dificultăți și nici nu-i îngreunați munca și măcar un lucru să-l respectați : să fiți întotdeauna la nouă acasă...

Viki își petrecu vacanța de Crăciun în cea mai mare parte acasă, în mica lui cameră, lua prafuri însă puține, căci era singur, doar din cînd în cînd ieșea afară pe străzi să se uite la galantarele magazinelor sau în biserici la micile iesle, magazinele aveau în continuare ornamentație festivă, crengi de brad, panglici de argint, neonuri, doar orgile nu se mai auzeau în asemenea măsură și nici clopoțeii și cîntecele suave ale copiilor... aștepta să se întoarcă Barry. Primi de la el două ilustrate. Prima era semnată doar de Barry și reprezenta piața orășelului balnear cu un fundal de munți înalți și înzăpeziți, pe cealaltă se afla tot imaginea unor munți înzăpeziți și era luată dintr-o belvedere. O semnau — în afară de Barry — mai multe persoane. Și Greta, și părinții, ba chiar una din iscălituri amintea numele celebrului actor Holbach. Din ilustrate

respira zăpada, gerul și viața luxoasă. Viki își petrecu vacanța de Crăciun și fără colegi. Îl chemase la telefon Richter, vecinul de bancă, și Hoffmann desigur, cum se înțeleseseră. Hoffmann întrebase cînd încep să meargă prin circiumi, și luat pe neașteptate n-avusese curajul să spună că renunțase la cercetare. Se scuzase că pleacă la țară și hotărîse c-o să-i spună totul abia la școală. Richter voia să știe dacă merge cu el în seara de revelion la varieteu.

— La reprezentația balerinului de care ți-am spus, și la o mulțime de alte lucruri, va fi arhiplin. Viki n-avea chef și se scuzase la fel față de Richter : că se hotărîse pe neașteptate să plece la țară. Și la frate-meu, adăugase, în orașul vecin. M-a chemat Mart și trebuie să mă duc.

Cîteodată Viki rămînea singur în vilă, fiindcă pleca și cameristul și menajera Betty. Cameristul avea liber și Betty se ducea la cumpărături sau mai avea și alte treburi. Așa că se plimba prin cameră ca un castelan prin castel și-și spunea că locuiește destul de bine. Locuiește destul de bine, medita, cu siguranță mai bine decît alți sărmani care n-au de lucru sau care cîștigă doar strictul necesar vieții, dar nu se compară cu ce are familia Piret. Nici pe departe. E cel mai mare șef al criminalisticii din țară, își spuse gîndindu-se la tatăl său, dar locuiește doar puțin mai bine ca media oamenilor. Trecea prin camera de lucru a tatălui său și privea biblioteca uriașă care aparținuse în cea mai mare parte mamei, privea rafturile acoperite cu lemn încrustat, cărora li se spunea aici pe nedrept seifuri, și nici măcar o dată nu le mai deschisese și nici nu mai luase din ele diferite mape ca să se uite ce e nou în cercetări... cîteodată se mira de el însuși. Se mira de ce n-o face și ajungea la concluzii ciudate... Dar nu prea se gîndea la asta. Lua mai rar prafurile și se stăpînea. Părăsea marele cabinet de lucru cu sentimentul că nu mai are ce face acolo, că încăperea aceea era pur și simplu ștearsă din viața lui o dată pentru totdeauna. Se plimba prin camera alăturată, unde era vitrina de sticlă cu arme și aici rămînea mai mult timp. Privea vitrina ca pe un lucru străin, de mult epuizat ca interes dintr-un muzeu oarecare, dar trebuia totuși să-și învingă o stare curioasă. Nu se simțea bine. Lua însă prafuri și se stăpî-

nea. O dată am tras cu arma aici, își spunea și privea la marele tablou întunecos al vînătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, încă n-a descoperit faptul. N-a descoperit și cine știe dacă o va face, nu vede că tabloul atîrnă mai jos, n-aș mai face-o a doua oară. Iar cînd ieșea din odaie gîndea totdeauna : Și chiar dacă ar descoperi, mi-e totuna. Cum am și spus deja : n-are decît să mă și împuște... Trecea și prin bucătărie și prin camera de oaspeți, în care se afla bradul, ale cărui ramuri erau încărcate de ciocolată, globuri, lanțuri de argint, resturi de lumînări și artificii arse rămase din ajunul Crăciunului. Betty se pregătea să le scoată... și aici, în camera aceasta, lîngă brad își aminti din nou de ultimatumul tatălui său și de tăcerea lui. N-are cum să vă sancționeze, ar putea doar să vă dezmoștenească, își aminti el cuvintele cameristului, e clar că vă lasă în pace și cu timpul va anula și interdicția călătoriei din vacanță... și ajuns aici îi veni să rîdă, își privi o clipă mîna pe care avea ceasul cel frumos de aur de la Barry și plecă din cameră cu senzația unei liniști deosebite. În cămăruța lui, deasupra spălătorului de culoare galben citron constată că deși i se împuținează prafurile, mai are încă destule, dar ceva din adîncul sufletului îi spunea să nu facă risipă și să le economisească.

Apoi vacanța de Crăciun se apropie de sfîrșit. În ultima zi a anului ninsese teribil. Pe la prînz căzuseră fulgi mari și deși, oamenii purtau umbrele ca pe timp de ploaie și pe străzile orașului treceau zeci de camioane — ale celor care curățau zăpada. După-amiază ninsoarea se mai rărise, Viki luase un praf și plecase să se plimbe pe chei. Întîlnise oameni veseli, din cînd în cînd chiar mici grupuri, care se pregăteau pentru seara festivă. Îi veni ideea ce-ar fi dacă l-ar întîlni din întîmplare pe Hoffmann sau pe Richter, pe care-l iubea și cu care putea să se ducă azi la varieteu, își pregătise scuza anume că se întorsese înainte de vreme de la țară și de la frate-său Mart. Dar nu-i întîlnise. Seara însă — la ora șase — se dusese totuși la un cinematograf. Nu știa la ce anume se duce, intrase pur și simplu la un cinema de pe strada Regală, în al cărui pasaj era lume multă, și unde-și dăduse seama că mai poate cumpăra un bilet. Stătea între oameni în vîrstă, doamna

din dreapta lui mînca o portocală. Se juca o comedie despre o fructăreasă care cîștigase o mașină. Iar în ziua de Anul Nou la prînz, cu o zi mai înainte decît fusese planificat, se întorsese Barry de la munte și-l sunase imediat pe Viki.

Se întîlniseră spre seară într-o mică vinărie de pe calea Kelich. Barry venise într-o scurtă maro de blană cu catarame, cu o bluză sport de culoare albă și cu o cămașă roz fără cravată, la gît avea o clamă. Răspîndea o răcoare proaspătă cu un ușor și fin parfum de lapte. La garderobă își zvîntase puțin părul negru mai lung cu batista și spusese :

— Viki, n-am mai avut răbdare. Am venit de azi, ai mei se întorc mîine. Și la măsuța cu lampă roz adăugă :

— I-am povestit cazul tău lui Holbach, și faptul că din cauza scenelor de acasă iei prafurile alea marcate cu R, un actor celebru înțelege astfel de lucruri, și știi ce mi-a spus, că e preferabil să te duci la doctor și să nu te înveți să mergi la cîmpul cu maci. A mai spus că probabil ai strîns în tine prea multe conflicte acasă, și că nu te influențează în bine nici faptul că trăiești într-un mediu unde se vorbește despre crime și unde se anchetează. Toate astea nu te privesc și trebuie ca atare să treci peste ele. Tatăl tău are pur și simplu profesia pe care o are, a spus Holbach, fiecare avem una, eu sînt actor, altul diseacă. A spus că probabil n-o să fie nimic serios, cine n-a avut cîteodată dificultăți, le are — pe ascuns — și campionul lumii la box. A mai spus și că, odată, cu timpul o să te liniștești, o să dureze pînă o să-ți găsești un scop în viață, și-o să fie bine. La sfîrșit a vorbit ca un adult, rise Barry, dar ce-a spus mai înainte era bine. Viki, e Anul Nou, să bem șampanie... și Barry chemă chelnerul și comandă țigări și șampanie.

— Barry, spuse Viki, mulțumesc pentru vederi, Holbach era și el semnat pe cea de a doua, și Barry zîmbi și încuviință.

— Desigur, spuse, te-a îndrăgit de la distanță. Jumătate de an va turna două filme, pe unul l-a și început, se numește *Ghid pentru paradis* și e o comedie. După vacanță îl așteaptă rolul principal din *Hamlet* și din *Livada*

cu vișini, ne invită chiar de azi la premieră, lista lui cu roluri e uriașă. La munte chia doar o oră pe zi, în rest mergea la plimbări, juca biliard, stătea în societate și-și studia rolurile. Viki, spuse Barry, dacă ai vrea, aș merge cu tine la doctorul Tallbrock, e prietenul familiei noastre... Se duc la el și turcii pe care i-ai văzut, prietenii tatii, ba și domnul Maglajlija a fost o dată la el din cauza nervului trigemen, iar la nevoie îl cheamă și ambasadorul Turciei. Nimeni n-o să afle nimic, e vorba de secretul profesional și consultația va fi trecută în contul tatei.

Chiar în acea clipă chelnerul aduse țigările, chibriturile, paharele și sticla de șampanie. Scoase cu îndemînare dopul din gîtul sticlei și turnă... și Viki își aduse aminte de ajunul Crăciunului.

— La noi, Barry, e liniște, zimbi Viki, din ajun nu s-a schimbat nimic. Tace, nu mai spune un cuvînt despre tine și despre ceas, pare într-adevăr a fi cedat pe bună linia... ridică cupa și spuse : Hai noroc, Barry.

— Noroc și un an nou fericit, încuviință Barry, să țină și să fie totul în regulă.

— Să așteptăm sănătoși următoarea aniversare a nașterii Domnului, rîse Viki, așa a spus doamna Meyerbach... și băură. Apoi Barry deschise cutia cu țigări și-și aprinseră cîte una.

— Viki, clătină Barry capul și-și privi ceasul de aur... nu vreau să te silesc, dar dacă ai avea într-adevăr nevoie... Știi e cu adevărat un doctor foarte bun și în plus e prietenul nostru. Și ai fi singur la el, fiindcă am aranja dinainte, acum nici nu dă consultații după programul normal, are liber. Și apoi, dacă ai avea nevoie de ajutor în vederea călătoriei noastre din vacanță, cu siguranță că l-ar chema la telefon pe tatăl tău și i-ar explica că excursia cu mine e în interesul sănătății tale, și l-ar sfătui să nu te împiedice s-o faci. Iar faptul acesta ar avea greutate și în ochii lui, Viki. Doar e conferențiar și lucrează la clinica neurologică a profesorului Grenze...

Viki se uita la Barry, fuma, bea din cînd în cînd din șampanie și se simțea bine. Fața îi era luminoasă, calmă, amabilă, iar ochii lui cenușii erau și ei luminoși și calmi se uita la Barry, care în lumina veiozei de pe masă era roz, și Barry îl înțelegea.

— Într-adevăr trebuia să vin, rîse el, am mers cu Jaguarul, trebuia să mă întorc. Nu mai puteam rămîne acolo.

— Totul e în regulă, Barry, spuse Viki recunoscător, acum pot să aștept să văd cînd o să anuleze interdicția călătoriei noastre, iar prafurile aproape că n-o să le mai iau. Apoi, deodată, Barry se așeză mai bine pe scaun, își vîrî mîinile în buzunare, se rezemă confortabil de spătar și spuse :

— Și la drept vorbind de ce le mai iei, Viki, doar acum e totul în regulă ?

În acel moment, aruncară o privire în vinărie doi oameni. Un bărbat mai vîrstnic arătînd ca un mecanic de locomotivă și o femeie cu o uriașă pălărie demodată pe care erau urme de zăpadă, probabil că afară reîncepuse să ningă, dar vinăria era ocupată așa că se întoarseră și plecară. Viki bău șampanie, își scutură țigara în scrumieră și spuse :

— Totul e în regulă, iar prafurile aproape că nu le mai iau. Dacă aș mai avea însă nevoie și mi s-ar termina, atunci m-ai putea lua la doctorul acela. Deocamdată merge.

Barry vru să propună încă ceva, dar Viki ridică din nou paharul și ciocni cu el. Apoi stinse țigara și începu să vorbească despre Istanbul și Smirna. Deocamdată, mergea, mergea... Dar Viki prevedea și presimțea, că poimîine cînd se va duce la școală o să trebuiască să ia mai multe prafuri. Poate la fel ca atunci, în ajunul Crăciunului. Căci prima zi de școală e totdeauna o zi pretențioasă și uluitoare. Se gîndea încă la faptul acesta și pe cînd cu capul ceva mai ușor părăsiseră vinăria și merseseră împreună o bucată de drum pe jos. Se gîndea la el și cînd se despărțise de Barry la un colț de stradă, se gîndise și în timp ce, ușor și liniștit, venise acasă, în cămăruța sa, unde se așezase la masă și-i scrisese o scrisoare lui Mart. Îi descrisese toate spaimele prin care trecuse acasă, situația din ajunul Crăciunului și faptul că tatăl său brusc și neașteptat — după cum se părea — dăduse înapoi. Vacanța de Crăciun se terminase. Viki avea impresia că devenise mai insensibil, dar prima zi de școală — asta o simțea clar — nu mergea fără prafuri. Se duse la lavoarul

de culoarea lămîii, își privi fața și ochii, și deși școala începea abia poimîine, își pregăti chiar atunci cîteva prafuri pentru acea dimineață.

XVI

Și le pregăti și le înghiți în cămăruța lui, lîngă spălătorul de culoarea lămîii, cu puțin înainte de a-și lua geanta și a ieși.

Acel trei ianuarie se nimerise să înceapă cu o dimineață frumoasă de iarnă. O dimineață însorită, fără zăpadă, era puțin frig, iar străzile și bulevardele orașului erau pline de un fel de răcoare albăstruie. Mulțimea automobilelor trecea pe ele în linie dreaptă, cu viteză și foarte silențios, oamenii pe trotuare pășeau liniștit și repede, iar gimnaziul de stat, purtînd numele celui mai mare pedagog, avea pereții de sticlă curați, strălucitori, proaspăt spălați. Viki însă intrase în clasă ca în ceață. Ca în ceață, deși cu totul liniștit. Și încă nu-și dezbrăcase cojocelul cînd se și adunase în jurul lui un mic grup. A treia crimă a asasinului necunoscut. Cît de departe a ajuns ancheta ? Are poliția vreo urmă ?

— Viki, spusese proaspătul și rozaliul Richter, cel cu bretonul mare, o să regreți că n-ai venit cu mine de Revelion la varieteu, cînd te-ai întors de la țară ? Apoi de micul grup se apropie liniștitul și inobservabilul Hoffmann, al cărui tată era editor de ziar. Cu numărul care tocmai apăruse în mînă spuse :

— Îmi pare rău, Viki, că n-ai făcut nimic cu circiumile alea în vacanță. Trebuia să fi rămas aici. N-ai mai cercetat nimic, nu ?

Viki simți brusc, că are nevoie de mai multă lumină decît era în acel loc al clasei, unde stătea în mijlocul grupului de colegi, așa că se apropie puțin de perete, de marele perete de sticlă și spuse :

— Sînt pe urmele lui, e un pușcăriaș fugit din Bruxelles, care trăiește la noi. De sărbători au decretat urmărirea generală. Dar eu m-am lăsat de afacere, îi spuse lui Hoffmann, n-are rost. N-aș găsi asasinul, spuse și-i luă

ziarul lui Richter, care tocmai terminase de citit, și mai ales în cîrciumi. O să-ți mai explic eu...

Apoi sună și trebuiră să ia loc în bănci. În bancă, Viki și Richter își puseră ziarul pe genunchi și lui Viki începu să-i bată inima. La fel ca atunci, la Raster, și acasă în ajunul Crăciunului, cînd venise vorba despre Ottingen. Un sfert din ziar — aproape un sfert, în afara reclamelor și a altor articole — era dedicat crimei de la Ottingen. În clasă intră profesorul de istorie, se înclină în fața tablei albe, se așeză apoi la masa modernă, care ținea loc de catedră, și, poate pentru că era prima zi de școală din noul an, nu începu să vorbească despre istorie, ci despre alte lucruri. Lui Viki îi bătea inima iar pe profesor nici nu-l auzea. „Crima din Ottingen — deși de atunci au trecut deja zece zile — e mereu înconjurată de taină, citi Viki în ziar și, privirea lui aluneca peste fotografiile care se aflau intercalate în text în număr mare, ca lasă impresia a fi împreună cu crimele din Kneppburg și Zorna cea mai mare enigmă a secolului".

Pe prima pagină, alături de acest text era fotografia orășelului Ottingen, în fundal dealul cu castelul, cetatea și pivnițele de vinuri, prin oraș curgea un rîu peste care se arcuia podul de piatră, iar la margine clădirea mînăstirii cu biserica... cine ar fi văzut aceste imagini fără să citească indicațiile ar fi putut crede că e vorba despre o excursie de studiu a geografiei patriei. Tot acolo mai era fotografia poliției locale sau a comisariatului, o casă veche cu două etaje și cu portic din piața Ottingenului... putea lăsa impresia că se prezintă casa de naștere a vreunui bărbat celebru. Urmau apoi fotografiile unor oameni...

— Ar fi prematur să dăm detalii, citi Viki interviul comisarului Wania cu redactorul revistei care fusese montat în text, avem totuși forțe și posibilități suficiente ca să găsim pe vinovat și să-l aducem la judecată.

Urmau fotografiile unei femei tinere și a unui bărbat, părinții lui Jürg Knippsen, fotografia lor de la nuntă. Femeia era înfășurată într-un voal alb, Knippsen avea la reverul sacoului negru o crenguță de mirt legată cu o panglică și stăteau lipiți unul de altul. Dedesubt era următorul text: „Plini de speranță și credință în viitor". Tot acolo se mai afla imaginea unui bărbat mai vîrstnic, solid și

înrunjat, era directorul școlii profesionale de vinificație, de data aceasta cînd Jürg se născuse deja, apoi fotografia directorului viticol și a soției cu un băiat și o fetiță, frații lui Jürg.

„Iar la brînză beți doar Rubiniul de Ottingen, Ottingen — marca unei calități mondiale", citi Viki pe reclama colorată reprezentînd sticle cu vin de Ottingen, iar mai departe scria : „Asociația profesorilor școlilor naționale cere poliției să intensifice cercetările. Sute de mii de părinți sînt extrem de neliniștiți. Doamna Merkl din Habr : „Nu-mi las fata afară decît împreună cu Rolf, fata are douăzeci de ani și o să se mărite curînd". Domnul Krotz : „Bona noastră merge cu copilașul doar în jurul monumentului sfîntului Ignat, pe care-l vedem de la geam..." propoziția îi apăru deodată lui Viki ca o glumă, dar nu rise. Era liniștit, percepea ca în ceață, și inima îi bătea în continuare paternic.

„Străzile și împrejurimile Ottingenului sînt fără copii, părinții nu-i lasă un pas fără supraveghere", se scria mai departe în articol. Comisarul Wania : „Asasinul nu ucide de două ori în același loc". Redactorul ziarului : „Așadar cu Ottingenul s-a isprăvit...", iar Richter cu capul lîngă capul lui Viki spuse : pardon, și-și îndreptă pagina pe genunchii acestuia, citea în altă parte... și Viki văzu alte fotografii. Cîmpurile de pe costișa de dincolo de mînăstire, mărginite de pădure într-o imagine de ansamblu... cine n-ar fi citit textul ar fi putut crede că era vorba de vînătoare de potîrnichi și iepuri. O fotografie detaliată a marginii pădurii, cu un cerculeț negru în mijloc, locul faptei. Și „Îmbrăcăminte adecvată sporturilor de iarnă într-un bogat sortiment pentru tineri și maturi la magazinul universal M&S, veniți s-o vedeți și dumneavoastră !"

„Pistol de calibru 6,35 cu filetajul țevii orientat spre stînga, citi Viki textul de sub fotografia pistolului, cu unul asemănător omoară ucigașul necunoscut. Nu s-a găsit încă niciodată la locul faptei, în schimb de data aceasta, la Ottingen s-a găsit cartușul și tubul lui, citi și inima îi bătea, percepea ca în ceață, dar era liniștit, simțea doar că se apropie treptat. oboseala aceea... și mai departe : „Comisarul Wania : Descoperirea nu trebuie să fie supraestimată. Chiar dacă am avea pistolul, nu ar însemna

încă că am pus mîna pe făptaș...“ Chiar în clipa aceea, Hoffmann care stătea pe banca din spatele lui Viki se ridică, se înclină și se interpuse între capul lui Viki și cel al lui Richter. Iar Richter întoarse pagina ziarului și acolo erau alte fotografii.

Într-una era un copilaș de șase luni, într-alta unul de opt și restul paginii cuprindea imaginea colorată a unei danturi frumoase de băiat alături de tubul cu pasta de dinți Lavex și cu textul : „O pastă de dinți modernă — Fresh breath, bright white teeath...“, iar pe pagina de vizavi : „Ultima fotografie a victimei în vîrstă de paisprezece ani Jürg Knippsen, de pe legitimația de elev...“ și lui Viki, deși văzuse deja fotografia aceea înaintea începerii orei, aproape că i se opri inima. Jürg era într-o cămașă albă deschisă la gît, iar ochii și gura rîdeau direct cititorului.

— El e, spuse Hoffmann între capul lui Viki și cel al lui Richter, oare bietul de el, cînd se fotografiase atunci, presimțea ce avea să i se întîmple ? Ce băiat, Viki, uită-te cum rîde, și el îl omoară. Iar tu renunți la cercetări. Lui Viki îi căzu ziarul de pe genunchi, nu-l prinse nici Richter, se auzi în fine profesorul de la catedră.

— Hoffmann, strigă, nu mai vorbi și stai jos. Heumann, Richter ce citiți acolo, știți măcar despre ce vorbesc ? Vorbesc despre Socrate. Iar cînd Hoffmann se așeză în banca lui și Richter se depărtă de Viki, profesorul spuse :

— Cînd l-au condus spre moarte, soția lui, Xantipa, s-a tînguit : Pentru dumnezeu, ai fost condamnat pe nedrept. Iar Socrate s-a întors spre ea și-a spus : Fii bucuroasă că e așa. Ar fi fost mai rău, dacă aș fi fost condamnat pe drept.

— Viki, îi spuse Richter lui Viki în timpul pauzei, ești în aer cu problema asta. Sau ești supărat, că nu dai de asasin ? Și Hoffmann adăugă :

— Ce supărat, că doar și-o face singur. De ce renunță ? O să mai discutăm despre asta. Dar e adevărat, Viki, ești destul de palid și ochii parcă i-ai avea încețoșați. Arăți schimbat.

— Da, surîse Viki, am fost la doctor. O să mă operez de glanda tiroidă.

— Te rog, începu Richter să rîdă și se pipăi sub gît, glanda tiroidă e aici. Doar n-ai nimic acolo.

— Nu se cunoaște de la prima vedere, zîmbi Viki și se apropie de Sedlicky și Elstner, care citeau în pauză ziarul lui Hoffmann și privi o altă pagină la care era deschis ziarul. Se vedea fotografia unei sănii, iar dedesubt scria : „Sania, pe care a stat asasinul împreună cu victima sa la ora șapte seara. Pe scîndura sanici s-a găsit un fir din haina asasinului. Comisarul Wania : Era probabil un balonșeide de culoare verde închis, dintre acelea care se poartă și iarna dacă au căptușeală, sînt cam un milion pe la noi. Asasinul precis nu mai are haina aceasta... Redactorul : Întrebăm, cînd poliția va scăpa țara de stafia aceasta va fi posibilă prevenirea unor cazuri asemănătoare ? Apoi Viki, care privea ziarul peste umerii celorlalți, încremeni. Pe foaie era fotografia colorată a unei sticluțe galbene de Angenal cu cuvintele : „Păziți-vă sănătatea de gripă, anghină și răceală..." și sub aceasta era numele tatălui său. Se afla scris astfel :

„Consilierul criminalist șef. dr. Heumann : Prevenirea în acest caz înseamnă starea de alertă în toate orașele, comunele și satele. S-ar putea ajunge și la o mobilizare armată. Prevenția noastră constă în altceva. Ea e o componentă a întregului nostru sistem de investigație". Apoi Elstner întoarse foaia și acolo se afla iar folografia unui băiat, dar nu era Jürg. Sub fotografie scria : „Colegul lui Jürg, Dadelbeck, fiul asistentei mamoș, ultimul care l-a văzut pe Jürg... și sub el : „A fost anchetat a doua zi, la Ottingen, de însuși dr. Heumann, iar acum e în îngrijire neurologică... Apoi :

Redactorul : Credeți că asasinatele vor continua ?

Heumann : Poliția e în stare de alertă generală din primele ore ale dimineții de douăzeci și trei decembrie anul trecut. Se află în această stare de fapt de la douăzeci noiembrie, de la cazul din Zorna. Unii oameni ar trebui să fie mai disciplinați.

Redactorul : Sînteți sigur, că o să-l prindeți pe făptaș ?

O fotografie mare colorată cu genți, valize, geamantane de călătorie și sub ea :

Wania : Am spus deja că da.

În fine sosi dirigintele, care și azi avea ultima oră. Semnă în caiet, apoi privi clasa :

— Bine ați venit la școală, după vacanță, spuse pe podium lîngă tabla cea albă, unde acum — la douăsprezece — cădea soarele, sper c-ați petrecut bine, că v-ați odihnit și că începeți anul nou cu forțe proaspete. Vă așteaptă știința despre viteză, despre zgomot și o mulțime de alte lucruri... Viki asculta acum mai atent decît ora trecută, dirigintele era altfel decît ceilalți și Viki presimțea că se va referi la ceva anume. Pe genunchi avea iar ziarul lui Hoffmann, Richter lîngă el se înclina din cînd în cînd spre el și dirigintele spuse într-adevăr ceva interesant.

— S-a întîmplat, după cum știți, cu o zi înaintea ajunului Crăciunului un lucru groaznic. A tulburat toată țara și străinătatea. E aici Victor Heumann, spuse profesorul dintre noi el trăiește cel mai intens evenimentul. El singur v-ar putea spune cel mai bine cît efort și cîtă muncă a trebuit să depună poliția de Crăciun, în timp ce noi ne pregăteam darurile, stăteam la cină, eram în munți, iar acest efort și această muncă o depune mai departe. Unii oameni o acuză pe motivul că făptașul e încă în libertate, dar poliția face tot ce e în puterea ei. Și-l va găsi și-l va face inofensiv. E o muncă istovitoare și eroică, pe care trebuie s-o cinstim. Cît de jos poate cădea un suflet omenesc, cărei sălbăticii groaznice se poate lăsa pradă, ce bestie monstruoasă poate apărea dintr-o ființă născută cu inteligență și sentimente. Heumann, spuse profesorul și-și fixă ochii asupra lui Viki... iar Viki se ridică, lăsă ziarul de pe genunchii săi să fie luat de Richter și, în clipa aceea își dădu seama de un lucru. Abia acum, în clipa aceea, realiză că în ziar nu era de fapt nici un cuvînt despre Briccius... și brusc fu cuprins de îndoiala dacă nu cumva Briccius este un secret, care nu trebuie dezvăluit prematur. Dar se liniști imediat.

— Anatol Briccius, spuse și auzi ecoul stins al propriei voci, e asasinul și sînt pe urmele lui. Am auzit odată, că după ce-o să-l prindă, o să-l elibereze psihiatrii. Se zice că n-ar avea creierul în ordine.

Școala se terminase la douăsprezece și jumătate. Afară era în continuare o vreme însorită de iarnă, fără zăpadă,

doar automobilele mergeau oarecum mai zgomotos decît de dimineaţă, iar pe trotuare oamenii erau şi ei mai zgomotoşi, dar spre deosebire de azi dimineaţă mergeau mai lent. Viki era bucuros că ieşise de la şcoală. Lucru curios, dar azi tînjea după soare. Ca şi cum soarele i-ar fi făcut bine, ca şi cum lumina lui provocatoare l-ar fi liniştit şi i-ar fi dat forţă. Era cu toate acestea liniştit, creşcuse doar oboseala, şi percepea în continuare totul ca în ceaţă. Mersese cu cîţiva colegi pînă spre colţul bulevardului, geanta o avea sub braţ, iar la colţ cei mai mulţi se despărţiseră. Pe bulevard rămăsese din nou doar cu Hoffmann şi Richter. Iar Hoffmann începu imediat :

— Aşadar ai renunţat, Viki, ştii ce succes ai fi putut să ai ? Într-adevăr s-ar fi putut scrie despre tine ! Iar interviul din ziar, l-ai văzut pe cel cu Wania şi cu tatăl tău, ar fi putut fi filmat, ţi-aş fi ajutat eu. Ce e rău să mergi prin cîrciumi, nu-ţi mai place ?

— Ar fi trebuit într-adevăr să-l prind, spuse Viki gîndindu-se la asasin. A fost însă o naivitate să cred aşa ceva, a fost un non-sens. Pentru asta e nevoie de o mare aparatură, de o echipă de oameni, de razii, de emiţătoare, de laborator, cum aş fi putut să reuşesc cu aşa ceva, cînd deocamdată nu l-a prins nici poliţia.

— Depinde de noroc, spuse liniştit Hoffmann, oricare detectiv are puţin noroc şi l-ai fi avut şi tu. În lucrurile astea are noroc mai degrabă detectivul care lucrează de unul singur decît o întreagă echipă poliţienească.

— Norocul nu trebuie să fie subapreciat, Viki zîmbea uşor şi clipea din ochi, căci mergeau pe bulevard şi soarele le bătea direct în faţă, dar numai cu el nu se poate descoperi asasinul. Norocul şi întîmplarea sînt importante, dar nu sînt suficiente totdeauna, iar cînd nu se manifestă deloc, e sfîrşitul. Iar cîrciumile alea... Viki zîmbi iar, apoi oftă şi continuă : Cîrciumile de la periferie, din diverse ocoale şi şoproane, în căsuţe joase, pe biete străduţe sărăcăcioase, care urmează să fie dărîmate... astea nu sînt locuri unde s-ar putea găsi Briccius. Da, cîndva colinda vînăriile şi barurile, dar faptul acesta se întîmpla înainte să se afle că e un puşcăriaş fugit, bănuit de crime, înainte să se decreteze urmărirea lui în toată ţara. Acum însă cu

siguranță că e foarte atent dacă se arată pe undeva, cîrciumile de la periferie, ocoalele și șoproanele ar fi probabil ultimele unde s-ar duce. Nu, Viki zîmbi iar, am renunțat, n-are rost și de fapt nici nu mă mai interesează. Mai degrabă o să încep să merg la golf, rîse.

Ajunseră la magazinul cu fructe sudice, în galantare erau piramide de ananași, portocale, nuci de cocos și banane, smochine, curmale, dar nu mai erau luminate cu lumină verde și galbenă și nici nu mai erau împodobite cu crengi de brad ca înainte de Crăciun. Viki își privi ceasul.

— L-ai primit de Crăciun ? întrebă Richter și Viki încuviință și spuse :

— Tata a pus să fie împrumutate pistoalele tuturor foștilor membri ai Asociației studențești de apărare fiindcă tocmai despre ele e vorba. Calibrul 6,35 și filetajul spre stînga. Dar n-a ieșit nimic de aici, cred că el bănuiește...

— Și de ce le-a împrumutat ? întrebă Hoffmann, nu e ciudat ? Iar cînd Viki se uită la el, spuse :

— Doar era inutil, dacă știa că asasinul e pușcăriașul fugit... și Viki își aminti de Raster și încuviință repede. Desigur, încuviințã, era inutil. Doar vă spun că încercarea a dat greș.

La cîțiva pași de fructărie, lîngă zidul unei case stătea o băbuță cu un coș cu usturoi, iar azi în loc de pătrunjel avea hrean, deasupra capului ei se afla o mare reclamă a unui fabricant de automobile, care nu fusese mai înainte acolo. Hoffmann rîdea, Richter povestea despre varieteu și Viki merse cu ei pînă la metrou.

— Trebuie să-mi cumpăr ziarul, zise lîngă metrou, cînd se opriră, dar Hoffmann căută în servietă și spuse :

— Ce să-l mai cumperi. Ți-l dau eu. Viki mulțumi, bãgă ziarul în geantă și-și privi iar ceasul. Aurul lui strălucea în lumina soarelui. Apoi se despărți de ei și plecă.

După ce dădu colțul se odihni un moment. Lăsase în urmă prima zi de școală, care e întotdeauna imprevizibilă. Prima zi de școală după acele zguduiri pe care le trăise înainte de Crăciun. Simțea că e palid și că ochii nu-i strălucesc, percepea în continuare ca în ceață și deși destul de obosit, era liniștit. Privi spre soare, care ardea pe cerul rece și albastru de iarnă și zîmbi. Avea impresia

că atunci cînd va ajunge acasă și cînd va reîncepe să citească ziarul, inima nu-și va mai accelera ritmul. Holbach are dreptate, își spuse, mie poate să-mi fie totuna, nu mă mai privește. Prafurile mamei m-au ajutat, dacă ar fi presimțit că-mi vor folosi odată... Și Barry...

Se gîndea la Barry și la faptul că n-o să mai ia multă vreme prafurile acelea, și apoi într-o stradă deosebit de însorită își descheie cojocelul și-și scoase bereta.

XVII

Ziarul lui Hoffmann fusese primul în care apăruse un reportaj mai mare despre Ottingen, după aceea, despre el scriseseră și altele. Consilierul criminalist avusese dreptate. Motivul care-i mai ținuse în frîu în urmă cu o săptămînă, adică o oarecare considerație față de sărbătorirea Crăciunului de către public, dispăruse și începuse hăituiala. Ziarele supralicitau în descrierea celor mai diverse amănunte ale crimei din Ottingen, tirajele și cîștigurile lor crescuseră. Interviul cu Wania și cu consilierul criminalist, care fusese inserat în ziarul lui Hoffmann, precum și articolele din alte cîteva ziare întăriseră mai degrabă opinia publică. Pe la jumătatea lui ianuarie, un reporter al Expresului afirmă că Wania și Heumann promiseseră nebulos în urmă cu zece zile ceea ce ar fi trebuit să promită în mod clar acum cîteva luni, și că vinovatul trebuia să se afle de mult după gratii. Ici și colo începuse să apară în paginile presei și numele lui Anatol Briccius și opinia publică se întreba, dacă persoana căutată era într-adevăr asasinul, căci poliția îl prezentase neclar și nebulos, o dată ca pe o certitudine, a doua oară ca pe o ipoteză. Pe la sfîrșitul lui ianuarie apăruse într-un ziar umoristic o mare fotografie colorată care arăta cum lîngă un fel de gard de lemn, unde înainte de război stăteau flașnetarii, iar șomerii vindeau covrigi, se afla un om zdrențăros îmbrăcat în haine vărgate de ocnaș cu o etichetă pe care scria Bruxelles și inițialele A.B. spre care se strecurau din toate părțile ca niște pisici, bărbați în uniformă.

Cel din fruntea lor trebuia să fie probabil Wania sau Heumann, faţa — în mod intenţionat — nu era clară. În spatele agenţilor care se furişau se aflau automobile poliţieneşti, câini, emiţătoare, precum şi o dubă pregătită pentru Briccius. În acest timp dincolo de gard, neobservat de oameni, alerga vesel un om cu masca comică a unui spărgător de case de bani, după grafician adevăratul asasin. Dar cel mai agresiv articol îl scrisese un redactor al Expresului la începutul lui februarie. Suna în felul următor:

„Cum a rămas la drept vorbind cu acest Briccius? Când a descins în capitala noastră sub acest nume şi a petrecut cu chelneriţele în noiembrie şi decembrie, poliţia nu s-a luat după el. Când a început poliţia să-l caute şi a luat declaraţii diverselor femei, Briccius a dispărut şi n-a mai apărut. Iar când s-a decretat urmărirea lui generală (fapt ce s-a produs abia pe 22 decembrie), pământul s-a închis definitiv în urma lui. Pentru ce a fost căutat atât anemic între octombrie şi decembrie anul trecut, când încă de pe atunci era clar pentru poliţie că e un deţinut fugit, care făcea puşcărie pentru participarea la crima din Bruxelles? Oare era nevoie ca poliţia să-l bănuiască de [illegible] crime locale ca să i se dedice mai mult?"

Era o mare demagogie, un atac rafinat, plin de intenţii perfide, aşa îl numise Heumann, iar purtătorul de cuvânt al ministerului replicase astfel: „Poliţia a început să-l caute pe Anatol Briccius din prima clipă, când a observat că e Stopek, fugit de la închisoarea din Bruxelles. A început să-l caute din clipa când acest condamnat a fugit şi a existat bănuiala întemeiată că a trecut graniţa şi că se ascunde la noi, adică din iunie anul trecut. Măsuri radicale împotriva lui Stopek-Briccius au fost luate din momentul când a apărut bănuiala întemeiată că e vorba şi de făptaşul din Kneppburg şi Zorna. Încă nu s-a întâmplat ca poliţia să caute oameni în afară de bănuială, meritul activităţii poliţieneşti se află în munca cu făptaşii posibili sau reali. Articolul din Expres răstoarnă intenţionat lucrurile cu capul în jos, răstălmăceşte faptele şi denaturează realitatea. Apare impresia unui abuz grosolan al presei". După trei săptămâni — la sfârşitul lui februarie, redactorul Expresului revenea asupra subiectului:

„Există oare Briccius, scria el, sau e o plăsmuire ? Și dacă e plăsmuire cine e autorul și cui folosește ? Poate polițici, ca să probeze opinici publice că în fine după o jumătate de an merge pe urmele unui om în carne și oase, și în felul acesta pe de o parte să-și demonstreze capacitatea de a descoperi făptașul, pe de alta să trezească speranța capturării lui iminente ? Cine a plăsmuit așa ceva a făcut un frumos serviciu cazului. Iar dacă l-a plăsmuit vreun demnitar din poliție, apoi ne întrebăm, cum e oare posibil să nu fi fost încă scos din funcție pentru inducerea în eroare a opiniei publice și pentru incapacitate exemplară". Și mai departe :

„Țara noastră e probabil un mare labirint cu pustiuri, păduri virgine și peșteri dacă se poate ascunde în ea timp de o jumătate de an un ocnaș fugit, pe deasupra și triplu asasin". Articolul se încheia cu această propoziție :

„Se mai oferă totuși încă o posibilă explicație. Aceea că țara noastră nu e o junglă inexpugnabilă, ci o țară civilizată, iar asasinul — ocnașul fugit din Bruxelles — n-a fost capturat nu fiindcă s-ar ascunde așa fantastic în coroanele pomilor și în hățișul lianelor, ci pentru că ceva nu e în regulă în conducerea poliției criminaliste de stat".

Consilierul criminalist Heumann ceruse imediat confiscarea numărului cu pricina al Expresului, dar nu-și putuse impune voința. Dimpotrivă, după două zile articolul constituise punctul de plecare al unei interpelări în parlament a ministrului de interne, unde fusese nevoit să vină și Victor Heumann. A doua zi apăruse în presă un extras din expunerea lui în parlament, în care amintea și cîteva realități trecute. Cîndva, în această incintă, spusese Heumann în parlament conform textului apărut în presa curentă. am contribuit la faptul că a fost promovat punctul de vedere negativ la moțiunea cîtorva domni delegați referitoare la abolirea pedepsei cu moartea. Această pedeapsă a fost păstrată în legislația noastră nu din cruzime, nici din răzbunare, ci ca o sancțiune pentru cele mai mari fărădelegi, servind la îngrădirea lor — dacă nu chiar la lichidarea lor — și la ocrotirea cetățenilor. Astăzi poliția — al cărui reprezentant sînt — este învinuită de indiferență. În al doilea rînd am cerut ca presa — în măsura în care

serie despre lucruri, pe care sîntem în curs să le investigăm şi cercetăm — să se consulte mai întîi cu noi. Mulţi redactori prin faptul că se lasă pradă poftei de senzaţii tari aţiţă cele mai grosolane instincte omeneşti, stîrnesc în mod irresponsabil publicul şi cîteodată chiar, prin publicarea de informaţii pe care dumnezeu ştie de la cine le capătă, ne îngreunează munca în aşa fel de parcă ar lucra de-a dreptul contra planurilor şi îndatoririlor noastre. S-a întîmplat de cîteva ori ca făptaşul să fie indirect avertizat din presă de pasul pe care-l pregătim, ceea ce ne-a cauzat o întîrziere de mai multe zile... vreau în această conjunctură să atrag atenţia asupra legii pentru protecţia operaţiilor profesionale, a celei pentru păstrarea secretului muncii poliţieneşti, şi asupra legii privind securitatea cetăţenească. Azi nu am la îndemînă un exemplu mai strident şi mai concludent decît articolul din Expres".

După dezbaterea în care Heumann şi ministrul fuseseră atacaţi pe motivul că voiau să facă răspunzător de insuccesul poliţiei pe redactorul Expresului, Heumann, ministrul şi poliţia criminalistă fuseseră disculpaţi. Chiar dacă mulţi simţiseră că pe drept cuvînt, rămăseseră totuşi cu impresia că nimic nu se terminase, şi această impresie o avea şi Heumann. Cînd plecase de la parlament în acelaşi automobil cu ministrul îşi dominase cu greu, cu severitate şi răceală dezgustul şi-i pusese ministrului problema demisiei sale. Ministrul se opuse hotărît intenţiei lui Heumann. Chiar în ziua în care se întîmplaseră aceste lucruri, spre seară, cameristul bătuse la uşa cămăruţei lui Viki.

Viki se întorsese de la şcoală după-amiaza tîrziu. Era sfîrşitul lui februarie, nu mai ningea de mult şi elevii gimnaziului purtînd numele celui mai mare pedagog, reparau în orele după-amiezii terenul de sport al şcolii. Viki întors deci în tîrziul după-amiezii, se pregătea să se ducă la bucătărie să mănînce ceva şi se gîndea la Barry, la ceas şi la excursia din vacanţă. Era sigur că tatăl său cedase. Două luni văzuse ceasul de la Barry la mîna lui Viki şi tăcuse, două luni presimţise probabil, că Viki şi Barry îşi telefonează şi se întîlnesc, în casă continua să fie linişte — acea oprire a timpului, acea minune — era într-adevăr sigur că consilierul criminalist cedase. Doar la interzicerea călătoriei din vacanţă nu renunţase încă deşi Viki ştia că

se va duce la Smirna și Istanbul; și știa lucrul acesta încă de dinaintea Crăciunului. Respectase deocamdată doar ora întoarcerilor ; la ora nouă era acasă. Dar odată cu trecerea iernii și sosirea primăverii, trebuia să se schimbe și asta. Viki era sigur, că și dacă va începe să întîrzie cu o oră nu se va auzi un singur cuvînt. Iar acum bătea la ușa odăii lui cameristul.

— Vin să vă spun o veste, domnule Viki, spuse pe cînd intra și făptura lui rigidă n-avea nici cea mai mică tresărire, poate o să vă intereseze. Domnul consilier s-a hotărît să facă un lucru, de care se ferește de jumătate de an. A semnat o mare recompensă pentru prinderea lui Anatol Briccius. Cameristul se apropie de micul scrin de lîngă ușă și tăcu o clipă. Viki clătină capul ca și cum nu i-ar fi venit să creadă și cameristul continuă :

— Mîine vor apărea în presa cotidiană și la televiziune fotografiile lui Briccius, cele din Bruxelles și cele din cartoteca de la Cracovia, nu le-ați văzut încă niciodată. Din documentele domnului consilier știți doar descrierea lui, dar nu era nici o fotografie în nici una dintre mape. Mîine vor fi date publicității și se va plăti tot ceea ce va contribui la realizarea țelului. Cine va aduce informația pe baza căreia va fi închis, o să primească peste o sută de mii. Suma, spuse cameristul zîmbind domol fără să i se miște fața, încă nu e exactă. Cine știe, poate că vor să facă și aici economii.

Viki îl privi pe camerist, prin cap îi zburau tot felul de gînduri, iar cameristul, ca și cum le-ar fi citit, spuse :

— Ați renunțat pe drept cuvînt la cercetare înaintea Crăciunului, domnule Viki. E februarie, domnul consilier recurge la semnarea recompensei și poate că nici asta n-o să aibă efect. Și încă ceva, spuse cînd se întoarse spre ușă și era pe punctul de plecare, domnul consilier așteaptă azi o vizită aleasă. Nu știu cine o să fie, poate vreun ziarist renumit, vreun ambasador sau însuși ministrul, doamna Betty trebuie să facă pregătirile de rigoare. E clar că domnul consilier începe să cultive mai mult relațiile sociale și în propria casă.

În timp ce-și mînca supa în bucătărie, Betty, menajera, îi confirmă faptul.

— Domnul consilier criminalist, spuse, așteaptă o vizită mai deosebită. Dar n-o așteaptă la cină, ci la cinci jumătate. Trebuie să pregătesc mîncare pentru patru persoane... Și pe cînd Viki mînca friptură de pui, Betty spuse :

— Dar cu siguranță că n-o să vină patru. Unul va fi domnul consilier șef, altul poate colonelul Seibt, domnul consilier șef a vorbit cu el și au stabilit ceva împreună. Așa că vizitatorii pot fi doar două persoane.

Puțin înainte de cinci și jumătate sună într-adevăr cineva la ușa holului, era colonelul Seibt jovial, elegant ca totdeauna, dar azi totuși destul de serios, cel puțin așa părea după expresie. Și la cinci jumătate, în fața vilei oprise un automobil iar din el ieșiseră doi oameni. Viki nu-i prea văzuse din camera lui, ieșiseră din mașină mai înainte de a-i fi putut zări, chiar dacă s-ar fi înclinat peste geam. Auzise cum tatăl său îi salutase în hol și li-l prezentase pe colonelul Seibt, îi condusese cu siguranță în camera de oaspeți. Peste o clipă venise după Viki cameristul.

— E de necrezut, domnule Viki, spuse pe cînd intra incredibil de încet și fără să-și miște capul și corpul, domnul consilier începe într-adevăr să-și intensifice relațiile sociale. Trimite după dumneavoastră, trebuie să vă duceți în camera de oaspeți. Poate că vrea să vă prezinte oaspeților.

— Să mă prezinte, se miră Viki, nu e cu putință. Încă nu s-a mai întîmplat așa ceva.

— După moartea doamnei — nu s-a întîmplat, încuviință cameristul și amuți.

Viki se duse încet și stingherit la chiuveta de culoarea lămîiei de după perdea și întrebă cine sînt oaspeții. Dar ciudat lucru, cameristul tot nu știa.

— N-am idee cine e, spuse, știu doar cine nu e. Nu e ministrul, fiindcă el nu merge într-o mașină așa mică.

Viki se piepteănă puțin lîngă chiuvetă și o clipă ezită. Pentru că în casă continua să fie liniște — o minune acea oprire a timpului — fața lui Viki nu mai era acoperită de umbră și nici ochii nu-i mai avea încețoșați, ochii lui cenușii erau din nou clari și fața amabilă și fină. De aproape o lună jumătate nici nu prea mai lua prafuri, le mai folosea doar cîteodată, în mod excepțional, cînd îl împingea

ceva din adîncul sufletului. Acum ezita dacă trebuia sau nu să ia. Chemarea lui la musafiri era așa neobișnuită că-l făcuse nesigur și luă praful. Pe cînd își îmbrăcase haina de culoare închisă și ieșise din cameră în hol, fața îi era deja indiferentă. Nu era emoționat, nici încordat, era liniștit. Cînd se apropiase de ușa camerei de oaspeți, avusese impresia că aude înăuntru glasul comisarului Wania. Dar își dădu seama imediat că se înșală. Nu era familia Wania, se putea vedea și după automobilul care se afla în fața vilei. Bătu, deschise ușa și intră.

Lîngă masa, la care acum două luni se mîncase cina din ajunul Crăciunului, stătea consilierul criminalist cu fața nemișcată și rece, dar mai amabilă ca de obicei, desigur avea oaspeți și se afla de față și colonelul Seibt. Era destul de serios, dar cînd intrase Viki, îi zîmbise ușor. Pe lîngă el se mai aflau în cameră și musafirii. Femeia putea avea vreo patruzeci de ani, poate și cincizeci, iar bărbatul era mai în vîrstă, corpolent, posomorît, ochii îi erau tulburi. Fuma o țigară și se sprijinea cu coatele pe masă ca la bodegă sau cîrciumă. Pe masă era gin, un serviciu alb de cafea și prăjituri într-o farfurie albă. Bărbatul și femeia erau îmbrăcați în negru.

— Acesta e fiul meu Victor, spuse pe un ton neutru consilierul criminalist bărbatului și femeii, ca și cum ar fi anunțat timpul sau i-ar fi informat despre sosirea trenului și în aceeași clipă lui Viki i se opri răsuflarea. În acea clipă Viki îi recunoscu. Îi recunoscu mai înainte ca ei să se ridice și să-și spună numele, îi știa din fotografiile din revistă, din ziare. Erau părinții lui Jürg Knippsen.

— Presa atacă mai departe, spuse Heumann și-i turnă doamnei Knippsen și directorului viticol cafea — ginul era turnat deja — poate știți că a fost o dezbatere și în parlament. Să scrie că dacă făptașul a apărut sub un anumit nume poliția nu l-a urmărit, iar cînd l-a urmărit sub acel nume el a încetat să apară... să scrie, că țara noastră e probabil o junglă, dacă se poate ascunde în ea un om timp de o jumătate de an... asta n-o face un ziar serios. Mîine, spuse Heumann și-l privi pe Seibt, va fi oferită o mare recompensă pentru prinderea asasinului fiului dumneavoastră și a celorlalți copii. În presa cotidiană și la televiziune vor fi date publicității fotografiile lui.

— Cît o să fie ? întrebă directorul viticol, fără să-şi mişte coatele cu care se sprijinea de masă, doar ochii lui tulburi pe faţa posomorîtă clipeau, şi Heumann spuse sec :

— Va fi o sută de mii. Se va plăti şi fiecare informaţie care se va dovedi valabilă.

— În Ottingen, spuse directorul viticol şi-şi scutură ţigara în scrumieră, în după-amiaza nefericitei zile un om vindea vise...

— Ştim de el, zise Heumann, era argatul Metzger de la ţăranul Vitolsky din satul vecin. Am aflat-o a doua zi după crimă.

— Omul cu pince-nezul de aur a fost la papetărie, spuse sumbru directorul viticol şi Heumann se uită la Seibt, apoi clătină iarăşi capul.

— Era dirijorul corului de la Teatrul mic. Bruno Cino Coppola, un om minunat şi un mare artist. A locuit trei zile într-unul din hotelurile dumneavoastră. Am aflat faptul a doua zi.

— Şi ce-i cu domnul acela Raster, spuse directorul viticol şi bău brusc din gin... şi Viki, aşezat la capătul mesei, tăcut, palid şi cu inima bătîndu-i tare, avu impresia că tatăl său îşi îngustase privirea şi-l privise şi pe el nu numai pe Seibt. Spuse rece şi sec :

— E în afara bănuielii.

Deodată se uită la Viki doamna Knippsen, la faţa lui fină, palidă, tăcută, la ochii cenuşii şi spuse înăbuşit :

— Aveţi un băiat tare frumos, domnule consilier şef. Apoi începu să plîngă.

Consilierul criminalist înclină puţin capul şi pe faţă nu i se clinti nici un muşchi. Tăcea. Dacă ar fi fost de faţă cameristul, poate că şi-ar fi spus : Tace din tact. Poate însă că doar se preface. Că tace cu adevărat. Iar colonelul Seibt oftă uşor şi spuse :

— Doamnă Knippsen aveţi şi dumneavoastră un fiu. Frumos şi inteligent, care vă aduce bucurie...

— Şi încă o fiică, zise Knippsen şi ochii lui tulburi pe faţa sumbră clipiră, se sprijinea acum doar într-un cot, dar... şi îi tremură glasul, pe bestia aceea aş sugruma-o cu propriile-mi mîini. Cu mîinile astea l-aş sugruma, directorul viticol îşi agita iute mîinile deasupra mesei, l-aş ucide pe monstrul ăsta cumplit, dar poate că aş fi judecat pentru

crimă. Ba încă, spuse violent şi-l privi pe consilier, m-ar judeca că am omorît monstrul...

— Din păcate, zise serios consilierul criminalist, ar exista doar circumstanţe atenuante, desigur, simpatia unei părţi a naţiunii şi a multor ziarişti. Dar ar fi o nouă crimă, şi nu se poate continua aşa. Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte, trebuie să lăsaţi altora sarcina de a pedepsi. Actul morţii trebuie lăsat pe seama organelor legii.

Directorul viticol tăcea şi cu mîna, care încă îi tremura, ridică ceşcuţa cu cafea. Apoi stinse restul ţigării, căută alta şi spuse :

— Am auzit totuşi, că nemernicul ăla ar putea fi eliberat. Cît adevăr e aici ?

— Briccius e după toate semnele aproape iresponsabil, spuse Heumann, în acest caz ar putea fi absolvit de pedeapsa cu moartea... şi cînd directorul viticol tresări şi zise răguşit ceva, Heumann adăugă :

— Pentru crimă se pretinde intenţia rea, aşa afirmă codul penal. Intenţia rea se exclude, cînd făptaşul e lipsit de uzul raţiunii, cînd a comis fapta în timpul dispariţiei intermitente a controlului simţurilor, în stare de beţie totală sau de inconştienţă. O circumstanţă atenuantă este ceea ce se cheamă a fi slab de minte. Psihiatrii ar putea să-l scape de pedeapsa cu moartea, şi în acest caz ar urma să i se dea închisoare pe viaţă. Care pedeapsă poate fi mai rea ca moartea. Moartea e cîteodată mai bună decît o agonie înceată. Cîndva m-am pronunţat contra abolirii pedepsei cu moartea, spuse rece Heumann, cunosc argumentele şi pro şi contra, multora li se pare că pedeapsa cu moartea e o rămăşiţă a trecutului, o barbarie...

— Slavă domnului pentru ea, strigă directorul viticol, dar cum poate fi omul acela iresponsabil, cînd ucide astfel şi vă scapă de jumătate de an... şi în clipa aceea doamna Knippsen începu din nou să plîngă. Consilierul criminalist tăcu o clipă, apoi spuse :

— Iresponsabil nu înseamnă încă nebun, care n-are prudenţă şi rafinament. Animalele n-au raţiune, dar reuşesc să fie prudente, să se ascundă în găuri şi să se mascheze în diferite feluri în faţa primejdiei, aici lucrează simţul autoconservării şi instinctul. Omul acesta scapă

grație instinctului său anormal, precum și grație ajutorului lumii declasaților. Doamnă Knippsen, spuse, liniștiți-vă. Beți din gin și din cafea. Luați și prăjituri...

— Era așa bun, plîngea doamna Knippsen, era un pic sălbatic, dar vîrsta era de vină, învăța bine, toată lumea îl iubea. Și că fuma, nu e adevărat — plîngea — nu fuma, și chiar dacă ar fi fost așa ce dacă... și directorul viticol bău din gin și spuse :

— Avem o fotografie a lui, care încă n-a fost dată publicității. Acum o săptămînă au venit la noi de la editura Sfinx și-au spus că ar vrea să scoată o carte întreagă despre cazurile acestea. Că strîng material și din Knepburg și din Zorna, în special fotografii, vor să aibă și cîteva amintiri de-ale părinților și fraților și eu trebuie să scriu prefața întregii cărți. Le-am spus că la sfîrșit ar trebui să dea fotografia criminalului. Va fi mîine în presă ?

Doamna Knippsen plîngea în continuare încetișor și de data aceasta interveni colonelul Seibt. Îi dădu gin și cafea și doamna Knippsen bău puțin. Viki observă acum că arată foarte bătrînă, că n-are probabil cincizeci de ani, ci mai puțin dar că o îmbătrînise nenorocirea, și era palid și inima îi bătea. Încercă și el s-o liniștească puțin. Îi aduse o farfurie cu prăjituri și o privea trist și compătimitor.

— Nu vă pot da înapoi fiul, spuse consilierul criminalist, promisiunea pe care pot să v-o fac este pentru dumneavoastră poate o slabă consolare. Dar pe criminal îl vom găsi. N-o să fugă chiar de-ar trebui să alertez toate unitățile armate ale țării. Chiar dacă aș avea înainte pădurea virgină, pustiul și peștera cum a scris ziaristul acela, de-ar trebui să cercetez și sub pămînt. Mîine va fi oferită recompensa iar eu o să-l arestez personal. Apoi spuse :

— O să-l arestez personal și o să încerc... să-l duc la spînzurătoare chiar în pofida psihiatrilor...

Consilierul viticol se ridică destul de greoi de la masă, privirea îi era tulbure și fața posomorîtă, apoi se ridică și soția lui. Era plînsă și palidă și acum, cînd stătea în veșmintele negre, arăta ca moartea.

— Regret foarte mult, spuse consilierul criminalist în drum spre ușa camerei, că n-am putut spune azi că asasinul e după gratii. Dar va fi în curînd. Știu, repetă, că asta e pentru dumneavoastră o slabă consolare. Dar se va face

dreptate și dumneavoastră veți primi satisfacție. Dumneavoastră conduceți automobilul ? îl întrebă pe directorul viticol.

— Soția, răspunse acesta.

În hol, în apropierea coloanei antice cu telefonul — a obiectului acela de podoabă — doamna Knippsen se întoarse încă odată spre Viki și ochii ei stinși și plînși îl priviră aproape cu tandrețe. Tocmai ieșise din bucătărie și menajera Betty ca să ajute Knippsenilor la paltoane, apăruse și cameristul.

— Trebuie să ne grăbim, spuse directorul viticol cu paltonul pe el, la șapte și jumătate trebuie să fim în Ottingen. Vine cetățeanul de la Sfinx pentru fotografiile casei. Vrea să aibă totul autentic în carte.

Consilierul criminalist, colonelul Seibt și Viki își luară rămas bun de la familia Knippsen în ușa holului, lîngă scară, iar cameristul îi însoți pînă jos în stradă, la automobil. Cînd doamna Knippsen se așezase la volan, trebuise s-o ajute.

— De ce m-o fi chemat, îl întrebă Viki pe camerist cînd acesta se întorsese din stradă în hol, ce o fi urmărit cu asta ? A fost neplăcut.

— Nu vă faceți griji, spuse încet cameristul și privi spre ușa biroului, care era închisă, de ce l-a chemat pe colonelul Seibt ? Doar și asta a fost inutil. La dumneavoastră încă mai înțeleg. A vrut pur și simplu să le prezinte fiul, deși nu știu... cameristul vorbea incredibil de încet... dacă era lucrul cel mai nimerit în cazul Knippsenilor. Dar pe domnul Seibt... Dacă n-ar fi la mijloc domnul consilier criminalist, ci altcineva, aș gîndi că l-a chemat ca să nu rămînă singur cu ei. Apoi cameristul se îndreptă încet și țeapăn în direcția coridorului pe care se afla baia, și unde era și camera lui și spuse :

— E de neînțeles chiar și pentru ce i-a chemat. Poate pentru a le arăta interesul lui omenesc ca persoană particulară. Domnul colonel mai e aici ? întrebă și Viki încuviință. Era din nou complet liniștit. Se despărți de camerist, se întoarse în camera lui și apoi, poate chiar fără să știe de ce, deschise scrinul cel scund de lîngă ușă, în care avea diferite lucruri personale, între ele și tabloul cu Tarzan, pe care-l primise de Crăciun de la Bernard Raster.

XVIII

Pe la jumătatea lui martie — după o iarnă destul de aspră și cu zăpadă — se încălzi brusc foarte mult. Deja de pe la sfîrșitul lui februarie, cînd consilierul criminalist îi chemase în vizită pe nefericiții părinți din Ottingen, nu mai căzuse nici un fulg de zăpadă și zilele fuseseră însorite. Acum — la mijlocul lui martie — temperatura crescuse peste douăzeci de grade, iar natura începuse să se trezească repede din somnul de iarnă.

În grădina vilei marelui comerciant Piret înverziseră pomii, unii arbuști timpurii înfloriseră, iar iarba în ronduri era proaspătă și verde, așa că locul arăta ca un adevărat rai primăvăratic. Pe terasa din spatele vilei pavată cu plăci colorate, pe care prin coroanele pomilor cădea soarele, stăteau pe scaune albe de nuiele Viki, Barry și Greta. Stăteau doar în cămăși, Greta într-o bluziță galbenă, ușoară, Barry într-o cămașă roșie și în pantaloni albi de catifea, iar Viki... Viki în special într-o dispoziție grozavă. Trebuiau să pună la punct azi, el cu Barry, călătoria din vacanță — că doar era deja mijlocul lui martie — și apoi încă ceva. Modul cum aveau să parcurgă un drum așa de teribil de lung cu Jaguarul lui Barry. Greta urma să fie de față la discuții cel mult pînă la cină, apoi se ducea la întîlnire. După plecarea ei, Viki voia să împărtășească lui Barry un secret. Un lucru care avea — cum presimțea — să-i decidă viața. Dar și lucrul acesta trebuia să fie frumos și mișcător și Viki era fericit. Pe măsuța albă, care se afla în mijlocul fotoliilor din nuiele, aveau vin rece, cafea și înghețată, precum și o cutie de țigări și o scrumieră ca în tablourile abundenței ale lui Carol Rondin.

— Viki, spuse pe un ton lejer Barry, sînt de-a dreptul bucuros, că ai ieșit la lumină, și că nu mai trebuie să iei nici prafurile. Dar știi ce cred acum ? sorbi din vin și spuse :

— Că nu trebuia totuși să fi renunțat atunci la cercetări. Nu pentru gloria din ziare, cum prezenta chestiunea Hoffmann al vostru, nici pentru recompensă, n-ai nevoie de parale. Dar putea fi o distracție pasionantă.

— Barry, clătină Viki capul cu senzația de-a vorbi la o distanță de mulți ani despre un lucru lipsit de orice im-

portanță, pe fața lui frumoasă și senină se ivise și un zîmbet ușor, indulgent, Barry pînă azi Hoffmann îmi amintește din cînd în cînd de treaba asta. Dar n-ar fi fost nici o distracție pasionantă. N-ar fi ieșit absolut nimic. Cum aș fi început de fapt cercetarea ? Doar pe atunci nu știam nici aspectul lui Briccius, se putea merge doar pe urmele proprietarului vilei, a acelui Sebetapi, dar era puțin. Doar poliția l-a interogat și ea. Și să merg prin cîrciumi, de mirare că-mi mai aduc aminte... Viki bău vin, oftă zîmbind și se uită la Greta... Barry, nici n-ai crede poate. Hoffmann spunea de cîrciumi la periferie, în ocoluri și șoproane, în căsuțe joase, pe străduțe sărăcăcioase și uitate de lume pe care buldozările ce vor face curînd una cu pămîntul, de cîte ori i-am spus lui Hoffmann că tocmai acolo n-o să se ducă niciodată Briccius. De altfel vezi tu singur. Recompensa au oferit-o acum o lună și tot n-au pus mîna pe el. Totul e zadarnic, poate că are dreptate cameristul și în acest caz. Că o să rămînă un caz deschis, iar vinovatul n-o să ajungă niciodată după zăbrele. Și Viki zîmbi, sorbi iar din vin și privi prin grădină aparențele acelui rai minunat ;

— Viki e un băiat înțelept, spuse Greta, era într-adevăr romantism și azi s-a dus, la ce bun să mai vorbim ? Aveți înaintea voastră problemele legate de călătoria în Turcia și vă mai distrați vorbind despre crime ? Nici nu se cade s-o faceți, voi doi băieți așa fini și frumoși.

Rîseră, Barry și Viki își aprinseră țigări și Barry spuse :

— Și ce-i cu Richter, Viki ? E adevărat că dansează așa bine ? Surioara asta a mea de așa ceva ar avea nevoie. Tipul ei, Viki — astă seară iar au întîlnire — e țeapăn ca un lemn la dans.

— E sigur însă că se pricepe mai bine ca tine, îi replică Greta și începu să amestece încet și liniștit înghețata în cupa cizelată, tu ești prost nu numai la dans, ci și la alte lucruri. Iar el nu e.

Rîseră, fumară și băură vin aproape ca la o petrecere, din cînd în cînd luau cîte o linguriță din înghețata care începuse să se topească încet în cupele cizelate, și Viki spuse :

— Richter e băiat bun, stăm împreună în bancă de trei ani. Doar că e puțin gelos pe tine Barry, poate că știi. Cred

însă că nu e un defect mare, el e mai degrabă drăguț. A, și să nu uit, își aminti deodată, mi-a scris fratele meu, am lăsat scrisoarea acasă. Cică o să vină pînă la vacanță să ne vadă și să ne ureze drum bun. I-am scris cîndva ce s-a întîmplat la noi și cum stau lucrurile, teoria lui este destul de asemănătoare cu a cameristului... și Viki tăcu o clipă și bău vin. Îi trecu fulgerător prin cap gîndul la ce-o să spună Mart cînd va afla despre discuția lui de azi cu Barry, după plecarea Gretei. Cînd va afla ceea ce — așa cum presimțea — îi va decide viața. Presupunea că o să-l aprobe, dar nu de asta era vorba. Esențial era acordul lui Barry și de el era sigur.

— Bine a făcut că a plecat atunci, spuse Barry gîndindu-se la plecarea lui Mart de acasă după terminarea dreptului, iar Viki zîmbi și încuviință. Asemenea constatări asculta azi cu plăcere din partea lui Barry. Și o clipă își imagină acea grozavă distanță pînă la Istanbul, Jaguarul lui Barry și toate pîrghiile de sub volan, ridică bucuros paharul și exclamă :

— Greta, în cinstea cavalerului tău pe care nu-l știu, dar dacă-ți place ție, probabil că-i fain. Și vezi să nu ajungi tîrziu la întîlnire. Ce e tatăl lui ! Și Greta spuse :

— Grădinar.

Cînd soarele, pe cerul senin, se ascunsese după ramurile celor doi plopi care se aflau la capătul grădinii, și nu mai pătrunsese prin coroanele pomilor pe terasă pînă la scaunele albe de nuiele, apăruse într-unul din balcoanele vilei o doamnă fardată, îmbrăcată în haine lungi de culoare deschisă. Nici nu fusese nevoie să vorbească, făcuse doar un semn discret în jos. Barry, Viki și Greta se ridicară și intrară încet în vilă.

— N-ai mai fost de mult pe la noi, Viki, spuse doamna Piret lîngă scara de marmură, care amintea de scara mică a Operei, ai fost puțin bolnav, dar acum ești cu siguranță sănătos, arăți minunat. Iar acasă am auzit că s-au liniștit de mult lucrurile...

— Acasă s-au liniștit de mult lucrurile, zîmbi Viki și doamna Piret spuse :

— Sînt îngrijorată, Viki, cu copiii ăștia. Învață puțin, mereu fac cîte o poznă și n-ascultă de loc. Cred c-o să-i

schimb cu alții. Barry se bucură de călătorie — zîmbi — noi, Viki, sperăm că o să-ți îngăduie tatăl tău să pleci. Doar n-o să-ți strice o asemenea vacanță. Să mergem să ne-așezăm o clipă, cina e abia la șapte... și doamna Piret în hainele ei lungi de culoare deschisă îi făcu semn lui Viki și copiilor și se îndreptă cu un pas lin spre salonașul albastru.

Salonașului i se spunea albastru pentru că husele fotoliilor, tapetele și covoarele erau de culoare albastră, chiar și draperia persană de pe perete, ceea ce, se zice, că nu e un lucru așa obișnuit. În colț, pe peretele albastru erau atîrnate vechi arme albe, dar nu era propriu-zis o colecție, erau atîrnate acolo mai degrabă ca ornament. Viki se așeză în fotoliul pe care i-l oferise doamna Piret și zîmbi fără să vrea. Își aduse aminte de colecția lor de arme din vitrină. Își aminti de marele și întunecosul tablou al vînătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului. Barry îl întrebă de ce zîmbește iar Viki clipi doar. Nu voia să vorbească în fața doamnei Piret despre felul cum trăsese cu pistolul înaintea Crăciunului, fapt despre care tatăl său nu știa nici azi. Apoi își încruntă puțin fruntea, ca și cum un nor ar fi trecut prin capul lui și se uită la doamna Piret.

— La noi acasă e liniște din ajunul Crăciunului, spuse, eu tata s-a produs o schimbare. După toate scandalurile și necazurile a devenit mai înțelept. De altfel aproapă că nici nu ne vedem, lipsește adesea pînă noaptea tîrziu, iar dimineața pleacă mai înainte de a mă duce eu la școală. Mart spune, că pur și simplu a ajuns la concluzia că s-a comportat cu noi indiferent și exagerat de sever, și că și-a dat seama că nu mai merge așa. Tace, crede el, pentru că știe că s-a înșelat. Eu bănuiesc totuși, Viki zîmbea și se simțea peste măsură de bine, că atunci cînd a cedat în ajunul Crăciunului, a făcut-o de nevoie. Că n-ar fi renunțat la ultimatum, dacă n-ar fi fost... Ottingenul. A tăcut numai din cauza noii crime, doar pentru că avea o altă mare grijă. Și dacă a tăcut în ajun a trebuit să tacă și mai departe. Doar ar fi putut spune că intenționat mi-a dat timp ca să mă încerce. Camaristul gîndește asemănător, dar nu chiar la fel. Concluzia lui e mai apropiata de a lui

Mart. Considerá că tata a dat înapoi şi pentru că n-are ce sancţiune să-mi dea.

— Domnul consilier şef a avut griji mari, spuse ca o scuză doamna Piret, şi poate că le mai are şi acum, dacă n-a prins încă făptaşul, noi îl înţelegem. Să trăieşti într-o astfel de încordare şi să ai asemenea responsabilitate nu e nici o plăcere, doar se scrie despre cazul ăsta şi în străinătate. Nu e de mirare, că se reflectă şi în familie. Sînt sigură că dacă soţului meu i s-ar retrage clienţii sau dacă furnizorii ar urca preţurile, faptul s-ar repercuta şi la noi în familie... Ascultă Viki, îi zîmbi blînd, într-adevăr n-au încă nici cea mai mică urmă ? N-a ajutat nici recompensa ? Nu s-a găsit încă nimeni care să dea vreo veste despre el din lumea aceea interlopă, despre care se zice că-i dă ajutor ?·Şi Viki clătină capul.

— Briccius e tot dispărut, spuse.

— Omul ăsta într-adevăr nu poate fi normal, încuviinţă doamna Piret şi privi peretele în colţul unde erau armele albe, i-am văzut pozele în ziare şi la televizor, are o piele întunecată, grosolană, nerasă, o expresie ciudată în ochi, lunatecă, arată ca un muncitor grevist... oftă greu, ca şi cum asta i-ar fi îndurerat inima, poate că nici n-a făcut ceea ce a făcut în deplinătatea conştiinţei sale. Poate că doctorii o să-l scape de spînzurătoare.

— Tot ce se poate, spuse Viki, am auzit lucrul ăsta mai de mult. Chiar înainte de Crăciun. Dar pe mine de fapt nu mă mai interesează, iar ceea ce e la noi acasă îmi e totuna. Mi-e indiferentă chiar şi liniştea. Eu mi-am încheiat socotelile, spuse liniştit şi-i zîmbi Gretei şi lui Barry, acum mă bucur de călătorie.

— Va fi lungă, Viki, zîmbi bucuroasă doamna Piret, azi o să vorbeşti cu Barry şi-o să fixaţi traseul. Cel mai bine ar fi să ajungeţi la graniţa turcească din Bulgaria. Drumul prin Grecia ar fi un ocol, soţul meu e totuşi pentru soluţia asta. Spune că drumul prin Grecia de nord ar fi mai interesant. Dar în cazul acesta va trebui probabil să mergeţi pînă la Thessalonic, pentru că de la Drama şi Zamthé pînă la graniţa turcească nu duce nici un drum de legătură bun şi tot aşa ar trebui să vă întoarceţi prin nord pe la Edirna. Apoi, cu zîmbetul pe buze, adăugă :

— Luați-vă din lucrurile care vă trebuie numai pe cele strict necesare... și în salonașul albastru se încinse discuția despre tot ce să ia la ei în călătoria prin Turcia. Costumele de baie, ochelarii submarini, treninguri, pantaloni scurți, pantaloni lungi de catifea, cîte un costum de vară de gală. Cămăși, tricouri, pulovere, șosete albe, galbene, batiste și pentru siguranță și prosoape, deși prosoapele vor fi și la hoteluri și la particulari. Articole de toaletă, chiar dacă cremă, pastă și alte lucruri se pot cumpăra oriunde pe drum, și desigur — încălțăminte. Pantofi de piele și două perechi de pantofi de vară. Un aparat de fotografiat, o cameră de filmat, un tranzistor... și în timp ce discuția se încinsese despre aceste lucruri și cuvîntul principal îl avea doamna Piret, Viki se gîndea mai departe. Se gîndea la alte lucruri, la multe alte lucruri, despre care doamna Piret cu toată seriozitatea ei nu putea avea idee, se gîndea de exemplu la frumosul fular de iarnă și la cravatele pe care le primise de Crăciun de la Greta, la o anume fotografie a mamei împreună cu Mart, la tabloul lui Tarzan de la Bernard Raster... și în sine își spunea că toate aceste lucruri o să le transporte Jaguarul. Dar despre ele o să vorbesc cu Barry cînd o să fim singuri, își spuse, după cină, ce-o să spună oare ? Iar cu voce tare i se adresă doamnei Piret :

— Principalul e că-mi voi lua acest frumos ceas. Nu m-aș mai putea lipsi de el. Și-și arătă ceasul de aur de la încheietură, iar în ochii lui se citea veselie și fericire ca în ochii unui rege etrusc.

Pe urmă, curînd, se ridicaseră și părăsiseră salonașul albastru. Doamna Piret aminti că cina e la șapte și se despărți de ei cu o înclinare amabilă a capului și cu un zîmbet. Iar Viki cu Barry și cu Greta se duseră în camera lui Barry.

Acolo cea dintîi care vorbi fu harta. Cînd Barry o întinse pe masă ochii lui Viki străluciră. Se simțea de parcă ar fi contemplat cea mai frumoasă carte a destinului său. Cînd se înclinaseră deasupra ei, el, Barry și Greta, arătau ca un mare stat major înaintea unei bătălii vesele. Începutul călătoriei, acea porțiune necesară de-acasă o depășiseră repede așa cum se trece o stradă cunoscută. Abia

cînd ajunseseră mai departe, începuseră să se gîndească, fiindcă aici erau deja pe pămînt străin.

— O să ne oprim cîte puţin pretutindeni, aşa că pentru dus să socotim... spuse Barry zîmbind misterios : un sfert dintr-o rotaţie completă a lunii în jurul pămîntului La fel pentru drumul de întoarcere şi, o lună pentru Turcia. O lună şi jumătate vom fi pe drumuri. Dacă o să vrem putem să ne întindem liniştiţi la două. Cel puţin o să mergem comod şi vom putea ocoli cît de mult pe unde vom vrea. Barry se ridică de lîngă hartă, se îndreptă zîmbind, se întinse, iar Viki radia de bucurie. Era fericit Apoi trecură repede la modul cum vor călători cu Jaguarul. Luară un stilou şi o foaie de hîrtie, începură să măsoare distanţele şi ajunseră la un număr de kilometri care din cînd în cînd li se părea ameţitor. De aici mai era doar un pas pînă la modalitatea propriu-zisă a călătoriei.

— Viki, tu într-adevăr n-ai condus încă niciodată automobilul ? spuse Greta, n-ai stat niciodată la volanul Renault-ului vostru ? Şi Viki rîse doar.

— Ca şi cum n-ai şti cum merg treburile la noi, rise vesel, şi de cîte ori am mers în total cu el ! Dar îmi place să conduc şi poate c-o să şi învăţ.

— Pînă la vacanţă o să ştii, încuviinţă Barry, o să te învăţ eu însumi. Apoi dacă o să vrei să-ţi dai examenul de şofer, o s-o faci. Dacă n-o să vrei, din cauza tatălui tău, de exemplu, o să fie totuna. Principalul e că vei şti să conduci şi că vom putea şi ne schimbăm la volan în cursul acelei lungi călătorii.

Înaintea cinci. Greta se duse să se pregătească pentru întîlnire, ca să nu mai întîrzie după masă, iar la şapte era cina.

Se servise în sufragerie sub lustra de cristal aprinsă. În capul mesei stătea doamna Piret în rochie lungă neagră cu două semilune de aur la urechi. Mîncarea o adusese servanta. Începuseră cu salată de homari, cu aspic şi ouă.

Era opt fără un sfert cînd se terminase cina. Greta îşi luase rămas bun şi plecase la întîlnire, iar doamna Piret îşi luase şi ea la revedere. Uşoară şi zîmbitoare în rochie lungă de culoare închisă şi cu semilunele la urechi se retrăgea în camerele ei la fel ca doamna Bubulina înainte

morții. Iar Viki se duse din nou cu Barry în camera acestuia.

— Barry, aș vrea să-ți spun ceva, spuse Viki, în timp ce Barry ajunsese de la masă la pick-up ca să pună un disc, iar fața, ochii și glasul îi erau cu totul liniștite, am așteptat doar să rămînem singuri...

Barry, cu discul în mînă, rămăsese lîngă pick-up și-l privea pe Viki. Zîmbise și încuviințase.

— Barry, spuse Viki, eu aș vrea să rămîn acolo, în Turcia. Apoi adăugă :

— Să rămîn acolo și să nu mă mai întorc. Aș găsi de lucru, aș căra de exemplu saci în port.

Barry puse discul și se întoarse spre masă. Se așeză, își desfăcu picioarele, își băgă mîinile în buzunarele pantalonilor albi de catifea și-l privi tăcut pe Viki. Pe fața lui însă nu se citea nici uimire, nici încordare. Îl privea pe Viki liniștit și amabil, doar puțin mai atent, iar Viki avusese impresia că se gîndește la altceva decît la faptul dacă așa ceva era posibil. Zîmbi și spuse :

— Barry, poate că n-ar fi chiar așa teribil. Nu sînt silit să termin școala, tu o s-o termini și pe urmă nimerești și tu acolo. Între timp poate că o să poți veni din cînd în cînd chiar în timpul acestui an.

— Da, încuviință Barry în cele din urmă, cu avionul sînt la Istanbul în două ore. Desigur, că n-ai căra nici un sac în port. Tătucu s-ar îngriji de tine altfel. Dar spune-mi, Barry clătină binevoitor capul, de ce vrei să rămîi acolo și să nu te mai întorci aici ? De ce, dacă la voi e liniște, tatăl tău s-a schimbat, cum spui... și Viki încuviință și-l întrerupse pe Barry.

— M-am așteptat, spuse, să mă întrebi lucrul ăsta. Îți amintești, cum m-ai întrebat de Anul Nou în vinăria de pe calea Kelich, de ce mai am nevoie să iau prafuri dacă totul e în regulă ? Și cînd Barry încuviință, Viki continuă :

— Ei, tocmai asta e. Prafuri nu mai trebuie să iau, e adevărat, dar de acasă trebuie să plec. Situația care e acum la noi e trecătoare. Mereu afirm, că e liniște de nevoie. De îndată ce va avea asasinul, spuse și se gîndea la tatăl său, gata cu idila ! Mart se înșeală gîndind că s-a îndreptat fiindcă și-a dat seama de greșeală. Mai de grabă are drep-

tate cameristul. Așa e el, poate că din tinerețe. Singurul lucru bun e că n-are ce sancțiune să-mi dea. Mart, spuse Viki liniștit, Mart a fost acasă pînă la maturitate și apoi alți cinci ani pînă a terminat de studiat dreptul. E așa de lungă perioada, că atunci cînd o să înceapă să facă iarăși scandal, o să înnebunesc de o sută de ori. E mai bine să iau acum taurul de coarne decît să trăiesc într-o permanentă nesiguranță și să aștept, să văd cînd va izbucni iar. Nu mai vreau, nu mai am nervi. Vreau să dispar de aici și să fiu pe picioarele mele.

Vorbiră despre asta doar un moment. Un moment, fiindcă Barry fu de acord. Fu de acord și spuse, că imediat ce se va întoarce tatăl său, o să-i spună și totul se va aranja.

— Crezi că n-o să vină după tine, remarcă gîndindu-se la consilierul criminalist, crezi că n-o să te caute și acolo ? și Viki clătină capul.

— Am pașaportul în regulă, sînt major, răspunse Viki liniștit și voios, iar inima-i bătea de bucurie, o să primesc viza reglementară și n-o să reușească să-mi facă nimic. Nu-mi fac griji din asta. Doar că ar trebui să iau cu mine cîteva lucruri ca amintire și niște haine în plus. Și apoi doar să aștept, să vii să mă vezi din cînd în cînd.

Vorbiră, stătură îndelung și vorbiră despre ce-o să facă Barry. Ce-o să pregătească, ce-o să aranjeze și cum o să călătorească. În fine, Barry se ridică și se întoarse spre pick-up, spre discul pus pe platan.

Cînd dădu drumul la pick-up se auzi glasul Gretei Garone :

Într-o zi spre seară o să termin cu toate tentațiile
O să iau automobilul și-o să ies în natură
O să m-așez în iarbă la marginea pădurii
inima mea obosită o să danseze voioasă
capul meu trist n-o să mă mai doară
cînd o să ies în livadă, cînd o să ies la cîmp
...o să mă așez la marginea pădurii, să privesc
înainte-mi

să privesc cîmpul, să privesc cerul
și-apoi capul meu greu mîna cuiva o să-l doboare.
Imaginile și dorurile mele o să se piardă în cîmpie
...da, în cîmpie.

Și Viki, vesel și fericit de toată după-amiaza și seara acestei zile, îl prinse pe Barry din spate pe după gît și strigă :

— Barry, ar trebui să mai vizităm încă o dată barul acela, Iran, înainte de a pleca.

•

În aceeași seară, în timp ce Viki punea la cale cu Barry călătoria din vacanță, rămînerea lui în țara semilunei, și asculta cum cîntă Greta Garone *O să ies la cîmp*, consilierul criminalist Victor Heumann își petrecea timpul în camera cu vitrina, cu bufetul și cu tabloul reprezentînd sălbatica vînătoare. După cîtva timp, scoase din nou din vitrină armele și le privi la lumina lămpii. Din cînd în cînd băga mîna în mica cartotecă de pe măsuță — o cutie de lemn — și extrăgea din ea cîte un cartonaș. Pe cartonașe se afla trecut numărul armei, numele ei și o notă despre marcă și anul fabricației. Cînd ajunsese la micul revolver cu care se trăsese peste mare în urmă cu jumătate de secol privi ceasul și-l chemă pe camerist.

— Încă nu te-ai culcat, întrebă, mai ești în picioare ? și cînd cameristul dădu imperceptibil din cap, spuse :

— Înaintea Crăciunului ți-am vorbit de felul în care se așează praful pe armele astea. Armele din tocuri sînt curate, dar cele care stau libere sînt prăfuite. Praful ajunge pe ele, după cum se vede și prin geamul închis. Așa că poate o să te uiți mîine din nou și la ele. Vreau să intre odată și odată în muzeul poliției în ordine și nu ca un morman de fier vechi ruginit. Apoi adăugă :

— Cînd, cu ani în urmă, am intrat ca elev în poliție, șeful nostru avea grijă să avem browningurile într-o ordine exemplară. Chiar dacă le foloseam de două ori pe săptămînă la exerciții, trebuia să le curățăm zilnic, fiindcă niciodată nu știam, cînd o să vină comandantul să le vadă. Recunoștea cu precizie dacă arma nu fusese curățată în

ziua aceea. Foile cartotecii sînt în ordine, spuse, dar n-ar putea să le scrii la mașină în loc s-o faci de mînă ?

— Am încercat, spuse cameristul, stînd mereu lîngă ușa holului și privind liniștit și încremenit mîinile lui Heumann, dar n-a mers. Erau prea tari pentru mașină.

Între timp Heumann caută din nou în vitrină și cameristul văzu că ia în mînă pistolul comemorativ. Îl luă ca și altădată : dezgustat. O clipă îl privi nemișcat, îi privi mînerul de sidef cu plăcuța metalică pe care se aflau inițialele numelui său, și emblema asociației studențești cu data înmînării solemne, apoi atinse trăgaciul și în cele din urmă se uită în treacăt la țeavă.

— Cît folos poate aduce metalul ăsta, dar și cît rău poate să facă, spuse liniștit, și fața lui brună și rece se crispă puțin, tare aș vrea să știu toate calomniile și vorbele care s-au spus după Ottingen, cînd am împrumutat pistoalele de la foștii noștri membri. M-ar interesa de exemplu, cam ce-a zis — cînd au venit la el după armă — domnul Dessewffy. El, după cum știi, nu mai are de opt ani pistolul, l-a pierdut în Egipt. Dar eu i-am lăsat, spuse gîndindu-se la agenții săi criminaliști, să se ducă la el. Și ce-a zis Raster cînd au venit după armă, și cameristul observă că îngustase ochii. Și mai mult, ce gîndea cînd se ducea să lucreze la Ottingen tocmai în perioada asta. Pun capul că s-au simțit jigniți, că s-au supărat că-i bănuiesc de crimă. Și nu mi-aș pune capul că n-au avut o bucurie răutăcioasă cînd peste două zile au primit înapoi pistoalele fără să se probeze că s-ar fi tras cu vreunul. Nu știu dacă s-a găsit printre ei vreun singur om înțelept care să fi înțeles că și eu am crezut același lucru. Și că pe Raster l-am bănuit cel mai puțin dintre toți. Oamenii sînt ofensați cînd îi bănuiește poliția, nu e plăcut, chiar la cei nevinovați apar în astfel de cazuri tot felul de complexe, se simt însă ofensați și cînd presupun doar că-i bănuiește. Darămite cînd poliția e reprezentată de fostul lor camarad. Numai că dacă n-am bănui pe nimeni, n-am mai cerceta niciodată pe cineva, și cercetăm tocmai ca să nu prejudiciem pe nimeni și să-l pedepsim pe criminal. Dacă-mi amintesc bine, consilierul criminalist cîntări în palmă pistolul comemorativ și cameristul observă că pe fața lui rece și brună apăru începutul unui zîmbet, dacă-mi

aduc bine aminte, ai noştri... şi se gîndea la agenţii săi criminalişti, au împrumutat pistoalele prietenilor din asociaţie cu explicaţia şi scuzele de rigoare.

Cameristul stînd mereu lîngă uşă şi privindu-i mîinile se gîndea la ale lui. În multe puncte era de acord în mintea lui cu consilierul. Se gîndea însă şi la faptul că astă seară consilierul vorbise mult şi astfel îşi amintise de un lucru care fusese aproape uitat, respectiv de împrumutarea pistoalelor de la membrii asociaţiei înaintea ajunului Crăciunului şi de bănuirea lui Bernard Raster. Ştie că nu trebuia s-o facă, se gîndi cameristul, acum recunoaşte şi de aceea vorbeşte. Apoi, cameristul stînd lîngă uşă observă încă ceva şi era curios să vadă dacă a nimerit. Imediat îşi dăduse seama. Consilierul criminalist ridică deodată capul spre lampa care lumina din plin, îşi privi ceasul şi spuse sec :

— Poţi pleca. Nu mai e nevoie să rămîi treaz. Poţi să te duci să te culci, domnule Fleischhacker.

Cameristul se înclină, fără să mişte capul sau corpul, iar în sine îşi spuse că nu s-a înşelat. Dedusese corect. Încă o clipă de-a lui luminoasă, îşi spuse cînd părăsi camera, are dispoziţie bună. Dispoziţie bună, deşi e nouă şi jumătate seara şi e singur în vilă, cu excepţia mea şi a menajerei...

Cînd se închise uşa în urma cameristului, consilierul Heumann privi din nou ţeava pistolului comemorativ. De data aceasta îl privi de aproape şi îndelung, ca şi cum n-ar fi fost doar o bucată de metal, ci un lucru complicat în care puteau fi găsite lumi noi. După care înconjură cu el în mînă măsuţa şi fotoliile unde stătuse cu Wania şi cu Seibt înaintea Crăciunului şi se opri în colţ, lîngă etajera cu lampa. O clipă privi pistolul sub lumina ei. Apoi deodată începu să-l demonteze.

Era ora zece cînd termină operaţia. Pistolul era din nou montat şi în plus curăţat şi uns cu vaselină în toate punctele cuvenite. Stătea acum pe şalul gros de lînă, pe bufetul de sub tabloul cu vînătoarea cea sălbatică, şi dacă tabloul ar fi fost mai recent, din timpurile în care se trăgea cu aceste mayerbachuri de calibru 6,35, ar fi putut părea că s-a desprins din rama lui. Consilierul Heumann privi încă o dată ceasul, dar pe faţa lui nu era nici cea mai mică

urmă de umbră sau răutate. Era doar o răceală indiferentă. Apoi se apropie din nou de vitrină. După care poate ca să-și umple cu ceva timpul, sau poate din interes adevărat — cu greu se poate recunoaște în suflet fina vibrație a cauzelor — căută în partea de jos a vitrinei și scoase cutiuța prelungă de lemn, învelită în staniol. Și cînd o deschise...

Există lucruri așezate într-o cutie, pe care chiar dacă nu le-am numărat niciodată, ne dăm seama dacă lipsește vreunul. Deși aparent nu rămîne nici un loc liber, fiindcă îl completează celelalte obiecte, în cutie se mai află totuși un mic spațiu gol. Și acel spațiu gol, chiar foarte mic, aproape insesizabil atrage atenția. Consilierul Heumann avea impresia că din cutie lipsește un cartuș.

Privi o clipă cartușele ca și cum s-ar fi gîndit, apoi puse cutia pe bufet. Luă pistolul de pe șalul de lînă care se afla pe bufet și privi prin cameră. Se uită o dată, de două ori, de trei ori, fără ca privirea lui rece să se fixeze pe vreun obiect de pe perete sau de pe pămînt.

Arăta ca și cum ar fi cercetat cum e aranjată camera. Cum arată lucrurile în ea. Dacă camera asta aparține într-adevăr locuinței lui. Și deodată se opri totuși la un lucru anume. La tabloul vînătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului. Cu pistolul în mînă privea copacii întunecați, vegetația, tufișurile, stîncile profilate pe cerul întunecos și totuși senin, vînătorii fugind cu puștile și fiara care se pierdea disperată undeva în față, în întuneric... apoi se apropie de tablou și îl mișcă cu stînga. Privirea îi alunecă spre partea de jos a ramei, după care se uită la țeava pistolului pe care-l ținea în mînă.

Chiar în clipa aceea în casă se auzi zgomot.

Heumann așeză încet pistolul în vitrină, puse apoi — în partea ei inferioară fără sticlă — cutia lungă de lemn cu cartușe.

Chiar atunci se auzi deschizîndu-se ușa din dreptul scărilor din hol și consilierul Heumann stinse lumina lămpii. Lăsă aprinsă doar veioza de pe raftul din colț. Îl auzi pe Viki străbătînd holul și deschizînd ușa camerei sale. Privi ceasul, era zece și un sfert. Stinse și veioza, după care împietrit și rece ieși din cameră. Trecu în biroul alăturat,

unde se apropie de fereastră și tot îmbietrit și rece privi o clipă casa lui Bernard Raster. Apoi se așeză la masa de lucru și se cufundă în niște hîrtii și documente

XIX

Consilierul criminalist șef așează receptorul și privi spre fereastră. De la masa de scris nu vedea decît o bucată de cer albastru și curat, căci biroul său din incinta centralei criminalistice din clădirea prezidiului se afla la etajul cinci și avea ferestrele spre piață. Privi spre geam, văzu o bucată de cer albastru, senin, iar în cap îi răsunau niște cifre curioase. Apoi se auzi un ciocănit. Își smulse privirea de la geam și spuse : Intră !

Comisarul Wania păși în biroul lui Heumann cu un pas destul de ciudat. Cu un pas ciudat de nesigur pentru un demnitar din poliție. Și încă și mai nesigur închise ușa în urma lui. Pe fața lui Heumann nu se mișcă nici un mușchi și nici privirea lui rece și posomorîtă nu se modifică. De parcă s-ar fi așteptat la această nesiguranță a lui Wania, ba și mai mult parcă s-ar fi obișnuit cu ea de o bucată de vreme. Arăta ca și cum ar fi trecut printr-o catastrofă. Întinse cu greu mîna ca să primească o foaie de hîrtie de la Wania.

— Arestarea lui e o problemă de cîteva zile sau ore, spuse Wania cu un glas în care tremura încordarea, cu recompensa însă...

Heumann parcurse rapid cu privirea rîndurile și oftă.

Anatol Briccius, pe numele lui adevărat Stopek, pușcăriașul fugit din Bruxelles și asasinul copiilor căzuse în capcană. După o muncă lungă și epuizantă, vînătoarea izbutise în fine. Dar izbutise o vînătoare de mult mai mari proporții decît se gîndiseră vreodată, și în succesul acesta brusc — lucrurile sînt adesea cu două tăișuri — se afla în același timp și cauza pentru care goana după Briccius durase așa de mult și fusese așa dificilă și grea. Un simplu pușcăriaș fugit și un asasin de copii nu s-ar fi putut ascunde atîta timp, dacă n-ar fi fost ceea ce Heumann și Wania presimțiseră de la început: adică dacă nu ar fi fost

sprijinul prompt și incredibil al declasaților. Încă de la sfîrșitul lui ianuarie se părea că cele mai rele elemente criminale conspirau și voiau poate din anume pricini de neînțeles să-l facă tocmai pe Briccius, pe amărîtul și puțin importantul pușcăriaș și ucigaș de copii, instrumentul punerii în practică a unora din planurile lor întunecoase, ba mai mult prin el să strige și să-și proclame ura, disprețul și vrăjmășia contra poliției, și poate chiar contra lui Heumann însuși. Faptul acesta se văzuse de la sfîrșitul lui ianuarie, și chiar dacă nu era nici pe departe încă așa de clar, cuprindea suficient adevăr : pur și simplu, dușmanul secular al legii se ridica și se împotrivea. Și tocmai această colaborare a declasaților în cazul Briccius, care frînase și îngreunase munca poliției trei sferturi de an, permisese acum acest neașteptat succes. După publicarea enormei recompense pentru prinderea asasinului apăruseră deodată în cursul cercetărilor șase indivizi dintre cei mai sumbri — se repeziseră ca frunzele ude dintr-un ochi de apă stătut în care ar fi pătruns un șuvoi puternic — trei din ei, după cîte se părea, îi procuraseră lui Briccius ascunzătoare, bani și un pașaport fals și toți aceștia erau acum la îndemînă ca perele la fructărie. Briccius căzuse în capcană, cei șase alunecaseră în ea și nici ei — nici asasinul — nu știau. Ocazia de a-i prinde dintr-o singură lovitură era deosebit de bună și după consilierul criminalist era în același timp și singura. După părerea lui prima condiție a reușitei era coordonarea precisă a acțiunilor, și el însuși pusese la punct și conducerea și coordonarea. Briccius putea fi arestat imediat, însă din cauza celor care erau abia pe pragul capcanei ,era mai bine să i se ofere încă o zi de libertate..

Heumann oftă, îl privi pe Wania care stătea în fața mesei lui, și ochii li se întîlniră. Poate doar pentru cîteva secunde, dar încordarea care apăruse în birou din clipa cînd Wania trecuse nesigur pragul, slăbise. Ca și cum prin privirea aceea se înțeleseseră, și amîndoi răsuflaseră întrucîtva ușurați. Erau totuși foarte gravi, iar Wania în plus tot nesigur. Curioasă această nesiguranță pentru un demnitar al poliției...

— Cît privește recompensa, spuse Heumann cu un glas încet și grav, să se constituie o comisie. Să o împartă. Va

fi greu să răsplăteşti nişte elemente criminale pe care în plus le şi căutăm. Să-şi dea părerea şi un jurist !

— O opinie prealabilă există, replică încet Wania, pleacă de la scopul pentru care a fost oferită recompensa, apoi de la faptul că scopul a fost atins, şi în fine de la aceea că nicăieri nu scrie cine e exclus de la recompensă. Refuzul legal al recompensei, spuse cu o voce sugrumată, nu e valabil.

— N-are decît s-o umfle, strigă Heumann, n-are decît să şi-o pună chiar la Banca de stat. Dar mai înainte o să stea la răcoare. După cîte ştim, Raab ăsta are în contul lui trei furturi şi o escrocherie. Şi adăugă : Nu-l putem ierta din cauza ajutorului dat.

Apoi adăugă încet şi apăsat :

— Nu putem ierta crima, capul îi căzu în piept, faţa îi fu acoperită de o umbră şi în cabinetul de lucru se aşternu o linişte cum poate nu mai fusese niciodată în clădirea prezidiului.

— Adu-mi, spuse după o vreme Heumann, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn greu, adu-mi te rog şi... arma.

Wania se întoarse tăcut şi se îndreptă spre uşă. Heumann privi în urma lui posomorît, rece, pe faţă nu i se mişca nici un muşchi. Cînd uşa se închise, Heumann privi iar spre fereastră la cerul acela albastru, curat. Soarele strălucea undeva la dreapta dincolo de zid, era arzător şi fierbinte dar aici în cabinet pătrundea doar indirect. Heumann privi cerul, apoi ca şi cum s-ar fi întors în întuneric, se aplecă oftînd peste masa pe care se aflau cîteva fotocopii şi un inventar. Luă fotografiile în mînă încet, parcă dominîndu-se cu greu şi cu aşa prudenţă de parcă ar fi fost presărate cu otravă, le privi împietrit şi nemişcat şi la fel de împietrit şi nemişcat privi şi inventarul... dacă ar fi fost de faţă, cameristul poate că nici nu l-ar fi recunoscut în clipele acelea.

Într-una din fotografii se aflau mărite şi colorate nişte fire de stofă. Firele erau de culoare verde închis, imperceptibil ondulate, arătau ca nişte gene sau ca tulpinile subţiri ale unei plante pe un suport alb. În cealaltă fotografie era biletul de metrou de la staţia de periferie Millenshumm, dar cine mersese cu acel bilet şi încotro nu scria nicăieri, în schimb pe foaie se afla data de douăzeci şi doi decem-

brie. A treia fotografie fu ca o fantomă. Era o fantomă, o lovitură de tunet şi fulger şi Heumann o scăpă din mînă ca şi cum ar fi paralizat dintr-o dată. Se aflau pe ea amprentele mărite ale degetelor lui Bernard Raster, Dessewffy şi ale colonelului Seibt. Heumann îşi sprijini capul în mînă şi cu cealaltă căută mai departe. Pe cea de a patra fotografie erau amprentele mărite ale degetului mare, arătătorului şi mijlociului altei persoane — inelarul şi degetul mic lipseau. Lîngă această fotografie se afla o foaie cu o ştampilă pe care scria „Secţia pentru stabilirea identităţii din cadrul staţiei dactiloscopice centrale" şi pe ea era adăugată următoarea notă cu creionul : „Amprenta degetului mare, arătătorului şi mijlociului drept corespunde cu materialul prezentat". Se mai afla acolo un inventar care era o listă cu nişte nume şi cifre, sumele recompensei fixate pentru prinderea asasinului. Consilierul Heumann privea încremenit şi nimişcat la aceste lucruri, apoi oftă greu şi meditä o clipă. Deschise sertarul mesei şi scoase două obiecte şi cîteva mape.

Erau nişte ochelari cu ramă neagră mare şi cu sticlă obişnuită, din cei de care folosesc actorii, şi un smoc dintr-o mustăcioară neagră măruntă care se lipeşte sub nas şi se poate cumpăra în magazinele cu jucării. Mustăcioara era uşor deteriorată, iar ramele ochelarilor erau făcute dintr-un material pe care urma degetului era vizibilă. Mapele erau semnate cu numele lui Anatol Briccius. Heumann privi încremenit toate lucrurile acelea, nemişcat şi dezgustat şi faţa îi era întunecată şi rece ca faţa morţii. Apoi se întoarse iar spre fereastră, spre cerul albastru şi rămase astfel aşezat pînă în clipa cînd cineva ciocăni iarăşi.

Comisarul Wania păşi la fel de nesigur ca mai înainte. Aducea un nou document şi un pistol.

Heumann aşeză pistolul peste mapele lui Briccius şi parcurse cu privirea documentul. După care începu să-l citească iar şi amănunţit. .

Documentul avea trei părţi. Prima parte se intitula „Tubul cartuşului", a doua „Proiectilul", iar a treia „Pistolul". În cele cîteva rînduri, care precedau acestor trei părţi, se semnala faptul că exceptînd pistolul, restul (tubul cartuşului, proiectilul) fusese descoperit în ziua de două-

zeci și trei decembrie sub stratul de zăpadă, la locul faptei. În partea despre proiectil un specialist descrisese urma lăsată de fundul țevii pe capsa tubului cartușului. În cea referitoare la pistol se afirma că prin intermediul analizei microscopice se constatase că urmele lăsate pe alveola — lucrată manual — în care intra baza tubului cartușului, excludeau posibilitatea ca din anexatul pistol să nu se fi tras acest tub de cartuș și, de asemenea, compararea particularităților proiectilului găsit proba faptul că el fusese tras din pistolul alăturat... Heumann puse pe masă documentul și întinse mîna după pistol. Îl privi îndelung. Era un pistol Meyerbach, de calibrul 6,35 cu filetajul țevii spre stînga. Pe mînerul încrustat cu sidef erau clare urmele emblemei rupte. Heumann privi îndelung și în tăcere pistolul, pe față nu i se mișcase un mușchi, iar privirea nu-i ezitase. Apoi așeză din nou, în tăcere, pistolul pe masă și se uită la Wania.

Wania stătea în fața mesei lui acum cel puțin părînd liniștit. Văzuse privirea lui Heumann dură și concentrată oprindu-se asupra expertizei, și asupra pistolului, dar cu toată marea lui experiență la oameni nu putea să-și imagineze ce se petrecea în clipa aceea în capul consilierului. Cînd însă Heumann așezase pistolul și ridicase capul își pierduse în mod vizibil siguranța. Privirea i se întîlni din nou cu cea a lui Heumann și tensiunea dintre ei slăbi iarăși puțin. Parcă ar fi răsuflat ușurați amîndoi. Dar la Wania ușurarea dură doar o clipă. Dintr-o dată parcă tot ce înăbușise și tăinuise izbucnise în exterior cu forță dublă și Wania nemaiputîndu-se stăpîni spuse :

— E complet sigur ? Nu poate fi vorba de o greșeală ? Despre jocul unor coincidențe...

— Ești criminalist și știi... spuse Heumann încet și apăsat... e fără nici o speranță. E cu totul sigur. Și nu uita că sînt și amprentele mănușilor pe jocul de buzunar. Apoi cu un glas înăbușit, sufocat, adăugă :

— În loc.

Și Wania se așeză pe scaunul care se afla lîngă masă. După o clipă de tăcere Heumann spuse :

— Pot să încep ? și Wania încuviință supus.

— Azi e cinci aprilie, începu Heumann încet și apăsat privind rece și posomorît în fața lui. Mîine seară îl arestăm pe Anatol Briccius. Pînă atunci îi vom avea pe toți șase, îi vom captura aproape în același timp. Așa că mai lăsați-l în pace pe Briccius. Nici un fel de urmărire, spuse încet și apăsat și din nou își îndreptă privirea spre geam. Nu înțelegi pentru ce faptul acesta e unul din cele mai importante lucruri pe care vi le cer. Chiar dacă ar ieși azi sau mîine, spuse gîndindu-se la Briccius, e totuna, azi n-o să mai fugă. Cel mult o să mai întîrziem o zi, ceea ce pe lîngă cele trei sferturi de an de pînă acum e complet nesemnificativ... Pînă mîine seară o să-i avem pe toți șase și, abia apoi, sau concomitent, o să-l arestăm pe Briccius. O s-o fac eu personal. Apoi consilierul criminalist continuă : Cu Briccius n-o să avem dificultăți. N-o să se tragă nici un glonț, de asta sînt sigur. Omul acela are reacțiile întîrziate și în genere nu știe să tragă. Știe doar să ucidă în liniște, în ceafă. Dar terenul trebuie înconjurat.Cu fermitate și cu discreție. Două echipe de oameni selecționați îmbrăcați în civil...

În aceeași clipă Wania se căută în buzunare, scoase un stilou și un bloc-notes ca să-și facă însemnări. Heumann îl privea concentrat. Văzu că-și depășește nesiguranța, emoția, dar că tace. Tace și-și face însemnări. Și Heumann continuă :

— Stabiliți să fie raportată îndeplinirea tuturor ordinelor de către oamenii voștri spre a fi siguri că n-au uitat nimic. Asta e esențialul. Pentru așa ceva e nevoie de un agent de legătură experimentat înzestrat cu un emițător. m-aș gîndi la Melkov Ambrosius. Nu da ordin să fie urmărit Briccius pînă mîine seară. Aranjează în așa fel ca în această perioadă oamenii să fie dispersați. Trimite doi dintre ei în strada Aluviunii abia la ora douăzeci, nu mai înainte, și faptul acesta e foarte important. Acolo după colț, pot să înceapă să patruleze după-amiaza. Poate că pînă mîine dimineață mai modificăm unele amănunte, tot atunci aș vrea să-ți mai spun și alte lucruri. Apoi adăugă : Va fi pradă multă și opinia publică se va liniști. Ca și domnul ministru de altfel. Să fie pregătite toate celulele pe care le avem jos, o să-i băgăm acolo. Ceilalți pot sta cîte doi sau trei ; Briccius să fie singur. Primul interogatoriu

o să i-l luăm noi doi imediat după închiderea lui în celulă, ăsta-i alt lucru pe care ți-l cer. Și cu asta cazul ar trebui clasat. Niciodată nu m-aș fi gîndit că o să se termine astfel. Consilierul privi posomorît lista numelor cu recompensa respectivă în dreptul fiecăruia și din nou își sprijini un moment capul în mînă, apoi spuse : Asta e tot ce poți face pentru mine. Dacă mai ai ceva neclar, o să mai vorbim mîine dimineață. O să se facă dreptate. E tot ce pot garanta în ceea ce mă privește. Am luat cazul acesta în grijă și o să port răspunderea lui pînă la sfîrșit. Poți să fii liniștit.

Și, cu fața întunecată și rece ca de mort, Heumann se ridică de pe scaun. Stînd în picioare, deschise sertarul și împinse în el tot ce era pe masă : ochelarii, mustața falsă, pistolul și toate fișele și fotografiile ; le mătură cum se mătură gunoiul, cum se curăță drumul de o turmă pe jumătate moartă, doar mapele pe care era trecut numele lui Briccius le lăsă. Apoi luă din sertar o frumoasă foaie de hîrtie, albă, cretată și un plic. Și acum comisare, spuse el — și ciudat lucru — azi prima oară, zîmbi... și acum o să scriu ceva.

Comisarul Wania se sculă și după o clipă, tăcut și cu capul plecat, părăsi biroul șefului poliției criminaliste.

Mai înainte de a băga foaia albă în mașina de scris, consilierul criminalist se duse în mica încăpere pe care o avea lîngă birou și unde se aflau doar un scaun, o masă și un divan, și unde nu era nici măcar telefon. Luă sticla de gin și țigările, care se aflau pe masă, și se întoarse la mașină.

Termină de scris cînd cerul de un albastru curat se întunecase puțin pentru că dincolo de zid soarele, care nu se vedea, începuse să apună. Citi ce scrisese, îndreptă cu stiloul cîteva virgule, adăugă cu propria mînă data de cinci aprilie și semnă. Apoi puse plicul și lucrurile în sertar și sună șoferul ca să pregătească mașina. După care se apropie de fereastră și privi o clipă piața, care se întindea în fața prezidiului. Zări cîțiva copii care se alergau și se îmbrînceau lîngă un strat de flori roșii. Văzu și o femeie cu un cărucior care tocmai ieșea din piață pe o stradă laterală. Și mai văzu un domn bătrîn cu favoriți și baston care pri-

vea spre cer. Apoi se îmbrăcă, o chemă în birou pe îngrijitoare și plecă încet.

Cînd se închise ușa după el, îngrijitoarea zîmbi și dădu din cap. Se întîmplase iar ca după o lungă perioadă de timp consilierul criminalist să o observe. Să se uite la ea.

— A zîmbit, gîndi ea, îi e bine. Nu e de mirare dacă a pus în fine mîna pe criminal. Dar cine o fi primit oare recompensa de o sută de mii ? Vreun țăran sărac ? Și luă veselă aspiratorul și începu să curețe covorul lung și îngust.

XX

Apoi se întîmplă ceea ce Viki aștepta de la Crăciun. Și deși așteptase mai mult de un sfert de an și deși nu mai avea cel mai mic interes pentru acel fapt, acum că venise momentul inima îi bătea și o clipă răsuflarea i se opri de tot. Se produsese brusc ca un fulger din senin, la ora trei după amiază, cînd cerul era senin, însorit, fără un norișor, termometrul arăta douăzeci și trei de grade și în jurul vilei cîntau păsările.

La acea oră trei a după-amiezei consilierul Heumann pătrunse în camera fiului său. Pătrunse cu o mînă în buzunar, închise ușa după el și se apropie de scrinul cel scund, scrinul pe care cîndva — în noaptea nefericită de dinaintea Crăciunului — stătuse pomișorul luat din pădure, darul Gretei și jocul de buzunar de la magazinul universal M & S. Se apropie de el, dar nu mai părea să fie pe pragul celulei unui criminal, și pe fața lui brună nu era expresia temnicerului ca odinioară, azi stătea — cu mîna în buzunar — ca o persoană venită să discute în biroul subordonaților săi sau ca cineva care se uită cum le merge florilor din geam... Viki își dădu seama. Și deși îl mirase venirea intempestivă a tatălui său, era complet liniștit, și ar fi rămas liniștit chiar dacă ar fi citit furie pe fața acestuia.

— În curînd se termină școala, spuse consilierul fără introducere, de-a dreptul, cu un glas întrucîtva nesigur, în mod curios amabil, vreau să-ți comunic punctul meu de vedere în legătură cu excursia ta din vacanță.

Consilierul criminalist avansă de lîngă scrin în cameră, scoase mîna din buzunar și se așeză. Apoi îi arătă în tăcere lui Viki un scaun. Viki se așeză și el iar inima îi bătea puternic. Nu de frică pentru ce avea să afle, ci de mirare și curiozitate. Despre călătoria cu Barry din vacanță nici nu putea fi vorba, nimeni nu putea să i-o zădărnicească. Viki era liniștit, iar ceea ce simțea în timp ce inima-i bătea, era doar curiozitate. Și consilierul criminalist spuse :

— Îmi dau consimțămîntul. Îmi dau consimțămîntul, repetă și privi undeva, spre zid, consimt să te duci în Turcia cu Piret... și lui Viki i se opri răsuflarea. Dar, mai înainte de a-și putea spune : Uite că a venit și asta, chiar dacă îmi e complet, complet... totuna... consilierul întoarse privirea de la zid și adăugă : Încuviințez, dar cu o condiție.

Apoi tăcu și-și privi fiul. Lucru curios, dar în clipa aceea inima lui Viki se liniști și începu iar să respire liniștit. Poate doar ochii lui cenușii, luminoși clipiră puțin, poate că strînse puțin și umerii... în fine a ridicat interdicția călătoriei din vacanță, dar pune o condiție! Și deși știa, că nu-l mai poate atinge, era totuși curios să afle care va fi. Și consilierul criminalist spuse :

— Nu doresc ca excursia să-ți fie plătită de familia Piret. Desigur, spuse și-și puse ușor mîna pe masă, pot să-ți ofere ceea ce ține de ospitalitate. Ce ține, cum se spune, de bunele obiceiuri. Dar altminteri vei avea bani și-ți vei plăti tot ceea ce nu ține de ospitalitate. Asta e condiția mea, spuse acum cu un glas mai puternic, totuși nu cu acela cu care era obișnuit să pronunțe ordinele, și fața i se întunecă întrucîtva, nu vreau să creadă cineva că se îngrijește de tine, asta și-o poate permite un plutonier, sau vreun portar, nu eu. Dacă ai cît de puțină minte, o să recunoști că am dreptate. Consilierul criminalist tăcu, strînse buzele și Viki simți că trebuie să se stăpînească să nu zîmbească. Dar în suflet nu-și stăpîni zîmbetul. Ce condiție, își spuse, nu vrea să-mi plătească familia Piret ! Să mă întrețină domnul Piret. Și-și aminti ce-i spusese cameristul. E gelos. Nu suportă să am un prieten ca Barry, să primesc daruri de la el, fiindcă el însuși probabil că n-a avut pe nimeni niciodată și n-a primit nimic de la nimeni. Acum nu vrea să-mi dea voie să plătească domnul antreprenor pentru mine.

Dar cîte ceva tot poate să-mi ofere, își aminti, își înăbuși un zîmbet și întrebă :

— Ce înseamnă ce ține de ospitalitate și ce pot ei să-mi ofere...

— Cazarea la particulari, spuse fără să se gîndească consilierul criminalist, ca și cum ar fi așteptat întrebarea, și pe față nu i se mișcă nici un mușchi, cazarea la hotel însă nu, doar dacă proprietarul hotelului ar fi vreunul din prietenii lui Piret care ar spune explicit că te invită pe tine și pe tînărul Piret. Invitarea la prînz sau la cină în particular, chiar într-un local public, în cazul în care va fi o invitație în toată regula, așa cum invit eu de Crăciun pe comisar sau pe doamna Mayerbach... altfel, toată alimentația o să ți-o plătești singur. La restaurant, poate să plătească Piret totul, dar tu îi vei da imediat după aceea partea ta. Vei plăti biletele de călătorie pentru toate transferurile pe mare sau pe calea ferată, dacă vor fi necesare, o să plătești și jumătate din suma necesară pentru mașină. Tot pe jumătate vei plăti și benzina și toate serviciile, o să-ți plătești taxele în legătură cu viza și cu alte operații oficiale. În fiecare săptămînă o să scrii acasă pe unde ai fost și unde vă aflați. Și încă ceva... consilierul tăcu o clipă, întoarse fața și spuse : Cînd o să fii la Istanbul poate o să-mi cumperi și mie ceva de acolo. Ce și cum o să-ți spun eu. Asta e tot... Și consilierul strînse iar buzele, iar Viki nu mai înceta să se mire. Să se mire cît de teribil de neînsuflețit suna totul. La fel de neînsuflețit ca și interdicția de odinioară să nu-l mai vadă pe Barry și motivul cu care-o argumentase : Aveți interese, înclinații, convingeri deosebite, spusese atunci în cabinetul de lucru, și o să urmați drumuri diferite în viață. Nu trebuie să te distragi de la învățătură, trebuie să te concentrezi asupra școlii...

Atunci Viki plecase amețit, împleticindu-se, pentru ca ajuns în cămăruța lui să se prăbușească pe divan, pe jumătate leșinat... azi îi venea să rîdă de aceste lucruri. Ce, parcă era posibilă această împărțire a banilor necesari călătoriei comune ? Barry, ia-mi o înghețată, își imagină, o să-ți dau banii pe ea. Barry, cît a costat pepenele pe care l-am mîncat împreună ? Trebuia să rîdă. Ce-o să spună oare Barry cînd o să-l sun peste o clipă, se gîndi, și ce-o

să spună doamna Piret, o să clatine capul şi-o să gîndească, funcţionar de poliţie... Oare ce-o vrea să-i cumpăr la Istanbul ? Ce oare... şi doar aşa din curiozitate întrebă :

— Ce trebuie să cumpăr din Istanbul ? dar consilierul dădu din mînă şi spuse :

— O prostie. Să nu vorbim despre asta, avem destul timp pînă pleci. Nu ştiu dacă o să reuşeşti să cumperi... Şi Viki vru să propună ceva dar nu mai ajunse. Heumann se ridică brusc de pe scaun şi vorbi iarăşi. Ce spusese acum fusese aşa incredibil, că în prima clipă Viki crezu că visează. Mai întîi încremeni, apoi însă inima începu să-i bată nebuneşte, iar capul i se învîrtea ca un carusel... Consilierul criminalist şef comunică fiului său un lucru inimaginabil.

— Ştiu de mult, spuse cu un glas liniştit, şi în mod curios destul de amabil stînd lîngă fereastra cămăruţei, cu privirea aţintită în jos spre garaj şi spre ieşirea în stradă, ştiu de mult că te-a interesat cazul crimelor cu copii, ba chiar că ai vrut să urmăreşti asasinul. Că ai crezut că o să-l descoperi şi-o să-l prinzi. Trag concluzia asta din faptul că ai venit în cabinet să te uiţi la documentele din mape. Cred că ai fost tu, spuse şi se întoarse de la geam, fiindcă cameristul n-a fost, Betty nici atît, iar altcineva nu mai e în locuinţă. Cam în jurul Crăciunului te-ai lăsat de prostiile astea. Poate că ţi-a venit mintea la cap singură, poate că te-a determinat altcineva, poate cameristul, dacă nu cumva chiar Raster... e totuna. Te-ai interesat de lucrurile astea şi eu îţi pot spune acum, că în fine avem ucigaşul ! Şi consilierul criminalist se îndreptă de la geam spre scaun, se aşeză iarăşi şi Viki încremeni.

Viki încremeni, poate că şi întredeschise puţin gura, iar ochii lui de un cenuşiu luminos se măriră. Faptul acesta era ceva la care s-ar fi putut aştepta în special după anunţarea recompensei, s-ar fi putut aştepta de mult la el în ciuda tuturor îndoielilor plăcute, în ciuda nesiguranţei, dar acum cînd se întîmplase îl lăsase încremenit. Consilierul cu siguranţă nu văzuse, privea iar spre fereastră şi se părea că expresia fiului său nici nu-l interesează. Iar Viki îşi aminti în cele din urmă şi izbucni :

— Pe Anatol Briccius ? Pe nebunul acela ? și consilierul criminalist încuviință. Abia acum își privi fiul și ochii îi erau posomoriți. Apoi afirmă :

— Vezi că poliția nu e așa proastă cum ai crezut. A durat mult, m-au atacat în ziare, m-au ponegrit, de mirare că n-a vrut nimeni plecarea mea și a lui Wania... dar am cîștigat. Poliția nu e nepricepută cum ai crezut, repetă, se întoarse iar spre fereastră și adăugă :

— După tot ce s-a întîmplat cu tine în preajma Crăciunului, sînt gata să fac ceva. Azi la ora cinci după-amiază eu singur o să-l arestez pe făptaș. Așa mi-am pus în gînd fiindcă mă interesează problema. Faptul o să aibă loc puțin în afara orașului, într-un loc anumit, precis stabilit. E o capcană în care Stopek a fost împins de către un tovarăș al lui, n-are idee de ce-l așteaptă și nu există nimic care ar putea zădărnici capturarea. Iar pe tine, fiindcă te-ai interesat atîta de acest caz, te iau cu mine. Poți să fii de față la arestarea lui Briccius și să-i vezi la treabă pe oamenii mei. Tu n-ai crezut în capacitățile lor... ai crezut poate ca domnul ambasador Hahn și ca scribii de la *Expres* că vor trebui s-o tot lungească... Desigur... consilierul criminalist își întări iarăși glasul, dar nu era tonul cu care dădea ordinele... desigur am și aici o condiție, altfel n-aș putea să mă încumet să fac așa ceva. O condiție care trebuie să fie îndeplinită precis și fără discuții.

După anularea interdicției călătoriei în Turcia, Viki încremenise, iar cînd auzise de condiția plății cheltuielilor zîmbise în sinea lui. Acum însă venise clipa cînd se gîndea că visează. Inima-i bătea, iar capul i se învîrtea ca într-un carusel... în minte i se produsese haos și se simțea ciudat. Primul lucru care-i veni în cap după știrea aceea atît de neașteptată, incredibilă și curioasă fură prafurile. Trebuie să iau un praf, îi străfulgeră în cap și simți că e palid și că i s-a încețoșat întrucîtva privirea, trebuie să iau un praf. O să-l iau ca ultima oară cînd au fost aici oamenii aceia din Ottingen... își spuse și văzu că tatăl său e din nou întors spre fereastră, că nu se uită deloc la el, dar era clar că încă nu terminase, ca și cum ceea ce tocmai spusese era puțin. Și consilierul criminalist într-adevăr continuă :

— Condiția e să te ții strict de indicațiile pe care ți le voi da la locul respectiv dacă va fi nevoie de ele. Să nu te miști de lîngă mine decît dacă-ți voi spune eu să dispari. Iar din clipa asta... consilierul își privi ceasul... n-o să mai vorbești cu nimeni pînă la ora cinci cînd Briccius va fi în cătușe. Nici aici... arătă spre pămînt și era evident că se gîndea la vilă, nici la telefon, arătă spre hol. Nu pot risca ca în comunicarea ta să indici ceva cuiva... în clipa aceea Viki se împotrivi parcă, făcu doar o ușoară mișcare cu capul, cu mîna, ca un fel de semnal în șuvoiul marii uimiri... dar consilierul ridică ușor mîna... nu pot risca nimic, spuse, nu mergem după iepuri, mergem după un triplu asasin. Nu pot să las o muncă așa îndelungată și obositoare pradă nici scribilor, spuse gîndindu-se la ziariști, cu atît mai puțin capriciului și neatenției, nu pot să-mi permit un asemenea experiment. E trei și jumătate, spuse și ciocăni în ceasul de la mînă, îmbracă-te în liniște. După pătru plecăm, ca să fim acolo înainte de ora cinci.

— Vine și domnul Wania ? izbucni în fine Viki, dar consilierul clătină capul.

— Wania, spuse, e deja acolo. Noi mergem cu Renault-ul nostru. Și consilierul se ridică de pe scaun și se duse spre ușă. Acolo se mai opri o dată și în mod curios adăugă cu voce blîndă :

— Nu trebuie să te temi, asta e de la sine înțeles. Ești în siguranță, altfel nici nu te-aș lua cu mine. Îmbracă-te și nu mai vorbi. Nici la telefon. Acasă o să te întorci singur, probabil în jur de șapte, inspectorul Melk o să te ia cu o mașină de serviciu, eu o să mai am treabă. Pe urmă o să poți să povestești cui o să vrei, chiar și cinematografiei.

Viki își veni complet în fire abia după plecarea consilierului.

Au asasinul ! Pe Anatol Briccius ! Pe smintitul pe care poate că o să-l scape de streang doctorul. Viki își veni în fire... dar inima continua să-i bată, capul i se învîrtea, se duse spre lavoarul galben de culoarea lămîiei. Pe cînd căuta praful, vechiul și puternicul praf, rămas de la mama pe care-l luase ultima dată în cursul vizitei familiei Knippsen, îi tremura mîna. După aceea... înghiți repede praful, îl bău cu apă. Apoi își privi fața frumoasă și palidă în oglinda care atîrna deasupra lavoarului și-și spuse : De

ce tremur oare ? De ce ? E într-adevăr groaznic, dar m-am așteptat totuși la asta. Sau nu e groaznic că-l are ? Da sau nu ? Se clătì cu apă rece și-și spuse :

— Și totuși ce e, ce se întîmplă că mă cheamă. Ca să fiu de față la arestare, ca să văd că totuși a cîștigat, a învins, n-a cedat... și se gîndea la asta și pe cînd se pieptăna în fața oglinzii, iar în suflet simțea un fel de tensiune ciudată, îmbinată cu îndoieli. Și totuși poate va fi un alt crah al lui... se gîndi, și totuși. Poate că Briccius o să-i scape în ultimul moment. Cine știe unde o să-l pîndească, undeva pe șosea în afara orașului sau în vreun sat. Zice că nimic n-o să zădărnicească capturarea, dar parcă poți să fii sigur... apoi își spuse : Poate să-i scape, asta ar fi o lovitură... și în aceeași clipă fu din nou liniștit ca mai înainte, poate că începea deja să-și facă efectul praful. Termină să se pieptene și se îndreptă spre scrin gîndindu-se la Barry și la călătoria din vacanță. A renunțat, își repetă, pînă și la interdicția ei. Dacă ar ști cameristul. Dacă ar ști Betty. Dar mai ales dacă ar ști Barry. Și-i trecu prin cap ca măcar vestea asta să i-o comunice lui Barry telefonic. Măcar asta. Și deodată îi veni o poftă nebună să se ducă la tatăl său, care se afla probabil în cabinetul de lucru și se pregătea de drum, și să-l întrebe dacă poate să-i telefoneze lui Barry și să-i comunice măcar vestea în legătură cu călătoria în Turcia. Îi veni o poftă nebună, dar se stăpîni. Își aminti că ar trebui să-l roage și tocmai de lucrul acesta n-avea chef. O să mă abțin pînă diseară, oftă, o să-i spun lui Barry cînd m-oi întoarce, și în același timp o să-i spun totul și despre arestarea asasinului, dacă o să reușească cumva... și Viki zîmbi, aruncă pe masă pieptănul, pe care-l mai ținea în mînă și deschise scrinul.

Cînd ieși în hol, observă că în vilă e o liniște neobișnuită. De nicăieri nu se auzea nici cel mai mic zgomot, iar coloana artificială în stil antic, pe care se afla telefonul — obiectul acela de podoabă — părea așa mută, părăsită, pierdută... Viki avu brusc impresia că în casă nu se aflau nici Betty, nici cameristul, că plecaseră. Se apropie de ușa cabinetului care era întredeschisă, zări mai întîi fumul țigaretei înălțîndu-se în văzduh ca un nor albăstrui, liniștit și apoi pe tatăl său care stătea într-o scurtă de piele și

umbla la ceva pe masă. Cînd îl văzu pe Viki, își privi ceasul și dădu din cap a încuviințare. Era ora patru.

Coborîră tăcuți spre garaj. Acolo, consilierul șterse cu o cîrpă geamul din față al automobilului și-i făcu semn din cap lui Viki să se așeze în spate.

— Lasă perdelușele puțin trase, îi spuse păstrînd în mod curios în continuare tonul amabil, așează-te în așa fel ca să fii văzut cît mai puțin. Apoi se așeză la volan, ieșiră din garaj și apoi pe poartă, în stradă. După care coborî, închise garajul și poarta, se așeză din nou la volan și plecară. Trecură de casa lui Bernard Raster — la ale cărui ferestre erau perdelele trase — trecură prin trei străduțe și ajunseră pe un bulevard. Viki observa că merg în direcția podului Seibt.

Cerul era albastru, clar, soarele încălzea și oamenii mergeau în haine ușoare de primăvară, în bluze... Trecură de cafeneaua Bristol și Viki își aminti cum se întîlnise acolo înainte de Crăciun cu Barry, și Barry îi povestise întîmplarea cu cîmpul cu maci. Cînd se apropiaseră de podul Seibt, Viki se înălță deodată pe canapeaua din spate și privi fix în fața lui prin parbriz.

— Ce este ? întrebă consilierul de la volan.

— Pe oamenii aceia... spuse Viki... cu cîini...

— Cîini, încuviință consilierul și oameni, ce-are a face...

— I-am mai văzut odată, exclamă Viki, exact pe locul acesta. Atunci erau șase, cîini adică, acum sînt cinci, pe unul îl-a călcat după colț... și Viki zîmbi. Pe stradă mergea domnul cu favoriți și bastonaș, acum era fără palton, avea un sacou de culoare închisă, pantaloni în dungi, și ghete cu ghetre, arăta a consilier sau a consul, alături de el femeia căra un coș mare și galben, părea că transpiră, iar în jurul lor foiau cinci buldogi mici. La fel ca odinioară, înainte de Crăciun, în ziua întîlnirii cu Barry și Greta. Trecură pe lîngă ei și Viki se întoarse să-i mai vadă odată prin geamul din spate, tocmai dispăruseră după colț... apoi lăsară în urmă parcajul de lîngă podul Seibt unde cîndva stătuse Barry cu micul său Jaguar.

— E multă vreme de atunci, se gîndi Viki, atunci era zăpadă, acum e primăvară... da, pe statuia lui Egid Seibt, pictorul, pe rîndunica de pe umărul lui, pe paleta cu

pensulă se reflecta soarele... iar rîul sub pod curgea proaspăt, sprinten... podul îl străbătură repede. Dincolo de el, la încrucișare trebuiră să aștepte culoarea verde. Semafoarele erau automate, la încrucișare nu se afla nici un polițist. Apoi, consilierul coti pe niște străzi laterale, era un oarecare ocol. În fine ajunseră la marginea orașului și pătrunseră pe autostradă. Acum Viki știa că merg în aceeași direcție în care mersese odinioară, înaintea Crăciunului, cu Barry și Greta în excursie. Și abia aici pe autostradă, consilierul așezat la volan deveni puțin mai vorbăreț.

— Ar trebui să iau benzină, spuse, dar o s-o fac la întoarcere. Ar fi fost bine să-ți fi luat o haină, spuse — Viki era fără pardesiu, doar în bluginși și într-o cămașă — spre seară e frig, să nu răcești. Trebuia să-ți fi luat și niște pantofi mai buni, nu papucii ăștia, care sînt pentru căldură mare...

Viki îl asculta pe jumătate. Din spatele perdelușei privea pompele de benzină, servisurile, indicatoarele de viteză care fugeau cu iuțeală prin dreapta lui reflectînd lumina soarelui și-și părea sie însuși ca un conspirator. Cînd am mai mers oare cu el în Renault-ul ăsta, se gîndi, poate niciodată. Acum ne ducem să-l arestăm pe Briccius. Ce-o vrea să-i cumpăr din Istanbul, își aminti iar, nu știe dacă o să reușesc, despre ce să fie vorba ? Vreo mirodenie tainică ? Încă nu mi s-a mai întîmplat să vrea ceva de la mine... cînd i-o spune lui Mart... Și continua să privească de după perdeluță stațiile de benzină, indicatoarele, reclamele strălucind în soare, și-i era bine. Avea impresia că percepe ca în ceață... era evident că praful își făcuse ca totdeauna efectul, mai avea încă unu în buzunar. Apoi consilierul așezat la volan vorbi iar :

— Nu că aș fi încîntat de călătoria asta a voastră, spuse acum pe un ton puțin sec, nu că aș fi renunțat la poziția mea. Dar du-te. Pentru liniștea casei. Ca să nu poți să mi-o impuți niciodată. O lună, și Viki se întoarse dinspre perdeluță.

— O lună ? spuse indiferent și consilierul la volan încuviință. Și adăugă :

— Sînt curios cum o să rezolvi cu școala. Cum or să fie notele. Pronunță nesigur aceste cuvinte, dar mereu

destul de amabil și Viki avu impresia că e posomorît. Răspunse liniștit :

— Vor fi bune.

Apoi își aminti prostia aceea grozavă cu plata în timpul excursiei și nu putu să nu zîmbească. Și în suflet și cu buzele. Iar consilierul de la volan, ca și cum ar fi citit faptul într-o oglindă, spuse pe neașteptate :

— Iar cu plata rămîne cum am spus. Fiecare cu partea lui. Dacă nu-ți convine, puneți banii la un loc ca să aveți casa comună. Dar contribuția ta va fi egală cu a lui... și Viki înregistră faptul la fel cum făcuse și cu știrea despre luna de călătorie. Știa că va pleca pentru cel puțin șase săptămîni cum socotise cu Barry și că ce spune el nu contează. Era emoționat de ceea ce avea să vadă peste o clipă, dar nici acum pe drumul spre locul acela necunoscut încă nu-și rînduise totul în cap așa cum ar fi trebuit. Nu-și rînduise gîndurile acasă de uimire și mirare, iar acum pe drum nu și le rînduia poate fiindcă praful își făcuse efectul și fiindcă se simțea bine și percepea într-o ușoară ceață... Și deodată își dădu seama de o mare curiozitate : că azi tatăl său se purtase tot timpul și din prima clipă neobișnuit de amabil și politicos. Dar mai înainte să-și termine gîndul tresări iar pe fotoliu. Ajunseseră tocmai la locul pe unde se putea ieși din autostradă pe o șosea mai mică, consilierul coti și ieși. Făcînd apoi un arc trecu pe sub autostradă și pătrunse pe drumul care urca spre un ținut însorit și primăvăratic. Pe canapeaua din spate, Viki tresări.

Consilierul criminalist intrase pe un podeț sub care curgea un rîuleț mărginit de stînci și Viki nu-și credea ochilor. Încă de mult dăduse perdelușele la o parte, consilierul de la volan observase cu siguranță acest lucru, dar tăcuse... acum văzu podul și rîulețul de sub el, adînc și sălbatic, văzu stîncile și nicăieri vreun suflet viu, vreun automobil, pretutindeni doar verdeață și soare. Consilierul trecu podul și dincolo de el, dincolo de rîuleț și de stînci, opri la poalele unui deal cu pante blînde pe jumătate împădurit.

— Am ajuns, spuse de la volan, coborîm. Mașina o lăsăm aici, spuse ciudat de liniștit ca și cum n-ar fi fost

vorba despre o treabă destul de periculoasă, și Viki în spaima și uimirea momentului își dădu deodată seama de un lucru : că într-adevăr tatăl său e probabil sigur de cazul lui și nu se îndoiește de loc de reușita arestării lui Anatol Briccius. Coborîră din automobil, consilierul încuie ușa și arătă spre deal. Începură să urce încet coasta pe jumătate împădurită.

Urcară mai sus, pădurea era plină de soare, de cîntec de păsări și de parfumul ierbii și al brazilor și Viki se convingea cu fiecare clipă că tatăl său stă la pîndă. Își dădu seama de acest lucru cu toate că simțea efectele prafului ca totdeauna : o liniște deplină, o încețoșare și o oboseală crescîndă. Consilierul criminalist mergea și pe costișă prin iarbă și printre brazi energic, aproape milităreste și tăcea. Apoi ajunseră sus și nimeriră în locul acela ciudat de frumos. Consilierul criminalist se opri lîngă primul pin, privi de jur împrejur, iar Viki lîngă el văzu că într-adevăr pîndește.

Pădurea din dreapta la marginea căreia stăteau, era formată din pini înalți și maturi dintre care unul era doborît, pădurea din stînga era un crîng scund și des, aproape un fel de hățiș, iar între ele se întindea cîmpia, coborînd în depărtare, și dincolo de ea într-o vale minusculă — la o depărtare și mai mare — era un sătuc, se vedeau acoperișurile roșii ale căsuțelor și turnul minuscul al unei biserici. Viki vedea că deși nimic nu se schimbase din decembrie cînd fusese aici cu Barry și cu Greta, totul era altfel. Atunci era iarnă, pădurea, cîmpul și acoperișurile sătucului acela îndepărtat erau acoperite cu zăpadă, cădea o ninsoare măruntă și pretutindeni se întindea liniștea solemnă a Crăciunului în care răsuna doar sunetul tranzistorului lui Barry. Acum era primăvară, pe cerul senin și albastru ardea soarele, văzduhul era plin de cîntecul păsărilor, se simțea parfumul brazilor și al rășinii, iar cîmpul dintre marginile pădurilor era verde. Era acoperit cu o cereală destul de bine crescută, atît cît pot fi plantele în aprilie, cînd se produce o bruscă încălzire primăvăratică. Consilierul criminalist privea totul imobil și rece, pe fața lui brună nu se mișca nici un mușchi și în

ochii ingustați nu străluceau nici un fulger de lumină, semăna cu un general pe front, care privește poziția oștilor, ca un general pe cîmpie care apreciază terenul. Se uita la pinii cei maturi ca și cum ar fi vrut să aprecieze ce se vede în spatele lor, apoi își privi ceasul și spuse :

— Să ne așezăm.

Se așezară la marginea pădurii, pe pinul doborît și acum — pe trunchiul acesta — se uită la ceas și Viki. La ceasul de aur de la Barry... mai era timp, era cinci fără un sfert. Ceasul străluci în soare, consilierul trebuia să-l fi văzut, chiar dacă privea în altă parte și tăcea.

— Cîndva adunai gîndaci și fluturi, spuse, apoi se căută în buzunar, scoase o țigară și și-o aprinse, ți-a trecut de mult. Aici s-ar putea strînge destui gîndaci.

Viki vedea cum din țigară se ridică o coloană subțire de fum albastru, care se risipește imediat în văzduhul curat și primăvăratic al pădurii, și-și aminti iar : Se duce să aresteze asasinul, m-a luat cu el ca să văd că a învins. Acum așteaptă, fumează și e cu totul sigur. Dar unde vrea să-l aresteze ? Se apropie ora cinci, doar nu aici...

În momentul acela consilierul scutură atent țigara la picioare, unde se afla o bucată de mușchi verde și spuse :

— Peste o clipă o să începă și eu o să-ți spun ce și cum. Unde se va ivi omul acela și cum o să meargă. Desigur doar în linii generale, nu sînt ghicitor. Dar în liniile principale știm ce-o să fie. Spuse asta cu atîta siguranță ca și cum ar fi vorbit despre cele mai banale lucruri. Apoi ridică mîna în care ținea țigara și continuă :

— Vezi satul acela, acolo jos dincolo de cîmpie... și Viki gîndi : Îl văd a doua oară în viață...

— Vezi vîrful turlei bisericii... și întinse mîna cu țigara pînă în fața ochilor lui Viki... și acum mergi cu privirea încet de la el pe orizont pînă aici înspre stînga... exact în linie dreaptă, orizontal... și mîna lui cu țigara, din care se ridica o coloană subțire de fum albastru, se deplasă încet prin văzduh, pe orizontală, în linie dreaptă, exact spre stînga... și oprește-te în locul unde atingi cu privirea marginea acelei păduri. Exact de acolo o să iasă omul nostru.

Privirea lui Viki se înfipse la marginea pădurii, pe mucluța crîngului scund și des, aproape încă hățiș, se fixă

pe doi, trei copaci scunzi... îi vedea bine. Percepea înceţoşat, era puţin obosit, dar vedea bine. Doi, trei copaci scunzi la marginea crîngului aceluia des, care din locul unde stăteau pe trunchiul pinului puteau fi la o depărtare cam de o sută de metri.

— Acolo, deci, o să iasă din pădure şi-o să vină încoa spre noi, repetă consilierul criminalist, scutură ţigara la picioare pe muşchi şi strivi cenuşa... şi Viki se gîndi : Are grijă să nu aprindă pădurea. O să vină pe marginea pădurii, sau o s-o ia aşa pe scurtătură, drept peste cîmp, peste semănături, nu ştiu, nu sînt doamna Meyerbach despre care se spune că ar fi prooroacă. Ştiu doar că o să iasă de acolo, de lîngă pomii aceia şi că o să vină încoa, spre noi. Şi consilierul amuţi, expiră fumul şi în clipa respectivă Viki trebui să zîmbească — în ciuda tensiunii pe care o simţea, cu toată oboseala, înceţoşarea şi liniştea.

— Cum aşa, zîmbi, să iasă pe aici şi să vină spre noi. Că doar o să ne vadă.

— Ei şi... spuse liniştit consilierul... am avut în vedere faptul acesta. E totuna. Dacă ar avea vreo importanţă n-am sta aici, pe piatra asta, ci am fi undeva culcaţi în lăstăriş. Doar nu sîntem aici în recunoaştere.

— În recunoaştere, clătină Viki capul şi privi fumul albastru care se ridica din ţigara tatălui său, totuşi cînd ne-o vedea o s-o ia la fugă. Mai înainte, zîmbi, ca să poţi să te ridici şi să tragi.

— Da de unde, spuse consilierul şi Viki avu impresia că era puţin supărat, de ce-ar fugi şi de ce-aş trage ? O să vină spre noi ca şi cum ar veni la nişte culegători de ciuperci. Şi puţin obosit continuă :

— Ce, parcă ştie că-l aşteptăm pe el ? Doar nu ştie că ştim cine e şi că o să apară aici. N-are nici o bănuială cine sînt. Şi nu poate s-o aibă, în special cînd o să vadă că sînt aici cu un băiat. Nu mergi să arestezi un asasin însoţit de un băiat, cu băieţii te duci după fragi... şi lui Viki îi trecu prin minte întrebarea dacă tatăl său nu-l luase în această incredibilă aventură şi dintr-un alt motiv. Puţin şi din cauza lui însuşi. Ca să-i servească de paravan. Spuse :

— Am chef de o ţigară.

Consilierul privi spre cîmpie, apoi se întoarse puţin spre Viki şi spuse :

— Numai să nu te obișnuiești, ai tot timpul mai încolo. Mi se pare că ești destul de palid.

Viki simți că dintr-o dată se face palid, iar consilierul zise :

— Precis că ai învățat să fumezi de la Piret.

— Și la școală se fumează, ce importanță are, pronunță Viki și simți — ciudat lucru — că-i bate inima și tremură. Dar consilierul privea în altă parte și continuă mai amabil :

— Dăunează. Și nici prin baruri nu e sănătos să mergi. Dacă nu mi-ai povestit cum a fost atunci, înainte de Crăciun, la bar, cînd ai venit spre dimineață... și în clipa aceea Viki avu impresia că tatăl său încerca ceva destul de rar : încerca să glumească. Spre dimineață ! Venise doar la miezul nopții.

— Am venit la miezul nopții, spuse și era iar liniștit, la bar ne-am împărțit darurile și am cinat cu turcii. Ne-au invitat...

— Asta ai spus deja, zise consilierul și scutură țigara la picioare, nu mi-ai povestit însă niciodată cum a fost noaptea aceea... și Viki clătină capul în sinea lui. Gîndi : Dacă nu m-ai întrebat niciodată. Ce, parcă am putut să-ți povestesc vreodată ceva.? Și-și dădu seama că azi era de fapt prima oară că tatăl său se interesa cu el după mult timp. Spuse :

— A fost bine. Am mîncat biftecuri, alune și rahat, am băut apă, jus și vin. Am vorbit despre călătoria noastră în Turcia, domnul Maglajlija ne-a descris cum e pe acolo, vorbea ca un poet, dar descria adevărat. Și am plecat înainte de miezul nopții, repetă și consilierul își privi ceasul și tăcu. Viki își privi și el ceasul, care iarăși sclipi, reflectă lumina, era cinci fără zece și consilierul nu spuse nici un cuvînt. Apoi Viki zise :

— De la Crăciun, Barry n-a mai fost la noi, și lucrul acesta e destul de penibil acum cînd o să plecăm.

— Să vină, spuse consilierul, dar la chestiunea cu plata nu renunț. Dacă vreți, faceți-vă un cont comun, dar partea ta o să ți-o plătești. Cînd o veni o să-i spun eu însumi. Mîine, consilierul scutură scrumul țigării, mai avea doar un muc, mîine o să-ți spun cînd voi fi acasă și-n ziua aceea o să-l inviți.

Chiar atunci, în fața lor coborîră pe semănătură două păsări mai mari și țipară zgomotos. Viki le privi o clipă și cum se uita la ele își dădu seama de cîntecul păsărilor în coroanele pomilor, de razele soarelui și de parfumul pădurii și involuntar își aminti de Greta Garone. „O să ies la cîmp" își aminti, zîmbi ușor și se uită în jur la cîmpie, la pădure... apoi se uită iar la pomii de la marginea crîngului celui des, unde trebuia să apară asasinul și din nou clătină capul.

— Cred totuși, spuse, că o să i se pară curios cînd o ieși din pădure și ne-o vedea. Poate că nu imediat, ci cînd o veni mai aproape. Iar dacă n-o să tragi tu, poate că o să tragă el, spuse și consilierul aruncă jarul țigării pe mușchiul de la picioarele lui, îl călcă temeinic, iar mucul îl băgă în buzunar... Viki gîndi : Cîtă grijă are să nu lăsăm gunoi în pădure, și repetă : Poate că începe el să tragă, doar știe că e căutat. Doar știe că a fost emis un mandat de arestare pe numele lui. Doar știe... și Viki se opri, deodată își aminti ceva și strigă : doar știe, că s-a pus și o recompensă pe capul lui. Recompensă, repetă și vru să mai continue, dar consilierul clătină energic capul.

— Nu înțelegi munca poliției, clătină în semn de negare capul, dacă ar fi așa, atunci — repet — n-am sta aici. Îți spun că nu riscăm. Cred că-mi știu meseria, odată ce ne aflăm aici, nu ? Apoi spuse liniștit, însă din nou ușor posomorît, ca și cum ar fi fost într-adevăr obosit de acele permanente întrebări și obiecții :

— Aici n-o să se tragă nici un foc. Dacă ar urma să se tragă n-ai fi aici în primul rînd tu. Dacă te aștepți la vreo aventură ca de *cowboy*, din păcate trebuie să te dezamăgesc, pentru așa ceva va trebui să te duci la cinema. Aici totul o să fie banal ca în cel mai plicticos roman. Omul acela o să vină aici la noi liniștit, și dacă vrei să știi ce o să fac, o să-ți spun. Cînd o să fie la cîțiva pași de noi, de exemplu acolo, sau dincolo... arătă puțin obosit înaintea lui, spre cîmp și într-o parte spre pădure, o să mă ridic, o să-l salut și o să-l întreb ceva. Ceva de genul... în ce direcție e Merklinul și cum se ajunge acolo.

Dacă ar vrea să ne arate drumul... ăsta e satul de colo... arătă el dincolo de cîmpie acoperişurile satului, şi lui Viki începu deodată să-i bată puternic inima, şi simţi că se face palid şi că tremură. Emoţia dură însă doar o clipă. Un fel de slăbiciune bruscă. Praful acţiona şi consilierul preciz nu observase.

— Ei şi în timp ce îl voi întreba de drum, continuă sec, o să mă apropii de el şi pînă să-şi dea seama o să aibă cătuşele. Cătuşele, dădu din cap spre Viki, le am la mine. N-o să aibă timp nici să-şi caute arma. Neţinînd cont de faptul că Briccius nici nu e aşa de prompt. A tras întotdeauna şezînd şi din spate, încet, greoi, chibzuit, aşa ştie. Dar să tragă de la şold, într-o luptă egală nu... ai ceva ? consilierul se întoarse spre Viki, căruia îi bătea iar inima şi tremura, nu trebuie să te temi, îţi spun, nimic n-o să se întîmple. Dacă ar fi fost vorba de vreun pericol, nu te-aş fi luat. Ca să ştii... consilierul oftă, ca şi cum s-ar fi stăpînit, toată pădurea asta e împînzită de oamenii mei. Toată pădurea asta, arătă el spre ambele laturi ale pădurii, sînt aici de la ora trei cu Wania. Dacă ai avea privirea mai bună şi ai fi fost mai atent ai fi putut să observi, venind încoace, cîteva amănunte. Tu însă desigur că le-ai trecut cu vederea. În Brazilia trăieşte... acum consilierul criminalist — pentru prima oară — zîmbi uşor, trăieşte o anume Gyiceria Ferreira, care are o sută douăzeci şi cinci de ani şi se ţine aşa bine, că bagă aţa în ac fără ochelari. Apoi faţa i se răci iar şi continuă :

— Wania cu trei oameni e acolo în pădure, şi o să iasă... alt om stă culcat ceva mai încolo de noi în iarbă... pe acela nu l-ai observat, dar nu te întoarce, spuse, în momentul cînd Viki voise să se întoarcă, stai liniştit şi priveşte în faţa ta. În spatele nostru e inspectorul Melk, care o să te ia apoi acasă, automobilele noastre o să fie jos pe şosea. Mai avem un moment... adăugă şi-şi privi iar ceasul, şi tot ceasul, ceasul său de aur de la Barry şi-l privi şi Viki. Peste cîteva minute avea să fie ora cinci.

— Şi pentru ce nu-l arestează chiar în pădure, dacă pîndesc acolo, întrebă Viki tot repede şi inima-i bătea tare

și era foarte încordat, mereu însă destul de liniștit, și consilierul spuse oftînd obosit :

— Ai auzit de o sută de ori. Îl voi aresta cu însumi... și Viki amuți și nu mai întrebă nimic. Apoi se făcu ora cinci.

Era cinci și pretutindeni era o liniște deplină. Doar cîmpul, semănăturile acelea verzi ondulau ușor și păsările cîntau în coroanele pinilor și pe cîmpia verde. Cele două păsări gălăgioase nu mai erau acolo și era ciudat : era cinci, asasinul trebuia să iasă dintr-o clipă în alta din pădure și Viki, deși privea concentrat într-acolo, își aminti de cu totul, dar cu totul altceva. Își aminti, cum se ivise pe cîmp — pe cînd ședea aici înainte de Crăciun cu Barry și Greta — un iepure. Ieșise fugind din pădurea de vizavi, poate chiar dintre pomii de unde trebuia să se ivească peste o clipă asasinul și țopăise pe cîmpul înzăpezit spre ei. Apoi se oprise și se ridicase pe două lăbuțe, dar Barry intensificase sunetul tranzistorului și iepurașul recăzuse pe cele patru lăbuțe, se întorsese și dispăruse. Își aminti de Barry. Dacă ar presimți, își spuse, dacă ar presimți numai unde mă aflu și cu cine. Și pentru ce. Cînd i-oi spune diseară poate nici n-o să creadă. Își aminti de călătoria la Istanbul și Smirna în micul Jaguar, pe care-l va conduce și el... că doar se pricepe destul... și-i veniră în minte orașele, unde vor înopta... Apoi se făcu cinci și un minut.

Păsările cîntau, dar altminteri era mereu liniște și Viki — încordat de oboseală, cu mintea încețoșată, și totuși liniștit — realiză deodată încă un zgomot pe care pînă acum nu-l percepuse : realiză că pretutindeni țîrîie greierii și bîzîie albinele. Era ciudat, dar Viki își aminti pîrghiile de sub volanul Jaguarului lui Barry, ambreiajul pe care se acționa cu piciorul sting, frîna la mijloc, accelerația în dreapta... îi fulgeră prin cap o imagine, imaginea sa după o noapte liniștită și bună zburînd pe șosea spre granița turcească și, iar își fixă privirea asupra pădurii. Privea spre pădurea de unde trebuia să iasă într-o clipă asasinul, acolo însă nu se mișca nici o creangă. Apoi se scurse al doilea minut și Viki văzu că tatăl său alături nici

nu se clinteşte, ci priveşte concentrat şi rece spre pădure fără ca pe faţă să i se mişte vreun muşchi. Şi el tot într-acolo privea, şi deşi percepea înceţoşat, vedea bine. Locurile acelea erau în continuare complet pustii. Drept înainte ondulau semănăturile verzi, dar dincolo de ele nu se mişca nici iarba. Observa de asemenea că soarele cobora spre apus şi prin cap îi fulgeră povestea lui Barry despre cîmpul cu maci. Lanul acela cu maci coloraţi, parfumul, soarele în asfinţit. Simţea parfumul brazilor şi al răşinii, auzea păsările şi ţîrîit şi bîzîit. Apoi trecu al treilea minut, văzu lucrul acesta pe ceasul pe care-l descoperi parţial la încheietură şi deodată avu o senzaţie ciudată. O senzaţie ciudată provocată de tatăl său, şi pe care n-o mai avusese niciodată în viaţă. Că pe faţa lui brună, pe care nu se mişca nici un muşchi, şi în ochii îngustaţi, fixaţi spre marginea pădurii celei dese, e o lumină. Lumina unei griji, a unei gravităţi şi tristeţi infinite... şi apoi trecu minutul al patrulea şi Viki zîmbi.

În tensiunea, în înceţoşarea şi oboseala aceea Viki deodată zîmbi. O grijă, o gravitate şi o tristeţe enormă, desigur... zîmbi, şi-a ajuns aici. Altă înfrîngere ! îşi spuse. Sfîrşitul, nimeni n-o să vină, Briccius i-a fugit. Şi-n clipa aceea, involuntar şi fără nici un sens îi străfulgeră prin cap ultima imagine : cum o să treacă cu Barry graniţa turcească şi cum o să rămînă acolo. O să rămînă acolo odată pentru totdeauna şi nu se va mai întoarce aici niciodată, niciodată...

Chiar atunci, consilierul se uită la ceas şi vorbi. Vorbi încet şi posomorît, amabil şi apăsat, iar faţa îi era întunecată şi tristă. Spuse :

— N-are sens să mai spunem altceva. Mai uită-te o dată acolo la turla bisericii. Eu prea cucernic n-am fost, dar mama da. Ştii ce e o biserică. Locul... consilierul vorbea foarte apăsat şi încet, ca şi cum şi-ar fi cîntărit fiecare cuvînt şi ca şi cum fiecare cuvînt pe care-l pronunţa ar fi trebuit să se întipărească în sufletul lui Viki... şi privea spre pădure şi spre picioarele sale la muşchiul cel verde... locul unde e preamărit Dumnezeu. Locul, unde oamenii îl roagă pe Dumnezeu să-i absolve, să le ierte păcatele, să fie milostiv... gîndeşte-te la asta o clipă şi

uită-te la turla bisericii. Apoi uită-te spre pădure... O să iasă de acolo peste o clipă, eroarea e pur și simplu exclusă. Nu, e exclusă, spuse apăsat, ca și cum și-ar fi stăpînit propriile îndoieli, uită-te... Și consilierul ridică deodată mîna și arătă spre copacii crîngului celui des și Viki holbă ochii într-acolo, inima-i bătea repede și era palid, și consilierul criminalist spuse înăbușit și imens de apăsat : Gîndește-te la biserică. Apoi se mișcă. Căută în buzunarul vestei sale de piele, scoase pistolul și-l lipi de ceafa fiului său. Și mai înainte ca Viki să-și smulgă privirea de la pădure, și chiar mai înainte de a simți răceala metalului, apăsă. Împușcătura nu fu puternică. Pistolul avea desigur un amortizor bun. Ultimele lucruri pe care le mai văzu Viki fură cîmpia cea verde, acoperișurile îndepărtate ale satului și marginea pădurii, precum și niște păsări care se ridicară brusc speriate din semănături. Ultimele imagini care-i fulgerară prin cap au fost călătoria în micul Jaguar pînă la Smirna și Istanbul, și cum o să rămînă acolo... și prietenul lui Barry... îl inundă sentimentul unei imense bucurii. Poate că undeva în adînc apăruse și imaginea Ottingenului... și a cuvintelor pe care i le spusese la sfîrșit... se prăbuși de pe trunchiul pinului doborît și ochii lui cenușii luminoși se tulburară de ultimele raze ale soarelui, care se strecurau printre ramuri, iar frumoasa lui față palidă și fină căzu pe mușchi.

Consilierul criminalist Heumann ascunse pistolul în buzunar, se ridică de pe pin și cu o singură privire trecu în revistă marginile pădurii și cîmpia. Apoi scoase din buzunar, învelită într-o batistă, o cutiuță mică de sticlă cu un joc înăuntru, și o lăsă să cadă lîngă pieptul lui Viki. După care privi locul unde stătuse, luă de pe pămînt cartușul și tubul acestuia. Îl privi pe băiatul mort și fața lui rece se îndulci și ochii lui îngustați — poate pentru prima oară din copilărie — se umeziră. Apoi se întoarse și coborî coasta pe jumătate împădurită spre șosea, unde se afla automobilul. Pretutindeni era liniște, doar păsările încă cîntau și soarele cobora spre asfințit. Era puțin trecut de șase seara, cînd ajunsese la marginea orașului, în care deja strălucea lumina neonului...

XXI

Era ora douăzeci și două, radioul și televiziunea începuseră să transmită știrile, și cinematografele își terminau spectacolele nocturne, cînd consilierul criminalist șef Victor Heumann însoțit de comisarul Wania și de sergentul Ambros îl arestase pe Anatol Briccius.

Îl arestase la periferia de sud a orașului, pe o ulicioară prăpădită care se numea strada Aluviunii, deși nicăieri prin împrejurimi nu era nici o apă, nici un scoc, într-un fel de ocol de lemn unde se afla un șopron și o căsuță joasă care aparținuse cîndva unui reparator de motociclete, iar acum se afla în ea o bodegă prăpădită cu bere, un fel de cîrciumă sărăcăcioasă, care trebuia să fie în curînd măturată de buldozere împreună cu întreaga stradă... Anatol Briccius-Stopek, 1,70 m înălțime, înalt de statură, cu părul castaniu, pieptănat spre spate, cu fața tuciurie, nebărbierită și grosolană, cu ochii de un căprui închis, îmbrăcat în haine vechi cenușii, ieșise din casă cîteva minute înainte de ora zece în ocolul întunecos, intenționînd să se ducă spre șopron. În urma lui mergea un fel de vagabond prăpădit, nebărbierit și jerpelit, o cunoștință recentă care se afla cu el aici de la ora opt seara. Briccius tușea puțin. Cînd ajunsese la șopron apăruse din întuneric comisarul Wania și sergentul Ambros, iar înaintea lor consilierul criminalist Heumann. Briccius încremenise o clipă. Apoi făcuse o mișcare, ca și cum ar fi vrut să se caute în buzunar, dar Heumann îi prinsese mîna și i-o răsucise. Deja vagabondul prăpădit stătea în urma lui cu pistolul întins și împreună cu sergentul Ambros îi pusese cătușele. Apoi îl percheziționase, îi luase pistolul și alte cîteva mărunțișuri, precum și actul cu noul nume fals și banii. Și în timp ce îl conduceau din ogradă spre colțul străduței unde așteptau două automobile particulare obișnuite, cinci străzi mai încolo o grupă de polițiști în frunte cu inspectorul Melk captura șase din membrii lumii declasaților, între care se afla și șeful lor.

După cincisprezece minute, automobilul cu Anatol Briccius trecea pe podul Scibt și pe calea Kelich pe lîngă

Institutul de biologie și în urma lui venea mașina cu Heumann și Wania. Heumann privi în fugă pistolul lui Briccius... un *Meyerbach* de calibru 6,35 cu filetajul țevii spre stînga, apoi numără cartușele. După ce-l puse în buzunar, se uită la oamenii de pe trotuare învăluiți de luminile serii, mulți se întorceau de la cinematografe și nimeni nu presimțea, că într-un automobil trece în fine asasinul, pentru care se fixase cu o vreme în urmă o recompensă și care-i îngrozise în așa măsură că lăsau afară copiii doar însoțiți de cîini și că înconjurau cu ei statuile sfinților din piețe. După zece și jumătate ajunseră la centrala criminalistică. Doi polițiști îl preluară pe Briccius și-l duseră la subsol, într-o celulă provizorie.

În acea celulă ce se afla la subsolul centralei polițienești aveau voie să intre, în afara polițiștilor, doctorul, avocatul lui Briccius și procurorul. Procurorul sau acuzatorul fusese anunțat telefonic de arestarea lui Briccius la el acasă la ora douăzeci și trei și nu exista motiv să se îmbrace iar și să se deranjeze să-l vadă pe asasin la o oră așa tîrzie. Pentru lucrul acesta avea să fie destul timp a doua zi. Și nici avocatul apărării nu putea fi numit acum seara, imediat după arestare. În celula provizorie îi scoaseră lui Briccius cătușele, cravata și sacoul și-l introduseră pe medicul poliției. Examinarea dură cîteva minute.

— Trupește pare în ordine, spuse doctorul sergentului care făcea de pază pe coridor, lîngă celule, are doar pulsul ridicat și puțină temperatură, așa e întotdeauna. Cu psihicul e mai rău, o să dictez o notă de informare. La unsprezece și jumătate ajunseră pe coridorul din fața celulei lui Briccius consilierul criminalist șef Heumann și comisarul Wania. Se întîlniră acolo cu inspectorul Melk, care se pregătea să ia un scurt interogatoriu celor șase gangsteri, plasați în celulele alăturate.

— Sînt complici la toate crimele lui Stopek, spuse Heumann inspectorului, fiindcă știau despre ele și l-au ajutat. Spuneți-le imediat și de-a dreptul că poartă răspunderea complicității la crime și că ștreangul îi paște. Spuneți-le că ar trebui să-i ajute dracul ca să dovedească că nu știu nimic despre ele... Apoi, împreună cu comisarul Wania pătrunse în celula lui Briccius. Gardianul intro-

duse în urma lor două scaune, apoi ieși și închise ușa cea grea.

Consilierul criminalist stătea lîngă ușă și nu arăta ca cineva care se află pe pragul celulei unui asasin, față în față cu un monstru. Îl privea pe Briccius calm și pașnic, iar pe fața lui se citea mai degrabă dezinteres decît răceală și severitate. Fruntea, ușor încruntată trăda oboseală. Briccius stătea lîngă patul de scînduri, cu mîinile atîrnînde și ochii tulburi, fixați undeva în spatele lui Heumann, iar în jurul nasului și al gurii avea sînge uscat. Fața lui dură, nebărbierită era murdară și pătată și lucea de transpirație. Gura năclăită de sînge o ținea încleștată, respira pe nas, iar privirea tulbure nu inspira pic de forță sufletească.

— Ești acuzat de a fi evadat din închisoarea din Bruxelles unde aveai de ispășit zece ani pentru complicitate la asasinarea Claudiei Temming, în vîrstă de șaisprezece ani, zise calm consilierul criminalist care stătea acum lîngă scaun, precum și de uciderea copiilor. Nu trebuie să-ți mai spun că dovezile pe care le avem te acuză și că te așteaptă spînzurătoarea. Ai o singură posibilitate, ca în locul spînzurătorii să obții detenția pe viață. Și această posibilitate ar fi starea sănătății și mărturisirea imediată. Aceasta din urmă ar putea proba starea dumitale patologică... spuse consilierul, pe baza ei comisia medicală ar putea propune achitarea de pedeapsă capitală și echivalarea acesteia cu detenția pe viață într-un ospiciu. Nu pot totuși să-ți promit nimic cu siguranță. Așadar vorbește, domnule Stopek.

Consilierul Heumann tăcu și abia acum se așeză pe scaun. Se așeză pe scaun la trei metri în fața lui Briccius cu un picior așezat peste celălalt, cu mîinile împreunate pe genunchi și capul ușor ridicat, în poziția în care stau doctorii cînd li se aduce spre cercetare vreo anomalie, sau așa cum stau oamenii la proiecțiile cinematografice particulare. În acest timp, Wania se așezase și el, scoase din buzunar un bloc notes și se vedea că încerca să-și domine neliniștea. Briccius stătea nemișcat lîngă patul de scînduri cu mîinile atîrnate, cu ochii tulburi și buzele strînse și

tăcea. Dădea impresia unei încăpăţînări tîmpe, de la care nu se putea scoate nici un cuvînt.

— În felul acesta, spuse după o clipă consilierul criminalist tot aşa de calm, n-ai să ajungi nicăieri. Acum ţi-e în joc viaţa. În felul acesta poţi să ajungi la spînzurătoare chiar în dimineaţa asta. Judecata abia dacă o să dureze treizeci de minute. Ai ucis în decursul unei jumătăţi de an patru copii. În acelaşi clipă consilierul criminalist se ridică şi Briccius holbă ochii. Îşi holbă ochii tulburi şi-şi smuci capul.

Consilierul criminalist rămase nemişcat pe locul pe care se afla, i se schimbă puţin doar expresia feţei. Privirea îi deveni mai dură, şi ochii i se înfipseră în cei ai asasinului. Apoi cu un ton liniştit, şi doar uşor ridicat spuse :

— Pe cinci septembrie anul trecut ai ucis în pădure lîngă şoseaua ce duce din Kneppburg la Kolarovo pe Antonia Seibt în vîrstă de treisprezece ani, cu un pistol de calibru 6,35, ai tras în ceafă în poziţie aşezată, lăsînd la locul crimei un joc de buzunar. Pe douăzeci noiembrie ai impuşcat în acelaşi mod, şi cu aceeaşi armă lîngă rîul ce curge la marginea satului Zorna pe Frederich Delmar, de paisprezece ani. Briccius avea mai departe ochii holbaţi şi faţa lui brună, nebărbierită lucea şi mai puternic. Dar buzele cu sîngele uscat erau mereu strînse. Respira pe nas ca o fiară care s-ar afla faţă în faţă cu o flacără. Apoi se mişcă imperceptibil.

— Nu ţi-e bine Stopek, spuse chiar atunci consilierul criminalist destul de amabil şi complezent, eşti obosit, epuizat, poate că te şi temi puţin, aşa n-ajungem departe. Odihneşte-te. Stai pe scaun şi ia ceva pentru fortificare. Heumann împinse spre Briccius în direcţia laviţei scaunul şi scoase din buzunar două prafuri albe.

— Aşează-te şi înghite asta, ca să te uşurezi puţin. Ia-le cu apă. Şi serveşte-te şi cu o ţigară. Şi Heumann scoase din buzunarul de la piept o sticluţă plată plină cu apă curată şi un pachet cu ţigări.

Briccius luă prafurile în palmă ca un copil care ia o buburuză şi le puse în gură ca un copil care mănîncă dulciuri la o serbare. Apoi bău. Heumann îl observa atent. După care îi luă sticluţa goală şi-i dădu o ţigară. I-o aprinse şi-l invită din nou să ia loc.

— Ei, îi spuse lui Briccius care stătea la doi paşi de scaunul lui şi privirea i se înfipse din nou în ochii lui tulburi, ai omorît-o pe Antonia Seibt. Uite-o aici... şi scoase din buzunar fotografia fetiţei moarte. L-ai omorît pe Frederich Delmar... şi-i puse în faţa ochilor fotografia băiatului. Mărturiseşte !

Briccius care stătea nemişcat, expiră fumul şi privi fotografiile cele cîteva clipe cît le ţinuse Heumann în faţa lui. Lîngă ochi îi apăruse un mic zvîcnet, dar buzele, cu excepţia inspirării şi expirării fumului, le ţinea în continuare strînse.

— Pe douăzeci şi două decembrie l-ai ucis în acelaşi fel în pădure, lîngă Ottingen, pe Jürg Knippsen de paisprezece ani, iar azi după amiază te-ai dus undeva, într-un anumit loc în afara oraşului. Unde ai fost azi şi ce-ai făcut acolo ? Consilierul Heumann termină de vorbit, iar Anatol Briccius expiră fumul şi tăcu. Doar zvîcnetul de lîngă ochii lui tulburi se intensifică, la fel şi sudoarea de pe faţă, iar capul îi tremura.

— Ai pe conştiinţă patru crime, spuse Heumann, unde ai fost azi după-amiază ? Recunoaşte-ţi toate crimele imediat. Şi ce-ai făcut acolo unde ai fost azi ? Heumann se apropie cu un pas de el, se înclină puţin şi strigă :

— Şi ai ucis-o şi pe Claudia Temming ! Iar Briccius expiră precipitat fumul şi în fine vorbi.

— Nu, nu, izbucni el, despre ce vorbiţi. Şi tuşi.

— Mă întreb, unde ai fost azi după-amiază şi ce-ai făcut acolo, strigă Heumann, stînd mereu puţin aplecat, în al doilea rînd recunoaşte crimele. E singura ta posibilitate de salvare de ştreang. Nu conta că o să fii internat, strigă, iar faţa îi era acum ca piatra şi ochii ca gheaţa, contează pe ghilotină. O să intri sub ghilotină, Stopek, strigă, nu sub ştreang. Sub ghilotină şi o să fii mai scund cu un cap. O să ţi se scurgă sîngele... şi în momentul acela Briccius vorbi a doua oară. Ridică capul, privi tulburel la Heumann şi spuse răguşit :

— Ghilotina nu există.

— Există, strigă Heumann, în curînd o s-o recunoşti cu proprii ochi, dacă nu mărturiseşti imediat. Ai ucis în Kneppburg, ai ucis în Zorna, ai ucis în Ottingen... cu această armă, şi Heumann scoase din buzunăr pistolul, îl

îndreptă spre Briccius și Briccius se făcu auzit a treia oară. Se ridică de pe scaun, fața lui murdară lucea acum puterinc de sudoare, iar sîngele uscat de lîngă nas și gură începuse să se umezească. N-am omorît, spuse răgușit, n-am omorît... și vru să adauge ceva, cînd Heumann îi luă țigara din mînă, îl prinse de gît și strigă :

— Vorbește ! Îți dau ultima posibilitate. Viața ta e fără valoare, blestemată, ești o lepădătură nemernică și o să plătești. Alții au fost pedepsiți în spiritul dreptății pentru o vină mai mică, și tu, și tu, canalie blestemată, să scapi ? Moartea pe care ai dat-o s-o speli cu propriul sînge. Singurul fel în care mai poți cîștiga ceva, e să recunoști imediat. Să nu crezi, nemernicule, Heumann îl zgîlțîi de gît și simți sîngele pe mîini, să nu crezi, c-o să te rog să mărturisești pe tine, nemernic ordinar. Totul ți-a fost dovedit iar un dobitoc ca tine nu e bun de nimic. Recunoaște cele patru crime, sau... și deodată Briccius spuse răgușit :

— Doi am omorît... vorbi răgușit de sub mîna lui Heumann și începu să-i sîngereze gura, doar doi, pe fata și pe băiatul acela... nu știu nimic despre altcineva... la Temming doar m-am uitat, iar la Ottingen n-am fost eu, jur, a fost alt... și pînă să spună... cineva... Heumann îi și băgase degetele în gură și cu o singură mișcare i-o deschise. Nu găsi nimic înăuntru, doar sînge. Apoi îl luă de bărbie, îl aruncă pe patul de scînduri și în capul înfierbîntat îi sunau cuvintele : Din păcate, nemernicule. În Ottingen a fost într-adevăr altcineva. După cîteva minute îi făcu semn cu capul lui Wania, care bătu în ferestruica ușii.

— A recunoscut crimele din Kneppburg și Zorna, spuse Heumann, cînd ieși pe coridorul cu celule, și crima din Ottingen, adăugă, iar Wania, care stătea în spatele lui încuviință. Iar azi, lîngă Merklin... spuse și Wania în spatele lui încuviință iarăși... l-a omorît pe fiul meu.

În clădirea centralei criminalistice alarma se declanșă mai înainte ca Heumann, după cele ce anunțase, să ajungă să-și spele mîinile pe coridorul celulelor. Îi îngrozise pe toți cei care se aflau de față în noaptea aceea. După cincisprezece minute șase bărbați livizi și Wania se îndreptară precipitat într-un automobil mare, afară din oraș, pe autostradă în direcția satului Merklin. Apoi alt automobil ieși

puțin timp după primul. Ajunseră la poalele dealului, dincolo de pod și de stînci după douăsprezece și jumătate noaptea...

XXII

După plecarea lor, consilierul criminalist părăsi pentru moment coridorul subteran al celulelor și urcă cu liftul la etajul cinci, care era pustiu, gol și tăcut, așa cum poate fi un asemenea loc doar la miezul nopții. Nu se duse însă în cabinetul său de lucru. Ieși pe scări cu două etaje mai sus și deschise podul. Aprinse lumina, un bec slab care atîrna pe un coridoraș și în semiobscuritate pătrunse în alte spații pline de grinzi de lemn și beton. Pretutindeni era liniște, pustiu, gol așa cum este în poduri la miezul nopții. După o grindă Heumann scoase din buzunar pistolul lui Briccius, trase piedica și se apropie de locul unde o parte a acoperișului se îmbina printr-o copcă de fier cu dușumeaua. Întinse mîna și trase din depărtare în direcția ei. Împușcătura nu fusese puternică și Heumann știa că nu se auzise la etajele inferioare. Luă de jos unicul cartuș și cămașa acestuia, o puse în buzunar și cu liftul se întoarse de la etajul cinci în subsol, la celule. Se așeză la măsuță, lîngă sergentul care era de serviciu și-și sprijini o clipă capul în palmă. Sergentul, destul de tînăr, care abia dacă-l văzuse pînă atunci de cîteva ori pe șeful suprem al poliției criminale, necum să stea cu el la măsuța sa de lucru și în plus într-o clipă atît de îngrozitoare, puse la fiert un ceai tare, era singurul lucru pe care-l avea la îndemînă.

— Stai liniștit, îi spuse Heumann, și din nou pe față nu i se mișca nici un mușchi, iar sergentul îi fusese recunoscător în adîncul sufletului pentru aceste cuvinte. Doi polițiști stăteau la capătul coridorului aproape în poziție de drepți, nu îndrăzneau să se așeze pe bancă, deși aceasta se afla acolo pentru ei, Heumann îi privea din cînd în cînd, la fel se uita la ușile altor celule, dar la ușa celulei lui Briccius nu privea. Băuse ceaiul și-și aprinsese o nouă

țigară, cînd sosi inspectorul Melk. Era palid și răsufla greu. Sergentul politicos îi eliberă locul de la măsuță și Melk se așeză lîngă Heumann. În prima clipă nu știu dacă trebuia să-l informeze în acea teribilă clipă despre rezultatul interogatorului preliminar al gangsterilor care se aflau la cîțiva pași, dincolo de ușă, Heumann însă își dădu seama de încurcătura lui și-l invită să vorbească.

— A negat, spuse Melk, că ar fi știut despre crimele lui Briccius. Au negat că ar fi presimțit că a ucis Briccius. Au aflat cică chiar de la televizor și din ziare cînd a fost fixată recompensa pentru el... Apoi Melk căpătă curaj și spuse încet :

— Domnule consilier șef așa ceva nu poate fi crezut. E nebun. Putea s-o spună la enervare ca să se răzbune, spuse gîndindu-se la Briccius, pentru ce dumnezeu să-l fi omorît pe fiul dumneavoastră ? Pentru ce să-l fi omorît la țară ? La enervare psihopatul... dar Heumann clătină capul.

— A recunoscut, spuse cu privirea în pămînt, în deplinătatea simțurilor și am impresia că fiul meu s-a dus azi într-adevăr undeva afară...

— Nu vreți să vă odihniți o clipă, mai întrebă Melk, dar Heumann clătină din nou capul. Îi aștept aici pînă se întoarce, spuse și se gîndea la Wania și la oamenii lui care se duseseră spre Merklin. Rămase mai departe așezat la masa sergentului, lîngă celulele a căror ușă o privea din cînd în cînd, după cum îi privea din cînd în cînd și pe polițiștii de la capătul coridorului.

Apoi scoase din buzunar pistolul lui Briccius și i-l dădu lui Melk.

— Ia, te rog, porcăria asta, spuse, să nu-l mai văd. Nu mai are nici o importanță. A recunoscut. Și Melk luă pistolul lui Briccius. Apoi polițiștii de la capătul coridorului o luară încet de-a lungul celulelor, la măsuță, Heumann ridică capul și-i observă obosit. Priveau prin ferestruicile ușilor cu mîinile la spate, căci obloanele acestora odată ridicate rămîneau automat fixate astfel. Cînd unul din polițiști ajunse la gemulețul celulei lui Briccius, Heumann stinse țigara și Melk observă că pe fața lui se vedea o mare, uriașă oboseală. Polițistul privi o clipă prin ferestruică în celulă, apoi se întoarse spre măsuță și spre

sergentul care stătea ceva mai departe, descuie în tăcere celula și intră în ea. Sergentul clătină capul și fugi după el. După o clipă ieșiră afară și sergentul, palid și nesigur, spuse :

— E mort.

Consilierul criminalist Heumann se ridică cu greu de pe scaun, se apropie de ușa deschisă a celulei lui Briccius și privi înăuntru. Zăcea acolo pe patul de lemn cu o mînă răsucită, iar învineţirea și convulsia feţei nu se vedeau din cauza sîngelui.

— A scăpat ușor, spuse Heumann sumbru, foarte ușor, apoi se duse în tăcere spre lift și urcă la etajul cinci. De data aceasta merse într-adevăr în biroul lui.

Aprinse lampa de pe masă și se așeză. Apoi își sprijini capul în mînă, a treia oară poate pe ziua de azi, și o clipă închise obosit ochii. Îl cuprinse liniștea moartă a întregului etaj cinci, și penumbra de un galben întunecat care se poate zări cînd ochii sînt închiși, iar pe masă luminează doar o veioză. Nu mai era nimic între cer și pămînt ce ar fi trebuit să fie știut sau făcut. Canalia netrebnică care nu mai avea dreptul la un loc sub soare crăpase și nu se putea întîmpla nimic mai bun. Dar acolo era fiul său Viki și Heumann știa că peste o oră, două o să se întoarcă Wania cu oamenii lui de la Merklin cu confirmarea celei mai îngrozitoare realităţi.

— Trebuia să fie așa, se auzi pe sine spunîndu-i lui Wania, ceea ce comisarul știa cu siguranţă de pe cînd era cu el în celula lui Stopek, și undeva pe fundul creierului în locul acestor cuvinte de încuviinţare îi răsunau cele adevărate : L-am ucis. Am promis că va fi făcută dreptate. Am promis-o opiniei publice, iar după Ottingen și familiei Knippsen. Și aș fi putut oare să privesc cum din cauza Ottingenului îi pun streangul de gît ? Propriului meu fiu ? Cîndva m-am luptat să nu fie abolită pedeapsa cu moartea. Și acum ea trebuia să se abată asupra propriului meu fiu pentru crima din Ottingen făcută cu propria-mi armă. Și-l auzea pe Wania spunînd : Nu trebuia să fie neapărat pedeapsa cu moartea. Și se auzea pe sine răspunzînd : Ar fi fost moartea sau pe viaţă, și asta e ca și moartea, era major. Și a fost salvată onoarea. Iar pe banditul din Bruxelles inocenţa în cazul Ottingen tot nu l-ar fi salvat.

Pentru crimele pe care le-a comis la Kneppburg și Zorna tot ștreangul l-ar fi așteptat. Și se auzea pe sine cum mulțumește lui Wania pentru ajutor și spune : Cazul e închis, mă duc...

Consilierul criminalist deschise ochii și scoase dintr-un sertar al mesei o scrisoare așternută pe o frumoasă hîrtie albă cretată într-un plic cu data zilei de ieri. Era ora unu noaptea. Schimbă data cu cea de șase aprilie, asta era tot. N-avea rost să transcrie scrisoarea. O clipă își imagină cum dimineața, cînd va primi scrisoarea, ministrul își va exprima cele mai sincere condoleanțe și poate că va încerca plin de tact să-l convingă să mai rămînă o vreme și să nu plece. Chiar dacă nu se iubeau. Dar credea că în cele din urmă o să recunoască. Nu mai putea rămîne în fruntea poliției criminaliste a țării. După tragedia fiului său trebuia să recunoască că era imposibil. După cea mai mare tragedie, neștiută de nimeni, cu excepția lui și a lui Wania, era pur și simplu exclus.

Apoi sună telefonul și medicul polițist din subsol îi comunică că Stopek se otrăvise cu o otravă puternică, care-și făcuse efectul cam la o oră după înghițire. Îi telefonă inspectorului Melk și-i spuse să fie liniștit.

— Fii liniștit inspectore. Nu trebuie să se amărască din cauza unui monstru care nu merita să trăiască, spuse gîndindu-se la sergentul Ambros și la Roth, travestit în vagabond, care efectuaseră după arestare percheziția buzunarelor lui Briccius, și nu descoperiseră poate otrava ascunsă în hainele acestuia... apoi consilierul criminalist închise din nou ochii pentru o clipă.

La o oră după sosirea comisarului Wania din satul Merklin, la nici o oră după ce automobilul cu fiul său mort ajunsese în oraș, Heumann își chemă șoferul și se lăsă dus acasă. Străzile mai erau întunecoase, fără oameni, dar se apropia dimineața și dintr-o clipă în alta putea începe să se lumineze. Heumann știa că în curînd se vor pune în mișcare rotativele din întreaga țară care vor revărsa edițiile speciale de dimineață, și vedea subtitlurile groase și poate chiar primele fotografii ale marginii pădurii cu bradul doborît... a patra victimă a ucigașului de copii... propriul fiu al consilierului criminalist șef Heumann, Briccius arestat ieri seară, Briccius sinucis în celulă... pătrun-

seră pe strada care ducea la vilă. La unul din geamurile casei lui Bernard Raster lumina mai era aprinsă, Raster pleca undeva devreme, dar nu la Ottingen, acolo terminase lucrul. În vila lui Heumann însă era întuneric complet. Colonelul Seibt în locuința sa de la mansardă dormea încă și n-avea cea mai mică idee despre groaznica întîmplare. Dormea și cameristul, uscat și înțepenit, care slujea cinstit și avea grijă de armele din vitrină, dormea și menajera Betty, n-avea nici cea mai mică idee de minic. Heumann străbătu holul în întuneric. Cînd trecu pe lîngă coloana albă cu telefonul — obiectul acela decorativ — care se deslușea în obscuritatea holului, în telefon se auzi un țăcănit, așa cum se întîmplă cîteodată.

În birou, Heumann scoase din buzunar sticluța plată și o aruncă în coșul de gunoi. Apoi scoase cartușul și cămașa lui și le ascunse într-un sertar. După care puse pe masă un bilet de metrou, ochelarii cu ramă neagră și mustăcioara neagră a fiului său. Ochelarii și biletul le lăsă acolo, cu mustăcioara se duse în camera fiului. Aprinse doar mica veioză de lîngă divan. Pe masă găsi o mapă și o foaie cu niște însemnări. Luă din scrin vechiul loden verde închis pe care Viki îl mai purta doar arar, și niște mănuși vechi, apoi se duse în pivniță. Acolo stropi haina cu puțină benzină și împreună cu mustăcioara și mănușile o arse în soba de fier. Părăsi pivnița cînd în sobă rămăsese doar cenușa, iar afară începuse să se lumineze.

Urcă cu greu sus în locuință și-și aminti de generalul Meyerbach, mort de mult, care cu ani în urmă îi învățase să tragă în pivnița și în curtea castelului Boock. O văzu pe văduva generalului cu bonetă și dantele de Bruxelles și poate că prin fața ochilor îi trecură fulgerător și fețele cîtorva din foștii prieteni din asociația studențească: Zenger, Götz, Dessewffy...

Cînd ajunse la ușa casei, în hol, avu impresia că aude pași sus, poate se scula colonelul. În locuința lui însă era liniște. Se întoarse în birou și se așeză în fotoliul întunecat. Afară se lumina cu adevărat, desigur era primăvară și zilele se lungeau. Și pînă să închidă ochii, în fotoliu, ca să mottăie o clipă își aminti de fiul său Mart, care — deși îi rămăsese — era pierdut, și-și aminti de soția lui moartă. Și la sfîrșit de tot — cu ochii închiși — își dădu seama că

peste scurt timp or să-i aducă de la autopsie un pachețel, ceasul de aur de la încheietura mîinii fiului său, și-și aminti de Bartolomeu Piret...

Da ! Era îngrozitor, dar așa era. Ce trebuia să fie pedepsit, fusese pedepsit, se făcuse dreptate. Consilierul criminalist știa că are mîinile curate, așa cum le avusese întotdeauna, dar știa în același timp că fusese însemnat pentru totdeauna ca nimeni altul poate.

Știa că în felul acesta învia cinstea familiei, păstra o amintire luminoasă, își răscumpăra conștiința. Dar compensa oare astfel acel groaznic eveniment, de neșters, stigmatul cel mai crunt pe care-l purta în adînc conștiința sa curată ? Pînă la sfîrșitul vieții își va putea spune că nu și-a trădat misiunea de apărător al legii, de consilier criminalist, de om drept, cel puțin această misiune pe care i-o încredințase soarta, pentru care trăise și căreia îi acordase prioritate. Dar ceea ce soarta dă unui om, care e tată și stăpîn, și care nu se poate exprima în cuvinte obișnuite...

Se luminase și Heumann de durere și oboseală ațipise în fotoliu. Oamenii din orașul lui, tînărul Piret și elevii clasei a șaptea din gimnaziul purtînd numele celui mare mare pedagog se trezeau.

Lector : OLGA JORA
Tehnoredactor : V.E. UNGUREANU

Bun de tipar : 8.09.1981. Coli tipar : 15.

Comanda nr. 10 238
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1 — București,
Republica Socialistă România